ANA JOHNS

FEMEIA CU CHIMONO ALB

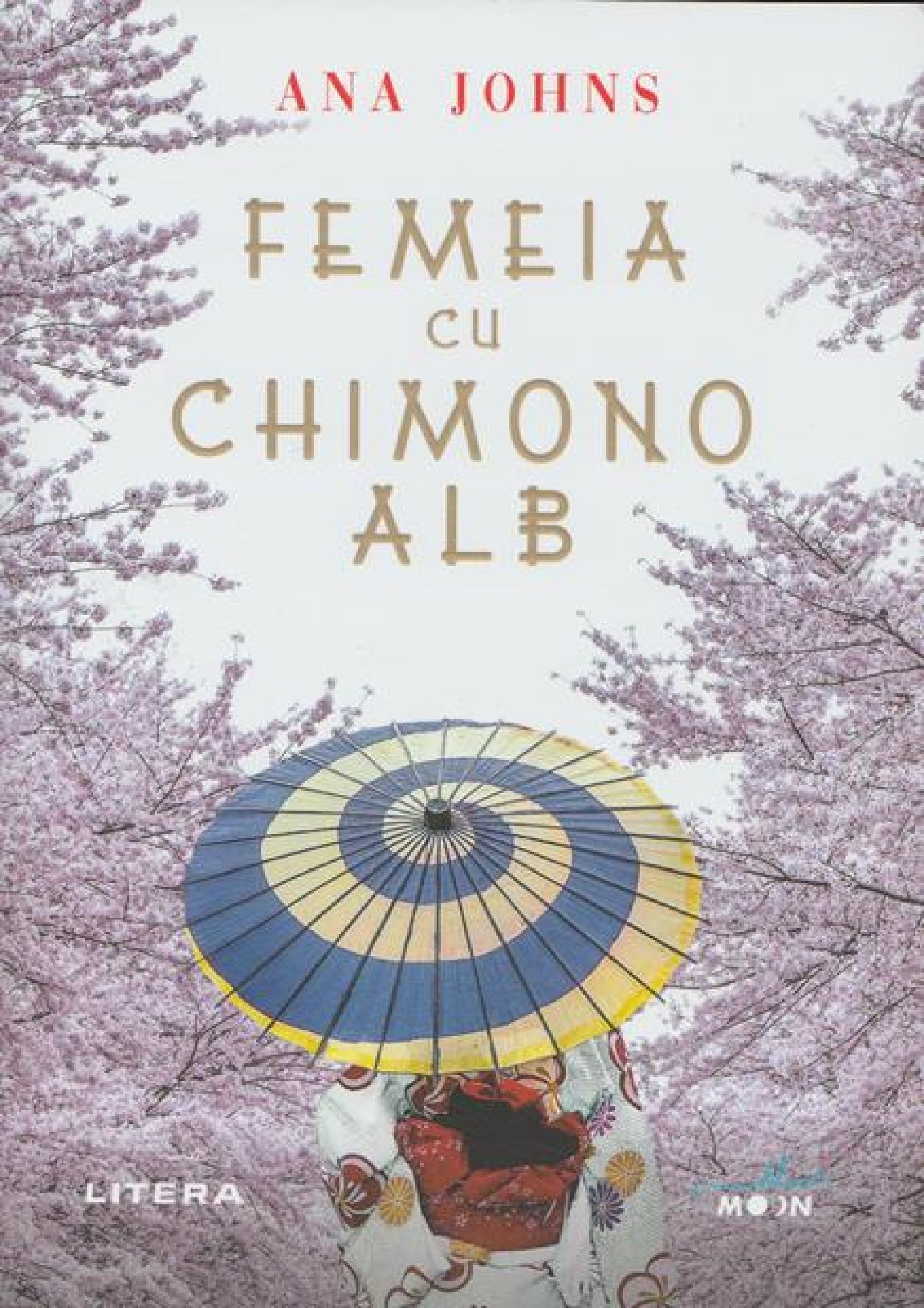

LITERA

MOON

Cuprins

Prolog
Capitolul 1 America zilelor noastre
Capitolul 2 Japonia, 1957
Capitolul 3 America zilelor noastre
Capitolul 4 Japonia, 1957
Capitolul 5 America zilelor noastre
Capitolul 6 Japonia, 1957
Capitolul 7 Japonia, 1957
Capitolul 8 America zilelor noastre
Capitolul 9 Japonia, 1957
Capitolul 10 America zilelor noastre
Capitolul 11 Japonia, 1957
Capitolul 12 America zilelor noastre
Capitolul 13 Japonia, 1957
Capitolul 14 America zilelor noastre
Capitolul 15 Japonia, 1957
Capitolul 16 Japonia, 1957
Capitolul 17 America zilelor noastre
Capitolul 18 Japonia, 1957
Capitolul 19 Japonia, 1957
Capitolul 20 America zilelor noastre
Capitolul 21 Japonia, 1957
Capitolul 22 America zilelor noastre
Capitolul 23 Japonia, 1957
Capitolul 24 Japonia zilelor noastre
Capitolul 25 Japonia, 1957
Capitolul 26 Japonia, 1957
Capitolul 27 Japonia zilelor noastre
Capitolul 28 Japonia, 1957
Capitolul 29 Japonia, 1957
Capitolul 30 Japonia, 1957-1958
Capitolul 31 Japonia zilelor noastre
Capitolul 32 Japonia, 1958
Capitolul 33 Japonia zilelor noastre
Capitolul 34 Japonia, 1958
Capitolul 35 Japonia, 1958
Capitolul 36 Japonia, 1958
Capitolul 37 Japonia zilelor noastre

Capitolul 38 Japonia, 1958
Capitolul 39 Japonia zilelor noastre
Capitolul 40 Japonia zilelor noastre
Epilog
Nota autoarei
Mulțumiri

„*Femeia cu chimono alb* este o mărturie elegantă asupra tenacității speranței, chiar și atunci când legăturile între așteptările culturale și cele ale familiei sunt atât de strânse. Abia aștept să mai citesc cărți scrise de această autoare atât de talentată."

Kelli Estes

„Ana Johns țese minunat prezentul și trecutul... Rezultatul este o carte bine documentată, înduioșătoare și cu potențial de ecranizare."

The Toronto Star

„Scrisă ca un scenariu de film, mișcătoare până la lacrimi, o carte foarte frumoasă. Mi-a plăcut la nebunie."

Carol Mason

„Un exemplu de scriitură puternică și înduioșătoare, acest roman este o explorare amănunțită și bine realizată a spiritului uman, atât de greu de îmblânzit."

Karen Dionne

„*Femeia cu chimono alb* este un foarte promițător roman de debut, care aruncă o lumină asupra unei părți importante a istoriei recente. Autoarea explorează teme cum ar fi rasismul, iubirea și relațiile familiale, țesând o poveste inspirată despre dragoste și regrete."

Julia C. Fisher, Historical Novel Society

ANA JOHNS

FEMEIA CU CHIMONO ALB

Traducere din limba engleză și note ANA MARIA HALALAI
Titlul original: *The Woman in the White Kimono,* 2019

Editura Litera, 2020

Versiune ebook: v1.0, mai 2020

Tatălui meu, DAVID GAYDOS
1936–1988

Dacă ne întâlnim și stăm de vorbă,
suntem surori.
Proverb japonez

Prolog

Numele meu e Naoko Nakamura. Numele de după căsătorie, Naoko Tanaka. Iar cândva, pentru o scurtă perioadă de timp între ele, am purtat un altul – un nume neconvențional, primit în urma unei ceremonii de nuntă la fel de neconvenționale, care a avut loc sub un copac bătrân, cu lumini licărind.

N-am avut preot hirotonisit care să oficieze ceremonia.

Nu ne-am unit destinele în fața vreunui altar sfânt și nici nu ne-am schimbat ținutele de trei ori, așa cum cerea obiceiul.

Dar am avut parte de iubire.

În seara aceea, întunericul învăluise satul alcătuit din căsuțe și îl acoperise cu o mantie neagră. Dar, înspre apus, cerul păstra o tentă roșiatică la orizont și părea să ne privească, plin de curiozitate.

Aerul umed mi-a sărutat obrajii atunci când am pășit de pe cerdac pe pământ. Pe când coteam, am simțit că mi se taie răsuflarea.

Lampioanele conturau cărarea pietruită, iar sferele aurii luminau copacii, precum licuricii galbeni *hotaru,* care apar după ploile de iulie.

Erau atât de multe luminițe, încât atunci când am pășit pe sub ramurile copacilor și am privit în sus, aceștia păreau umbrele uriașe care mă apărau de sute de stele căzătoare.

Zâmbind, mi-am trecut palma peste rochie, ca să-i pipăi textura bogată. Nu mă simțisem niciodată mai frumoasă – sau mai emoționată.

Înlăuntrul meu parcă se aprinsese un foc bengal, iar fiorii de emoție mă străbăteau din cap până-n picioare.

În față, în mijlocul unei mici mulțimi de oameni care așteptau, se afla el, viitorul meu soț.

Lumina lampioanelor i se reflecta în ochi, mănunchiurile de raze albe păreau să danseze precum niște veliere pe cel mai albastru dintre oceane, iar eu mă pierdeam în ochii lui. În el. În acel moment.

Fiecare pas pe care-l făceam mă aducea mai aproape de viitorul meu, îndepărtându-mă însă tot mai mult de familia mea.

Era un contrast al extremelor, din toate punctele de vedere, dar, cumva, îmi găsisem locul între ele. Asta era ceea ce Buddha numea „calea de mijloc”. Adevăratul echilibru al vieții.

Eu, în schimb, numeam asta „fericire”.

O viață cu iubire *e* o viață fericită. O viață *pentru* iubire e ridicolă. O viață plină de *îndoieli* e de neîndurat.

În cei șaptezeci și opt de ani de viață, am avut parte de toate trei.

Bunica mea îmi spunea adeseori: „Și tristețea, și fericirea sunt trecătoare”. Însă, chiar și acum, la bătrânețe, când închid ochii, încă mai văd licărul îndepărtat al miilor de luminițe.

Capitolul 1
America zilelor noastre

Chiar și noaptea, cu doar jumătate din personal, Centrul de Oncologie Taussig funcționa în perfectă ordine, la fel ca vasul căruia îi purta numele.

Cu dr. Amon la timonă, mă rugam ca tata să înfrunte, atât cât se putea, furtuna, dar sănătatea lui precară mă țintuise lângă el, atentă la simptome.

Deși lumina era difuză, iar televizorul fără sonor, tata avea un somn agitat. Aparatele huruiau, monitoarele țiuiau, iar, de pe hol, conversațiile veneau înspre noi precum niște valuri sonore. Cineva fluiera. *„Să fluieri spre vânt e riscant”,* ar fi spus tata în zilele lui pe mare. *„Ar putea aduce furtuni și ape învolburate.”*

N-aș desconsidera superstițiile marinarilor, mai ales că, deși spitalul nu era nicidecum vasul lui din anii 1950, printr-o improbabilă coincidență – purta același nume.

M-am ridicat și am închis ușa.

— Ce…

Tata a început să gesticuleze, făcând ca tuburile de plastic să se bălăbănească precum niște frânghii care s-ar fi lovit de un catarg.

— Tori?

— Sunt aici, tată. Am venit cât am putut de repede, i-am spus, punând mâna pe mâna lui. Ești la spital, îți amintești?

În ultima săptămână se mai trezise de câteva ori dezorientat, alternând cu scurte perioade de odihnă. Iată care era acum noul program.

S-a chinuit să se ridice, gemând de durere, așa că i-am pus o mână pe după umeri și l-am ridicat ca să-i strecor o pernă la spate.

Cu amândouă brațele proptite sub ale lui, l-am ajutat să se întoarcă, uimită de cât de ușor devenise. A glumit, spunând că rămăsese „doar jumătate de om”, însă eu n-am râs.

Adevărul nu era deloc amuzant, iar gluma lui – departe de adevăr. Era, *încă,* tatăl meu cel impunător.

I-am dat paharul de plastic plin cu gheață. L-a scuturat ca să amestece cuburile, apoi a început să soarbă din ceea ce se topise. O singură înghițitură, și criza i s-a declanșat – o tuse stăruitoare, de care se străduia să scape. Am luat paharul, i-am dat șervețele și am așteptat să-i treacă.

După o ultimă expectorare, s-a rezemat înapoi și a închis ochii.

— Ești bine?

Ce întrebare, sigur că nu era bine, dar m-a asigurat că da, dând ușor din cap. Apoi a oftat adânc, răsuflând din greu și abia rostind cuvintele.

— Ți-am povestit vreodată despre faimoasa Stradă Albastră? A fost primul lucru pe care l-am văzut în Japonia, atunci când am coborât de pe vas.

— Iar fata căreia i-au plăcut ochii tăi a fost al doilea, nu?

Mă înviorasem, bucuroasă că era lucid și sperând că avea să rămână așa, ca să-mi poată spune din nou povestea.

— Păi, arătam puțin mai bine pe atunci.

— Arăți puțin mai bine acum.

Chiar arăta. Prinsese culoare în obraji, ochii îi erau limpezi și lucizi, până și mișcările îi erau mai bune. Mă încerca un sentiment minunat, dar, în același timp, tulburător. Dr. Amon spusese să ne așteptăm la o îmbunătățire a stării tatei chiar înainte ca el să părăsească această lume.

Pentru tatăl meu, a fost ultimul zvâcnet de vitalitate. Iar pentru mine, ultima poveste.

Stând în scaunul de lângă patul lui, m-am aplecat, proptindu-mi obrazul în palmă.

— Așadar, ai făcut un pas, te-ai lăsat în jos ca să-ți treci degetele peste pietrele de pavaj care reflectau lumina. Și…?

— Și apoi m-am ridicat – și am zărit-o.

— Cu privirea ațintită la tine.

— Da. Și mi-am ațintit, la rândul meu, privirea asupra ei, mi-am văzut viitorul și m-am îndrăgostit.

Tata își aplecase capul, zâmbind.

Chiar dacă asta fusese varianta prescurtată, mă îndrăgosteam iar și iar de acea poveste, pentru că ea deschisese calea către toate celelalte.

— De fiecare dată când eu ajungeam în port, ne întâlneam acolo, spuse tata. Însă, ce să-i faci, eu mereu veneam și plecam. Eram ca două vapoare care se întâlneau noaptea, precum în poemul lui Longfellow.

Tata a oftat adânc.

I-am luat mâna pistruiată și i-am strâns-o.

— După armată, am fost detașat în Detroit și am căzut în patima alcoolului. Dar apoi am cunoscut-o pe mama ta, iar asta m-a salvat.

Ochii lui se uitau fix în ochii mei.

— Iar acum, uite ce trebuie să știi. Mă asculți?

— Desigur. Sunt atentă la fiecare cuvințel.

— Mama ta a fost iubirea vieții mele, însă, înainte de viața *asta,* am trăit o alta. Iată ce am tot încercat să-ți spun.

Buzele lui zvâcneau.

Când? Când încercase să-mi spună? Mi-a revenit în minte fiecare moment din ultimele săptămâni și am încercat să-mi dau seama ce îmi scăpase. Nici măcar nu înțelesesem ce voise să spună cu „am trăit o altă viață”. Și nici nu eram foarte sigură că-mi doream să înțeleg.

— Ți-ar fi mult mai ușor dacă mi-ai citi scrisoarea. Trebuie să faci asta acum, da, Tori? E momentul.

E momentul?!

Am simțit, pe loc, un nod în piept. Era, parcă, tot mai mare și-mi străpungea inima. Încercam să mă liniștesc răsuflând adânc, de teamă să nu-mi sară de tot inima din piept.

Nu mă puteam mișca.

Tata s-a apropiat de mine și mi-a mângâiat mâna.

— Scrisoarea e printre lucrurile mele. Du-te și adu-o!

I-am găsit geanta în spatele ușii de la toaletă, am pus-o pe bufet și am deschis fermoarul. Cu mâinile tremurânde, am început să răscolesc printre haine, dar

m-am oprit atunci când am atins hârtia cu mâna. Am prins plicul între degete și l-am scos, după care am rămas cu privirea ațintită la tata.

Cerneala roșie. Scrierea kanji. Cutele și îndoiturile.

Întorcându-mă către tata, ochii noștri s-au întâlnit.

Un bărbat pe moarte. O fiică cu inima frântă.

— Vino aici, stai jos, spuse. E în regulă.

Dar nu era deloc așa. Pentru că nu poți să-ți retragi cuvintele după ce îți iei rămas-bun.

Iar eu nu eram pregătită să mă despart de el, așa că nu voiam să-l aud pe tata făcând asta. Pur și simplu nu puteam.

Am simțit o tensiune dureroasă în fundul gâtlejului.

— Eu am să… ăăă…

Am pășit spre el, apoi m-am oprit, dorindu-mi ca lucrurile să se liniștească și, astfel, să mă pot liniști și eu. Stresul din ultimele luni, durerea din inima mea văzându-i declinul lent, cancerul necruțător, iar acum… Aveam un nod în gât și-mi venea să plâng. Am fugit, grăbită, spre ușă.

Tata spusese ceva, dar eu eram deja pe hol, ca să nu mă mai poată vedea. Mi-am pus mâna la gură și am răsuflat adânc, încercând din răsputeri să mă lupt cu emoțiile.

Cum ajunsesem aici? Căutasem tratamente, folosisem toate leacurile care țineau de medicina populară, găsisem un specialist – și tot nu era suficient.

Simțeam buimăceala și vina îngrămădindu-și greutatea de neîndurat pe umerii mei și mă plecam sub povara lor.

M-am uitat la plic. Acum, dând timpul înapoi, mi-am dat seama că ar fi trebuit să-l deschid încă din ziua în care sosise.

Tata se uita la meci în camera de zi.

— Tori, tu ești?

— Da, tată, eu sunt.

Am azvârlit cheile și toată corespondența lui pe masă, surprinsă că mă auzise, deși sonorul

televizorului era dat foarte tare.

— E o scrisoare pentru tine, i-am spus, intrând în cameră și fluturând scrisoarea.

Ochii îi rămăseseră ațintiți la ecran. Ai mei observaseră valiza goală care încă stătea lângă scaun. Mai avea încă de împachetat pentru spital, deși urma să plecăm de dimineață. Chiar dacă specialistul reușise, printr-o minune, să-l interneze, înțelegeam totuși lipsa de entuziasm a tatei.

Uram cancerul.

Nu doar că-i devorase mai bine de jumătate din corp, ci-i devorase și spiritul. Iar asta îl consuma pe al meu. Ajunsesem la disperare, eram ca un copil în vârstă de treizeci și opt de ani.

L-am lăsat să vadă meciul, acesta fiind unul dintre puținele lucruri care încă îi făceau plăcere, mi-am turnat o ceașcă de cafea și m-am așezat ca să-i sortez corespondența. Fusese legată cu bandă groasă de cauciuc și îndesată în căsuța lui poștală, de parcă fusese plecat o lună în vacanță și uitase să-și anunțe plecarea la serviciu. Doar că, de fapt, el nu făcuse asta. Pur și simplu uitase să-mi spună să-i verific căsuța poștală.

Am luat o gură de cafea și am rămas cu ochii la scrisoare. Simboluri asiatice ștampilate pe tot. Linii groase și roșii pe adresă. Deasupra, litere în engleză, care se citeau PARTI. *Parti?* Am întors-o pe toate părțile. Fusese îndoită de mai multe ori, marginea era uzată de parcă fusese prinsă în sortatorul automat; m-am și mirat cum de mai fusese livrată.

Jurnalistul de investigații din mine ardea de nerăbdare s-o deschidă cât mai repede.

Am ridicat-o și am privit-o în lumină. Pusă așa, puteam observa marginea unui bilet îndoit și un soi de panglică. Am scuturat-o, însă plicul n-avea nicio greutate în el. Am întors-o, am netezit cutele, apoi am zărit un cuvânt mâzgălit pe partea îndoită, dar care îmi era cunoscut.

Japonia

Din litera *J* cursese cerneală roșie. Am șters-o cu vârful degetului. Oare pe cine mai cunoștea tatăl meu

în Japonia? Cum fusese trimis în garnizoană acolo, în marina militară, obișnuia să spună tot felul de povești exagerate despre momentele în care s-a aflat pe mare, dar ele se petrecuseră în urmă cu vreo cincizeci de ani. Plicul n-avea nicio emblemă sau vreo insignă militară, prin urmare, nici pomeneală de vreun anunț în legătură cu cine știe ce reuniune oficială. Să fi fost vorba despre una neoficială, atunci? Jucase baseball cât timp fusese înrolat, chiar și în timpul șederii lui în Japonia.

Odată, echipa maritimă Flota 17 i-a provocat pe Shonan Searex, liga fermierilor din Yokosuka, la un meci spectacol pe un stadion, iar acel meci s-a jucat cu casa închisă. De fiecare dată când vorbea despre asta, tata își ducea mâna la frunte ca și când ar fi cuprins mulțimea cu privirea.

— Cât puteai vedea cu ochii, nu era niciun loc liber. Nici măcar unul singur. Îți poți imagina așa ceva, Tori?

Întotdeauna puteam.

Stadionul în aer liber, gazonul verde, perfect tuns, iar tatăl meu – atât de tânăr, atât de agitat, făcându-și încălzirea pe o movilă de nisip.

— Nici nu-ți poți închipui ce gălăgie era, spunea tata.

În locul aplauzelor, bastoane colorate de plastic loveau, zgomotos, spătarele scaunelor: *poc-poc-poc*. Majoretele-șefe alergau încolo și încoace, bătând din tobe și scandând încurajări menite să le ajute echipa să câștige, secondate de grupurile de suporteri din sectoarele speciale, care cântau și strigau în portavoce. Tata spunea că baseball-ul, în Japonia anilor 1950, a însemnat o voce tunătoare împrumutată unei culturi tăcute.

Deși a fost vorba doar despre un joc amical, meciul împotriva Statelor Unite ale Americii a avut un substrat cu mult mai serios.

După părerea tatei, Țara Soarelui Răsare n-a vrut nimic altceva decât să respingă, prin acest fel de luptă, stelele și dungile de pe steagul american.

— Aproape că mi-aș fi dorit să fi pierdut, spunea tata mereu. Familia iubitei mele se afla acolo, în tribună, și nu-mi doream să-i insult, mai ales înainte de a-i cunoaște.

Întotdeauna când povestea despre ea, o numea „iubita lui”. Niciodată nu îi aflasem numele. Iar dacă mama era prin preajmă, tata nu spunea niciodată acele povești. Dacă îl întrebam de „iubita” lui, clătina din cap, pufnea și spunea: „Era deosebită, fără doar și poate”.

La fel era și el. Îl adoram.

Un bărbat care obișnuia să bea rachiu de fructe, la fel ca tatăl său slovac, pășea mândru, precum John Wayne, și care născocea povești ca nimeni altcineva.

Deși *majoritatea* poveștilor lui făceau ca discernerea adevărului de minciună să fie o treabă destul de grea.

— Ce e adevărul, dacă nu o poveste pe care ne-o spunem nouă înșine?

Apoi îmi făcea cu ochiul, îmi trăgea un bobârnac ușor peste nas și mă lăsa pe mine să fac diferența între realitate și ficțiune. Asta am continuat să fac până în ziua de azi.

Însă acea scrisoare din Japonia – aceea chiar era reală.

— Tigers au pierdut, a spus tata, luându-mă prin surprindere în timp ce-și târșâia picioarele spre frigider.

L-a deschis și s-a uitat înăuntru.

— Vrei să mănânci ceva de prânz? l-am întrebat.

Trebuia s-o facă. Slăbea din zi în zi. La început fusese lăudat pentru silueta lui, dar, pe măsură ce scăzuse în greutate, laudele încetaseră.

Până și mâinile – aceleași care cândva, demult, fuseseră cele ale unui sportiv care jucase pe un stadion cu casa închisă – erau acum reduse la niște mănunchiuri de oase noduroase.

A închis frigiderul gol, și-a legat cordonul halatului albastru, apoi și-a scărpinat bărbia nerasă, care avea o gropiță în mijloc.

— Nu, sunt bine, mulțumesc, mi-a zis, apoi a continuat, arătând către plic: Ce-i ăla?

— Ți-am spus. Ai primit o scrisoare. I-am întins-o. E din Japonia.

A luat-o cât ai clipi, trăgând cu ochiul la ștampilele poștale. Brusc, s-a schimbat la față. Strângând cu putere scrisoarea la piept, s-a rotit pe călcâiele papucilor și a plecat fără să scoată un cuvânt.

Am rămas locului câteva minute, după care l-am urmat.

Stătea nemișcat, în mijlocul camerei lui întunecate, cu privirea ațintită la plic. Draperiile plisate nu puteau împiedica ochii curioși ai soarelui să pătrundă în încăpere. Și nici pe ai mei. Am împins ușa cu cotul, ca să se deschidă mai mult, și astfel am inundat camera cu lungi raze de lumină care i-au învăluit umerii tatei. El s-a întors către mine, cu mâna pusă peste fața nebărbierită ca să-și ascundă expresia neobișnuită. O expresie care îmi era la fel de străină precum îmi era și acea scrisoare.

Una năpădită de lacrimi.

Capitolul 2
Japonia, 1957

Bunica obișnuiește să spună: „Îngrijorarea face din țânțar armăsar”. Dar dacă îngrijorarea mea e întemeiată? „Armăsarul” din proverb înseamnă pentru mine o amenințare uriașă, monstruoasă, aproape vie.

Mă trezesc înainte de răsăritul soarelui, ca s-o ajut pe *Okaasan*, mama, să pregătească micul dejun alcătuit din orez alb, pește la grătar și supă *miso,* dar mie nu-mi e foame. Dacă stomacul mi-e plin cu ceva, aceea e îngrijorarea.

Sunt în vârstă de aproape optsprezece ani, iar mâine are loc *omiai,* întâlnirea pentru căsătoria mea aranjată. Cel puțin acum, când mentalitatea americană care a pătruns la noi luptă împotriva acestei vechi tradiții, prezentările sunt, de fapt, singura parte din ceremonie care rămâne neschimbată.

Mie îmi aparține alegerea celui cu care mă voi mărita. Sigur că a putea să aleg și a-mi fi permis să mă mărit cu alesul sunt două lucruri total diferite. Iată în ce constă provocarea pe care trebuie s-o înfrunt. Una dintre multele cărora trebuie să le fac față.

Iau farfuria din mâna lui *Okaasan* și mă înclin în fața tatei și a fratelui meu, care intră în cameră discutând politică.

O conversație ce poate fi anticipată ușor, și care pleacă de la Națiunile Unite și independența Japoniei, ca să ajungă la distanțarea față de America.

Tata e proaspăt bărbierit, cu părul tuns scurt – o preferință pe care a păstrat-o de pe vremea când era în armată – și poartă un costum occidental, ca să-i impresioneze pe comercianții străini. De când Taro e *Oniisan,* fratele mai mare, și lucrează cu tata, se îmbracă și se poartă exact ca el.

O copie perfectă, mai puțin limba ascuțită – care-i cam răpește din înțelepciune.

— În curând, Naoko, îl vei cunoaște pe Satoshi și vei asigura viitorul financiar al familiei noastre, spune Taro, pe un ton plin de mândrie.

— Căsătorie predestinată, adaugă bunica, în timp ce-și târșâie picioarele în urma lor, iar buzele ei subțiri zâmbesc ușor, pe sub obrajii cu pielea lăsată.

L-am cunoscut pe Satoshi cu ani în urmă, așa că aș fi știut dacă eram *predestinați* să ne aparținem unul altuia. Mai degrabă e vorba despre o căsătorie impusă, așa că unde-i fericirea mea viitoare? Dragostea chiar nu contează deloc?

Pun o ceașcă în fața bunicii și-i torn, cu grijă, niște ceai.

— Însă toată lumea a fost de acord să-l cunoască, mai întâi, pe cel cu care vreau *eu* să mă căsătoresc, le spun zâmbind ușor, la rândul meu.

Căsătoria cu Satoshi e *dorința* de nezdruncinat a familiei mele.

Căsătoria cu Hajime e *speranța* mea cea mai mare.

— Cine fuge după doi iepuri nu prinde niciunul, spune bunica.

Iată doar unul dintre multele proverbe pe care le are în arsenalul ei. Le dă drumul asemenea unor săgeți, însă, în loc să sloboadă doar una, care s-ar rupe ușor, ea aruncă zece dintr-odată.

Sunt în poziție de apărare și pregătită pentru următoarele, când mama intervine, ca un scut, între noi.

— Cred că, pentru întâlnirea ta de mâine cu Hajime, ne vom aduna cu toții în grădină, să luăm un ceai și să facem prezentările cuvenite. Ar putea fi cea mai bună soluție, nu?

Ca să evite ochii întrebători ai tatălui meu, mama își prinde la loc o șuviță care i s-a desprins din coc.

Totul la *Okaasan* e îngrijit și frumos. E grațioasă, zveltă și cu părul lung, de culoarea funinginii din care se făcea, cândva, cerneala sumi. Îl ține mereu strâns la baza gâtului și prins cu ace de jad.

M-am înclinat ușor, în semn de mulțumire pentru intervenția ei. Înainte ca războiul să-i întrerupă tatei afacerea de import-export, el a fost rege al unui

imperiu, iar casa noastră avea o mulțime de servitori, inclusiv grădinari. Acum muncim fără ajutoare. Facem eforturi, la fel ca toată lumea. Așa că, pentru folosirea grădinii, are să fie nevoie de multă muncă și pregătire. Iar faptul că mama a spus că avem s-o folosim pentru prezentarea nedorită a lui Hajime a făcut ca orice discuție să înceteze, deocamdată.

Okaasan știe foarte bine care-i miza. Poate fi totul.

Tatăl lui Satoshi, un achizitor puternic pentru Toshiba, e cel mai important client al tatălui meu. Asta face din mine o momeală valoroasă. Dacă Satoshi ar pica în plasă, familia mea ar culege roadele în câștiguri permanente de bani, ceea ce ar ușura simțitor greutățile prin care trecem. Dacă însă refuz și-i fac de rușine, tatăl lui Satoshi ar putea renunța să mai facă afaceri cu familia mea. Astfel, greutățile noastre s-ar dubla, pur și simplu.

Există o singură soluție.

Hajime trebuie să fie fără cusur mâine, la întâlnire, ca să poată fi socotit o alegere bună, iar Satoshi trebuie să mă socotească nepotrivită și să aleagă pe altcineva. În felul ăsta, familia lui n-ar mai suferi nicio rușine, iar familia mea n-ar mai suferi de pe urma consecințelor. Averea familiei mele ar începe, încetul cu încetul, să se refacă prin propriile forțe, iar eu aș avea parte de o căsătorie întemeiată pe dragoste.

Ăsta mi-e planul.

În lupta dintre pietre și apă, apa învinge. Cum mentalitatea familiei mele e precum piatra, trebuie să rezist precum apa dacă vreau s-o schimb.

— Astăzi am să întârzii, *Okaasan,* îi spun, fără să țin seama de strângerea de inimă pe care-o încerc. Pentru că în următoarele zile n-am să pot să ajung la clubul de dans tradițional, trebuie să rămân cu Kiko după orele de curs, ca să exersez.

Minciuna e doar pe jumătate, căci, într-adevăr, e vorba despre o repetiție. Însă nu una de dans, cu Kiko, ci una cu Hajime, pentru întâlnirea de mâine.

Kenji, frățiorul meu mai mic, aleargă și se trântește pe perna aflată pe jos, făcând vasele să zdrăngăne și speriind-o pe bunica. Are nouă ani și, spre norocul

lui, e foarte drăgălaș. Ochii luminoși și genele lungi îl ajută să scape basma curată în toate împrejurările, chiar și atunci când are purtări urâte.

Fac o față serioasă. Kenji scoate limba.

La rugăciunea comună, spunem:

— *Itadakimasu* – „Primesc cu recunoștință”.

Însă capul meu rămâne aplecat, pentru că rugăciunea îmi e mai lungă: *Te rog, fă ca întâlnirea de mâine să fie perfectă, pentru ca numele de familie lipsit de importanță al lui Hajime să nu-l facă de rușine pe al nostru, sau să-l facă și mai important pe cel al lui Satoshi.*

Da, stomacul mi-e plin de nervi, însă inima mi-e plină de speranță.

La școală, orele se târăsc ca melcul, greu și chinuitor. Chiar și acum, când îl aștept pe Hajime în gara Taura, pare că timpul s-a oprit în loc. Atunci când cobor pe peronul gării, soarele după-amiezii se reflectă în acoperișurile de oțel, orbindu-mă. Mă feresc de lumina puternică, încercând să caut chipul lui Hajime printre atâția oameni. *Unde e?* Abia aștept să exersăm.

Americani în uniformă trec, mâncând, pe lângă mine. Hajime n-ar face astfel de greșeli elementare. Am exersat eticheta, ca el să fie în stare să facă o bună impresie familiei mele. Niciodată nu mănânci în timp ce mergi. Stai așezat, ca să-ți arăți respectul față de timpul scurs și de sacrificiile care s-au făcut pentru a planta, recolta și prepara. Americanii nu par să bage de seamă sau să le pese că nouă ne displace lipsa lor de politețe. Cu toții sunt așa, mai puțin Hajime. El se află undeva la mijloc.

Poartă un tricou alb și pantaloni de un cafeniu-gălbui. Cu părul lui frumos, brunet, pieptănat spre ceafă și ridicat, și cu gropița adâncă din bărbie, seamănă cu Elvis sau cu un star de cinema. Poate cu James Dean. Suntem amândoi înnebuniți după tot ceea ce-i modern. Mi-aș fi dorit să-mi fi schimbat uniforma. Cel puțin, părul mi-e strâns spre creștet, într-o coadă făcută în stil occidental.

Îi fac semn cu mâna în timp ce se apropie.

Zâmbesc atât de tare, încât mă dor obrajii. Dragostea și tusea nu pot fi ascunse, pentru că trebuie să faci tot ce-ți stă în putință ca să nu fugi ori să nu țipi.

Ajungem față-n față, stăpânindu-ne cu greu pornirea de a sări unul în brațele celuilalt. În schimb, ne facem mici plecăciuni care ne umplu de un râs cu hohote, fiindcă aproape că ne-am lovit cap în cap. Hajime mă ia de mână – încălcând, astfel, încă un tabu social – și, cu pași repezi, mă trage dincolo de fațadele magazinelor, pe o alee îngustă. Îmi plec capul, îngrijorată că s-ar putea să atragem privirile acuzatoare ale vreunor trecători cu sufletele împietrite.

— Se învârt în jurul nostru ca moliile. Ar trebui să plecăm, Hajime.

— Păi, fac asta pentru că sunt atrași de lumina ta. Așa că lasă-i să se uite. Zâmbește cu toată gura, lăsând să i se vadă strungăreață fină dintre dinții din față. Se înclină și spune: Salut! O iubesc pe fata asta!

— *Sssst!* Fug în partea cealaltă, mă sprijin, râzând, de zid, apoi îl întreb: Care lumină?

Zâmbesc, dar trag cu ochiul la stradă.

Se întoarce și-mi ia mâna din nou.

— Cea din spatele ochilor tăi! spune, strângându-mi mâna, apoi prinzând-o și pe cealaltă. Cea care strălucește din inima ta, continuă el, sărutându-mi, iute, fiecare palmă.

Obrajii îmi ard. Acum mă uit numai la Hajime. E atât de sâcâitor, fiind, în același timp, și băiat, și bărbat, iar combinația asta e fermecătoare.

El se apleacă mai aproape și-și apasă fruntea de a mea.

— Bună, Cricket[1].

— Bună, Hajime.

Zâmbesc mai larg, uimită de cât curaj am cu el. Contrar tuturor lecțiilor de viață pe care le-am învățat – să fiu umilă, să tac din gură, să-i pun pe ceilalți pe primul loc. Toate astea sunt lucruri bune, și totuși… Îmi smulg privirea dintr-a lui și mi-o las în pământ.

Dacă n-aș fi atentă, ochii lui m-ar înghiți cu totul, însă el îmi cuprinde fața în palme și-mi ridică ușor bărbia.

— Am să te sărut chiar aici, în locul ăsta, pe buze, bine?

Mă ridic pe vârfuri și-l sărut eu prima.

Inima îmi oscilează între panică și extaz. *Cine e fata asta în care m-am transformat?* Mă deschid către el așa cum fac florile de dimineață, sub soarele ce tocmai răsare. Și da, gustul sărutului e delicios, îl simt pe limbă dulce precum *kompeito.* Iar dulceața asta mă face lacomă, mă face să vreau mai mult. Și ce-ar fi să iau ceea ce, oricum, inima mea își dorește? Însă ne-am promis. N-o mai facem până după căsătorie.

Așa că ne depărtăm unul de celălalt.

Zâmbesc. Hajime îmi răspunde cu un zâmbet și mai larg. Îl plesnesc, încetișor, peste piept și râd. Da, *cine* e fata asta? Mă îmbrățișează, și atunci știu. Sunt a lui. Sunt tot eu, doar că mai îndrăzneață, mai luminoasă, *liberă.* Dacă dinlăuntrul meu răzbate o lumină, e de la fericirea pe care mi-o dăruiește el.

— Am o surpriză, îmi spune sărutându-mă pe cap, înainte să-mi dea drumul. Vino!

Cu pași mari, iese de pe alee, apoi se întoarce, făcându-mi semn cu mâna să-l urmez.

— Încotro mergem?

Mă grăbesc ca să țin pasul cu el, pentru că schimbă direcția și ieșim de pe stradă într-un câmp cu iarbă înaltă, sălbatică.

Hajime se întoarce și merge cu spatele, având întipărit pe chip un zâmbet jucăuș și plin de sine. Se apleacă să smulgă un fir de iarbă, îl rupe și începe să-i mestece capătul.

— *Unde*, Hajime?

Ochii lui, albaștri precum cerul după ploaie, se îngustează, apoi îi închide și se întoarce spre mine.

— Nu. Nu pot să-ți dezvălui nimic, îmi spune, uitându-se peste umăr. E o surpriză.

Fac ochii mari. El fuge.

— Așteaptă!

Râd și fug ca să-l ajung din urmă, căci merge cu pași mari. Iarba înaltă mă lovește peste gambele goale, dar mă grăbesc atunci când el e mult înaintea mea, apoi încetinesc, căci nu-l mai zăresc deloc.

— Hajime?

Mă uit la copacii din apropiere, apoi privesc înapoi spre locul de unde am venit și, într-un sfârșit, mă întorc.

— Aaa! țip, căci s-a ascuns ca să mă sperie, apoi îmi acopăr fața, cu coatele apropiate strâns.

Râzând, el mă ia în brațe, mă învârte și-mi spune că mă iubește.

Iar toate astea mă fac, pur și simplu, fericită.

Las mâinile să-mi alunece puțin de pe față, mă înclin și privesc peste vârfurile degetelor. Hajime se apleacă și mă sărută pe frunte. Da, sunt a lui. El e al meu. Asta înseamnă destin.

— Haide, vino, e chiar în față, îmi spune și mă trage după el.

Hoinărim ținându-ne de mână. Hajime mestecă un alt fir de iarbă, iar eu îmi macin doar grijile de care-s năpădită.

— Încă mai avem de exersat, îți amintești? Îți dai seama cât e de important să facem asta?

— Bineînțeles, îmi răspunde, privindu-mă pieziș. De asta am și exersat de cel puțin o sută de ori până acum.

— O sută de ori nu înseamnă nimic, îi spun, cu inima zvâcnindu-mi grozav din pricina nemulțumirii. Ca să stăpânești arta ceaiului, îți trebuie *ani* de practică, poate chiar o viață întreagă. Ca să înveți să stăpânești regulile de etichetă, acum n-avem decât momentul ăsta.

Mă opresc și eu, se oprește și el, și insist, privindu-l cât pot de convingător:

— Întâlnirea de mâine înseamnă totul pentru noi. Te rog, trebuie să exersăm.

— Bine! Caută răspunsurile și, în final, îmi spune: Mai întâi admir ceainicul, apoi îl rotesc de două ori, cer scuze pentru că am băut înaintea altora – asta ca

să dau dovadă de modestie, și mă înclin înainte să iau o gură.

Își apleacă bărbia.

— Vezi? Suntem pregătiți, acum hai să mergem, mă îndeamnă, trăgându-mă de mână.

Nu sunt foarte convinsă, așa că exersăm în continuare în timp ce urcăm dealul, îndepărtându-ne de strada aglomerată. Nu prea știu încotro ne îndreptăm, dar nu-l las să-mi distragă atenția de la ceea ce avem de făcut.

— Ce trebuie să faci înainte *să dai mai departe* bolul?

Ezită.

Izbucnesc:

— Trebuie să ștergi marginea cu un șervețel, sau, altfel, riști să te faci de rușine, îți amintești? Simt cum mi se strânge stomacul de nervi. O astfel de greșeală n-are să fie uitată sau *iertată.* În ce parte dai bolul cu ceai după ce îi cureți marginea?

Hajime privește în gol.

Eu intru în panică.

— Stânga. *Stânga!*

Inima îmi bate cu putere. Grăbesc pasul, îl ajung din urmă și trec înaintea lui.

— Cum îi vom putea convinge că suntem potriviți să ne căsătorim, dacă tu nu îți amintești regulile astea?

— Cricket.

— Trebuie să fim *perfecți.*

Continui. Din mers, îl dojenesc și mă agit tot mai mult.

— Fără greșeli! Nu ne permitem nici măcar o singură greșeală, altfel ne-ar putea refuza cererea și mă vor obliga să mă căsătoresc cu Satoshi.

Brațele mele gesticulează, iar cuvintele o iau razna.

— *Tu* ești fericirea mea. *Tu* ești cel căruia trebuie să-i aparțin. Înțelegi? *Suntem* predestinați și, prin urmare, trebuie să fim perfecți și să-i facem să vadă asta!

— *Naoko!*

Mă întorc către el atunci când îmi aud numele real rostit atât de tăios.

— Vezi asta? Încearcă să-și ascundă zâmbetul, apoi îmi face semn să privesc înainte. Uite! Cum ar putea să ne refuze, când noi deja avem o casă?

Mă întorc înspre partea din care bate soarele și văd, pe coasta dealului, rânduri împrăștiate de căsuțe adunate într-un cătun. Căsuțele sunt mici, cu acoperișuri de stuf, și arată ca și cum ar avea nevoie de reparații. Mă răsucesc către el ca să-i pot vedea fața.

— *Avem deja o casă?* îl întreb, cu inima oprită-n loc. *Aici?*

Mă învârte ca să mă întoarcă din nou cu fața către priveliște, își așază bărbia pe umărul meu și îmi arată cu degetul.

— Acolo! Cea din vârful dealului e a noastră.

Îmi zâmbește, cu obrazul lipit de al meu, și așteaptă să-i zâmbesc și eu.

Eu, în schimb, doar îmi mușc buza.

— Știu că nu înseamnă foarte mult. E mică și veche. Nu oferă nici pe departe condițiile cu care ești obișnuită și pe care le meriți.

Rostește cuvintele emoționat și în grabă.

— Și n-am nimic altceva să-ți pot oferi, în afară de promisiunea că te voi iubi și…

El mă iubește.

Ce fel de băiat folosește astfel de cuvinte? Niciunul dintre cei pe care i-am cunoscut până acum. Nici măcar tata atunci când îi vorbește mamei.

În timp ce vorbește despre reparațiile care ar trebui făcute, mă sprijin de el ca să mă simt confortabil și ca să-i simt mirosul – piele proaspăt argăsită și citrice. Aftershave-ul lui e neobișnuit și are o aromă exotică. Îmi place totul la el, pentru că reușește să mă surprindă mereu.

— Iar acolo, lângă punte, aș putea curăța o bucată de pământ, ca să amenajăm o grădină. Vezi? Știu că ai putea locui cu Satoshi și cu familia lui într-o vilă mare și modernă, dar…

— Cui îi trebuie vilă mare și modernă? Mă uit la el și sunt surprinsă de ușurința cu care resping totul. Cui îi trebuie o soacră greu de mulțumit, sau cui îi trebuie să se supună regulilor și ierarhiei altei familii? Mie sigur că nu, așa că o casă cu un simplu parter, dacă sunt cu tine, e perfectă.

Cu Hajime, inima și mintea mea sunt acceptate, ba chiar admirate, dar… Ezit și privesc, abătută, în gol.

De ce trebuie să fie totul atât de dificil?

— Ce s-a întâmplat?

Ochii lui întrebători îi caută pe ai mei, care sunt încărcați de vinovăție.

— Nu îți place?

Simt fiori pe șira spinării.

— Cricket, știi foarte bine că mie poți să-mi spui orice. Nu trebuie să-ți ascunzi gândurile, bine?

Dau aprobator din cap, recunoscătoare. Când sunt cu Hajime, îmi pot spune liber părerile sau pot fi copilăroasă, pentru că lui îi plac gândurile mele, la fel și zâmbetul meu. *Dar cum să-i explic asta?*

Nu căsuța dărăpănată mă neliniștește, ci oamenii locului. E o zonă în care locuiesc cei din *Eta,* proscrișii. *Burakumin* sunt ultimii în piramida ordinii sociale. Sunt săraci, unii dintre ei cu sânge amestecat, și lucrează doar în locuri care au legătură cu moartea: măcelărie, tăbăcărie, pompe funebre. De aceea, sunt considerați pângăriți, necurați și *fără de noroc.*

De fapt, eu sunt cea fără de noroc.

Familia mea are să-mi interzică total să locuiesc aici. Dacă aș fa- ce-o, aș distruge reputația tatei și perspectiva lui Taro de a avea una.

Hajime habar n-are că familia mea îl preferă deja pe Satoshi. Iar acum nu lipsea decât să-l împovărez pe alesul meu și cu rușinea de-a fi ales un astfel de loc în care să trăim?!

O altă luptă pierdută de dinainte să înceapă. Îmi frec nasul și-mi cobor privirea în pământ.

N-am făcut din țânțar armăsar, ci s-a dovedit că grijile mele erau întemeiate.

Capitolul 3
America zilelor noastre

În dimineața în care tata a avut programarea la doctor, i-am pus bagajul în Cadillacul decapotabil și ne-am îndreptat către est. Autostrada cu două benzi ducea până la Centrul de Oncologie Taussig din Ohio, trecând pe lângă câmpuri plantate cu soia, lanuri de porumb și întinderi mari pe care se roteau nenumărate elice, astfel că, atât cât puteai cuprinde cu privirea, vedeai numai eoliene. Tata și-a ridicat cozorocul șepcii tinerești pe care o purta, și-a tamponat fruntea cu o batistă și s-a uitat la ele prin geamul coborât al mașinii.

I-am aruncat priviri piezișe.

N-am vorbit cu el despre acea scrisoare din Japonia – ce însemna, de la cine era, de ce avusese el acea reacție –, dar asta nu însemna că nu mă gândisem la întreaga poveste. Cum aș fi putut să n-o fac? Tata chiar luase scrisoarea cu el. Am zărit roșul acela familiar pe bordul mașinii, înainte să pornim.

Dându-și seama încotro mă uitam, tata a ridicat scrisoarea, a împăturit-o și a pus-o în buzunar. N-a scos niciun cuvânt, iar eu am știut că era mai bine să nu întreb. Însă acum nu mă mai preocupa nimic în afara febrei lui continue.

Cine să fi trimis scrisoarea? Vreun fost coleg marinar, probabil, dar, în cazul ăsta, scrisoarea ar fi trebuit să vină din Statele Unite, nu de peste Ocean. Mi-a trecut prin minte că ar fi putut fi vorba de vreun material informativ, sau de vreo scrisoare de mulțumire pentru cine știe ce donație. Tata făcuse diverse donații pentru copii și cauze, dar nu într-atât încât să stârnească astfel de reacții. O singură dată l-am mai văzut în lacrimi ca acum – la înmormântarea mamei.

Tata a tușit cu putere, încercând, în zadar, să-și curețe gâtul, apoi m-a privit.

— Ești tăcută.

— Mă concentrez, i-am spus, și chiar asta făceam.

Chiar dacă în 1958 decapotabila întorcea toate privirile – interiorul decorat în roșu, caroseria albă ca perla și dungile roșii, fine din față până în partea din spate, care era exagerat de lungă –, dimensiunea mare o făcea greu de manevrat. În plus, era pentru prima dată când o conduceam.

Deși, pe vremea când eram mai tânără, înainte ca mama să poată obiecta, tata mă așeza între ei și îl ajutam să învârtă de volan. Ea țipa atunci când el lua mâna de pe volan, fixându-l doar cu un genunchi ridicat, și-l mustra aspru dacă apăsa accelerația și depășea viteza maximă recomandată. Să conduc Cadillacul tatei a fost mereu o aventură amuzantă.

Să conduc o decapotabilă clasică era o experiență cu totul diferită. Era greu de controlat, iar mașinile care treceau pe lângă noi stârneau curenți de aer ce băteau din toate direcțiile. Chiar și cu geamurile ridicate și cu ochelarii de soare la ochi, tot îmi venea părul pe față. Să n-ai capota lăsată nu mai era atât de plăcut ca pe vremuri. I-am spus asta și tatei.

Ca prin magie, a scos o fâșie roșie de material din torpedou. Era o pată de culoare în vânt și se umfla precum o pânză falnică de corabie.

Am făcut ochii mari când am recunoscut-o. *Eșarfa* mamei! N-o mai văzusem de ani întregi. Încă mi-o mai puteam imagina pe mama purtând-o – părul ei blond-cenușiu, ondulat cu o seară înainte, prins sub frumosul imprimeu floral.

În timp ce încercam să mi-o așez pe cap, tata a ținut volanul – ironia situației fiind faptul că el nu pierduse controlul, chiar dacă, metaforic vorbind, rătăcise drumul. Am deviat, făcând ca altă mașină să devieze și ea și să ne claxoneze.

M-am grăbit să leg capetele eșarfei sub bărbie, apoi i-am zâmbit larg tatei.

El mi-a întors zâmbetul.

— Îți vine foarte bine. Ar trebui s-o păstrezi.

M-am uitat în oglinda retrovizoare și am văzut chipul meu în loc de cel al mamei.

— Nu pot face asta, a fost a ei.

— Nu, vorbesc serios, mi-a spus el, ridicând din umeri. Adevărul e că întotdeauna mi-am dorit ca tu s-o ai, însă mama ta a găsit-o, și atunci – ce puteam să mai fac?!

Mi-a crescut inima în piept.

— Ești sigur?

— Da. Vreau ca tu s-o ai. Contează foarte mult pentru mine.

Mi-am îndreptat-o pe cap și am zâmbit. Chiar iubeam acea eșarfă.

Atunci când o purtai, motivul roșu și cel alb se împleteau și brodau cea mai frumoasă poveste în culori. Dar, după spusele tatei, dacă o desfăceai și o netezeai, desenul ei spunea o poveste.

— Una secretă, a zis el, trecându-și degetele peste tivul răsucit, cusut de mână.

Apoi mi-a povestit cum China păstrase secretul timp de aproape două mii de ani. A arătat către motivele florale din desenul eșarfei, spunând că sunt aceleași flori pe care le găseai în grădina palatului, unde tânăra împărătească descoperise ceva ce valora mai mult decât aurul: viermii de mătase.

— Tocmai își bea ceaiul, când un cocon a căzut din cer și, spre surprinderea ei, i-a aterizat chiar în ceașcă.

Ochii i s-au mărit ca să-mi arate, iar eu am chicotit atunci când l-am văzut făcând acea față. Apoi s-a prefăcut că-l pescuia, la fel ca împărăteasa, pretinzând că-l descurca într-un fir strălucitor, lung de aproape o milă.

Familia regală, nespus de impresionată de luciul lui ca de perlă, a folosit firul strălucitor ca să țească materiale exotice, care au fost vândute în întreaga lume. Și, pentru că mătasea rară creștea ca în povești, împăratul a dat un decret ca să păstreze secretă sursa – viermii de mătase din duzii plantați în grădina palatului.

— Și a rămas secret până când… a spus tata, ridicând un deget.

M-am mutat mai aproape, știind că, începând de acolo, povestea avea să se schimbe.

Uneori, cea care dezvăluise secretul era o prințesă răsfățată, logodită cu un prinț dintr-un tărâm îndepărtat. Plecând din casa părintească, nu putuse să renunțe la veșmintele țesute din mătase, așa că ascunsese coconii în marama ei de nuntă.

Alteori, tata spunea că de vină fuseseră doi călugări nestorieni, care-și folosiseră bastoanele înalte de bambus ca să ascundă în ele viermii de mătase.

Însă favorita mea a fost întotdeauna povestea cu spionii japonezi care au călătorit pe lungul Drum al Mătăsii din China – despre care tata spunea că era țesut în desenul de pe eșarfă. Mi-am petrecut ore întregi imaginându-mi călătoria lor de 6.500 de kilometri, în timp ce urmăream diferitele linii ale desenului.

Dacă acest Cadillac a fost cea mai de preț comoară a tatălui meu, amintirile despre eșarfa mamei, cu desenul complicat și legendele ascunse în el, a reprezentat cea mai de preț comoară a mea.

— Ești din nou tăcută, a spus tata, trezindu-mă la realitate.

L-am privit.

— Mă gândeam, doar, la împărătească și la felul în care coconul cu viermele de mătase a căzut în ceaiul ei.

— Îți amintești de asta?

— Desigur. Îmi amintesc toate poveștile tale. Mi-ai spus cândva una despre navele care se luptau undeva departe pe mare, o luptă pentru prințesa japoneză.

Uneori, în acea poveste, tata spunea că eroul era un samurai ale cărui cuvinte înțelepte îl apărau mai mult decât sabia. Alteori, el era un prinț bogat, care își putea permite să îi ofere prințesei totul, mai puțin ceea ce inima ei își dorea cu adevărat. Când îl întrebam care era acel lucru, tata zâmbea pieziș și spunea: „Eu!”

— O, am zis, bătând darabana cu degetele pe volan, și mai era și povestea ceaiului cu împăratul.

— Cu imperiul, m-a corectat el, râzând înfundat. Era vorba despre un rege negustor care avea un vast

imperiu comercial. Cum ai putut s-o uiți chiar pe asta?

— Ai o mulțime de povești despre ceai. *Și despre Japonia,* am adăugat, privindu-l în ochi. Ai putea să mi le reamintești.

Mi-a zâmbit.

Și, chiar în acel moment, m-am întors în timp. Înapoi la vremea în care un bărbat impunător îi spunea povești nemaipomenite unei fetițe care le adora. Amintirea asta era, pentru mine, mai mult decât bine-venită.

— Ei, pot să-ți spun doar atât, în afară de mătase… a reluat el, dregându-și glasul. Din ceai n-a ieșit nimic bun – *niciodată.*

Capitolul 4
Japonia, 1957

Îmi frec ochii, somnoroasă, luptându-mă să mă trezesc. O rază de lumină îmi distrage atenția. Un fluture alb dă din aripile-i fantomatice. Se desfac, mari, apoi sunt reduse la nimic – doar ca să izbucnească din nou, la fel de mari precum la început. Pleoapele mi se îngreunează, fascinate de dansul aripilor. Casc adânc și mă gândesc la poveștile străvechi despre sufletele care cutreieră lumea închise în trupurile unor insecte. Îmi închipui că eu sunt acel fluture, purtat de adierea dimineții. Liber, mulțumit și fericit. Îmi închipui că-l vizitez pe Hajime în vis și că-i șoptesc vorbe de încurajare cu privire la întâlnirea de astăzi. *Am exersat. Suntem pregătiți. Te vor adora.*

— Naoko!

Clipesc la vederea luminii intense, ca să alung aripile ca de hârtie pe care încă le văd cu ochii minții. Din bucătărie, mama mă cheamă din nou. Mă ridic și simt o amețeală puternică, așa că mă întind la loc, până ce-mi trece. Apoi îmi rânduiesc patul și merg la mama.

— Trebuia să mă fi trezit, *Okaasan!*

Alerg la ea, aproape lovind-o pe bunica de grăbită ce sunt. Aroma sărată de supă *miso* proaspătă îmi invadează simțurile. Toată lumea a mâncat, iar fratele meu mezin își pune pantofii, ca să plece la școală.

— Mult noroc cu iubitul tău, Naoko, îmi spune Kenji, strângându-și buzele ca să mimeze un sărut și scoțând zgomotele care să-l închipuie.

Țipă revoltat atunci când îl prind ca să-l ciupesc drept pedeapsă.

— Kenji, pleacă! îl bruftuluiește mama, în timp ce-mi dă un bol curat și-mi face semn să mă așez lângă tata.

— Mănâncă și tu ce-a mai rămas, apoi ne pregătim. Azi e o zi importantă pentru noi toți.

Tata se încruntă și pufnește, apoi ia o sorbitură de ceai. O venă îi zvâcnește la tâmplă, de sub părul încărunțit de curând. Sunt sigură că zvâcnetul ăsta e din pricina mea.

Bunicii îi place să spună: „Dacă ceva-i vădit de-ți sare-n ochi te poate face să-ți pară rău pe loc”. Mie mi-e „vădit” faptul că tata a îngăduit această întâlnire a mea cu Hajime doar de ochii lumii. Ceea ce va fi „vădit” pentru el e faptul că eu îngădui cea de-a doua întâlnire, cea cu Satoshi, doar ca să pot avea parte de cea dintâi.

Mă trec fiorii în timp ce, după-amiază, se fac pregătirile pentru vizita lui Hajime. Sunt aproape gata, însă lui *Okaasan* nu-i place poziția pieptenelui decorativ, alb și roz, în părul meu, așa că vrea să mi-l prindă ea din nou. Îl țin în poală, în timp ce *Okaasan* îmi perie părul.

Îmi plimb degetul înainte și înapoi peste emailul fin al pieptenelui, știind că n-are nicio importanță dacă e prins așa cum trebuie în păr sau nu. Hajime oricum nu va avea habar, așa cum nu va avea habar nici dacă simetria grădinii respectă regula treimilor ori dacă bolul de ceai e cumva unul care se folosește vara. Însă *Okaasan* nu știe asta.

Sau știe? O fi aflat ce ascund? Se teme oare de reacția tatei?

Eu mă tem.

Bunica nu face altceva decât să toarne gaz peste foc:

— N-are niciun rost, vedeți? Pieptenele stă tot înclinat, mormăie *Obaachan*, în timp ce se mișcă greoi.

Se preface că nu-i interesată de pregătiri, însă își tot găsește motive ca să vină și să-și dea cu părerea.

Cu toții fac la fel. Prezentarea perfectă cu ocazia întâlnirii reflectă onoarea și importanța familiei mele. Faptul ăsta e adevărat chiar și atunci când invitatului de onoare îi lipsește așa ceva.

Mintea mi se învârte numai în jurul regulilor și al protocolului. I-am explicat oare lui Hajime unde

trebuie să se așeze? Când trebuie să vorbească? Cât de mult trebuie să mănânce? Îmi crește pulsul. *I-am spus că trebuie să ia doar porții mici?* Iar Hajime are o mare poftă de mâncare. Ar fi trebuit să-i spun. Nu, nu cred că i-am spus. Mi-e tare cald. Sunt amețită. Mi-e greață. *Obi*-ul mi-e prea strâns în jurul coastelor. Tradiția amenință să-mi sugrume fiecare răsuflare.

— Acum e bine, spune *Okaasan* mângâindu-mi capul de o parte și de alta.

Se dă înapoi, ca să vadă ce-a făcut. Florile de prun de pe pieptene atârnă, cu o precizie delicată, într-o parte.

— Asta e bine. Da, cred că e bine, adaugă *Okaasan.*

Tata și Taro trec pe lângă noi fără să ne învrednicească măcar cu o privire. Sunt sigură că la întâlnirea cu Satoshi o să se poarte cu totul altfel. Astăzi, sunt invizibilă. O fantomă.

Okaasan îmi face ultimele ajustări la chimono. E frumos, dar obișnuit, spre deosebire de *furisode* pe care îl voi purta în timpul vizitei lui Satoshi. Acela are mânecile lungi și largi, semănând cu niște imense aripi colorate.

— Hmm… tot strâmb, spune bunica, din spatele nostru.

Își înclină capul pe o parte, privind ornamentul din părul meu.

— Cum e sacul e și peticul.

Simt că mă ia cu leșin. *Și ea știe despre Hajime?*

Fratele meu cel mic crede că bunica are, în serviciul ei, niște vulpi care-i spun tot ce aud. Mereu fac haz de o asemenea idee, dar acum nu mai sunt sigură că n-ar fi așa.

Mama mai privește o dată ornamentul din păr și pufnește dojenitor, ca să anuleze părerea bunicii. Îmi face semn s-o urmez în grădină, unde scena e pregătită pentru prezentarea ce are să urmeze. Covorașul moale de stuf e întins sub masă, peste pietrele acoperite cu mușchi ale curții interioare. O singură creangă cu flori albe alcătuiește aranjamentul

floral de pe masă. Iar obiectele pentru ritualul de preparare a ceaiului așteaptă, pregătite.

Numai tata și Taro nu sunt așezați la locurile lor.

Stau în grădină, cu spatele la intrare, în semn de opoziție tăcută. Fumul din pipe le urcă în aerul de deasupra capetelor, formând doi șerpi care se împletesc de-a lungul unui vrej invizibil. Tumultul din mine crește odată cu trecerea timpului.

Se apropie momentul.

Hajime știe cât de important e să apară la momentul potrivit, niciun minut mai devreme sau mai târziu. Știe că trebuie să străbată cărarea umedă din grădină, care a fost stropită cu apă pentru ca el să se curețe de praful lumii din afară, și mai știe că trebuie să intre pe poarta din mijloc, pentru prezentările oficiale de dinainte de ceai. Așa că stau cu atenția încordată, cu pielea năclăită din pricina căldurii lipicioase, așteptând, înfrigurată, clipa în care tata și Taro se vor întoarce, îl vor privi și vor pronunța sentința.

Cum casa e situată în diagonală față de locul în care mă aflu, pot vedea de unde vine Hajime. Mă uit în continuare, dar simt că nu mai am aer, iar pieptul mă doare de la efortul de a răsufla.

Unde mi-o fi fost capul?

Trebuia să *le* fi spus.

Trebuia să îi fi spus *lui.*

— A, vezi? Ăsta e un semn de noroc, Naoko, îmi spune mama, arătând către mâneca mea, unde un fluture se odihnește pe desenul trandafiriu. Aripile lui ca de hârtie flutură înainte și-napoi, în adierea vântului. Îmi amintesc, pe dată, viziunea de dimineață. Răsuflu.

— Te-am visat, fluturașule! îi spun, zâmbind și liniștindu-mă, acum că-mi văd prietenul reîntors. Îmi aduci, cumva, veștile promise?

— Poate că ești încă adormit, ca în visul lui Chuang Tzu, acela cu fluturele, îi spune bunica, în timp ce Taro o ajută să se așeze pe rogojină.

Sunt atentă la micul meu vizitator și-mi țin brațul astfel încât el să poată explora țesătura de mătase.

Chuang Tzu, marele maestru taoist, a visat că era fluture, nemaiavând niciun gând despre condiția lui anterioară de om. Atunci când s-a trezit, a constatat că era om din nou. Deci, era el oare un om care se visase fluture? Sau era un fluture, care acum visa că era om? Care să fie realitatea?

— Poate că Chuang Tzu s-a concentrat pe ceea ce nu trebuia, *Obaachan,* îi spun bunicii. În loc să se întrebe care dintre cele două situații era reală, trebuia să se gândească la posibilitatea ca amândouă să fie reale. Adevărata fericire e undeva la mijloc.

Bunica își mușcă buzele, abținându-se de la răspuns.

Oare am făcut-o pe bunica să tacă?

Okaasan vine și-mi așază din nou pieptenele în păr, socotind că, până la urmă, s-ar putea să fi stat strâmb. Bunica zâmbește atotștiutor.

E doar o victorie pe termen scurt.

Fluturele își desface aripile albe și-și ia zborul. Îi urmăresc zborul grațios până când ochii mei zăresc ceva nou. Viitorul meu.

Hajime e *aici.*

Fluturele coboară în întâmpinarea lui, planând pentru o clipă, ca și când l-ar binecuvânta, în șoaptă, înainte să zboare mai departe. Fluturii mei din stomac nu sunt nici pe departe atât de grațioși. Lovesc și zboară ca turbați.

Hajime se apropie de mine. Ochii ni se întâlnesc. El îmi vede chimonoul, părul strâns în coc și fața pudrată, însă zâmbetul îi piere de pe față, iar pe a mea nu-i nici urmă de zâmbet.

Sunt împietrită de panică.

Îmi simt inima până-n gât, bătând cu o iuțeală de necrezut. Hajime e bărbierit, are părul tuns și arată ca un star de cinema, dar *de ce* poartă uniforma de serviciu? De ce nu poartă costum? Nu m-am gândit la asta. Neglijența mea are să strice totul!

Încruntă din sprâncene, derutat de reacția mea. Murmură către mine: *Ce nu e în regulă?* Dar e prea târziu ca să-i mai explic. L-au zărit.

Ochii lui *Okaasan* ne fixează când pe el, când pe mine, punând, pe tăcute, întrebarea pe care ea nu îndrăznește s-o pună cu glas tare.

— Ceee… îndrăznește bunica pentru amândoi. Știam eu!

Auzindu-i izbucnirea, Taro se întoarce și aruncă o privire în direcția noastră. Face ochii mari, ca să-i atragă atenția tatei, care, la rândul lui, se întoarce spre noi.

— Ce-i asta?

Tata se ridică iute ca gândul și răstoarnă bolul de ceai de lângă el. Bolul cade și se sparge în bucăți, scoțând un *poc!* puternic atunci când se lovește de pământ.

Okaasan scoate un suspin adânc.

Tata își îndreaptă privirea acuzatoare mai întâi spre ea, apoi și-o întoarce către mine.

Simt cum mi se strânge stomacul. Las capul în piept, știind că trebuie să acționez repede.

— Tată, aș dori să ți-l prezint pe…

— Să nu-ndrăznești s-o faci!

Furia tatei parcă taie în carne vie, e înverșunată și ofensivă.

Ochii mei revin la Hajime, care strânge din buze până când gura îi devine o linie subțire. Reacția alor mei îl nedumerește. Își pleacă totuși capul și se înclină, spunând:

— E o onoare…

— *Onoare?* izbucnește tata, furios. Nu. *Nu.* Nu e nimic *onorant* aici.

Pleacă, împingându-ne ca să ne dea la o parte. Taro îl urmează, lovindu-l cu umărul, în trecere, pe Hajime.

Derutată, mă întorc către mama.

— *Okaasan*?

— Te rog, Naoko, ia-ți la revedere de la prietenul tău și intră în casă.

Se înclină în semn de scuză, apoi îi urmează pe tata și pe Taro.

— Uite ce-ai făcut! arată bunica spre ceainicul spart, străpungându-mă cu privirea. E tăiat în două,

are o crăpătură neregulată chiar în mijloc. Nu-l mai poți pune înapoi pe raft. De fapt, nu-l mai poți pune niciunde. Își ridică bărbia, continuând să mă certe: Vezi, Naoko? Fericirea nu cunoaște cale de mijloc. Nu cu un *gaijin.* A rostit cuvântul insultător de parcă l-ar fi scuipat, iar acum pleacă, bodogănind: *Fată aiurită și necugetată.*

Privesc îndelung bucățile sparte, apoi mă întorc către Hajime, aproape plângând.

Se leagănă pe un picior, ca și cum nu s-ar putea hotărî dacă să facă un pas înainte sau unul înapoi.

— După săptămâni de exersat, nici măcar nu le-ai spus? mă întreabă, uimit, scoțându-și bereta și trecându-și mâna prin părul pieptănat cu grijă. De ce?

— *N-am putut,* îi răspund cu glasul pierit, spart precum acel bol de ceai.

Înlăcrimată și cuprinsă de disperare, mă apropii de el și încerc să-i explic:

— Tăcerea mea a făcut posibilă această întâlnire, Hajime. Am vrut ca ei să te cunoască, să vadă chipul bărbatului pe care-l iubesc și cu care îmi doresc să mă căsătoresc. Asta era *singura* cale.

— Totuși, trebuia să le fi spus.

Se trage îndărăt, scărpinându-se cu o mână la ceafă.

— Dacă nu le-ai spus *cine sunt și de unde sunt,* tot ceea ce văd ei e fața dușmanului.

Ochii lui se întorc către fereastră, în spatele căreia Taro și bunica stau și privesc, așteaptă, judecă.

— Un *gaijin* american, urmează Hajime.

Cuvântul ăsta urât rămâne suspendat între noi.

Ziua asta trebuia să fie una fericită. Știam totuși că avea să fie greu, mai ales în ceea ce-i privea pe tata și pe Taro. Nici cu bunica nu m-am gândit că avea să fie ușor. Dar am crezut, am sperat… și m-am înșelat.

Îmi ascund fața în palmele larg deschise.

— Îmi pare rău!

Îmi reprim emoția, căci nu pot îndura rușinea.

— *Naoko,* îmi spune el, cu stăruință în glas.

Îmi ia degetele de pe față, apoi îmi dă la o parte șuvițele de păr de pe obrajii brăzdați de lacrimi.

— Nu, mie îmi pare rău. Nu așa mi-am dorit să stea lucrurile pentru tine. Pentru noi. Nici măcar pentru ei. Eu…

Cioc-cioc-cioc! Ne îndepărtăm iute unul de celălalt, căci bunica ciocănește în fereastră. Gesticulează frenetic, făcându-i lui Hajime semn să plece. El se înclină, apoi merge cu spatele, dar se oprește în colțul grădinii, acolo unde ea nu-l mai poate vedea. Își pune mâinile în buzunare.

Mă pierd în albastrul limpede al ochilor lui. În dezamăgirea din ei. Nu și-a dorit nimic altceva decât să fie acceptat de familia mea. Eu nu-mi doresc nimic altceva decât să fiu a lui. Îmi tremură buzele atunci când îl întreb:

— Te-ai răzgândit?

E liniște deplină. Păsările nu cântă. Totul în împrejurimi pare a-și ține răsuflarea.

El clatină din cap.

— Nu, *nu,* dar tu ești cea care trebuie să-i facă pe ei să se răzgândească.

— Cum? N-o să mă asculte!

— Ești deșteaptă și abilă, Cricket. Ai un cuvânt de spus, așa că folosește-te de asta! mă îndeamnă el, apropiindu-se. Fă-i să te asculte!

Bunica bate din nou în geam și-mi strigă să intru în casă.

Ne uităm unul la celălalt.

Un schimb de vorbe mut, mărturisind impasul în care ne aflăm, precum și tot dorul nostru.

Hajime se depărtează mergând cu spatele și-mi șoptește numai din buze: *Te iubesc!*

Îi răspund în același fel: *Și eu te iubesc.*

Zâmbește. Își înclină capul. Apoi se întoarce ca să plece.

— Hajime! îl strig.

Bunica bate în geam, însă eu mă iau după Hajime și-i spun:

— Am să-i conving.

— Ești singura care poate s-o facă, îmi răspunde, apoi se întoarce din nou și pleacă.

Oftând, privesc cum dispare după colț. O fantomă. O umbră. Una care se lungește, pentru ca apoi să dispară cu totul. Și gata.

Bunica are dreptate.

Sunt o fată aiurită și necugetată.

Dar mai sunt și o fată pe care Hajime o socotește deșteaptă și abilă, și care are un cuvânt de spus. Am să mă folosesc negreșit de acest ultim drept.

Pentru că sunt și o fată îndrăgostită.

Capitolul 5
America zilelor noastre

Când eu și tata am sosit pentru prima dată la spital, ne-am rătăcit. Nici nu-i greu de imaginat, având în vedere dimensiunea impresionantă a campusului medical. Forma un labirint intimidant de clădiri înalte, de sticlă, care erau înșirate una după cealaltă și care, pe măsură ce soarele după-amiezii se reflecta în ele, creau un efect distorsionat de sală a oglinzilor. După ce-am reușit să găsim intrarea care ne interesa, am mers către ea umăr la umăr; reflexiile noastre exagerate ne-au luat-o înainte și ne-au arătat imaginea noastră, a tatei și a mea, mergând cu pași tinerești, lungi și grațioși. Însă apoi s-au micșorat, au încetinit și, dintr-odată, am rămas doar noi singuri.

Un bătrân bolnav. O fiică îngrijorată. Iată ce-am văzut, iată ce eram. Simple personaje care evoluau într-o realitate reconstruită după modelul celei din parcurile de distracții, cu case astfel proiectate încât să inducă iluzia sau groaza.

Tata s-a oprit și a cercetat inscripția cu numele spitalului.

— *Taussig,* a citit el, iar imaginea lui reflectată l-a privit cu uimire. Chiar numele navei mele! A fost un distrugător din clasa Sumner[2], știai?

Și-a scos șapca de pe cap și și-a pieptănat cu degetele părul încrețit de la sudoare și împrăștiat pe fruntea febrilă.

— Da, chiar așa, pe *Taussig* mi-am început viața, la vârsta de șaptesprezece ani. Cine ar fi ghicit că avea să se termine tot pe *Taussig*?

Să se termine? Privesc într-o parte pe când deschid ușa, apoi mă gândesc la ciudata coincidență de nume.

Ca jurnalist de investigații, nu sunt genul de persoană care să creadă în semne prevestitoare sau în destin. Întotdeauna m-am bazat pe deducțiile raționale și pe limbajul *ori-ori* al adevărurilor obiective.

Însă care erau șansele ca, din pură coincidență, spitalul și nava pe care navigase tata – să poarte același nume? Poate că Universul încerca să-mi spună ceva. Și poate că acel adevăr, în ceea ce-l privea pe tata, nu era spus de-a dreptul, ci în tonurile subtile ale unor anumite șoapte care ajungeau până la mine. Așa că n-aveam de făcut altceva decât să ascult cu atenție.

— Era în 1955… Atunci m-am înrolat în marină.

În timp ce mergeam pe hol, tata a început să depene amintiri.

— A fost un an al rock'n-rollului, al luptei pentru drepturile civile și al frământărilor sociale, a povestit el, tamponându-și fruntea cu batista. *Rebel fără cauză*[3] a fost vocea generației mele. N-am vrut să ne mai conformăm vechilor reguli. Am vrut schimbare. Eu, cu siguranță, am vrut-o. Și a trebuit să lupt pentru ea.

— Știu, tată.

Nu era prima dată când auzeam povestea.

— Pe aici! i-am spus, luând-o către lifturi.

— Două lucruri au schimbat totul pentru mine în acel an, a spus el, ridicând mâna și numărându-le pe degetele-i noduroase. Unu: James Dean a murit într-un accident de mașină. Și doi: Rosa Parks[4] a refuzat să-și cedeze locul în autobuz.

Mi-a explicat, mai departe, că deși cele două întâmplări n-au avut nicio legătură cu el – un tânăr aflat, pe atunci, în pragul majoratului – ele l-au făcut să trăiască o revelație.

— Nu puteam ști sau controla cât timp aveam la dispoziție, dar puteam controla felul în care-l foloseam, a continuat tata, ducându-și o mână la piept. Iar, dacă voiam să am o viață diferită de cea a tatălui meu, trebuia să mă rup de felul în care și-o trăia el. Prin urmare, i-am spus cinstit că aveam de gând să mă înrolez în marină.

— Dar, la șaptesprezece ani, aveai nevoie de permisiunea lui, i-am spus, închipuindu-mi-l pe tata confruntându-se cu bunicul meu, care fusese un bărbat formidabil.

— Da, dar am avut un discurs. Unul bun.

Tata și-a îndreptat umerii, și-a ridicat bărbia, apoi mi-a povestit cum a folosit ca exemplu emigrarea bunicilor lui. Cum fuga acestora de persecuțiile din Slovacia, înainte de izbucnirea Primului Război Mondial, a însemnat începutul unei vieți mai bune pentru toți cei din familia noastră. Și cum, deși munca în fabrică – modul de a-și câștiga pâinea al tuturor emigranților din cartierul lor – însemnase o viață *bună* pentru bunicul și pentru tatăl lui, pentru el, nepotul și fiul lor, nu mai era îndeajuns de bună.

— Apoi am mers drept la țintă. I-am spus: *Nu vă datorez vouă, adică bunicului – care a făcut un asemenea sacrificiu, și ție – care ai beneficiat de el, să fructific realizările voastre și să-mi doresc să fac mai mult?*

Tata a zâmbit larg, cu satisfacție.

— Și am reușit. Vorbele astea au fost hotărâtoare. Tatăl meu a luat un stilou și mi-a semnat, pe loc, permisiunea de a mă înrola.

— Tată, asta-i o poveste nemaipomenită, i-am spus, în timp ce-l înregistram la recepție.

— Am ridicat velele pe *Taussig* la puțin timp după aceea, iar acum – iată-mă din nou aici! a spus privind la logoul de pe perete, apoi a tușit și a clătinat din cap. Da, într-adevăr, 1955…

Cu nici șase luni înainte ca tata să se înroleze, Planul de Dezvoltare Zonală al Detroitului încadrase cartierul, și așa sărac al bunicilor mei, ca zonă puternic industrializată. Pentru că aerul și apa de râu erau poluate masiv, locuitorii au început să-și abandoneze casele sau să le ardă ca să obțină bani din asigurări. Pe măsură ce familiile s-au mutat, au început să apară problemele. Pentru biata așezare ungurească din Detroit, acestea au fost semne prevestitoare de timpuri grele.

Și, chiar dacă am prețuit povestea despre lupta pentru independență a tatei, aș fi putut pune pariu că motivele bunicului țineră mai puțin de discursul lui fiu-său, și mai mult de necesitatea ușurării greutăților viitoare ale familiei, care erau previzibile.

Speram, doar, că tata nu fusese de acord să-l consulte un specialist doar ca să mi le ușureze pe ale mele.

Zâmbetul optimist al doctorului Amon și papionul lui galben m-au făcut să mă simt în largul meu. Doctorul a flecărit în timp ce răsfoia dosarul medical al tatei și a glumit pe când îșI examina pacientul. Așa că, atunci când l-a trimis pe tata să facă o tomografie, nu m-am îngrijorat deloc.

După vreo trei ore și jumătate, ne-am întâlnit din nou cu doctorul. De data asta îi dispăruse zâmbetul optimist, iar întreaga conversație ne era marcată de aerul lui plin de seriozitate. Pe loc, oricare alt gând mi-a zburat din minte.

S-a scuzat că ne făcuse să așteptăm, explicându-ne că-și dorise să consulte întreaga echipă de medici. Apoi a plesnit din palme și, împreunându-le, ne-a dat vestea.

— Cancerul e în stadiu metastazat… Noduli limfatici măriți și scurgeri pleurale în ambii plămâni… Pneumonie.

Gura mi s-a uscat.

Tusea, respirația scurtă, febra, transpirația, nuanța albăstruie a unghiilor, nivelul scăzut al celulelor albe, împreună cu sistemul imunitar compromis… S-au spus și alte lucruri, lucruri de-ale doctorilor, noțiuni pe care starea mea psihică, total schimbată, le asimila încetul cu încetul sau le lăsa deoparte, ca să fie înțelese mai târziu.

Însă, atunci când medicul și-a rostit concluzia, am tresărit din toată ființa.

Îl internau pe tata.

Chiar dacă rezerva avea toate înlesnirile unei camere de hotel confortabil, mirosul de medicamente și zgomotele aparaturii îți reaminteau pe dată că era vorba de o cameră de spital. Era uluitor cât de repede se întorsese roata. Am oftat și m-am masat deasupra ochilor, încercând să alung tensiunea.

— A fost o zi lungă. Cred că ești epuizat.

— Sunt bine. Tata a lăsat deoparte revista pe care o citea, apoi și-a trecut degetele noduroase peste mijloc. Știi la ce mă gândeam? Într-un fel, e bine că am cancer.

— Tată…

— Nu, ascultă-mă. Ce am vrut să spun e că acum, cu boala asta, avem mai mult timp. Timp pe care nu l-am avut atunci când a fost vorba de mama ta.

Am simțit cum mi s-a strâns inima. Desigur, cancerul ne-a dat timp, dar i-a răpit valoarea. Durerea a făcut ca, puțin câte puțin, răbdarea să nu mai aibă importanță, și nu ne-au mai rămas decât niște ultime amintiri amare, pe care nu și le dorea nimeni. Eu îl voiam *pe el.* Nu rămășițele care scăpaseră neînghițite de boală.

— Mi-e dor de mama, i-am spus tatei.

Nu eram pregătită să-mi fie dor și de el.

— Atacul ei de cord a însemnat o moarte rapidă. M-am gândit și la asta, să știi. Ea a avut șansa să rămână „mama" până la sfârșit, iar noi – să ne-o amintim neschimbată.

Ochii albaștri precum cerul i s-au întunecat de povara amintirilor, apoi s-au plecat sub pleoapele umflate.

— Nu ca pe mine.

— Cum adică nu ca pe tine?

— Uite așa! Și-a fluturat mâna în sus și-n jos, arătându-se pe sine. Mă bucur că încă mai trăiesc, însă nu vreau să fiu ținut minte ca un bătrân morocănos.

Tata avea dreptate. Era ori morocănos de la dureri și suferință, ori ametit de la medicamentele care-l alinau. Însă, dintre cele două extreme, răzbăteau scânteierile spiritului. Băiatul hotărât care nu se lăsase dominat de împrejurări, visătorul neobosit care navigase de la un capăt la celălalt al lumii și familistul convins, gata oricând să găsească un prilej de distracție.

Plină de mândrie, i-am spus, cu hotărâre:

— Bătrânul ăla morocănos nu-i tatăl meu. Știu cine-i tatăl meu: e un om bun și chibzuit, care și-a

iubit soția și a trăit pentru familia lui. Te cunosc foarte bine, tată.. Și *asta…* Am făcut același gest ca și el, fluturând din mână în sus și-n jos. Asta e boala. E doar boala.

— Dar asta e ceea ce oamenii vor vedea la înmormântarea mea.

Mi s-a rupt inima. Cancerul îl omora pe el, însă el mă omora pe mine.

— Mi-aș dori să pot, pur și simplu, să fac semn dintr-o baghetă magică, să rostesc o vrajă și – am pocnit din degete – *pac!* Totul să dispară.

Tata a râs înfundat, rezemându-se înapoi pe grămada lui de perne.

— Abracadabra.

— Copacul meu fermecat, am zâmbit, gândindu-mă la poveste, apoi am tras pătura subțire peste corpul atât de slăbit al tatei.

A exclamat, enervat:

— Nu copacul a fost fermecat, ci cuvintele.

Căscatul i-a înghițit zâmbetul.

— Au fost cuvinte bune, tată.

A fost o poveste bună.

Când mi-a spus prima dată acea poveste, tocmai plantaserăm în curtea din spatele casei un puiet pe care el îl făcuse să încolțească din sămânță.

— Nu foarte adânc, nu foarte larg, suficient cât să aibă spațiu să răsufle.

Îl plantase îngrijit și ferm. Atunci când m-am tras îndărăt, m-am așteptat să văd crengile unduindu-se sau emanând vitalitate – ceva de genul ăsta. Doar tata spusese că era un copac fermecat. I-am zis că ceva era în neregulă.

Însă el mi-a răspuns că magia fusese în *cuvinte.* Un mesaj scris, pe care îl primise în timp ce stătuse sub un copac la fel ca acela pe care îl plantaserăm noi.

— Doar că acel copac era gata crescut și măsura aproape doisprezece metri. Și în noaptea aceea, Tori, lampioanele îmbrăcaseră fiecare creangă în lumină sclipitoare. Atât de multe lampioane încât, dacă te țineai de trunchi și priveai în sus, păreau umbrele uriașe care te apărau de sute de stele căzătoare.

— Dar care au fost cuvintele fermecate? l-am întrebat, sâsâind prin strungăreață dinților din față. Abracadabra și hocus-pocus?

Tata a râs. Un râs tăcut, care i-a zguduit umerii. A pus o mână pe capul meu de copil și mi-a zburlit părul, făcându-mi șuvițele să fluture înainte și-napoi, precum mărgelele dintr-o zornăitoare.

— Ca să pricepi care ți-e drumul, trebuie să-ți cunoști atât rădăcinile, cât și anvergura.

Tata mi-a mai spus că vorbele scrise în mesaj erau fermecate datorită locului pe care el și-l alesese ca să-și trăiască viața, abandonându-și pământul natal pentru unul nou.

— Pur și simplu, a vorbit cu mine.

Ceva timp, am crezut că tata voise să spună că vorbise copacul cu el. M-am uitat cu alți ochi la puietul meu cel pleoștit și am încercat să-mi amintesc cuvintele fermecate, ca să-l facă să vorbească. Dar apoi mi-am încrețit nasul, întrebându-mă dacă nu era mai bine să spun „abracadabra”.

Tata a râs, m-a tras aproape de el și m-a gâdilat până când am țipat. Am petrecut următoarea oră făcând fluiere din fire groase de iarbă. Acel copac încă mai există pe fosta noastră proprietate. N-a ajuns niciodată la înălțimea de doisprezece metri, dar a vorbit.

Dacă ar fi fost să ne luăm după povestea tatei, copacul ar fi vorbit vreme îndelungată de atunci înainte.

— Poți să-mi dai aia, te rog?

Tata a arătat către ceașca lui cu gheață. Am sărit în picioare ca să i-o aduc. Apoi, din reflex, i-am așezat din nou pătura și i-am fixat-o sub el.

Ochii epuizați i-au licărit. A râs nazal.

— Ce-i?

I-am zâmbit, la rândul meu, amintindu-mi că și el obișnuia să mă învelească așa.

— Vrei să-ți spun și eu o poveste? l-am întrebat, aranjându-mi scaunul ca să-l pot observa mai bine. Am unele povești bune de la serviciu. Cum îți sună asta? Știri false despre tăierile ilegale de păduri. Aș

putea să transform asta într-un basm cu speculanți și cu creaturi blănoase din pădure.

Pieptul tatei s-a scuturat din pricina unui râs tăcut. Pentru mine, asta a însemnat o mare victorie.

Și-a umezit buzele.

— Povestea mea despre copacul fermecat. Ți-am spus vreodată *de ce* mă aflam acolo?

Am încercat să-mi aduc aminte. Nu, nu-mi spusese.

— Dar nu poți să adaugi, pur și simplu, detalii la povestea pe care deja mi-ai spus-o. E povestea mea!

— Sunt bătrân. Fac ceea ce-mi place, m-a pus el la punct, ațintindu-și privirea într-a mea. Mă asculți?

— Te ascult! l-am liniștit, apropiindu-mă iute de el.

— Ei bine, așadar acest copac vechi, după cum știi, avea doisprezece metri înălțime. Era cu adevărat măreț.

— Și fermecat, am râs. E tot mai mare cu fiecare dată când povestești despre el.

Cu un zâmbet stins, m-a redus la tăcere.

— Iar, pentru că era înflorit – mii de flori roz –, a fost locul perfect pentru o nuntă.

Tata mi-a povestit că în locul unui preot hirotonisit care să oficieze ceremonia a fost un lider spiritual îmbrăcat într-o robă albă. În locul familiei, au participat oameni complet străini și prieteni noi. În locul inelului a fost un săculeț de mătase, bogat împodobit. Înăuntrul lui se găsea o sămânță din copacul cel măreț, alături de un mic sul pe care era scris un mesaj: în engleză pe o parte, și în japoneză pe cealaltă.

— Astea sunt cuvintele fermecate despre care ți-am povestit.

— E o completare frumoasă a poveștii, tată.

A clipit din ochii somnoroși și i-a închis.

— Să fi văzut rochia de mireasă.

M-am luminat la față. Întotdeauna rochia era elementul central. Cea a mamei fusese una clasică din anii 1950, fără mâneci, cu guler înalt, mulată pe talie și cu o fustă amplă de tul care plutea, pur și simplu, deasupra genunchilor.

— Semăna cu rochia de mireasă a mamei? l-am întrebat.

— Nu, nu. A oftat. Era un chimono.

Capitolul 6
Japonia, 1957

Mama a plecat ca să-și aducă prețiosul *shiromuku,* chimonoul de nuntă, în timp ce eu și Kenji admirăm fotografiile de la nunta ei. Acum e îngrijorată de dispoziția mea ursuză, pe care-o am de ieri, de la întâlnirea ratată cu Hajime, așa că mama și-a pus în gând să mă mai înveselească.

Eu încă mai sper să-i schimb părerea.

O fotografie îmi atrage atenția, așa că o scot din album, ca s-o studiez. La nuntă, *Okaasan* și-a schimbat ținuta de trei ori: o rochie roz pentru recepție, alta, de un roșu îndrăzneț, pentru plecare și, cea mai elaborată ca model – *shiromuku*-ul ei alb, în straturi, pentru ceremonie. E îmbrăcată cu el în portretul pe care-l țin în mână. Imaginea ștearsă atenuează strălucirea hainei, însă nu și expresia radioasă de pe chipul lui *Okaasan.*

— Atât de frumoasă! spun, arătându-i fotografia lui Kenji. Iar tata arată, și el, foarte chipeș.

Zâmbește rareori, însă, atunci când o face, expresia lui se schimbă de la aerul regal, dominator, la cea a unui motan fericit, cu burta la vedere. Asta-i expresia pe care o păstrează anume pentru *Okaasan.* În fotografie, e imortalizată ca s-o vadă toată lumea.

Kenji vine mai aproape și studiază imaginea părinților noștri.

— E chipeș ca mine, îmi spune, cu un zâmbet larg. Și tu ești ca… *Haha,* constată el, folosind termenul copiilor pentru „mamă” și privind, pe rând, la mine și la fotografie.

Arunc o ocheadă la trăsăturile mamei și zâmbesc. Parcă ar fi reflexia mea din oglindă. Amândouă avem pomeții bine definiți, maxilarele înguste și puntea nazală lată.

— Sunt atât de tineri, aproape niște copii.

— Vei face copii în curând, se strâmbă Kenji, dezgustat.

Îl iau în derâdere, apoi mă prefac că mă uit la altă fotografie. Nu vreau să discut despre astfel de lucruri intime cu fratele meu mai mic, dar acum nu mă mai pot gândi la altceva. Sărutul furat care a dus la mult mai mult. Iar, de la asta, s-a ivit cererea în căsătorie pe care mi-a făcut-o Hajime. Zâmbesc în sinea mea, amintindu-mi de cât de surprinsă am fost.

— Chiar vrei să te căsătorești cu mine? l-am întrebat pe Hajime, făcând ochii mari.

— Mai mult decât orice altceva.

Hajime m-a tras atât de aproape de el, încât inimile noastre zbuciumate au bătut de parcă ar fi fost una singură.

— Unde am locui? l-am întrebat, stând, fericită, în brațele lui.

În timp ce energia tinerească a Americii îmi colora visurile în chip minunat, tradițiile culturale ale Japoniei mă țineau legată de origini. Mi-am cuibărit capul sub bărbia lui, fericirea mea de mai devreme fiind spulberată de atare realitate.

— Hajime, n-aș putea pleca niciodată.

— Păi…

Mi-a sărutat tâmpla, apoi s-a lăsat pe spate, plimbându-și degetele prin părul meu.

— Dacă aș rămâne eu aici?

— Să rămâi?

Mi-am înălțat bărbia.

— Și cum rămâne cu familia ta?

A ridicat din umeri.

— Are să-mi fie foarte dor de ei. Adică, deja îmi e. Iar pe mama plecarea mea ar ucide-o de-a dreptul, a spus el, înclinându-și capul și clătinându-l. Mi-ar mai fi dor și de meciurile de fotbal din weekenduri, cu băieții, și de gustările luate împreună cu ai mei, duminica. Cu siguranță că mi-ar lipsi viața asta, pentru că e o viață bună. Și da, aș putea să mă întorc în America și s-o trăiesc. Însă apoi, într-o zi, bătrân fiind, am să mă întreb mereu: *ce-ar fi fost dacă?* – pentru că aș ști…

Mi-a mângâiat obrajii cu dosul palmei.

— Nu înțelegi, Cricket? Aș renunța la toate bucuriile de acasă fiindcă tu însemni „acasă” pentru mine. Și dacă nu te am în viața mea, atunci viața mea nu mai merită trăită.

L-am sărutat. Îmi ceruse mâna. În schimb, i-am dat întreaga mea inimă.

— Uite! îmi strigă Kenji, fluturându-mi o fotografie pe dinaintea ochilor, ca să mă trezească din visare. Vreau să mă înrolez și eu în armată. În felul ăsta am să pot să-i omor p*e gaijinii* cei răi.

Fața lui drăgălașă se schimonosește.

— Ce? *Nu-mi spune că…* tresar, uitându-mă la imagine.

Simt cum mi se strânge stomacul. Fotografia îl înfățișează pe tata în uniformă militară. Kenji habar n-are că Hajime e american. Nu știe nimic despre cele întâmplate la întâlnirea de ieri, pentru că nu era acasă. Dau fotografia la o parte.

— Războiul e adevăratul rău, Kenji.

— Un rău necesar.

Vocea pătrunzătoare a tatei ne face pe amândoi să tresărim. Ochii lui, îngustați, cercetează fotografiile aruncate pe podea.

De cât timp stătea în spatele nostru?

Cu două degete, îi face semn lui Kenji să-i dea fotografia lui în uniformă. O privește, scoate un mormăit, iar fața i se contorsionează. A luptat în mai mult de un război. *În prea multe*, după cum spune mereu mama atunci când vine vorba despre asta.

Încercând să fiu curajoasă precum Hajime, înghit în sec și îndrăznesc să vorbesc:

— Necesar, însă încheiat, tată. Altfel, vom purta întotdeauna o bătălie maimuță-crab.

Ochii lui îmi aruncă priviri străpungătoare ca niște pumnale, apoi privesc la bunica, ce intră târșâit, aducând ceaiul.

— Maimuță și crab… o luptă atât de prostească, țțț…

În timp ce se întoarce și se îndreaptă către grădină, *yukata* ei ușoară, de vară, se confundă cu nuanța de indigo intens a cerului întunecat de venirea serii.

De data asta, sunt de acord cu *Obaachan.* Povestea luptei dintre maimuță și crab e una prostească, ce ilustrează un adevăr groaznic. Crabul are o bilă de orez, iar maimuța îl convinge să i-o dea ei, în schimbul unei semințe de curmal japonez. Crabul e de acord. El plantează semințele ca să obțină fructe. Însă, apoi, maimuța se cațără în copac și fură fructele. Copiii crabului sunt atât de furioși, încât caută să se răzbune et cetera et cetera.

Când îl privesc pe tata, văd că și el are ochii ațintiți la mine, așa că-mi plec capul și-mi cobor vocea.

— Răzbunarea nu face altceva decât să nască și mai multă răzbunare, spun, sperând să-l mai domolesc.

— Țțț! Ajunge cu toate astea, spune mama, intrând în cameră și încercând să destindă atmosfera apăsătoare. Până la întâlnirea lui Naoko cu Satoshi mai sunt doar câteva zile. Haideți să vorbim doar despre lucruri plăcute, bine?

Încetăm conversația ca să n-o supărăm, căci atriul stâng al inimii ei bate dereglat atunci când e agitată. Un amănunt neplăcut despre care vorbim rar, dar de care ținem întotdeauna seama.

Mulțumită, ne arată chimonoul ei tradițional de ceremonie și zâmbește.

— Haide, Naoko, probează-l să vedem cum îți stă!

— Să-l probez?

Ochii mei sorb țesătura bogată. E o adevărată desfătare pentru privire, cu cele trei straturi de mătase fină și cu lucrătura manuală măiastră, minuțioasă. Desenul complicat e fie dezvăluit, fie mascat, în funcție de cum bate lumina. E nemaipomenit și nu îndrăznesc să-l ating. Să port acest chimono în ziua nunții mele înseamnă să-mi onorez familia. Și mai înseamnă și să fiu nepătată, dată ca atare soțului meu. Clatin din cap, simțindu-mă vinovată pentru că nu sunt în măsură să îndeplinesc niciuna dintre cele două condiții.

— E prea frumos, *Okaasan.* E prea mult pentru mine.

Tata se întoarce către ea, iar mama îi atârnă chimonoul pe brațele întinse. Văd cum ea și tata schimbă o privire plină de căldură.

Cu fața către mine, tata dă din cap, aprobator.

— Probează-l! Nu e prea mult pentru o fiică ce urmează să se căsătorească într-o familie atât de supusă. Nu totul trebuie să fie o luptă, Naoko.

Iată. O ofertă de pace, limitată de anumite condiții, pentru o luptă care de abia a început.

După masa de seară, văzându-i pe tata și pe Taro în curtea interioară, mă apuc să spăl vasele. Mama le șterge, iar bunica le pune la locul lor.

— Nu vrei să-ți bei ceaiul în grădină, *Obaachan*? îi spun, făcându-i semn către grădină. Ți-ai putea odihni picioarele, iar eu ți-aș putea aduce câte o ceașcă proaspătă.

Mama îmi aruncă o privire intrigată. *Poate că deja m-am dat de gol?*

Bunica se apropie șontâc-șontâc, învăluită de un iz de cremă de ouă și de iasomie. Ne privește bănuitor pe amândouă, însă pleacă să li se alăture tatei și lui Taro în curtea interioară.

Pun ceainicul pe foc și, după ce mă asigur că bunica e în grădină, încep:

— Arăți atât de frumos astăzi, *Okaasan,* chiar mai frumos decât de obicei.

Nu mint. Părul ei e prins strâns, despărțit în două și fixat cu piepteni pe care lucesc safire cu reflexe aurii sau întunecate.

— Chimonoul de vară te prinde de minune.

— Așa cum mă prinzi și tu, Naoko, în plasa unor astfel de laude.

Mama privește pieziș, însă de data asta cu ochi strălucitori și veseli.

Înclinând din cap în chip de introducere, mă adun ca să rostesc cuvintele pe care le-am cântărit îndelung.

Cuvintele astea sunt o capcană urzită din adevăruri formulate poetic.

Okaasan îmi ia din mâini bolul de ceai pe care l-am spălat mult prea bine.

— Te ascult, Naoko.

Inima îmi bate nebunește, ca o mică pasăre captivă în pieptul meu. Inspir adânc ca să-mi fac curaj, apoi îl expir, sperând ca inima ei fragilă să bată firesc în vreme ce-mi susțin pledoaria.

— Crezi că e cu putință ca Satoshi să se răzgândească în privința mea?

— Asta-i grija ta cea mare? mă întreabă, cu umerii căzându-i ca și cum și-ar aduna puterile ca să poarte o povară.

— Te rog, *Okaasan,* spune-mi: e posibil?

— Bineînțeles că e, dar nu cred că…

— Deci, crezi și tu că oamenii se pot răzgândi?

Ea încruntă din sprâncene. Știe că încerc să trag spuza pe turta mea, așa că rămâne tăcută.

Mă aplec către ea.

— Cum ar fi să aflăm că Satoshi nu vrea nici el să se căsătorească cu mine? Atunci nu mai e niciun risc ca familia lui să nu mai vrea să facă afaceri cu noi.

Okaasan se oprește din ștersul vaselor.

Răsuflu adânc și încep rugămintea pe care am repetat-o la perfecție.

— Nu-ți cer decât să te gândești la asta. Dacă ești de acord că oamenii *se pot* răzgândi, iar dacă Satoshi se răzgândește – fără ca asta să fie un motiv de ofensă –, n-ai putea să-l faci pe tata să se răzgândească, la rândul lui? Nu poți să ajungi la inima lui astfel încât să fie în stare să citească într-a mea? Îmi doresc să mă căsătoresc din dragoste, *Okaasan.*

— Naoko… spune *Okaasan*, înclinându-și capul.

— Îl iubesc pe Hajime, continui, îndrăznind să-i rostesc numele. Și el mă iubește. Atât de mult, încât ar renunța la căminul lui din America. Și-ar lăsa în urmă familia ca să vină să-și clădească o viață aici, alături de noi.

Nu spun încă unde anume ar veni Hajime.

— E un om bun, onorabil, care vrea să adopte obiceiurile și felul nostru de a fi, și care mă și respectă, spun, zâmbind și simțind cum, de emoție, mi se umezesc ochii. Mă încurajează, *Okaasan.* Să spun ceea ce gândesc și să mă port așa cum îmi e

firea, pentru că iubește *tot* ceea ce sunt. Iar eu iubesc omul care devin atunci când suntem împreună. Prezența lui îmi dă o încredere nemărginită în mine. E ca și când pot face orice. Știi ce mi-a spus?

Cuvintele lui frumoase mi-au împodobit gândurile din clipa în care le-a rostit. Zâmbetul îmi înflorește pe chip din ce în ce mai mult.

— Mi-a spus că sunt deșteaptă și abilă, și că, dacă există cineva care să vă poată convinge, pe tine și pe tata, de motivele pentru care noi doi ar trebui să fim împreună, atunci eu sunt aceea. Îi iau mâna lui *Okaasan* și i-o strâng. Așa că îți spun și eu, la rândul meu… Tu ești deșteaptă și abilă și, dacă există cineva care să-l poată convinge pe tata să se mai gândească, atunci tu ești aceea. Te rog, te implor să găsești curajul și să-l convingi!

Okaasan își ațintește privirea înainte și-și pune mâinile pe blatul bufetului. Se uită pe fereastră la locul în care sunt adunați ceilalți. Degetul cel mic îi zvâcnește nervos, în ritmul gândurilor care-i trec prin minte cu privire la cererea mea. *Poc-poc-poc.* Apoi, din nou. *Poc-poc-poc.* Stăm una lângă cealaltă în fața chiuvetei. Ne ținem pe picioare numai grație faptului că tăcem, asta până când ceainicul începe să scoată aburi și să țiuie.

Okaasan se duce către apa care fierbe, apoi reia ștersul vaselor. Iată un semnal cum că răspunsul meu trebuie să mai aștepte. Suferința e, adeseori, breșa prin care strigă adevărul. Chiar și în mijlocul acestei tăceri, ea îmi țipă în ureche. *Și ce are să fie dacă Okaasan nu-mi va da niciun răspuns?*

Pregătesc ceaiul care va fi băut după cină și i-l duc bunicii, afară. Atunci când apar eu, tata și Taro își încetează discuția despre comerțul exterior. Tao mă privește tăios, însă tata nici nu mă bagă în seamă. În schimb, îl observă pe Kenji, care studiază o gânganie de lângă cartea lui.

— Kenji-kun…

Băiatul e mustrat prin simplul fapt că tata l-a strigat pe nume.

Bunica primește ceaiul și înclină din cap în semn că am voie să plec. Însă nimeni nu mă bagă în seamă.

Când mă întorc ca să mă îndepărtez, Taro reia conversația și spune cuvântul *gaijin* pe un ton apăsat, ca să fie sigur că l-am auzit. Taro e, pentru Hajime, o amenințare mai mare decât e tata. Principiile naționaliste zeloase ale lui Taro sunt o hrană nesecată pentru puternicele prejudecăți învechite ale tatei.

Taro e pentru tata precum benzina turnată peste un foc mocnit.

Cea mai bună asigurare împotriva focului e să ai două case, așa că am să aștept răspunsul lui *Okaasan.* Dacă i-am convins inima ei cea mare, poate că va reuși să deschidă mintea cea îngustă a tatei, astfel încât în casa noastră să nu mai existe păreri diferite.

Capitolul 7
Japonia, 1957

Trepidațiile trenului îmi întețesc durerea de stomac și mă fac să-mi fie greață. Ar fi trebuit să mă duc acasă imediat după lecția de dans tradițional, însă am fost pe dig. Vasul lui Hajime e plecat pe mare – pentru că, din două-n două săptămâni, face o cursă între Yokosuka și porturile din apropiere –, dar i-am lăsat pazniculuiun bilet pentru Hajime.

În el am scris:

Firul Roşu al Destinului e o veche credință est-asiatică. Se spune că Cerul leagă un fir roșu în jurul degetelor mici ale celor sortiți să fie împreună. E o legătură invizibilă care îi unește pe cei meniți să se întâlnească, indiferent de timp, de loc sau de împrejurări. Firul poate să se întindă sau să se încurce, însă niciodată nu se va rupe. Urmează-l pe al nostru și ai să mă găsești așteptându-te în căsuța noastră cu acoperiș de stuf.

Am tăiat două bucățele de ață roșie – câte unul pentru fiecare dintre noi – și le-am adăugat în plic. El trebuie să știe că sentimentele și năzuințele mele au rămas neschimbate. Însă nu i-am spus că nici sentimentele tatei nu s-au schimbat. Deși cred că mama mă sprijină, îi înțeleg supunerea și tăcerea. Face parte dintr-o altă generație și n-a avut niciodată pe cineva ca Hajime, care să-i inspire cuvintele și acțiunile. Sper ca ale mele să le încurajeze pe ale ei.

Oftând, mă reazem înapoi de scaunul trenului și mă uit la femeia și la copilul care sunt așezați față în față cu mine. În timp ce eu stau înghesuită între ceilalți, ei stau singuri. Pasagerii se prefac că sunt indiferenți, dar spațiul mult prea mare din jurul celor doi denotă dezgust. Nu contează faptul că sunt îmbrăcați cu haine curate, că au părul îngrijit sau că nu poartă o mască chirurgicală ce ar indica vreo boală, nimeni nu

vrea să riște să se întineze prin apropierea de un copil care, evident, e de rasă mixtă.

Fetița mă surprinde privind-o, așa că-i zâmbesc. Caut în buzunar, scot două bomboane *dagashi* și-i dau ei una. Fetița nu le ia, doar mă privește lung.

— Te rog, îi spun, continuând să-i întind bomboana. Ia-o, eu mai am o mulțime.

Încântată, întinde mâna și o ia.

Acum nimeni nu se mai preface indiferent. Bărbatul din stânga mea se ridică brusc. Femeia de lângă el se mută mai departe. Femeia care doarme se trezește și ne privește cu ochi dezaprobatori. M-am infectat, așa că, la rândul meu, și eu mă prefac indiferentă față de ei.

De fapt, mă doare sufletul. Dacă eu și Hajime vom avea copii, situația asta se va repeta.

Cu pielea ei deschisă la culoare și cu ochii migdalați, fetița e o aluzie vie la faptul că am pierdut războiul, că toate convingerile occidentale, radicale, ale Americii dau buzna peste noi și ne infestează tradițiile, că ne-au pătat sângele. Fetița e un copil corcit și, deși inocentă, simpla ei existență îi face de rușine și-i sperie pe ceilalți.

Însă pe mine mă sperie și mă rușinează opoziția țării mele și teama celor din familia mea.

Îmi dau lacrimile. Pentru ei, pentru mine. Pentru că nu știu ce să fac. Scotocesc în buzunar și scot bomboanele rămase. Fetița le ia pe toate.

Frânele scârțâie, iar trenul se oprește. Agitați, pasagerii se ridică și-și croiesc drum înspre ieșire, nerăbdători să scape de noi amândouă.

Las peronul în urmă, scrutez orizontul și mă îndrept către lungul drum pe care îl am de străbătut până acasă. Ar trebui să mă grăbesc, dar deja am întârziat și după cum spune bunica: „Dacă tot ai să mănânci otravă, poți să-ți cureți și farfuria”. Dau cu șutul în pietricelele prundișului, ridicând norișori de praf care parcă mă mustră.

— Naoko! se aude o voce pătrunzătoare, care vine tocmai din vârful dealului.

Arunc o ocheadă ca să deslușesc fața celui care mă strigă. Și simt că m-a lovit trăsnetul. Adânc, până-n măruntaie. Privesc pe furiș ca să disting fața celui care a strigat. Și mă lovește ca un trăsnet. Simt cum căldura îmi învăluie gâtul și-mi înțeapă pielea.

Satoshi!

O, nu. *Oare am uitat?* Credeam că întâlnirea noastră era abia mâine! Grăbesc pasul, însă apoi încetinesc. Hajime a spus că, dacă există cineva care să-mi poată face familia să se răzgândească, eu sunt aceea. Acum e șansa mea să-l fac și pe Satoshi să-și schimbe gândul. Merg încet, prefăcându-mă că mă plimb, deși el se apropie în grabă. Vreau să mă creadă nepoliticoasă.

— Tatăl tău ne-a trimis pe mine și pe Taro să te căutăm, îmi spune Satoshi, al cărui glas se liniștește pe măsură ce ne apropiem unul de celălalt. Taro a plecat către casa prietenei tale, Kiko, iar eu am venit la gară – și uite că te-am găsit.

— Iată-mă!

Frunzele foșnesc, iar eu le ascult precum un public captivat. Sau poate că, de fapt, sunt captivă de-a dreptul. Încă nu m-am dumerit, așa că-l întreb pe Satoshi:

— Nu cumva întâlnirea noastră trebuia să fie *mâine*?

— Ba da, însă tatăl tău ne-a invitat să vă facem o vizită neoficială *astăzi.*

Despre care aș fi putut afla, dacă tata mi-ar fi spus.

Pentru moment, ne studiem unul pe celălalt. Eu, punând la cale un plan. El, blestemându-și oare ghinionul? Moralul meu e la pământ. *Bine.* Sper ca el să plece furios și să mă socotească de neacceptat. Îmi târșâi picioarele, ca să-i dau motive s-o facă. Hajime ar jubila, mândru de mine. Gândul ăsta mă face să merg și mai șleampăt.

Mă silesc să nu bag de seamă cât de mult s-a schimbat Satoshi. Îmi amintesc că era drăguț, dar acum trebuie să recunosc că e atrăgător, deși nu la fel de mult ca Hajime. Părul îi e mai lung în partea de sus și netezit la spate, dar cred că într-o zi obișnuită

nu-i atât de ordonat, ci e pieptănat mai modern. Are fața osoasă, cu puntea nazală înălțată și cu ochi mari, care acum mă privesc fix.

Îmi plec capul și dau cu șutul în bulgării de pământ, enervată de ghinionul ca el să fie de-a dreptul chipeș. Ar trebui să fie hidos, ca să mă pot plânge familiei mele. *Cum îmi puteți cere să mă căsătoresc cu așa o lighioană? Gândiți-vă la viitorii voștri nepoți! N-ați văzut ce splendid e Hajime?* Din păcate, nu e cazul să aduc asemenea argumente.

Ca să-l pun la încercare, îi fac o plecăciune adâncă în semn de scuză.

— Iartă-mă, Satoshi-san, probabil că am uitat de întâlnirea de astăzi, mi-a ieșit cu totul din minte. Sunt atât de neglijentă. Un caracter slab înseamnă o soție plină de slăbiciuni.

Iată o remarcă superficială și obraznică, însă acum îi pot studia reacția. Oare iritarea îi va face maxilarul puternic și lat să se încordeze? Are să-și ridice bărbia fudul, precum Taro? Ochii o să-i fulgere, plini de dispreț, așa cum fac cei ai tatei?

— Îmi pare rău pentru confuzie, îmi răspunde, făcându-mi o plecăciune, la rândul lui, și zâmbindu-mi. Mergem?

Îi arunc o privire piezișă, neavând încredere în reacția lui, însă începem să străbatem drumul împreună.

Păsările se opresc din cântat ca să asculte șuieratul locomotivei. Un șuier prelung e semnalul plecării trenului. Japonia are un program foarte strict de plecări și de sosiri, totul se face la momentul cuvenit.

Numai eu par să fiu străină de atare reguli.

Bunica spune: „Adevărul își are, și el, timpul lui. Dacă iese la iveală prea devreme sau prea târziu – e o minciună în ambele situații”. Insistențele familiilor noastre ca eu și Satoshi să ne căsătorim nu sunt drepte nici față de el, nici față de mine. Nu vreau să mint, așa că acum e timpul să-i spun lui Satoshi adevărul. Scrâșnesc tare din dinți, în timp ce mă gândesc cum să-i prezint situația fără să-l umplu de furie. Nu-l vreau ofensat, ci doar indiferent față de

ideea de a mă lua de nevastă. Nu uit că el e fiul clientului tatălui meu.

Hajime spune că sunt deșteaptă și abilă. Dar convingătoare? Mă opresc și încep să vorbesc.

— Sunt sigură că cineva așa ca tine are pe altcineva. O femeie supusă și ascultătoare, știi, o femeie perfectă pentru tine. De fapt, și eu mă aflu în aceeași situație delicată.

Deși am fața întoarsă către el, îmi ațintesc privirea asupra pantofilor maro, impecabili, pe care-i poartă.

— Înțeleg, îmi spune, bătând o dată și încă o dată din picior, cu pantoful lui lustruit. Îl cunosc?

— Nu, sunt sigură că nu, așa cum nici eu n-am cunoscut-o pe cea cu care ai vrea să te căsătorești. Dar mai mult ca sigur că-ți respectă programul încărcat, spre deosebire de mine, care sunt o partidă nepotrivită. Ce-a fost în mintea părinților noștri?

Aproape că râd. Hajime mi-ar spune că ar trebui să mă fac actriță.

— Merge la aceeași școală cu tine? mă întreabă Satoshi.

— Nu. A terminat școala.

Satoshi se lasă de pe un picior pe celălalt.

— Atunci, lucrează cu tatăl tău? E posibil să-l fi cunoscut…

— Nu lucrează și nu l-ai cunoscut, îi răspund, agitată.

N-a auzit nimic din ce i-am spus?

— Dar de unde știi? Poate că…

— Știu, pentru că e *american.*

Îmi ridic capul, surprinsă de propria-mi îndrăzneală. Apoi, imediat, îl las în jos. Simt o greutate în stomac. *Ce am făcut?*

— Îmi pare nespus de rău și mi-aș fi dorit să nu vă jignesc pe tine sau pe familia ta. Te rog să nu-i spui tatălui tău… sau… eu nu pot…

Nu pot răsufla sau gândi. Acum aș vrea să-mi spună cineva ce să fac.

Furtuna emoțională care m-a cuprins e prea intensă. Mi-aș dori să mă ascund în pădure, împreună

cu vulpile, care, acum, cu siguranță că râd. Poate că ele îi spun totul bunicii, însă mie nu-mi spun nimic.

Număr secundele scurse de la fulger la tunet.

Una

Două

Trei…

— Trebuie să recunosc că americanii sunt irezistibili.

Ce? Arunc o privire printre gene. Satoshi nu e furios, nici măcar supărat că am ales pe altcineva – un *american* – și… *zâmbește*? Are, de fapt, și el pe altcineva, și de aceea are o inimă înțelegătoare?

Pornește din nou la plimbare, așa că-l urmez, fără să-mi iau ochii de la el.

— Cunoști jocul de baseball, Naoko?

Încuviințez din cap, încă surprinsă de atitudinea lui relaxată, însă, totuși, precaută. Hajime joacă baseball. Satoshi o fi știind asta? Să-mi fi întins o capcană, pentru că echipa americană a câștigat meciul căruia i s-a făcut atâta reclamă? Mă va copleși oare Satoshi, cu un potop de cuvinte pline de mânie și dezgust?

— Joe DiMaggio, jucătorul american de baseball, s-a căsătorit cu actrița aceea faimoasă, blondă. I-am văzut în Tokyo, atunci când au venit acolo ca să-și petreacă luna de miere. Se întoarce, privindu-mă fix. Jur că m-a hipnotizat cu ochii ei albaștri, mari.

Râde și mă face și pe mine să zâmbesc, involuntar.

Înțeleg foarte bine vraja asta a ochilor albaștri. În ziua în care l-am cunoscut pe Hajime, în Yokosuka, ochii lui m-au fermecat. Captau lumina și străluceau precum apa sub razele soarelui.

— Așa că da, Naoko, și eu înțeleg atracția. Dar…

Satoshi se oprește, înlocuindu-și zâmbetul larg cu unul mai discret.

— Îmi plac și ochii închiși la culoare, care lucesc precum diamantele negre, rare, îmi spune, făcându-mi cu ochiul. Poate că și ție, ce zici?

Fața mi se rumenește, așa că privesc, încurcată, către copaci. Așadar, e fermecător. Dar vorbele-i sunt totuși doar de fațadă. În Japonia există două tipuri de iubire. Iubirea din familie, a bărbatului față de soția și

de copiii lui, și iubirea dintr-o relație, pe care bărbatul o are față de amantă, adică – de o femeie din afara familiei. Eu îmi doresc ca eu și Hajime să ne iubim în amândouă felurile, căsătoriți fiind. Și îmi doresc să am căminul *meu.* Nu vreau să stau într-unul condus de cine știe ce soacră dușmănoasă.

Străbatem drumul în tăcere.

De ce nu e furios? Ar fi trebuit să declare că nu ne potrivim, forțându-mi, astfel, familia să-l ia măcar în calcul pe Hajime. Satoshi nu urmează regulile.

— Te-ai cufundat în gânduri. Unde ești? mă întreabă Satoshi.

— O…

Îi arunc o ocheadă, dar apoi îmi întorc, grăbită, privirea.

Dacă asta ar fi fost întâlnirea noastră oficială în vederea căsătoriei, iar eu aș fi încercat să-l impresionez, aș fi vorbit despre feluritele plante din grădină ca să-mi arăt cunoștințele, precum și atenția față de detalii. Sau l-aș fi întrebat despre studiile lui de electronică și i-aș fi admirat ambiția. În schimb, îmi trădez adevăratele gânduri:

— Mi-am amintit de povestea cu pisica, ritualul și regula stupidă.

Râde și mă privește cu o față amuzată.

— Asemănătoare cu întâlnirile aranjate care au ca scop căsătoria, nu crezi? îl întreb, privindu-l pieziș ca să-mi dau seama dacă și asta îl face să zâmbească.

Da, îl face. Își strânge mâinile la spate și-și ridică privirea înspre coroanele copacilor, spunând:

— A fost odată un lider spiritual a cărui meditație era întreruptă de zgomotul necurmat și de miorlăielile pisicii mănăstirii, care era veșnic pusă pe harță.

— Da, spun eu, clătinând din cap, căci văd că știe povestea. Iar, ca să pună capăt gălăgiei, călugării au legat pisica în timpul slujbei, pentru ca marele lider să se poată concentra.

— Iar apoi pisica moare, povestește Satoshi mai departe, gesticulând cu arătătorul și pe un ton dramatic. Călugării mai prind una. O leagă și pe

aceea. În secolele următoare, asta a devenit o regulă *obligatorie* pentru o meditație corectă.

De data asta, râdem amândoi.

— Naoko…

Satoshi se oprește atunci când ne apropiem de casa mea.

— Vreau să știi că-ți admir sinceritatea și că nu te-aș trăda tatălui meu și nici nu v-aș purta ură – ție sau familiei tale. Poți să ai încredere în mine, mă asigură, cu un zâmbet în colțul gurii. Iar, pentru că înțeleg că ai inima ocupată, tu mă poți înțelege atunci când te întreb dacă între noi doi mai e loc pentru respect?

Deschide gura ca să mai spună ceva, dar o închide atunci când *Okaasan* și mama lui Satoshi se apropie dinspre ușa din față.

Simt fiori pe șira spinării. Sunt deja obosită de ziua asta, dar oare am făcut-o de rușine pe *Okaasan*? Reputația mea e la pământ și, pe deasupra, sunt epuizată. O fiică ce nu poate fi găsită înseamnă o mamă la fel de pierdută.

Tata trebuie să fie furios.

Conversația politicoasă încheie vizita pe care n-am făcut altceva decât s-o ratez. Mă înclin din nou în fața mamei lui Satoshi, în semn de scuză pentru întârziere, însă el intervine repede, spunând că nu e nevoie, pentru că, deși scurtă, ei au apreciat întru totul vizita și au găsit-o foarte plăcută. Asta o oprește pe mama lui să răspundă și mă salvează pe mine de la a-mi mai fi rușine. Schimbăm zâmbete și, cu un salut scurt, Satoshi pleacă, împreună cu mama lui.

Îi privesc din prag cum se îndepărtează. Satoshi vorbește, gesticulând cu unul dintre brațe, pe când celălalt e întins către ea, ca să păstreze echilibrul. Ea se apleacă spre fiu-său și-i spune ceva, făcându-l să-și dea capul pe spate și să râdă în hohote.

— Zâmbești, spune bunica, de lângă mine.

Mă întorc, devenind din nou serioasă.

— Doar m-a surprins.

— Ca și cum ți-ar pica, pe neașteptate, o gălușcă de orez în gură. E neașteptată și dulce, îmi spune,

strâmbând din buze cu superioritate.

La fel de neașteptată precum strânsoarea în care Taro îmi prinde brațul. Apoi, mă trage de o parte.

— Mai întâi ne insulți, aducând acasă un mizerabil de *gaijin,* iar apoi, când tata încearcă să nege toate zvonurile pe care le-ar fi putut stârni vizita lui, tu întârzii? Dacă nu te-am fi găsit, totul ar fi fost pierdut. Nu înțelegi asta, surată? îmi strigă furios, cu ochii ieșiți din orbite.

— Înțeleg că nimănui nu-i pasă de ceea ce-mi doresc eu, îi răspund, smulgându-mi brațul din strânsoarea lui și străpungându-l cu privirea.

— Ce-ți dorești tu? Buzele subțiri ale lui Taro se schimonosesc într-un surâs batjocoritor. Se apropie de mine și răcnește: Vrei să pierdem totul? Știi cât de mult muncește tata de la război încoace?

— Războiul s-a terminat acum doisprezece ani, Taro, ripostez eu.

— Războiul a nimicit *milioane* de vieți, Naoko. Aproape că a distrus țara. Ocupația americană abia dacă s-a sfârșit, iar tu… tu te tăvălești cu ei, le porți hainele, le asculți muzica și vrei *să te căsătorești* cu unul de-al lor. Taro începe să umble în sus și-n jos. Nu-ți dai seama că purtarea ta se răsfrânge asupra familiei? Asupra șansei să ne revenim din impasul de-acum?

— Tu nu faci afaceri cu ei? îl întreb, ridicând din sprâncene.

Taro se oprește.

— Să cumperi și să vinzi mărfuri în baza unui contract reciproc avantajos pentru amândouă părțile – asta *nu* înseamnă să vinzi numele familiei tale. Nu, în schimb voi vreți să mă vindeți *pe mine* pentru binele afacerii. Îmi încrucișez brațele ca să-mi stăpânesc bătăile inimii.

— Privește în jur, Naoko, îmi spune Taro, reluându-și plimbarea frenetică de colo-colo. Nu vezi că poziția noastră socială coboară pe zi ce trece? Vrei să le vezi pe *Obaachan* și *Okaasan* pierzându-și orice importanță din pricina scandalului provocat de purtările tale nesăbuite? Vrei ca tata să-și piardă

respectul de care se bucură? Vrei ca eu să-mi pierd dreptul câștigat prin naștere? Să te vindem… pufnește el, disprețuitor. Tata negociază viitorul *tău,* într-un moment în care al nostru e atât de nesigur. Cât de egoistă poți să fii?

Simt cum mi se strânge stomacul și cum mă năpădește deruta. *Eu sunt egoistă?* Îi resping cuvintele cu un gest al mâinii, apoi mă răsucesc pe călcâie, gata să plec.

Tata e chiar în spatele meu.

Kenji răcnește, de-a dreptul zeflemitor:

— Naoko, ești într-un mare ne…

— *Destul!*

Tonul tatei îl reduce pe Kenji la tăcere. Cu un gest din mână iute și categoric, tata îi dă afară pe Kenji și pe Taro.

Kenji se înclină, cu ochii plini de îngrijorare în locul maliției de adineaori, și se retrage, tăcut, lângă bucătărie, acolo unde stau bunica și *Okaasan.* Taro mă străpunge cu o ultimă privire, se înclină în fața tatei și pleacă, mânios.

Mi se taie răsuflarea. Simt cum, brusc, pântecul mi se răscolește.

Tata își îndreaptă spatele. Flăcări îi ard în ochi, înroșindu-i fața și pârjolindu-i cuvintele.

— *Unde,* Naoko? Unde ai fost?

Proverbul bunicii îmi revine în minte, copleșitor: „Adevărul spus prea devreme sau prea târziu e tot o minciună”. În cazul meu, e prea târziu.

— *Otousan,* te rog să mă ierți. Timpul a zburat și…

Tata mă plesnește.

Mă clatin, șocată. *Okaasan* aleargă înspre mine cu răsuflarea tăiată, însă tata o împinge la o parte.

— N-o atinge!

Mă arunc între ei.

— N-am căderea să mă amestec. Iartă-mă, bărbate! spune Okaasan, lăsându-și capul în piept.

— Ba da, ai! Sunt fiica ta, îi spun, înfruntând-o, în timp ce ochii mi se tulbură de arsura lacrimilor. Ai un cuvânt de spus, *Okaasan,* și ai tot dreptul să-l spui. Suntem în 1957… continui, întorcându-mă către tata,

cu inima bubuindu-mi de furie. Femeile hotărăsc pentru ele însele, iar eu…

O altă palmă pe obraz mă face să mă clatin pe picioare. De data asta, mă doare rău. Îmi pun mâna peste pielea care mă ustură, lacrimile îmi curg printre degete, dar rezist. Data viitoare lovitura n-are să mă mai ia nepregătite.

— Tu ești oglinda vie a onoarei familiei noastre, Naoko. Asta nu se schimbă. În seara asta ne-ai făcut de rușine cu absența ta nejustificată. Iar acum mai ești și insolentă, și lipsită de respect, răcnește tata din toate puterile, în vreme ce nările i se umflă la fiecare răsuflare.

— E vina *gaijinului!* El ți-a umplut capul cu prostii. *Femeile* hotărăsc pentru ele însele, pufnește el, în batjocură. Eu decid în casa asta!

Privesc cum i se mișcă mărul lui Adam în sus și-n jos atunci când înghite, încercând să-și stăpânească furia. Îmi încleștez fălcile ca să mi-o stăpânesc pe a mea.

— Și am decis să-ți dau binecuvântarea să te căsătorești cu Satoshi imediat. Cu un mârâit disprețuitor ce-i răzbate printre dinții strânși, adaugă: *Dacă* încă te mai vrea.

— Dar, ta…

— *Liniște!*

Își ridică, amenințător, brațul puternic, însă nu-l mișcă.

— S-a terminat!

Devastată, cad în genunchi. Îmi îngrop în palme fața înlăcrimată.

Cuvintele lui m-au lovit mai tare decât orice mână.

Tata pleacă, mulțumit. În mintea lui, o căsătorie cu Satoshi garantează că are să mi se asigure un trai bun într-o familie pe care el o respectă, într-o familie care să asigure propășirea continuă a familiei noastre. Asta îl mulțumește, îl scutește să-și mai facă griji pentru viitorul nostru, al tuturor. Îl înțeleg; însă, pentru mine, de ce fericire mai poate fi vorba într-un viitor care nu-mi aparține?

Nu sunt în stare să mă ridic. Murmur o scurtă rugăciune și-mi trimit dorința către Cerul care a revărsat asupra mea atâta furtună. Cer cleiul acela în stare să lipească spărturile adânci. Dacă nu-i cu putință să-l primesc, atunci cer să fiu înzestrată cu mai multă tărie decât bolul de ceai pe care l-am spart. Dacă nici asta nu-i cu putință, atunci cer să primesc ajutor de la cineva socotit mai important decât pisica legată de stâlp.

Pentru că aici, în Japonia, există multe lucruri înfricoșătoare: marile cutremure care distrug orașe întregi, trăsnetele ucigătoare ce cad din cerul frământat de furtună, vânturi care aduc incendii devastatoare – și instituția tatălui. Da, tatăl.

Ultimul nu înseamnă cel de pe urmă.

Capitolul 8
America zilelor noastre

M-am cazat la un hotel din apropiere, dar am stat puțin timp acolo. În schimb, mi-am adus majoritatea lucrurilor la spital și le-am pus, provizoriu, pe scaunul cel mare din rezervă. Trecuse mai bine de o săptămână și, cu fluidele și antibioticele intravenoase ale tatei, m-aș fi așteptat ca el să înceapă să-și revină. Dar starea lui se înrăutățise.

Halatul albastru atârna pe el, cu două mărimi mai mare, și-i estompa trăsăturile și așa palide. Mi se rupea inima văzându-l de cât de sfrijit devenise. Nu mânca, iar apa o bea numai cu paiul și, chiar și atunci, doar câte o înghițitură. Cu toate că medicamentul îi calmase tusea din piept, îl moleșise și-l făcuse să respire mai greu. Tatăl meu se stingea pe nesimțite și nimeni nu făcea nimic ca să-l ajute.

Cineva a ciocănit cu bătăi iuți, apoi ușa tatei s-a deschis, lăsând să pătrundă o fâșie de lumină fluorescentă. A intrat o asistentă pe care tata o plăcea. Să fi fost Natalie? Era greu să înveți toate numele, când eu abia puteam să țin pasul cu ziua în curs.

— Bună, a șoptit, încercând să nu-l deranjeze pe tata. Am venit să văd ce face băiatul nostru, mi-a zis ea în timp ce, fluturându-și părul strâns în coadă, s-a apucat de treabă.

Mereu auzeam formulări de genul „băiatul *nostru”,* „prietenul *nostru*” și *„noi* credem că așa și pe dincolo”. Ca și cum personalul spitalului era un colectiv conștient, nu o masă de suflete individuale. Poate că atare abordare era o necesitate. O formulare precum „băiatul *nostru*” permitea o anume distanțare emoțională. Însă *băiatul nostru* era tatăl *meu* și avea un nume. Mi-aș fi dorit ca cei de la spital să-l folosească.

— Crezi că poți să-i aduci tatălui meu niște oxigen? am întrebat-o înainte să plece.

Respirația congestionată a tatei era tot mai chinuită, uneori cu pauze lungi.

— Nu cred că ar vrea tuburi, dar aveți măști, nu? am stăruit eu.

— Doctorul Amon e la vizită, așa că ar trebui să ajungă din moment în moment.

A închis ușa, stingând lumina și luând răspunsurile cu ea.

Când, în sfârșit, a apărut doctorul, am sărit de pe scaun și am mers împreună cu el pe hol.

— Ce se întâmplă? m-a întrebat, făcându-mi, panicat, semn cu capul în direcția camerei.

— Scuze, nu vă alarmați, e bine. Am vrut doar să discutăm despre eventualitatea schimbării tratamentului. Antibioticele nu par să-l ajute. Starea lui se înrăutățește.

Odată ce începusem, trebuia sa continui. Mi-am încleștat pumnul și mi-am spus îngrijorările și sugestiile una după alta: antibioticele, rezistența la ele, lipsa poftei de mâncare.

— Vă rog! m-a conjurat el, ridicându-și mâinile. Înțeleg…

— Nu. Nu înțelegeți, l-am înfruntat, arătând spre rezervă. Cel care zace acolo e tatăl meu, și nimeni nu face nimic ca să-l ajute.

— Vă rog, a repetat el și m-a condus din hol în direcția rezervei. Haideți să-l includem și pe tatăl dumneavoastră în discuție.

Am intrat împreună în rezervă, iar doctorul a umblat la întrerupător și a mărit intensitatea luminii. Camera a fost inundată de o lumină dură. Doctorul Amon s-a aplecat asupra tatei.

— Domnule Kovač? Bună ziua, domnule Kovač. Îmi pare rău că vă deranjez.

Tata a clipit și a strecurat o privire furișă printre pleoape, iscodind împrejurimile.

— Da, bună ziua, domnule Kovač, a reluat doctorul, dându-se un pas înapoi și arătând înspre mine. Mi-e teamă că fiica dumneavoastră e foarte supărată. Se pare că n-ați discutat cu ea despre deciziile dumneavoastră medicale. Vă rog să facem asta înainte să sosească ceilalți.

— Care ceilalți? a întrebat tata, derutat, frecându-se la ochi.

Doctorul Amon a repetat:

— Domnule Kovač?

Bolnavul și-a întors capul pe pernă în direcția mea, apoi i-a făcut semn doctorului.

— Da? Atunci, e bine, a reluat doctorul Amon, răsucindu-se înspre mine și îndreptându-și umerii. Împotriva dorinței mele, tatăl dumneavoastră a cerut să nu vă împărtășim decizia medicală pe care a luat-o recent.

— Stați, opriți-vă, care decizie? Și când a putut să aibă loc *acea* conversație? Am plecat doar o dată sau de două ori la hotel. Au mai fost câteva dăți în care am adus cafea sau gheață.

— După rezultatul examenului tomografie, a hârâit tata, încercând să se proptească în perne.

Am vrut să-l ajut, dar nu mă mai țineau picioarele.

— Aha, deci vrei să iei singur decizii medicale, ceea ce e bine, dar n-ai vrut să știu și eu?

L-am scrutat cu privirea pe doctorul Amon.

— Nu e ca și când cancerul e un secret, i-am spus tatei cu voce tare, privindu-l în ochi. De asta am venit aici, îți amintești? Ca să discutăm opțiunile de tratament pentru *cancerul* tău.

— Doctore… a pledat tata, încruntând din sprâncene. Vă rog!

— Da, în regulă, a consimțit doctorul împreunându-și palmele și ducându-le la nas, gânditor, apoi pocnind din ele și vorbind: După ce au venit rezultatele testelor, eu și tatăl dumneavoastră am discutat despre îngrijiri paliative, iar azi-dimineață m-a anunțat că aceasta e decizia lui. Înțelegeți?

N-am înțeles. Tăcerea mea o spunea limpede.

Doctorul Amon și-a lăsat capul în piept.

— Tatăl dumneavoastră a decis să nu mai continue tratamentul și a optat, în schimb, pentru un azil al celor pe moarte.

— Ce?!

Lovitura pe care mi-au dat-o cuvintele doctorului a fost atât de bruscă și de dură încât, de șoc, au început să-mi curgă lacrimile. M-am tras îndărăt, nevenindu-mi să cred.

Doctorul Amon m-a lămurit că terapiile agresive ar fi prelungit suferința. Mi-a explicat intervențiile pentru alinarea simptomelor în cazul pacienților fără opțiuni de vindecare. A mai spus și alte lucruri, de neînțeles pentru cineva care nu era doctor și care ne arătau la ce să ne așteptăm, însă mintea mea s-a întors la cuvintele rostite de tata la sosirea noastră. *Vasul meu. Acolo mi-am început viața… Cine ar fi ghicit că avea să se termine tot acolo?*

Tata n-a ghicit, a știut. Și poate că dincolo de ceaiuri, de vitamine și chiar de ultima programare făcută, în disperare de cauză, la un specialist, și eu am știut.

În noaptea aceea n-am dormit. În schimb, m-am uitat pe fereastra spitalului și am văzut soarele răsărind din ceață. *Dacă cerul e roșu dimineața, marinarii trebuie să se aștepte la furtună.*

Furtuna chiar se apropia.

Capitolul 9
Japonia, 1957

Nu există ore de meditații după școală, așa că eu și prietena mea, Kiko, mergem acasă de la gară fără să ne grăbim.

Răsucind mânerele bicicletei înainte și înapoi, fac urme șerpuite pe pietriș și mă gândesc la Hajime, sperând că a citit scrisoarea mea. Contemplu firul roșu pe care am îndrăznit să mi-l leg de deget, apoi apăs pedalele bicicletei ca să prind viteză pentru dealul din față.

Kiko rămâne în urmă. Eu sunt îngândurată, iar ea e cufundată în tăcere. E supărată pe mine pentru că am îndrăznit să mă opun familiei mele. Dar cum să n-o fac?

Odată ajunsă în vârful dealului, frânez și întorc. Fusta de la uniforma mea de școală, făcută din bumbac, mi se lipește de spatele coapselor. O scutur ca să se desprindă și aștept. Kiko nu se grăbește să pedaleze și se preface că nu observă nerăbdarea mea. Pune picioarele jos, ca să meargă pe pietriș. Nu se oprește, doar trece pe lângă mine, cu buzele strânse și cu sprâncenele arcuite, ca un copil impertinent, ținându-și răsuflarea.

— Îmi dau seama că ești supărată pe mine.

Stând pe șa, pedalez mai tare ca s-o ajung din urmă.

— Dar nu înțelegi.

— Ce-i de înțeles aici? Pufăie ca să-și elibereze ochii de bretonul tuns filat care i se adună în același loc.

— Mai întâi ieși la întâlnire cu un străin, iar eu sunt de părere că, da, nu-i mare lucru, pentru că el arată bine, iar noi iubim tot ceea ce-i american, așa că toată povestea nu-i mai mult decât simplă distracție. Dar acum?!

Obrajii rotunzi ai lui Kiko sunt roșii de furie pe când se oprește locului ca să-și spună punctul de vedere.

Frânez și eu, adunându-mi puterile ca s-o înfrunt.

— Nu-mi vine să cred că vrei să te *căsătorești* cu Hajime în ciuda dorinței tatălui tău. Și să-i spui lui Satoshi că Hajime e american a fost o prostie. Dacă ai lui vor renunța să mai facă afaceri cu tatăl tău? În cazul ăsta, familia ta are să-și piardă averea și n-are să mai aibă cum să-ți găsească o altă partidă.

Își dă părul scurt după urechi pentru ca eu să-i pot vedea mai bine fața încruntată. Apoi pufnește, disprețuitoare.

— Nu-i întind nicio *capcană* lui Hajime, mă răstesc eu în timp ce-mi încrucișez brațele, stânjenită.

— Dar asta e ceea ce vor spune oamenii. Că te-ai vândut pentru un bilet spre America, precum prostituatele *pan-pan* care își fac veacul la baza militară.

Kiko se sprijină pe ghidonul bicicletei.

— Ar putea spune chiar că ești însărcinată.

Îmi ascund fața în brațele încrucișate pe ghidon.

— Naoko? Văzând că nu mai spun nimic, mă scutură de umăr. Spune-mi că nu ești!

— Mi-a întârziat, bâigui.

— Ce?! îmi strigă, cu glas ascuțit. O, *nu!*... Șocul lui Kiko se transformă în simpatie. Cât crezi că ți-a întârziat? E posibil să mai avem timp să scăpăm de el și să reparăm totul.

Îmi ies din fire.

— Să scăpăm de el? Nu… dau din cap, refuzând un asemenea gând.

Kiko pedalează mai aproape de mine și-mi spune, aproape șoptind:

— Am putea minți atunci când completăm formularele de permisiune. Și am niște bani – nu știu dacă sunt îndeajuns de mulți. Și am putea găsi un doctor care ar încălca puțin regulile.

— Termină, Kiko!

Împing cu piciorul în pământ, ca să pornesc bicicleta și să las în urmă vorbele ei oribile.

— Câte cicluri nu ți-au venit? Spune-mi!

Las capul în jos, abătută din pricina situației în care mă găsesc. Una pe care n-aș recunoaște-o, dar care nu

mai poate fi negată.

— Dacă nu-mi vine săptămâna asta, vor fi trei luni. Au trecut prea multe săptămâni.

— Trebuia să-mi spui mai devreme, îmi spune, iar cuvintele ei înțeapă precum niște ace. Te-aș fi ajutat. Ai fi avut timp. Dar acum?

— Acum – nimic. *Îmi doresc* acest copil. Rotindu-mă ca să fiu cu fața la ea, recunosc adevărul. Îl iubesc pe Hajime. Asta nu înseamnă chiar nimic? Și Hajime *mă vrea.*

Lovesc pietrișul, împrăștiind praf și pietricele în toate părțile, iar apoi o pornesc din nou cu bicicleta către casă.

Kiko pedalează lângă mine, bâzâind ca o albină furioasă și gata să înțepe.

— Oamenii vor bârfi.

— Oricum plănuim să ne căsătorim, spun, fără să clipesc. Așa că bârfitorii n-o să mai aibă subiecte de bârfă.

Dau din nou cu piciorul, ridicând praful, iar asta îi sporește furia lui Kiko.

— Vor avea *mai multe* de bârfit! Pedalează mai repede, în cercuri precise, și mă prinde în mijloc. Zvonurile o să-ți urmărească familia la fiecare pas.

Mă învârt și eu, astfel încât să fiu mereu cu fața la ea și să-i văd ochii încărcați de reproș. Ai mei sunt plini de lacrimi fierbinți.

— O să spună că ești o târfă, Naoko, o să spună că familia ta n-are onoare. Nimeni n-are să se mai împrietenească vreodată cu tine. Familia mea are să mă silească să te ocolesc. Asta-ți dorești?

Mă opresc.

— Știi că nu asta îmi doresc.

— Nimeni nu vrea sânge amestecat, spune Kiko răsuflând întretăiat și venind mai aproape. Și nimeni n-are să te vrea *pe tine.* Unde veți locui? Străinii nu pot deține terenuri, iar familia ta are să se lepede de tine, așa că – unde? La baza americană?

— Nu.

Îmi înfig picioarele în pământ, pentru că simt că-mi fuge de sub ele.

— Hajime a închiriat o casă în Taura, o vestesc și-mi ridic bărbia cu hotărâre. O să fim bine.

Kiko se oprește.

— Vrei să spui în fosta comunitate *Eta,* nu? mă întreabă, cu ochii scăpărând de furie. O, Naoko, nu poți locui acolo!

— Știu.

Inima îmi plonjează, parcă, într-un ocean de fiere.

— Dar poate că n-am să fiu nevoită s-o fac.

Îi spun de planul pe care l-am pus la cale, îi povestesc cum am rugat-o pe *Okaasan* să-l influențeze pe tata. Și cum, dacă asta nu merge, am să le spun tuturor în ce loc anume are să fie viitoarea mea locuință. Astfel, pentru că stigmatul legat de *Eta* i-ar afecta pe ai mei, ar fi posibil să ne asigure, mie și lui Hajime, o locuință mai bună. N-are să-mi pese dacă o vor face doar ca să-și salveze ei reputația.

— *Ăsta* îți e planul? mă ia Kiko în derâdere. Hajime *trebuia* să fie o amintire, Naoko. O amintire frumoasă, secretă, la care să te gândești cu drag cândva. Dar dacă faci asta, tu vei ajunge așa. O amintire, pentru noi toți. Exilată. Ai trecut și *asta* în planul tău? mă întreabă, clătinând din cap. N-am să te las să faci o asemenea prostie.

— Nu-i nimic de făcut. Îl iubesc.

Ne privim lung una pe cealaltă.

— Atunci, ești o proastă.

Mă privește cu ochii plini de lacrimi, apoi se îndepărtează.

De ce trebuie să fie totul atât de greu? Dacă ar fi fost copilul lui Satoshi, toată lumea ar fi cerut binecuvântarea mai repede și s-ar fi grăbit cu căsătoria. Atingând firul roșu înnodat în jurul degetului meu, privesc printre lacrimi cum Kiko pedalează și se pierde în depărtare. Cuvintele ei îmi străpung inima, dar nu-mi schimbă hotărârea. Am fost prietene de când eram copii, așa că firele care închipuie drumurile noastre în viață au mers împreună, unul lângă altul. Nici măcar o dată n-am schimbat direcția.

Până acum.

— Naoko.

Numele mi-e rostit în șoaptă de undeva din depărtare. Cine mă strigă? Fug cu palmele desfăcute, ca să dau vântul la o parte și să urmăresc sunetul. Privesc în jur. Totul se estompează și se pierde în ceață, până când încep din nou să văd clar. Sunt trează în visul meu.

Ridic brațele ca să stăpânesc aerul. Eu sunt compozitorul – și conving elementele naturii să interpreteze. La început ușor, foșnetul indescifrabil al crengilor și frunzelor care se leagănă. Apoi tare și într-un singur glas, freamătul frunzișului și al crengilor care se rotesc ca un vârtej în jurul meu. Mai repede și mai repede, într-un dans amețitor.

— Naoko, trezește-te.

Vocea liniștește furtuna, iar frunzele cad la unison. Ochii mi se zbat și mi se deschid. Mama se apleacă, aproape de mine. Mâna ei îmi scutură umărul ca să dea la o parte ceața ce desparte visul de realitate.

— *Okaasan?*

— Șșșt, vino cu mine acum, șoptește, apoi se ridică și pleacă.

Mă ridic și eu, clipind, trezită din visul meu, în timp ce merg în vârful picioarelor după ea, către ușa din spate.

Deschid ochii mari ca să văd pe unde calc și ies din casă. Soarele portocaliu, somnoros, trage cu ochiul de sub o pătură groasă de întunecime, nedorind s-o dea deoparte, poate doar supărat că-l tulburăm atât de devreme dimineață.

— Vino!

Okaasan mă trage de braț și străbatem astfel, împreună, cărarea din grădină, departe de casă.

— Ce e?

Mi se face piele de găină de la aerul rece.

Mama se oprește la banca de lemn orientată către vest. Mă așez lângă ea, simțind importanța momentului. Oare are răspunsul pe care i l-am cerut?

Ochii ei întunecați îi fixează pe ai mei.

— Naoko, e bine că Satoshi știe de americanul tău și că are o inimă înțelegătoare. Acum, că lucrul ăsta e sigur, familia noastră e scutită de greutățile pe care le-ar avea de îndurat în viitor. De asemenea, asta îți dă voie ție să alegi. Ai două variante, însă o singură șansă de a te hotărî pentru una dintre ele. Îmi ia mâna în mâinile ei. Dar nu există cale de întoarcere. E clar?

Încuviințez, vrând să înțeleg, dar sunt derutată.

Ea îmi zâmbește duios.

— Copilă, pentru că ne-ai prezentat un militar american drept alesul tău, și nu-l iei în considerare pe Satoshi – o partidă bună –, tatăl tău bănuiește că la mijloc e o sarcină.

— Ce? De ce-ai crede că…? Simt cum mi se sfâșie inima. *Kiko.* Ea ți-a spus?

Face semn cu mâna ca să oprească vorbele care-mi stau pe buze.

— Pentru că-mi cunosc fiica și-i observ pofta de mâncare și grețurile de dimineață, deja am intrat la bănuieli, îmi spune, strângându-mă de mână. Așadar, floarea de pe creangă a căzut sau nu? Sarcina despre care mi-a vorbit Kiko e *posibilă*? Acum, apelez la curajul tău ca să-mi spui adevărul.

Cum nu vreau să vorbesc despre intimitățile împărtășite ale căsătoriei, îmi cobor bărbia și privesc, umilită, în gol. Tăcerea mea e răspunsul la întrebare.

Degetele ei subțiri, împletite cu ale mele, mă strâng din nou.

— Copilă, tatăl tău nu-l va accepta pe Hajime, cu sau fără copil. Iar Satoshi nu poate fi de acord să faceți pereche dacă în pântecul tău crește sămânța altui bărbat. Există o moașă pe care bunica o poate chema, care poate să te consulte ca să vadă dacă ești însărcinată sau nu, iar dacă ești, poate rezolva asta cu discreție.

Privesc în sus, către ea, ca să înțeleg sensul vorbelor pe care le-a rostit.

— *Okaasan, nu…*

Privirea i se înmoaie.

— Satoshi încă vrea această căsătorie, dacă și tu vrei, Naoko. La fel și tatăl tău. Încă e posibilă.

Înțelegi?

— Înțeleg că ambele variante înseamnă durere.

Îmi las umerii să cadă și mă sprijin de mama. Ea își plimbă mâinile prin părul meu, din creștet până la ceafă, cu mișcări încete, liniștitoare.

Soarele nu mai luptă cu somnul. Se opintește și aruncă raze de lumină muiate în portocaliu de-a lungul cerului albastru-cenușiu.

Okaasan oftează.

— Pe când eram fetiță, nu mai mare decât Kenji, am încercat s-o păcălesc pe mama. Nu era cu mult diferită față de *Obaachan* – încăpățânată și atotștiutoare. Hotărâtă s-o fac să se simtă prost dacă-i spuneam o ghicitoare deșteaptă, am pretins că țineam la spate o pasăre imaginară. Am întrebat-o: „Pasărea pe care o țin ascunsă e vie sau moartă? Care-i răspunsul tău?”

Am zâmbit cu toată gura, știind că n-aveam cum să pierd. Dacă ar fi răspuns „moartă”, aș fi făcut un gest care să sugereze că eliberam pasărea, astfel încât să zboare sub ochii ei. Dacă ar fi răspuns „vie”, aș fi simulat o mică strânsoare ce i-ar fi rupt gâtul păsării.

Am privit-o pe mama cum se gândea la ghicitoarea mea și am repetat întrebarea, pregătită să mă bucur de triumf.

— Care-i răspunsul? Pasărea e vie sau moartă?

Mama și-a ridicat bărbia. A zâmbit și mi-a spus:

— Răspunsul se află în mâinile tale.

Urmează o pauză în timpul căreia amândouă cugetăm la sensul acestei povestiri.

— Așadar, iată ce vreau să-ți spun. Răspunsul, copilă, e în mâinile tale. Tu alegi destinul micuței păsări și pe al tău, prin ceea ce faci acum. Chiar acum. *Okaasan* își pune o mână pe umerii mei și-mi spune, pe un ton posomorât: Mănâncă-ți masa de dimineață și pregătește-te pentru școală, ca de obicei. Apoi, când pleci, ține minte spusele mele. La poalele dealului, între copaci, am ascuns o valiză pentru tine, în spatele bușteanului celui vechi. Știi unde?

Dau aprobator din cap, luptându-mă să-i aud spusele printre bătăile asurzitoare ale inimii mele.

— Dacă îl alegi pe Hajime și posibilitatea de-a avea copilul lui, atunci ia valiza. Du-te la el. Nu te mai întoarce niciodată sau, altfel, vom avea cu toții de suferit.

Ochii îi strălucesc, umezi.

— Dacă îl alegi pe Satoshi, atunci mergi la școală, vino acasă și pregătește-te pentru nuntă. Eu și bunica vom chema moașa ca să aflăm dacă pântecul tău e curat… și îl vom curăța dacă nu e. Se apleacă mai aproape de mine. Dar va trebui să nu mai rostești niciodată numele de „Hajime". Nici măcar în șoaptă.

Lacrimi sărate îmi curg, una câte una, și mi se opresc lângă buze. Panica clocotește și mă invadează, arzându-mi gâtlejul și nasul.

— Cum să știu să aleg între cele două drumuri? Cum, *Okaasan*?

— Să alegi drumul cel bun înseamnă destin. Să alegi drumul greșit, înseamnă tot destin. Așa că trebuie să-l alegi pe cel pe care să-l iubești, și să fii pregătită să-ți iubești alegerea.

Cu degetele mari, mă șterge sub ochi, apoi îmi cuprinde obrajii.

— La sfârșitul zilei, dacă ai să te întorci la mine, am să te îmbrățișez cu toată dragostea. Dar dacă la sfârșitul zilei n-ai să te întorci…

Vorbele îi sunt înghițite de răsuflarea sacadată.

Îmi simt propriul pumnal în plămâni.

— Dacă n-ai să te întorci, ține minte că dragostea mea e ca umbra ta: de nezdruncinat și mereu cu tine.

Buzele îmi tremură. *Okaasan* mă trage la pieptul ei. Cu o mână mă cuprinde strâns, iar cu cealaltă îmi mângâie frenetic părul. Mă sărută pe frunte, în creștetul capului, apoi pe un obraz, apoi pe celălalt, apoi… gata.

Atât.

Mama îmi dă drumul și se așază înapoi. Nu se mai uită la mine. Privește doar înainte, cu ochi strălucitori, care au devenit goi. Răsuflă adânc și se ridică.

— Ziua asta a început, Naoko. Pasărea e în mâinile tale.

Capitolul 10
America zilelor noastre

Stând pe hol, în fața camerei de spital a tatei, m-am uitat la scrisoarea lui – la scrierea *kanji,* la *J*-ul mângâlit de la începutul cuvântului *Japonia* și la marginea ruptă a plicului. M-am gândit s-o deschid, dar mai întâi am meditat la cuvintele tatei.

Mama ta a fost iubirea vieții mele, dar, înainte de viața asta, am trăit o alta. Asta tot încercam să-ți spun…

Care „altă viață" și când a încercat să-mi spună? În drum spre spital? Atunci când am ajuns? Am rememorat fiecare pas al călătoriei noastre și fiecare cuvânt și poveste – de când l-am internat pe tata și până acum.

Ar fi mai ușor dacă ai citi scrisoarea mea. Vreau să faci asta acum, Tori, da? A sosit momentul.

Da, sosise momentul. Era pe moarte. Gândindu-mă la asta, plângeam cu lacrimi ce-mi inundau obrajii. Nu mai puteam să ignor atare adevăr, nici să-mi doresc să dispară din viețile noastre ca prin minune. N-am putut să repar nimic. Nu mai era nimic de făcut. Am clipit și m-am forțat să răsuflu, apoi am apropiat plicul ca să ridic clapa, dar încă era sigilat. Oare nu-l deschisese niciodată? Tata a spus că voia ca eu să citesc scrisoarea, dar de ce n-o citise el?

Am studiat ștampilele poștale rotunde, simbolurile stilizate neclare ce apăreau printre ele, ciudata mulțime de adnotări în engleză ștampilate în partea de sus a plicului, precum și adresa de returnare scrisă alături de ele. Citind acest ultim detaliu, mi-a sărit în ochi principalul indiciu: căsuța poștală a tatălui meu. Avusesem tot timpul indiciul ăsta sub ochi. Imediat, am înțeles de ce scrisoarea nu fusese deschisă.

Scrisoarea nu era *pentru* tatăl meu. Era *de la el* și fusese returnată. Dar cine era Hajime?

— Tată?

Mi-am șters obrajii și am intrat înapoi în rezervă. El a clipit, somnoros.

— Tată, tu ai scris asta? Am ridicat scrisoarea și m-am apropiat de el, ținând plicul în așa fel încât să se poată citi adresa. Asta-i căsuța ta poștală, însă expeditorul nu ești tu, i-am spus, bătând cu arătătorul peste numele ciudat, scris deasupra adresei. Nu înțeleg.

Tata s-a uitat la plic, la mine, apoi a privit în gol.

— L-ai…? N-a mai putut respira din cauza flegmei persistente. A expirat hârâit, încercând să expectoreze, apoi a murmurat: Voiam…

Încercând să-și dreagă glasul, a ridicat degetul arătător, apoi l-a cuprins un acces puternic de tuse. Care nu s-a domolit nicicum.

— Să chem pe cineva?

I-am pus mâna pe spate ca și cum asta ar fi calmat criza, ar fi făcut cancerul să se oprească și l-ar fi lăsat pe tata în pace. Am căutat cu privirea, pe pat și pe masă, un prosop sau niște șervețele. Am găsit, căzută pe jos, o cutie de șervețele din care am scos câteva. Tata a tușit în ele.

S-au îmbibat cu sânge.

— O! am strigat, cu inima în gât.

Am căutat, prin învălmășeala de așternuturi, butonul dispozitivului cu fir care alerta personalul medical, l-am găsit și am apăsat.

— Rezistă, tată! Vin!

Mai multă tuse. Mai mult sânge. Am intrat în panică și am fugit la ușă.

— *Să vină cineva!*

Tata se stingea. Și, la fel ca tot ceea ce făcuse în viață, a ales să o facă după regulile lui.

După ce a fost sedat – ba adormea, ba se trezea. Am stat alături de el, ascultându-i respirația. Un sunet frumos, chiar dacă nu era. Un om frumos, dar cu o boală atât de urâtă.

Tata mi-a zis că asta avea să fie imaginea văzută de ceilalți la înmormântare. Atunci când a spus-o l-am contrazis, arătându-i ce vedeam eu: un bărbat care-și iubise soția și trăise pentru familie. Însă mai văzusem și altceva, ceva despre care n-am vorbit: boala lui.

Iar acum vedeam un șarpe monstruos, ai cărui colți, plini de morfină, îi perforau brațul. Și, precum un șarpe ce-și mănâncă propria coadă, începuse ciclul fatal care avea să-mi devoreze tatăl în întregime.

El s-a trezit cu o tresărire. A cercetat camera, încercând s-o recunoască.

M-am mutat mai aproape și mi-am aplecat capul lângă al lui.

A clipit, cu pleoapele grele.

Eu am clipit cu ochii plini de lacrimi.

— Ești bine?

O încuviințare. O sprânceană ridicată ca să mă întrebe și el pe mine același lucru.

— Sunt bine, tată. Am zâmbit, printre lacrimi. Voi fi bine.

Ne-am uitat unul la celălalt.

A fost conversația vieții noastre.

A fost ultima noastră conversație.

Adormind, tata a intrat în comă și, de atunci încolo, s-a luptat să respire. Așa cum ceruse, n-a fost conectat la aparate care să-l mențină în viață. Și, în scurt timp, viața avea să-l părăsească.

N-am mai plecat de lângă el.

I-am spus că-l iubeam.

L-am ținut de mână.

Câteva ore mai târziu, s-a stins.

Noaptea a devenit un talmeș-balmeș de doctori, personal de spital, acte și condoleanțe. Cu o clipă înainte, stătusem cu tata, iar, în clipa următoare, el dispăruse. Nu mi-am amintit drumul cu mașina înapoi spre hotel, însă m-am trezit acolo, singură, pe întuneric. Singură pe lume.

Înainte, gândul la scrisoarea aceea mă înspăimânta. Nu pricepeam ce putea să însemne, dar, la câteva ore după moartea tatei, îmi doream cu disperare să înțeleg, pentru că doar atât îmi mai rămăsese.

— În regulă, tată…

Cuvintele m-au făcut să-mi dea lacrimile pe loc.

— În regulă, să vedem…

Am deschis ochii și, cu mâinile tremurânde, am deschis plicul, înăuntru era o singură foaie, îndoită, iar în ea – o bucată de ață roșie. *Ață?*

M-am uitat la hârtie, la scrisul de mână înghesuit, pe care-l cunoșteam prea bine, al tatei, mi-am trecut mâna peste cerneală, apoi am citit cuvintele scrise de el.

Iubita mea Cricket,

Sper ca această scrisoare să-şi afle, cumva, drumul către tine, şi să te găsească sănătoasă şi înconjurată de cei dragi şi de familie. M-aş bucura mult ca familia să includă şi pe cineva care să fie din sângele meu.

Te rog, fără să am niciun fel de aşteptări, aş dori doar să ştiu că fiica noastră e bine şi, dacă te lasă inima, aş dori să-i spui Micii noastre Păsări că întotdeauna am purtat-o într-a mea. Chiar şi acum.

Sunt bătrân, Cricket, sunt în amurgul vieţii, atunci când durerea vine să-şi ceară drepturile. Vreau să ştii că n-am avut niciodată o singură părere de rău pentru că te-am iubit. Dar pentru faptul că te-am pierdut? *Pentru cum te-am pierdut şi pentru motivele din care te-am pierdut*? O, *în privinţa asta – am atât de multe păreri de rău.*

Al tău, Hajime

Fiică. A spus *fiică.* Mi s-a pus un nod în gât. *Aș dori doar să știu că fiica noastră e bine…* Privirea mi s-a încețoșat, potopită de lacrimi. Am clipit și le-am șters, apropiindu-mi scrisoarea de ochi de parcă aș fi citit greșit.

Nu citisem greșit. Mi-am dus mâna la frunte și am lăsat-o acolo cât timp am parcurs din nou scrisoarea, în întregime. N-am înțeles.

Asta era ceea ce voise să-mi spună? Cum? Unde era ea? Am privit, concentrată, cuvintele scrise de el, apoi mi le-am căutat pe ale mele.

— Cum de ai o altă…?

Mi s-a tăiat răsuflarea, neputând să rostesc cuvântul. Inima mi s-a izbit de coastele comprimate

atunci când m-am aplecat înainte, forțându-mă să rostesc:

— *Fiică?*

Nu înțelegeam.

— Tată?

Vocea mi s-a frânt. Cuvintele s-au amestecat cu lacrimi, presărând sare pe o rană proaspătă. Am privit în jur, căutând răspunsuri.

Dar tatăl meu nu mai era lângă mine ca să mi le ofere.

Capitolul 11
Japonia, 1957

Stau, împreună cu familia mea, la micul dejun. E o zi ca oricare alta. Și totuși, după discuția pe care am avut-o cu *Okaasan* în grădină, e o zi cum n-a mai fost niciodată. Vorbele bunicii mă bântuie: „Îngrijorarea face din țânțar armăsar”. Dar o posibilă sarcină e un capăt de țară, iar consecințele nu sunt doar teribile, ci situația în sine e ceva care-ți schimbă viața.

În timp ce mestec fiecare gură de orez, o privesc țintă pe mama și mă minunez de ea. Poate că am încurajat-o să vorbească sincer, așa cum Hajime mă încurajează pe mine, dar ea e cea care insuflă totul. După ce a încercat să-l convingă pe tata, iar el a redus-o la tăcere, și-a folosit istețimea ca să-l păcălească. E mai mult decât deșteaptă, e curajoasă.

Îi studiez pe toți, privindu-i peste marginea bolului din care mănânc și gravându-mi în memorie fiecare detaliu. Tata: păr argintiu la tâmple, sprâncene groase și riduri adânci, permanente, între ele. Taro: ochi hotărâți, umeri lați și înalți. Bunica: zâmbet atotcunoscător și spirit băgăreț. Kenji: obraji precum cei ai lui Buddha și energie infinită. *Okaasan…*

— Ce spui, Naoko? mă întreabă bunica. Îmm?

Ține ceașca ridicată, ca să îi torn.

— N-am vorbit, *Obaachan.*

Luând o înghițitură, plescăie din buze și-și drege vocea cu zgomot, apoi spune:

— Un om tăcut e cel mai nimerit ca să-l asculți.

Rămân tăcută.

Bunica se șterge la gură.

— Îmi amintesc că, atunci când *Okaasan* s-a pregătit pentru nunta ei, a devenit și ea tăcută. E un amestec de fericire și de tristețe să începi o viață nouă, dar întâlnirea înseamnă întotdeauna începutul separării. Tu devii noua fiică pentru familia lui Satoshi, iar noi, în schimb, vom primi o nouă fiică atunci când Taro se va căsători.

Ochii bunicii îl fixează pe Taro. Insistă să-l hotărască să se așeze la casa lui.

— Mai întâi trebuie să-mi asigur o avere, *Obaachan,* și abia apoi o soție.

Taro se întoarce dinspre bunica înspre tata, care dă din cap în semn de încuviințare.

— A… spune bunica, ridicându-și degetul noduros și agitându-l înspre el. Averea și ghinionul sunt două căldări în aceeași fântână.

Taro își înghite îmbucătura.

— Cel care aduce avere acasă poate să aducă și o mireasă.

— Nu aștepți să ți se facă sete ca să sapi fântâna, îi răspunde bunica, fără să se descurajeze.

Kenji râde. Râd cu toții. Nimeni n-o învinge pe bunica.

Înghit cu noduri, încercând să-mi stăpânesc întristarea. Privirea mi se tulbură din pricina lacrimilor pe care nu pot să le vărs. Asta e ceea ce mi-ar lipsi cel mai mult. Zâmbesc.

Mama se schimbă la față.

— Da, și amândoi întârziați la școală dacă nu vă grăbiți.

Adună bolurile și se duce la chiuvetă, întorcându-se cu spatele ca să-și ascundă fața.

— Plecați, dacă nu vreți să întârziați.

Kenji sare să-și schimbe papucii cu pantofii, prilej cu care se lovește de masă și face vesela să zăngănească. Taro și tata discută planurile pentru ziua care începe. Bunica mă privește. Ezit. Îmi iau, cumva, rămas-bun? Ochii mei îl fixează pe tata. El privește în sus. Însă rămân fără aer, așa că rămân și fără cuvinte.

Tata își ridică bărbia, dar, înainte ca el să vorbească, mă înclin profund și cu respect.

În semn de iertare. Pentru orice eventualitate.

— Naoko, grăbește-te! *Itte kimasu!* țipă Kenji, ca să-și anunțe plecarea, dar, înainte să-i răspundă cineva, e deja plecat.

În timp ce-mi schimb pantofii, bunica vine la mine, târșâindu-și picioarele.

Mă ridic, dar nu pot s-o privesc în ochi. În schimb, mă uit la mijlocul ei îngroșat și la mâinile bătrâne, împestrițate cu pete maronii.

— Naoko, uită-te la mine! îmi poruncește, ridicându-mi bărbia și privindu-mă fix.

Însă nu-mi spune niciuna dintre obișnuitele ei vorbe înțelepte. Doar dă din cap, clipește și pleacă șchiopătând. Bag seama că vulpile o țin la curent cu toate cele.

Rămân singură. Încă nu sunt pregătită să mă mișc. Arunc o privire către mama.

— *Okaasan!...*

Glasul mi se frânge și nu sunt în stare să mai scot niciun cuvânt.

— Of, e atât de târziu, Naoko. Du-te! Du-te!

Îmi face un semn de rămas-bun cu mâinile, dar nu se întoarce către mine.

Așa că răsuflu adânc și plec.

Afară, soarele strălucește puternic. Cu ochii pe jumătate închiși, o zăresc pe Kiko pedalând în cerc, nerăbdătoare, la poalele delușorului de lângă casa noastră. Știu că m-a trădat, așa că – de ce mă așteaptă? Mă îndrept către ea, cu pumnii încleștați.

— Naoko!

Mama se ivește pe ușa din față și aleargă spre mine, agitând pe deasupra capului o cutie cu mâncare pentru prânz.

— S-ar putea să-ți fie foame mai târziu.

Pieptul i se ridică și-i coboară iute, căci a alergat ca vântul. Încruntă din sprâncene ca și cum ar încerca să-și stăpânească emoția.

Îmi tremură buzele, dar ce-aș putea să spun? Mama mă trage spre ea și, la fel de repede, îmi dă drumul. Cu pași grăbiți, se întoarce așa cum a venit.

Și iată-mă liberă. Descătușată. Lăsată să-mi testez aripile și să-mi aleg destinul.

Simt un impuls irezistibil să mă iau după mama, însă Kiko țipă la mine să mă grăbesc. Stă cu un picior pe pedală și cu celălalt pe drum, pregătită să pornească și s-o ia la sănătoasa. Mi-aș dori s-o facă.

Nările mi se umflă din pricina repeziciunii cu care trag aer în piept. Mă târăsc către Kiko, cu inima grea și cu gura încărcată de reproșuri. *N-avea niciun drept să-i spună lui Okaasan secretul meu! În loc să mă pornesc pe acuzații și întrebări, îmi încleștez fălcile și trec pe lângă ea, lăsând-o în urmă, alături de propria-mi bicicletă.*

Pedalează după mine, însă ies de pe drum și intru în iarba înaltă și umedă, care mă stropește cu picături de rouă.

— *Naoko…*

Mă uit peste umăr, dar nu mă opresc.

— Unde te duci?

Kiko își abandonează bicicleta, care se răstoarnă pe-o parte, cu roata din față se învârtindu-se în gol.

— *Așteaptă!*

— Pleacă, Kiko! îi strig, apucând-o pe cărare, înspre un șir de copaci.

Ieri, starea ei de spirit agitată precum un ceainic – când fierbând, când răcindu-se – m-a derutat. Astăzi, mă doare. Chiar crede că nu știu ce a făcut? Ies de pe cărare și-mi croiesc drum prin frunzișul des. Tufele din pădure îmi pișcă gleznele, iar lăstarii întinși peste tot locul îmi zgârie genunchii goi.

Totuși, Kiko vine după mine.

Mă opresc și mă întorc spre ea.

— Cum ai putut să-i spui lui *Okaasan*?

Își întredeschide buzele, dar nu-mi dă nicio explicație, așa că merg mai departe. În față mea, într-un luminiș cuibărit sub cupola cerului albastru, se află rămășițele a ceea ce-a fost odată un arbore de camfor uriaș.

Valiza mea e lângă el. Alerg, o înhaț, apoi mă așez pe buturugă.

Kiko face ochii mari atunci când îmi vede bagajul. Bretonul filat îi ascunde sprâncenele ridicate. Vine înspre mine ca o furtună și țipă ascuțit:

— *Pleci?!*

Păsările prind să bată din aripi. Unele își iau zborul.

— Cum poți să te gândești, măcar, la așa ceva?

— Cum aș putea să n-o fac?

Îi reamintesc de multele noastre călătorii la Copacul Dorințelor de la templu. Îi reamintesc cum preoții de acolo fac o rugăciune zilnică pentru dorințele îndeplinite pe care vântul le eliberează.

— N-am legat dorințele cu panglică albă de fiecare creangă, Kiko? Atât de multe, încât crengile s-au și îndoit sub greutatea lor? În fiecare săptămână am cerut aceleași trei lucruri: pe bărbatul care să fie adevărata mea dragoste, o familie împreună cu el și o casă care să ne ocrotească pe toți. Dorințele mele n-au fost oare luate de vânt? Nu sunt îndeplinite?

Kiko se încruntă, apoi folosindu-și cuvintele ca pe un topor, îmi spulberă năzuințele, una după alta.

— Ești orbită de iubire și nu mai poți vedea care e adevărul, Naoko.

Poc.

— Copilul tău va avea sânge mixt și, prin urmare, va avea binecuvântare mixtă.

Poc. Poc.

— Iar casa ta va fi la *Eta,* în vechea comunitate *Burakumin,* așa că, în loc să-ți ocrotească noua familie, îți va spori rușinea.

Poc. Poc. Poc.

Ultima spusă a lui Kiko doboară întregul copac.

Apoi ea se întoarce și mă lasă pe buturuga rămasă, doar cu decizia mea.

Okaasan a spus ca, după școală, să mă întorc acasă dacă îl aleg pe Satoshi. Așa că, atunci, de ce să mai merg la școală? Aș putea să mă folosesc de acest răgaz ca să-mi cântăresc dorințele. În loc să stau în pădure, mă trezesc la căsuța închiriată de Hajime. Cea cu gard ferfenițit și grinzi vechi, uscate de soare, care ar avea nevoie de reparații. Mă așez pe treaptă, lovind cu piciorul în lemnul sfărâmicios și ascultând dangătul purtat de vânt al clopotelor *furin.*

Norii hoinari se joacă pe cerul începutului de după-amiază. Plutesc la mare înălțime, în șiruri întunecate, și-și schimbă neîncetat forma. Unul arată precum un macrou care înoată iute, altul – precum un crab cu

picioare lungi. Acum norii în formă de animale se contopesc, formând o pânză uriașă ce se umflă precum o velă, călăuzită de cel mai puternic dintre vânturile care suflă în tăriile cerului.

Calea pe care urmează să apuc e, și ea, călăuzită de perspectiva unei noi vieți.

Aș putea fi însărcinată. Mi-a fost rău, iar menstra mi-a întârziat, dar am pus asta pe seama unui stomac agitat de nervi. Însă nu mai e cazul să mă amăgesc. Decizia dacă s-o iei spre răsărit sau spre apus depinde de inima sau de picioarele tale. Pe mine, picioarele mă poartă acasă. Dar inima? Să-l părăsesc pe Hajime și să curăț pântecul? Gândul ăsta e de neîndurat.

Îmi pun coatele pe genunchi, îmi prind bărbia în mâini și privesc în jur. Sătucul e plin de viață. Zgomotele lui au un anumit ritm: bătaia intermitentă a ciocanelor unui grup de bărbați care repară o șandrama din șirul de case de peste drum, vorbele pe care le schimbă niște femei ce adună rufele puse la uscat și cântecul copiilor care joacă *Kagome Kagome.*

Îi privesc, cântărind în minte avertismentele pe care mi le-au dat Taro și Kiko, precum și spusele lui *Okaasan* despre alegere. Kiko a fost de părere că mi-aș face familia de rușine dacă aș locui aici, însă *Okaasan* a spus că, dacă îi aleg pe Hajime și pe copilul lui, n-am să mă mai pot întoarce niciodată la familia mea – deci, ce umilință ar avea de înfruntat? Bârfe murmurate despre dispariția mea? *Okaasan* silită să mintă despre locul în care m-aș afla? Însă familia n-ar fi expusă oprobriului public dacă eu nu m-aș mai întoarce niciodată acasă.

Să nu mă întorc niciodată.

Ar fi mai ușor pentru toată lumea dacă aș putea pleca în America, dar Hajime încă mai are de obținut aprobarea pentru documentele privind căsătoria, așa că asta nu e o opțiune.

Moralul mi-e la pământ, chiar mai jos decât troscotul care mi se încâlcește pe lângă glezne. Și dacă sunt însărcinată, așa cum bănuiesc… Vor suferi viitorii mei copii din pricina hotărârii mele egoiste?

Toți locuitorii acestui sat suferă de pe urma stigmatului, precum și a trecutului pătat al așezării.

Zvonurile spun că *Eta* sau *Burakumin* sunt paria, indivizi abătuți de la calea cea dreaptă, nevrednici să fie luați în căsătorie ori angajați ca să-și câștige pâinea. Cel mai rău lucru care se spune despre ei este că sunt *hinin,* ființe inumane cărora le lipsește o coastă și care n-au suficiente glande sudoripare, ceea ce face ca praful să nu li se lipească niciodată de tălpi.

Un băiat murdar îmi face cu mâna din pragul casei de alături. Mama lui iese în curte ca să adune rufele puse la uscat. E slabă, cu părul scurt și ondulat, iar mișcările îi sunt iuți și fluide.

Băiatul n-are mai mult de patru ani și e îmbrăcat în haine prea mari pentru el. Zâmbește și-și flutură mâna din nou, îndrăznind să vină mai aproape.

— Bună, micuțule *boku-chan,* îmi spun mai mult mie și zâmbesc.

Ochii îi strălucesc de curiozitate. Se îndreaptă către mine, apoi își șterge obrazul cu dosul palmei, mânjindu-se și mai tare de noroi.

— Tatsu, Tatsu! îl strigă mama lui, cu un coș cu rufe sprijinit de șold. Tatsu, n-o deranja pe femeie. Vino, îl cheamă, întinzând o mână ca să-l tragă lângă ea.

Pe când se întoarce să fugă, mă uit cu băgare de seamă la picioarele lui goale, care-s foarte murdare. *Vezi? Sunt doar zvonuri.*

Aud, în depărtare, bubuitul tunetului. Amenințată de ploaie, îmi ridic valiza și o târăsc spre ușă, dar lemnul scorojit o ține în loc. Curentul de aer pe care l-am făcut ridică praful stătut, care mă face să tușesc. Privesc în jurul meu.

Camera principală, mobilată cu o saltea japoneză veche, e de dimensiunea unui spațiu cu paravan de acasă. Baia micuță e anexată în partea din spate. Trag cu ochiul înăuntru și pălesc. E o toaletă turcească. Vasul de porțelan e încastrat în podea, fără scaun. Mi se întoarce stomacul pe dos de la duhoarea respingătoare.

Un paravan transparent, făcut manual din hârtie de orez, desparte bucătăria de restul spațiului. Peretele din spate are un blat pe care se află o chiuvetă vas în care se strânge apa. Bucătăria e mică, murdară și are nevoie de o grămadă de reparații.

Stau în mijlocul casei, cu valiza alături. Ce are să se întâmple acasă dacă rămân aici? Ce are să-i spună tata lui *Okaasan* atunci când va descoperi că lipsesc? Și ce are să creadă Kenji? Mintea îmi sare de la una la alta, ca un cosaș ce ocolește bălțoacele.

Simt o arsură în stomac, care îmi urcă până-n gâtlej. Ochii mă înțeapă din cauza presiunii.

Nu plânge, Naoko! Mă înfrânez din răsputeri. Nu poți linge unde ai scuipat. Privesc cum cerul începe să se întunece, socotind timpul rămas până ce trebuie să iau o hotărâre. Mai am cel mult câteva ore.

Trebuie să aleg.

Oftând, îmi pun valiza nedesfăcută pe marginea saltelei, încuietorile se deschid cu un simplu *clic-clac* și, cu o grijă exagerată, ridic capacul ca să văd ce a împachetat *Okaasan.*

Scotocesc prin lucruri și găsesc cămăși și bluze, chimonouri simple, pijamale, chiar și papucii mei de casă. Mi-i pun în picioare și-mi mișc degetele, bucuroasă să mă simt confortabil în ei. Bag mâna în buzunarul capacului valizei ca să găsesc șosetele *tabi* și… *stai.* Hârtie?

Trag de buzunarul de pânză, caut înăuntru și zăresc hârtie cu chenar de mătase, cerneală *sumi* și piatră, precum și două dintre penițele mele! Un alt lux de acasă. *Okaasan* se gândește la toate. Mă gândesc cum să le folosesc ca să treacă timpul mai repede. Îmi pun mâinile-n șold și meditez la noua viață care, probabil, crește în pântecul meu. Să fac un cadou? *Da,* am să scriu pe pergament un text pentru Hajime, care să-i dea de știre că vom avea un copil.

Băiat sau fată?

O metodă veche de a prezice sexul copilului – despre care moașele spun că are o acuratețe de nouăzeci și opt de procente – e să aduni luna de naștere a mamei și pe cea a tatălui cu data concepției,

apoi să împărți rezultatul la trei. Dacă nu rămâne rest sau dacă rezultatul e doi, atunci va fi o fată. Dacă e unu – băiat. Calculez în minte data, apoi recalculez, ca să fiu sigură. Zâmbesc.

Dacă sunt însărcinată – o fată.

Pentru că ploaia mă silește să stau în casă, mă pregătesc să lucrez la anunțul meu. Dacă rămân aici, va servi drept dar de nuntă. Dacă plec, va servi conștiinței mele, care va ști întotdeauna că acest copil ar fi putut să vină pe lume.

Picături mari răpăie pe podeaua cerdacului. Mai întâi stropesc, apoi udă de-a binelea, până când nu mai rămâne nimic uscat.

După ce se luminează de strălucirea fulgerelor, cerul se întunecă iarăși. Mă străduiesc să trasez cât mai frumos liniile îngrijite de *Shodou,* arta caligrafiei, încercând să nu le bag în seamă pe cele zigzagate de pe boltă, căci fulgerele spintecă cerul. Schițez mesajul – perioada de timp, binecuvântarea lui, o fată – și încerc să-mi pun sufletul în fiecare trăsătură de penel, astfel încât vorbele să prindă viață.

Cerurile se deschid, iar eu tresar, greșind linia pe care tocmai o trasam cu cerneală. Asta schimbă înțelesul pictogramei. Din pricina unei singure alunecări de penel – linia dreaptă a lunii a devenit coada alungită a unui dragon în vânt.

Mă uit la el ca și cum și el m-ar privi pe mine. Îmi vine în minte povestea bunicii despre dragon.

Trăia odată un om care iubea dragonii. Avea peste tot tablouri și statui cu ei și, oricui voia să-l asculte, îi putea vorbi la nesfârșit despre aceste fiare maiestuoase.

Într-o zi, un dragon a auzit despre existența acestui om și despre cât de mult îi prețuia el pe dragoni. Așa că s-a gândit că l-ar face, cu siguranță, fericit dacă i-ar da prilejul să cunoască un dragon în realitate. Zis și făcut: a prins vânt puternic și s-a rotit, în zbor, ca s-o apuce către peștera în care locuia acel om.

Când a ajuns, dragonul l-a găsit dormind. Omul s-a trezit. A văzut fiara uriașă încolăcită lângă el, cu colții strălucind și cu solzii verzi luminați de razele lunii. S-

a îngrozit. Înainte ca dragonul să apuce să spună ceva, omul a luat sabia și l-a înjunghiat, făcându-l să sară îndărăt și să se târască afară din peșteră.

Uneori, când bunica ne spunea povestea asta, zicea că dragonul reprezenta faptul că-ți poate plăcea ideea despre un lucru – mai mult decât lucrul în sine. Alteori, spunea că adevăratul dragon e, de fapt, firea noastră, cu care trebuie să ne confruntăm și pe care trebuie s-o acceptăm.

Eu îmi accept dragonul. Stă, încolăcit, la picioarele mele. Ne vorbim pe tăcute, iar eu deja știu. El e cel care aruncă asupra mea propria-mi umbră, propria-mi grijă devenită monstruos de mare. E cea de care m-am temut. Cea pe care am căutat-o. Cea la care privesc chiar în clipa de față. Simt că-mi dau lacrimile, iar fundul gâtlejului mă doare de la încordarea cu care am încercat să suprim adevărul știut dintotdeauna. Hajime poartă în mâinile lui inima mea, iar eu s-ar putea să port copilul lui, așa că, de fapt, niciodată n-a existat o alegere.

Doar o acceptare.

Pentru că mi s-a îndeplinit fiecare dorință: un bărbat care să fie adevărata mea dragoste, o familie a mea și un cămin care să ne ocrotească pe toți.

Dar, la fel ca omul din povestea bunicii, atunci când am fost pusă față în față cu împlinirea dorințelor mele, m-am speriat de moarte.

Capitolul 12
America zilelor noastre

Căsuțele rustice din comunitatea de pensionari a tatălui meu erau pitorești, cu fațadele lor placate cu piatră ruginie și cu intrările boltite. Avea să-mi fie dor de cartier, chiar și de vecini, dar cel mai mult avea să-mi fie dor de tata. În după-amiaza înmormântării lui, prietenii și vecinii adunați pe peluză s-au luat de mână, în vreme ce fostul pastor al mamei a recitat versuri de Longfellow în chip de ultimă rugăciune de rămas-bun.

Nave care trec noaptea și-și vorbesc una alteia în trecere,
Doar un semnal și o voce îndepărtată, în întuneric;
Deci, pe oceanul vieții trecem și ne vorbim unii altora,
Doar o privire și o voce, apoi întuneric, din nou, și tăcere.

Un amin spus în cor, apoi ne-am dat drumul mâinilor și, cu acest gest, parcă am eliberat și duhul tatei, care, de acum înainte, avea să ne cutreiere doar amintirile. Pe când se afla la spital, tata folosise alăturarea de cuvinte „două nave” ca să-și descrie prima iubire: însemnată, dar trecătoare. Eu, însă, mi-am imaginat-o pe mama – iubirea din a doua și cea mai mare parte a vieții lui – ca fiind cea care să-l aștepte la poarta raiului și să-i ureze bun venit acasă.

— Vânt bun din pupa și mare prielnică, tată, am șoptit, cu ochii în lacrimi, urarea de despărțire a marinarilor.

Și, chiar atunci, briza a început să sufle și m-a învăluit. Am rămas pe loc vreme de-o clipă, apoi mi-am zvântat obrajii și am intrat în casă, unde așteptau mâncarea, băutura și confortul.

O ceremonie simplă, așa cum și-ar fi dorit-o. Fără agitație, fără fanfară, doar câteva cuvinte frumoase rostite în biserică, iar apoi – câteva pahare închinate

în memoria lui, în fosta-i casă. Am băut până ce mi-am golit paharul, unii dintre invitați au rămas până ce și-au golit sticla, iar apoi totul s-a sfârșit. Am rămas singură pe verandă și, pentru prima dată în viață, singură pe lume.

Asta neținând seama de faptul că, după cum spusese în scrisoare, mai avea o fiică. Așa că, la urma urmelor, era posibil să nu fiu singură pe lume.

Am răsuflat, am luat o înghițitură de coniac – găsisem o sticlă ascunsă în cămară –, apoi am privit cerul de seară. Curtea tatei nu era nici pe departe amenajată cu tot dichisul, însă era genul de loc în care să ședi confortabil, cu picioarele proptite în sus, și să admiri stelele într-o noapte senină.

Carul Mare a fost întotdeauna cel mai ușor de găsit. Iar, în stânga lui, Steaua Nordului, cu poziția ei fixă, imuabilă.

Dacă raiul ar fi fost un ocean de stele, atunci mi l-aș fi imaginat pe tata navigând pe el și luptând ca să poată trece peste Marea Falie. Am zâmbit gândindu-mă la asta, căci mi-am amintit de povestea despre prima lui călătorie în Pacific, cu flota militară.

Tata mi-a povestit că au urmat Steaua Nordului pe creasta unui val gigantic. Hula era atât de iute, încât vasul s-a izbit în uriașele porți care despărțeau vestul de est.

— Porțile se înălțau din inima mării și ajungeau până la rai, spunea tata. Iar, cu nava noastră prinsă-n ele, însuși Tribunalul Zeului Neptun ne-a pus la încercare curajul vreme de zile întregi.

Tata a avut atât de multe povești. Deși m-am îndoit de faptele descrise în cele mai multe dintre ele, cea despre călătoria în Pacific avea o doză de adevăr. Marea Falie dintre est și vest era linia antemeridiană. Punerea la încercare a curajului însemna trecerea prin niște ritualuri de inițiere specifice marinei, după modelul celor practicate în sânul frățiilor studențești. Iar Tribunalul Oficial al Zeului Neptun era alcătuit din marinari care mai traversaseră linia antemeridiană. Era o navă pe care serveau băieți care

se purtau după cum le era și firea, tata, la șaptesprezece ani, fiind cel mai mic de vârstă.

Șaptesprezece. Să se fi înrolat atât de tânăr și apoi să fi devenit tatăl unei fete? Și să nu fi spus nimic, niciodată, nimănui? Ceva nu se potrivea. Tata a fost stabil și de neclintit precum Steaua Nordului. Nu existau variabile. Și totuși, scrisoarea asta a pus sub semnul întrebării tot ce-am știut despre el. Inima mi s-a strâns cumplit la un astfel de gând, iar tensiunea dinlăuntru mi-am eliberat-o în lacrimi pline de frustrare.

Poate că de asta și programasem ca o companie de profil să elibereze fosta locuință a tatei de toate lucrurile din ea. N-am vrut să aflu mai multe. N-am vrut să se schimbe nimic.

Teoretic, o astfel de firmă era soluția perfectă pentru o sarcină atât de stresantă și de anevoioasă. Bunurile cu valoare comercială se licitau, restul se dona, iar eu n-aveam decât de împachetat lucrurile pe care voiam să le păstrez.

Mi-am sprijinit un cot pe masă, cu ochii ațintiți la scrumiera de oțel inoxidabil care fusese un dar primit de tata la aniversarea a douăzeci și cinci de ani de muncă. Asta era ceva de păstrat. Se năclăise stând în ploaia de după-amiază, ce lăsase mucurile plutind în apa murdară. Am golit-o în coșul de afară, apoi am șters-o cu un șervețel până ce fundul ei gravat a strălucit. Am ridicat-o ca s-o privesc mai bine și m-am minunat. Douăzeci și cinci de ani de muncit în fabrică au însemnat o perioadă lungă. Iar dacă scrumiera ca semn de apreciere în sine n-avea mare valoare, viața de muncă susținută și responsabilă pe care o simboliza avea.

Doar dacă tata n-a socotit cumva că anii lui de muncă au însemnat o pierdere.

Mi-am adus aminte de el la spital, repovestind despre „lupta pentru independență” pe care o dusese în tinerețe.

Deși munca în fabrică – după pilda bunicului și a tatălui meu – însemna o viață bună, pentru mine nu era îndeajuns de bună.

N-a fost îndeajuns de bună – și totuși, el a sfârșit prin a lucra la fabrică. Însă, în cele din urmă, a fost fericit, nu?

Mi s-a pus un nod în gât. Poate că asta a încercat să-mi spună. Că nu i-a plăcut cursul pe care l-a luat viața lui și că a regretat lucrurile la care renunțase.

De îndată, scrumiera a căpătat un alt sens – un simbol a ceea ce pierduse. O altă fiică și un alt fel de viață.

Ce n-a fost în regulă cu viața lui de aici? Furia s-a cufundat în apele durerii mele și le-a agitat. Mi-am surprins reflexia îndurerată pe suprafața de metal, apoi am întors-o cu fața în jos și m-am uitat în altă parte, însă durerea și furia mi-au rămas aceleași. Ce altceva mai înțelesesem greșit și ce trebuia să fac cu toate astea?

Eu, și nu tata, eram cea prinsă și pusă la încercare prin confruntarea cu Marea Falie.

Am privit la scaunul metalic gol al tatei, am contemplat vopseaua roșie care se scorojea, apoi am înclinat paharul, am înghițit ultima gură de tărie și m-am ridicat.

O altă fiică. M-am autoamăgit dacă am crezut că puteam să trec pe asta. Nu, nu puteam să uit ceea ce descoperisem, așa că singura cale de urmat, dacă voiam să merg înainte, trecea prin trecutul tatălui meu.

M-am hotărât să anulez întâlnirea cu cei de la compania care urma să ia bunurile tatei. Aveam să împachetez eu totul și, făcând asta, să încerc să despachetez cealaltă viață a lui.

Capitolul 13
Japonia, 1957

N-am dormit bine, ci m-am răsucit toată noaptea pe salteaua mucegăită, în timp ce gândurile mi s-au luptat cu demonii *Baku* care mi-au devorat visele. Oare Kiko i-a spus lui Taro despre ceea ce aflase? Are să apară tata și să mă târască acasă? Dacă Hajime ignoră biletul pe care i l-am lăsat la paznic și nu se mai întoarce niciodată? Ochii mi se deschid larg numai la gândul că s-ar putea întâmpla așa ceva.

Lumina dimineții mi-i străpunge. Clipesc ca să văd limpede și privesc în jur, încercând să mă obișnuiesc cu locul în care mă aflu. Apa a făcut o pată pe paravanul din hârtie de orez al bucătăriei și băltește pe pardoseala neuniformă, printre ale cărei scânduri cresc fire de troscot. Mă ghemuiesc pe saltea. Reușisem să mă conving pe jumătate că starea dărăpănată a casei va fi fost doar un rod al imaginației mele. Dar e mai rău, pentru că arată mai jalnic decât țineam eu minte. Totul trebuie reparat.

Ușa înclinată a căsuței scoate un troncănit. Se mișcă puțin, apoi se smucește. Prin deschizătură apar niște degete iuți, care caută clanța.

Tresar speriată, pregătită să fug. Dar unde? Casa n-are decât o singură ieșire. La ușă ar putea fi oricine. Un proprietar înfuriat, un vecin țăcănit sau, mai rău, tatăl meu.

Ușa alunecă și se deschide. Pantaloni de un cafeniu-gălbui. Sac marinăresc verde. Păr pieptănat pe spate.

— Hajime!

Sufletul îmi tresaltă. Picioarele mi-o iau din loc.

Îmbrățișarea mea îl lasă fără suflare.

— Ușurel!

Râde, face un pas ca să-și regăsească echilibrul și-și aruncă sacul, care cade pe podea scoțând un *buf* înăbușit. Mă sărută pe creștet și-mi întoarce îmbrățișarea.

— Salut!

Mă topesc în brațele lui puternice.

— Bună!

Din mine nu răbufnește nimic care să semene a reproș. Doar fericire. Doar ușurare. Doar lacrimi. Noaptea a fost o călătorie lungă și nespus de obositoare; acum Hajime e aici, ca să împartă greul cu mine.

El îmi zâmbește strâmb, apoi mă ridică pe vârfuri ca să mă sărute. E nebărbierit, iar țepii de pe fața lui îmi zgârie vârfurile degetelor. Liniștită de prezența lui, simt iar pământul sub picioare pentru prima dată de când sunt aici.

— Locul arată destul de rău, așa-i?

Se dă un pas în spate și privește în jur.

— Aveam de gând să fac curat înainte ca tu să… Rămâne cu ochii ațintiți la valiza mea, apoi își mută privirea la mine, derutat. Cricket, ce s-a întâmplat?

— Am rugat-o pe *Okaasan* să mă ajute să-l conving pe tata, iar ea a încercat, dar el…

— Te-a dat afară?

Mă privește uimit, cu ochii mari.

— O, nu, nu, dar…

Apoi îi povestesc, frângându-mi mâinile, cum am rugat-o pe *Okaasan* să mă ajute și cum, în timp ce ea mă asculta pe mine, tata n-o asculta pe ea. I-am explicat cum el a anunțat căsătoria mea cu Satoshi, fără să mă întrebe și pe mine.

— Dar ghici ce a făcut *Okaasan*? zâmbesc eu, radiind de mândrie. Fără să-i ceară lui părerea, *Okaasan* m-a lăsat pe mine să aleg. Așa că, iată-mă-s!

— Dar tatăl tău știe?

Dau din cap în semn că nu.

El e de-a dreptul uluit.

— Ar trebui să mergem să vorbim cu el, îmi spune, luându-mi valiza și mergând cu pași mari către ușă. Dacă află că lipsești, lucrurile o să se înrăutățească și mai mult. N-are să mă accepte niciodată.

— Hajime, dacă mă întorc, trebuie să mă căsătoresc cu Satoshi, îl conjur, ajungându-l din urmă și luându-i valiza din mâna cu degetele albite la

încheieturi din pricina strânsorii. Te-am ales pe tine. Prin urmare, nu mai există cale de întoarcere.

El își descleștează gura și mă înfruntă:

— Ce fel de alegere e asta? Nu poți să renunți la familia ta!

— Tu nu renunți la a ta și nu rămâi aici, ca să fii cu mine?

Îmi așez valiza lângă picioare și-mi încrucișez brațele.

— Nu-i același lucru. Sigur că are să-mi fie dor de ei, dar…

— Ai spus că ai să-i frângi inima mamei tale dacă rămâi. Și cum rămâne cu weekendurile de baseball și cu mesele de duminică, în familie? Știu la ce renunți, Hajime, și totuși, tu alegi să fii cu mine, mă bucur eu, ridicând dintr-un umăr și zâmbindu-i optimist. Iar eu te aleg pe tine, înțelegi?

— Dar nu-i bine, Cricket. Nu-i *bine.* Face un pas mic îndărăt, iar asta parcă creează între noi și o distanță sufletească. Apoi el își ridică sprâncenele și-mi spune: Nu poți să-ți pierzi toată familia din pricina mea. Să nu mai poți merge niciodată acasă? Să nu-i mai vezi din nou? Și cum rămâne cu Kenji? Asta-i o nebunie.

Își freacă obrazul cu mâna, furios, apoi dă din cap în semn de împotrivire.

— Nu, nici gând. Nu te pot lăsa să faci asta. N-am să te las. E prea mult. Nu!

— Nu? răbufnesc, furioasă, cuvintele ieșindu-mi de pe buzele prea des silite să tacă. E alegerea mea! Nu e a tatălui meu. Nu e a lui Satoshi. Și nu, Hajime, nu e nici măcar *a ta.*

Declarația e răsunătoare și rămâne, parcă, suspendată între noi.

El deschide gura, ca și cum ar vrea să vorbească, dar nu spune nimic. În schimb, privește în gol, iar umerii îi cad. Ai mei s-au tras înapoi, ca și când ar trebui să-mi susțină spusele.

— Nu înțelegi? îl conjur, în timp ce din ochi îmi curg lacrimi fierbinți. Alegerea e făcută. *Okaasan* a riscat totul pentru ca eu să reușesc. Și am reușit. Așa

că acum – tu trebuie să iei o hotărâre… Inima îmi bubuie în urechi… Dacă încă îți mai dorești să te căsătorești cu mine. *Asta* e alegerea ta. Singura.

— Dar, Cricket, nu-i atât de simplu…

— Ba e. E atât de simplu. Doar dacă…

Poate că s-a răzgândit. Poate că-și vede propriul dragon și, înțelegând ce i se cere, consideră că e prea mult. Parcă mi se oprește inima în piept. *Un copil.* Nici măcar nu i-am spus despre posibilitatea asta. Genunchii îmi tremură, așa că mă așez pe marginea saltelei și-mi ațintesc privirea la mâinile pe care mi le-am depărtat. Mă gândesc la hotărârea ce trebuie luată. Cea pe care eu deja am luat-o.

Cea pe care el ar putea s-o refuze.

Hajime își bagă mâinile în buzunar și începe să meargă. Un pas, încă unul.

— Nu trebuia să fie așa. Ar fi trebuit să avem binecuvântarea lor. Mi-am dorit ca ei să fie alături de noi. Să planifice o nuntă, poate să vorbească la telefon cu ai mei…

Suspină și-și trece degetele prin păr, ale cărui șuvițe se împrăștie în dreapta și-n stânga. Rămâne cu mâna pe cap și privește în jur, la camera acoperită de praf. La peretele pătat de apă. La podeaua plină de băltoace. Oftează, tresare.

— Am crezut că avea să fie destul timp ca să repar locul ăsta. Tu să planifici nunta, iar eu să termin de aranjat casa noastră, dar… se oprește el, apoi înjură printre dinți.

— Bine, îi spun, cu glas sugrumat. Înțeleg. Nu mai vrei să ne căsătorim. E prea mult pentru tine.

E începutul sfârșitului. Simt cum mi se tulbură sufletul, înfiorat de șubrezirea legăturii dintre mine și Hajime.

— Nu. Nu asta am vrut să spun. Se așază lângă mine și se apleacă, astfel încât să ne privim față-n față. Bineînțeles că încă îmi doresc să mă căsătoresc cu tine, îmi spune, luându-mi fața în mâini și sprijinindu-și fruntea de a mea. Mai mult decât orice.

— Atunci ce e? Ce nu-i bine? șoptesc.

Mă privește lung.

— Îți amintești că ți-am povestit despre ziua comunității, sărbătorită pe vas? Vor să plecăm imediat după asta, ca să patrulăm în strâmtoare. Au schimbat programul.

Privirea i se îmblânzește, în timp ce-mi zice:

— Nu pot rămâne.

Șocul mă străbate până-n măduva oaselor. M-am așteptat ca el să stea cu mine toată săptămâna.

— Cât timp ai să fii plecat?

— Doar două săptămâni, dar… Tu ești *aici.* Nu te pot lăsa în locul ăsta singură și necăsătorită, îmi spune, plecându-și capul în piept.

Se apropie de mine și-și destinde trupul atunci când îl îmbrățișez cu ardoare.

— Locotenentul tău tot nu vrea să semneze documentul de căsătorie? Eu l-am semnat, îi zic, trecându-mi degetele prin părul lui.

Hajime își înalță capul și-și ațintește privirea asupra mea.

— Știu, și l-am legalizat. Am fost de două ori să-l traduc, dar mă tot evită pentru că marina nu aprobă asta, înțelegi, îmi spune, întorcându-și de la mine ochii albaștri. Oricum nu mai contează, pentru că avem nevoie de consimțământul părinților tăi dacă nu ai optsprezece ani.

— Am aproape optsprezece, îi spun cu voce ascuțită, căci totul mi se pare a fi un dezastru.

— M-am săturat să le tot cer tuturor permisiunea și să aud mereu „nu”. Mai întâi locotenentul meu, iar acum familia ta.

Hajime se oprește din vorbit, dar apoi ochii i se luminează.

— Dacă am face-o oricum? Am putea s-o facem diseară.

— Să facem ce?

— Să ne căsătorim.

Mă ridică, apoi îmi strânge mâinile la pieptul lui.

— Am putea să facem ceremonia diseară și să adunăm mai târziu documentele. Apoi toată lumea din sat va ști cine ești, va ști că suntem căsătoriți și că locuim împreună.

Îmi cobor, gânditoare, privirea la mâinile noastre.

— Te iubesc, Cricket. Vreau să-mi petrec restul vieții alături de tine. Uită de toți ceilalți. Suntem doar noi doi. Mama ta ne susține, așa că nu ne mai rămâne decât să încercăm să-l convingem pe tatăl tău – și să reușim s-o facem. Nu-mi pasă dacă asta are să dureze o viață întreagă, n-am să renunț, bine? Spune „da".

Îmi vin în minte o mulțime de detalii. Ideea că Hajime încă va încerca să câștige inima tatălui meu – o încălzește pe a mea.

— Dar n-am rochie de nuntă.

— Poartă ce ai pe tine.

— Ăsta-i un chimono pentru dormit! râd eu, ceea ce-l face și pe el să râdă.

— Atunci, poartă orice altceva ai în valiză. Doar spune „da".

Ideile încep să-i vină una după alta:

— Putem s-o facem aici. Chem câțiva băieți ca să ajute. Oricine poate aduce ceva de mâncare și, nu știu, am să găsesc un pastor, sau un preot budist, sau ce vrei tu.

Îmi duce palmele la gură și mi le sărută.

— Cricket, nu pot să te las aici singură, necăsătorită. Vreau să mă însor cu tine. E alegerea *mea,* nu? Asta ai spus, îmi aduce el aminte, zâmbind. Ei bine, te aleg pe tine, așa că mărită-te cu mine diseară.

Lacrimile îmi încețoșează privirea, într-o vâltoare de fericire.

— Ei bine, da! izbucnesc.

Hajime îmi zâmbește larg.

— Primești?

Sărutul lui îmi fură răspunsul.

E dimineață spre prânz și Hajime a plecat ca să se pregătească pentru ceremonia de astă-seară. M-a lăsat cu Maiko, femeia de alături pe care am privit-o deunăzi întinzând rufele. Ea și-a cerut scuze pentru că n-a venit la mine, recunoscând că am speriat-o.

A crezut că eram un spion care venise în sat ca să adune taxele pe proprietate. Am stat pe treptele casei

ei și am râs vorbind despre asta, în timp ce făceam decorațiuni împreună cu alte două femei. Ele sunt bunica Fumiko, o femeie mai în vârstă, care locuiește la două case depărtare, și Ishuri, o mamă tânără de la celălalt rând de case.

Ishuri are un prunc, un băiețel cu obrajii dolofani și degețelele cu pielea încrețită. Fiica lui Maiko, Yoshiko, vede de el și, totodată, îl păzește și pe frățiorul ei, Tatsu cel mânjit de noroi. Aleargă încoace și-ncolo, ținând, în fiecare mână, câte un pumn de panglici pe care le flutură în timp ce fuge, pe când Yoshiko îl urmărește, dojenindu-l.

Chiar și blestemați, oamenii de aici sunt fericiți.

— Deci – copii în curând? întrebă Ishuri, ridicând din sprâncene- le-i subțirele.

Pielea îi e bronzată și ciupită de vărsat, însă zâmbetul ei strălucitor compensează asta.

Pentru că nu sunt sigură ce să răspund, dau doar din cap și continui să împletesc panglica verde-deschis de mânerul lampionului. Plănuim să atârnăm luminile în copaci.

— Nu. Ar trebui să aștepte până să aibă copii, spune bunica Fumiko, înghiontindu-mă și făcându-mi cu ochiul. Mai întâi ar trebui să se bucure de practică.

E plăpândă, cu părul lung, argintiu, vârât sub o broboadă jerpelită, și e la fel de plină de viață așa cum îmi închipui că au fost și culorile broboadei odinioară.

— Tinerețea pălește destul de repede. Uită-te la mine! râde ea, iar obrajii supți i se ridică.

Maiko adaugă:

— Bunica Fumiko a fost cândva Prințesa Prună a festivalului de primăvară.

— Acum, doar o prună, râde din nou bunica Fumiko, din toată inima.

— Și ce rochie ai să porți diseară? întreabă Maiko, așezându-și în poală un alt lampion.

— Of!…

Îmi frământ mintea ca să găsesc răspunsul potrivit.

— *Shiromuku*-ul mamei mele e atât de frumos, dar…

Umerii mi se încovoaie. Povestea e prea personală ca să le-o împărtășesc unor prietene pe care abia le-am cunoscut.

— Atunci poartă *uchikake*-ul meu, spune Ishuri, punându-mi o mână pe braț. Deși e un chimono de recepție, tot ar arăta drăguț pe tine.

— Da, drăguț, dar prea strălucitor, spune bunica Fumiko.

Cele trei femei continuă să turuie despre culori îndrăznețe și despre cum e mai bine să le atenuezi. Sunt mișcată de bunătatea lor, dar întristată de adevăr. N-am să port rochia lui *Okaasan,* iar familia mea n-are să ia parte la nuntă. Îmbrăcată în hainele unei necunoscute, am să sărbătoresc fără ei. Mă așez sub prun, bucurându-mă de frumusețea și de umbra lui, însă nu pot ajunge la fructe.

Ghemuită pe un scăunel în mica baie a lui Maiko, mă curăț cu peria, mă săpunesc și mă clătesc, pentru ca, apoi, să mă pot înmuia în cada cu apă parfumată pe care mi-a pregătit-o. În Japonia, mai întâi ne spălăm și apoi ne îmbăiem. Hajime încă nu înțelege că spălatul e pentru curățarea trupului, iar îmbăierea – pentru purificarea minții. Maiko și Ishuri o să-mi coafeze părul și o să mă ajute să îmbrac chimonoul lui Ishuri. E drăguț, deși marginile sunt destrămate, iar culoarea s-a șters. Chimonourile de nuntă, făcute din materiale de lux și decorate cu modele elaborate, sunt scumpe, iar majoritatea familiilor trebuie să le închirieze. Cel pe care îl are *Okaasan* e *al ei.* Impozant și costisitor.

Accept oferta lui Ishuri cu o modestie plină de recunoștință. Ar fi jignitor să port chimonoul meu de zi cu zi, chiar dacă starea lui e cu mult mai bună. În plus, dacă nu-l port pe cel al lui *Okaasan,* ce mai contează? Am să mă juruiesc lui Hajime din toată inima, și am să accept viața asta nouă și diferită după cum și cei de aici mă acceptă pe mine.

Ziua de astăzi e mai mult despre inimă decât despre aparență.

Maiko discută despre ce flori ar trebui să-mi pună în păr, dar apoi se oprește.

— Ești bine, Naoko?

— Da, îi răspund eu, din cădița plină cu infuzie de vanilie și aromă de prune.

Aromele dulci și intense mă umplu de recunoștință față de noile mele prietene. Au atât de puțin, și totuși, dăruiesc întreg acest puțin. Nu merit. Îmi umplu căușul palmelor cu apă călduță și apoi îl golesc, încercând să-mi liniștesc nervii cu acel sunet.

E ziua nunții mele.

Un ritual al luminii și bucuriei, însă, deși sunt mulțumită, mă simt copleșită de dor. Îmi doresc să aud părerile interminabile ale *bunicii,* în timp ce mama m-ar ajuta să mă pregătesc. Îmi doresc să am confirmarea și râsul lui *Okaasan.* Îmi doresc să-l aud pe Kenji tachinându-mă, *îmi doresc* să mă scruteze privirea vigilentă a lui Taro. Îmi doresc să-l am în preajmă chiar și pe tata…

Oftez și mă las mult în jos, așa că apa îmi ajunge sub nas. Vreau prea mult. Taro are dreptate. Sunt egoistă. Dar de ce trebuie să fie tata atât de dificil? În adâncul sufletului meu, știu că mândria, nu natura lui, îi cere atât de multe de la mine. Dar oare el înțelege el că natura mea, și nu mândria, e cea care visează la mult mai multe?

— Naoko?

Vocea lui Hajime mă face să tresar – la fel, și pe femei.

Țipă la el în japoneză.

— Ieși de-aici! Încă nu e gata!

— Așteaptă, Maiko, spune Hajime. *Wazuka sū fun.*

Râde, pentru că ele nu-l ascultă.

— Cricket?

Mă ridic iute în picioare, declanșând un mic val, și mă înfășor în prosopul de baie. Atentă pe unde calc, mă îndrept către umbrele lor.

— Hajime?

— Spune-le că trebuie să vorbesc cu tine un minut. Nu mă mișc din locul în care stau, bine?

Râd și o asigur pe Maiko cea vigilentă că are să dureze doar un minut. Vocile se liniștesc până la niște simple bombăneli, iar umbrele dispar. Cu excepția

umbrei lui, care rămâne. E înaltă și îngustă. Mă apropii și șoptesc:

— Hajime.

Zâmbetul îmi piere și mă cuprinde îngrijorarea.

— E totul în regulă? S-a întâmplat ceva?

— Totul e perfect. De fapt, am o surpriză pentru tine. Un cadou timpuriu.

— Un cadou?

Mă ridic pe vârfuri. Umbra lui se îndepărtează până când se face mică și dispare.

În camera de baie, îmi țin răsuflarea ca să ascult. Sunt pași, apoi – și mai mulți pași, apoi șoapte, iar ușa se deschide din nou. Acum, tăcere.

Au plecat?

Ar trebui să ies?

O nouă umbră își face apariția. Nu la fel de înaltă, nu la fel de îngustă. Ușa se deschide.

— O!

Okaasan!

Începem să plângem, dând din mâini.

Mă trage la pieptul ei, fără să-i pese că sunt udă. Mă leagănă, stând cu bărbia pe umărul meu și cu degetele apucându-mă strâns de spate. Inima îmi bate cu putere în piept. Cuvintele-mi sunt neputincioase, iar depărtarea dintre ele și ceea ce vreau, de fapt, să spun e mare ca de la cer la pământ. Cum pot spera să exprim ușurarea, recunoștința, alinarea deplină pe care le simt în brațele ei?

Nu pot.

După un moment, ori poate după două sau trei, *Okaasan* își slăbește strânsoarea și se îndepărtează un pic de mine. Își strânge tare buzele. Ochii ei radioși par să mă întrebe: *Ești în regulă? Ești fericită?* Răspunsul meu se reflectă în propria-mi ființă. *Acum sunt.* Mulțumită, ea încuviințează din cap, iar apoi mă șterge sub ochi cu degetele. Răsuflă adânc și râde:

— Bine că n-au apucat să te machieze.

Inima mi-a urcat până-n gât și mă împiedică să vorbesc. Înghit cu putere ca s-o împing în jos, la locul ei firesc, încă nevenindu-mi să cred că mama e aici.

— Nu pot să rămân, Naoko. Tatăl tău nu știe că am venit. Dar vântul a purtat până la mine dorința ta și mi-a șoptit-o. Mă striga ca într-un vis, iar apoi Hajime al tău a apărut și… Trage adânc aer pe nas și-și adună curajul ca să-mi spună: Îmi dau seama, în adâncul sufletului, că e destinul tău să te căsătorești…

Cuvintele i se opresc pe buze datorită unei alte guri de aer pe care simte nevoia s-o ia. În schimb, arată către masa joasă de lângă bucătărie.

Într-o husă de mătase se află *shiromuku*-ul ei.

Acum mă preschimb într-un râu de lacrimi. Nu merit așa o iubire. N-am cuvinte. Doar lacrimi. Mi se strânge gâtlejul în încercarea de-a opri suspinele ce mă năpădesc.

Mama zâmbește ca să-și domolească emoția, apoi merge la ușă. *Pleacă?* O întredeschide și face un semn cu mâna. Maiko și Ishuri se grăbesc înăuntru, închizând-o de îndată ce trec pragul. Hajime, după ce mi-a dat cel mai minunat dar, a dispărut. Îl iubesc și mai mult. Ochii femeilor se mută pe *shiromuku* și simt că mi se strânge stomacul. Rochia lui *Ishuri.* După ce au fost atât de binevoitoare, eu le insult.

Panica mă scaldă într-un val de roșeață în vreme ce mă chinui să-mi găsesc cuvintele.

— Ishuri, eu… Eu sunt…

— Nu te gândi la asta, Naoko, îmi spune Ishuri cu glas cald, plin de înțelegere, și cu ochii măriți de compasiune. Bineînțeles că vei purta *shiromuku*-ul mamei tale. Nici nu mai încape vorbă.

Îmi plec adânc capul, îndatorată, ușurată, copleșită de atâta bunătate.

— Mulțumesc, Ishuri, îi spun, încercând în zadar să-mi usuc ochii umezi de lacrimi.

— Luna e foarte nerăbdătoare, spune Maiko, cu zâmbetul ei strălucitor. În curând se înnoptează, așa că trebuie să ne grăbim. Mai întâi machiajul și coafura, apoi lasă-ne pe noi să îmbrăcăm mireasa.

O privesc pe *Okaasan* și-i iau mâna într-a mea. Fără să întrebe, pare că a intuit întrebarea mea.

— Cum pot pleca înainte să te văd îmbrăcată? Ar fi prea mult să-i ceri unei mame să plece, ar fi mult prea

crud.

Îmi ridică mâna, o duce la pieptul ei și o apropie, ca să-i simt inima. Ritmul constant.

— Da? Bate bine și cu putere. Sunt aici. Avem această clipă. Cerul nu-mi va refuza asta, copilă!

Nu cred că o asemenea fericire mi s-ar cuveni de drept. Totuși, deși n-o merit, mi s-a dăruit și mă bucur de ea. Binecuvântarea Cerului e capricioasă, în cel mai bun caz. Recunosc asta. Așa că le zâmbesc mamei, noilor mele prietene și destinului. Chiar și cu răsuflarea fierbinte a dragonului în ceafă – cu un posibil copil în pântec, cu Hajime plecat săptămâni întregi, cu mine aici, singură – îmi dau seama că, atunci când Cerul îți aruncă o prună, trebuie să-ți faci palmele căuș.

Capitolul 14
America zilelor noastre

În ultimele zile, am reușit să curăț casa și să ambalez multe dintre obiectele ce i-au aparținut tatălui meu, dar n-am descoperit nimic semnificativ care să-i lămurească trecutul. Caruselul emoțional de durere și confuzie s-a dovedit obositor, la fel ca și vecinii și prietenii binevoitori ai tatei. Treceau mereu pe la mine ca să-mi aducă mâncare ambalată și să-mi prezinte condoleanțe.

Frigiderul era ticsit cu caserole, dar n-am avut poftă de mâncare și nimic nou de adăugat la aceeași și aceeași conversație. Cel puțin – nu ceva de spus cu glas tare.

— „… A fost un om bun…”

Un om bun cu un mare secret.

— „…Acum e cu mama ta…”

Oare mama *a știut despre fiica lui*?

Gândul ăsta mi s-a înfipt în inimă precum un pumnal și nu m-a mai părăsit. Fie că amândoi au ascuns asta de mine, fie că a fost doar secretul tatei. Nu mi-a plăcut niciuna dintre posibilități, așa că, în loc să mă concentrez pe „ce-ar fi dacă” și să-mi imaginez scenarii, mi-am luat pauză de la ambalat, mi-am învins emoțiile și am făcut ceva folositor: cercetare.

Tata spunea în scrisoare că avea o fetiță, ceea ce însemna că trebuie ca pe undeva să existe o înregistrare a nașterii. Am tastat, la laptop, „înregistrarea nașterilor în Japonia anilor 1950”, apoi am căutat printre rezultate.

Ambasada din Tokyo a Statelor Unite n-a ținut înregistrări – nici ale nașterilor, nici ale altor evenimente. Și, conform Biroului pentru Probleme Juridice din Tokyo, toate înregistrările nașterilor cetățenilor care nu erau japonezi au fost păstrate în orașele în care se născuseră respectivii, însă nu permanent. Să fi fost acel copil considerat cetățean în 1950?

Când mi-am luat ochii de la ecran, trecuse o oră și singurul lucru pe care-l descoperisem fusese faptul că Japonia nu avusese, pe atunci, un sistem de înregistrări. Oricum, nu avusese unul în sensul obișnuit al termenului. Familiile înregistrau nașterile și decesele în ceva numit *koseki,* însă, fără să se cunoască numele complet al copilului, nu se putea face o solicitare oficială.

Mi s-a strâns inima. Nu știam nici măcar numele mamei, doar porecla pe care i-o dăduse tata și pe care el o folosise în scrisoare – Cricket. Ce fel de nume era ăsta? M-a apucat un râs amar. Ce fel de nume era *Hajime?* Și de ce semnase scrisoarea cu el?

Am închis ochii și mi-am masat tâmplele. *Ce-mi scăpa?* Știam locația bazei, anii lui de serviciu – armata. Dar acele înregistrări?

Am bătut, nervoasă, în tastatură. Dacă tata a avut un copil în timpul în care a fost înrolat, ar putea exista o înregistrare a nașterii la dosar. Am accesat link după link, până când am găsit site-ul care mă interesa, departamentul care mă interesa, apoi am cercetat lista lor cu întrebări frecvente.

Ca rudă de gradul întâi, aș fi putut solicita dosarele lui, dar nu Online, pentru că începerea înregistrării în arhiva digitală fusese stabilită pentru documente emise cu doi ani mai târziu decât data lăsării la vatră a tatei. Exista un timp de așteptare de șase până la opt săptămâni și se solicitau câteva documente: numărul lui de asigurare socială, unitatea militară, perioada în care fusese activ și o copie după certificatul de deces – documente pe care eu le aveam. Am trecut la treabă.

Am adunat actele din cutia mea cu dosare, am făcut copii ca să le trimit în dimineața următoare, și tocmai eram pe punctul de a achita taxa on-line când alarma tatei a sunat din dormitorul lui. O setase ca să-i amintească să-și ia medicamentele de noapte. Am oprit-o în fiecare zi, dar n-am anulat repetarea ei. Odată pornită alarma, eram silită să intru zilnic în camera lui și s-o opresc. Iată o metodă de a mă pregăti pentru sarcina copleșitoare care urma: să

sortez cele mai intime lucruri ale tatei. Cu sunetul continuu al alarmei în urechi, mi-am făcut loc prin labirintul de cutii și de lăzi gata împachetate până la camera tatei, care era singurul loc rămas neatins, și am închis alarma. Afișajul digital a dispărut.

Am rămas cu ochii ațintiți în gol.

Știam că era timpul să fac ordine în camera lui.

Privirea mi s-a mutat de la ceasul deșteptător la albumul cu fotografii de familie de lângă el, de pe noptieră. L-am luat și m-am așezat pe marginea patului tatei. Albumul, ieftin, era de slabă calitate, așa că se degradase cu trecerea timpului. Era de tipul celor cu carton adeziv slab și cu folii protectoare transparente atașate fiecărei pagini. Iată-ne, micuța noastră familie de trei, ștearsă, îngălbenită și lipită de pagină. Iar acum iată-mă pe mine, singura rămasă.

Sau, cel puțin, așa am crezut.

Gândul ăsta nu-mi dădea pace. Ca și cum faptul că tata a avut încă o fiică mi-ar fi răpit mie ceva. Însă, în realitate, n-a făcut-o, pentru că eu l-am avut *pe el.* Viața noastră a fost plină de iubire. Fiecare dintre fotografii o dovedea. Mi-am trecut degetele peste una care fusese făcută pe când eram în Liga Mică. Tata a fost antrenorul meu, atât pe teren, cât și în afara lui, și a folosit lecțiile acelui joc ca pe un antrenament pentru școala vieții.

Ești obosită? Tragi de tine.

Contează să câștigi, dar și mai mult contează cum câștigi.

Ești o aruncătoare excepțională, foarte bună în linia a doua, dar nu la fel de rapidă atunci când vine vorba de baze. Cunoaște-ți punctele forte.

Să-mi cunosc punctele forte… Nici măcar nu l-am cunoscut pe el.

Am continuat să-mi reorganizez în minte datele pe care le aveam. Ceea ce crezusem: un tată bun, un om bun și ceea ce mă speria: un bărbat care abandonase o femeie însărcinată și-și părăsise copilul. Nu voiam să cred în cea de-a doua afirmație. Tata n-ar fi făcut așa ceva. Am privit lung fotografia, aproape plângând. Adevărul era că nu mai știam ce să cred.

Am închis cu năduf albumul, dându-mi seama că răspunsurile nu erau acolo, și m-am îndreptat către măsuța lui de toaletă, în căutarea a ceva care să-mi dea acele răspunsuri.

Felicitări de la zilele de naștere și aniversări umpleau sertarul de sus al măsuței de toaletă. Câteva erau de la mine, însă majoritatea erau de la mama – niciuna din Japonia. Tricourile erau în următorul sertar, șosetele și lenjeria în altul. Pe fundul ultimului sertar am găsit un plic țesut din cânepă de Manila. L-am privit lung. Apoi, cu inimă tremurândă și degete precaute, l-am luat și l-am deschis.

Înăuntru se aflau documentele Cadillacului și cele de asigurare, lucruri de care aș fi avut nevoie. Dar nimic mai mult de-atât.

Am închis plicul, le-am pus în cutia pe care scrisesem „documente” și am oftat cu o ușurare plină de dezamăgire.

În fața dulapului de haine al tatei, mi-am pus mâinile în șold și am clătinat din cap, uimită de câte lucruri erau înăuntru. Am zărit jerseul lui de baseball Tigers, apoi l-am scos de pe umeraș și l-am îmbrăcat peste bluză. Atârna pe mine ca un sac, însă m-am bucurat că găsisem măcar un lucru rămas intact.

Am făcut ordine prin restul hainelor, cotrobăind prin fiecare buzunar. Majoritatea nu fuseseră purtate de ani buni, iar unele încă aveau eticheta pe ele. Raftul de sus era ticsit de pulovere de sezon și de diverse cutii. M-am ridicat pe vârfuri ca să ajung la o cutie de pantofi și am răsturnat altele, din care a căzut un morman de fotografii alb-negru.

Erau fotografii din perioada în care tata a fost înrolat în marină: nava lui ancorată în port, diverși membri ai echipajului. Băieți, de fapt. Fiul cuiva, departe de casă pentru prima dată. Iubitul din liceu al cuiva, care promisese să-i scrie iubitei. Vreunul care, văzând cum stăteau lucrurile în orășelul lui natal, își dorise să facă mai mult în viață. Am întors fotografiile și am descoperit că, pe spatele lor, tata scrisese prenumele acelor băieți: Valentine, Elliott, West, Spain.

Ce-ar fi fost să încep să caut numele lor pe site-urile de reuniune ale marinei? Dacă respectivii erau încă în viață, menționați pe acele site-uri sau putând fi găsiți online, poate că ar fi putut face puțină lumină în privința vieții tatei din acea perioadă. Cale lungă, ce-i drept, însă merita explorată, mai ales dacă mi s-ar fi confirmat adevărul pe care speram să-l descopăr: că tatăl meu aflase despre existența fiicei lui cu mult după ce se îmbarcase înapoi spre casă, și că nu se mai putuse întoarce.

Poate că nici măcar nu fusese sigur că era copilul lui?

Găsisem pe internet câteva articole despre subiectul care mă interesa, și care aveau titluri precum „Copiii Ocupației", „Copiii dușmanului", „Prostituatele pan-pan de după război". Fiecare dintre ele ridica alte semne de întrebare.

Să fi fost copilul acela un posibil vicleșug datorită căruia tata să fie silit să se căsătorească? Oare femeia căreia el îi scrisese fusese parte din poveștile lui – sau dintr-ale altcuiva? Cu siguranță că măcar unul dintre camarazii de pe navă ai tatei ar fi putut ști ceva despre toate astea, dar câți dintre ei mai rămăseseră oare în viață?

Desigur, am găsit și fotografii ale tatei. *Bună, tată!*

Fusese chipul clasic de pe posterele cu băieți frumoși ale anilor 1950. Cu părul lui brunet, bogat și pieptănat pe spate, cu zâmbetul larg, plin de aroganța încrezătoare a tinereții, nu-i mai lipseau decât jacheta de piele și motocicleta în locul uniformei militare. Văzându-i chipul din fotografii, mi-am înăbușit un zâmbet printre lacrimi. Nu-i de mirare că mama fusese leșinată după el.

Am găsit și fotografii cu peisaje, pe care scria „Hong Kong", una pe care era scris „Coasta Chinei" și altele cu „Japonia": pitoreasca Poartă a Bunăvoinței din Yokohama, vânzători stradali din Kyoto. Printre ele era și fotografia unei femei frumoase, îmbrăcate în alb din cap până-n picioare. Femeia purta un chimono. Carnea de pe brațe a început să mă furnice.

Ți-am spus vreodată de ce am fost acolo? Pentru o nuntă.

Trebuia să fi văzut rochia de mireasă.

Era un chimono.

Am apropiat poza. Femeia își ținea capul în piept, așa că n-am putut să-i deslușesc fața, însă buzele ei rujate, pliurile elaborate ale materialului stratificat și ornamentul de păr în formă de semilună arătau că fusese vorba despre o ceremonie.

Tatăl meu chiar a participat la o nuntă japoneză?

Mâna mi-a căzut în poală, dar n-am dat drumul fotografiei. Deși am știut întotdeauna că povestea tatei despre Marea Falie avea un sâmbure de adevăr, n-am luat niciodată în calcul celelalte povești.

Acum aș fi făcut-o.

Capitolul 15
Japonia, 1957

Aerul umed îmi sărută obrajii în timp ce Maiko mă ajută să păşesc de pe cerdacul ei, pe pământ. Întunericul învăluie satul alcătuit din căsuţe şi-l acoperă cu o mantie neagră, dar, înspre apus, cerul păstrează o tentă roşiatică la orizont şi pare să ne privească, plin de curiozitate.

La o ceremonie făcută după toate regulile, mirele şi mireasa sunt însoţiţi de o domnişoară de onoare Shinto şi conduc alaiul de nuntă, însă, pentru că familia mea lipseşte, trecem peste aceste obiceiuri.

Braţul mi-e împletit cu cel al lui Maiko, dar privirea mi-e furată de luminile care sclipesc în depărtare. Pe când cotim pe după ultima casă, mi se taie răsuflarea.

Lampioanele pe care le-am făcut conturează cărarea pietruită, iar sferele aurii luminează copacii, precum licuricii galbeni *hotaru* care apar după ploile de iulie. Gândurile îmi vin de-a valma. *Mă căsătoresc.* Mi-aş fi dorit ca *Okaasan* să fi putut rămâne. Zâmbind, îmi trec palma pe *shiromuku*-ul ei, ca să-i simt textura bogată. Şi ca să mi-o simt pe mama aproape.

Modelul desenului, construit din pene de organdi cusute în straturi, face ca veşmântul să fie perfect şi, parcă, însufleţit. Aerul de bogăţie al ţesăturii e dat de broderia făcută din mătase brută, cu fire lungi şi scurte. Eşarfa *obi* lucrată în relief are o panglică subţire, roşie şi argintie, ca să se asorteze cu şirul de flori împletite în tot părul.

Nu m-am simţit niciodată mai frumoasă – sau mai emoţionată.

Fiecare pas pe care-l fac mă aduce mai aproape de Hajime şi mă îndepărtează mai mult de familia mea. E un contrast al extremelor, din toate punctele de vedere, dar vizita lui *Okaasan* şi faptul că îi port *shiromuku*-ul m-au ajutat să-mi găsesc, cumva, locul

între ele. Asta e ceea ce Buddha numea „calea de mijloc”. Adevăratul echilibru al vieții.

Eu, în schimb, numesc asta „fericire”.

În față, în mijlocul unei mici mulțimi de oameni care așteaptă, se află Hajime.

E înalt, cu umerii lați, îmbrăcat în uniforma-i impecabilă: albă, apretată și călcată. Poartă bereta pusă pe-o sprânceană, iar părul de dedesubt e pieptănat fără cusur. Obrajii lui cu gropițe, proaspăt bărbieriți, par tăiați în unghiuri ascuțite.

Îi văd imaginea estompată ca un halou de lumină albă, pe când analizez chipurile – noi, pentru mine – ale invitaților. Soțul lui Maiko stă lângă copiii lor. Bunica Fumiko e alături de familia lui Ishuri, iar colegii lui Hajime, Valentine și Spain, se află în dreapta mirelui, îmbrăcați în uniformă. Toată lumea zâmbește. Tatsu, fiul lui Maiko, îmi strigă numele, stârnind chicoteli.

Aproape am ajuns. Mă grăbesc, drapată în *shiromuku*-ul lui *Okaasan,* ca să străbat cât mai repede distanța. Înlăuntrul meu parcă s-a aprins un foc bengal, iar fiorii de emoție mă străbat din cap până-n picioare. Pe măsură ce înaintez, privesc în jos și zâmbesc, plină de emoție. *Asta e.*

Răsuflu adânc și rar, ca să-mi liniștesc pulsul agitat. Simt privirea lui Hajime, însă îndrăznesc să mi-o ridic pe a mea doar atunci când ajung în fața lui. Făcând o plecăciune, privesc pe furiș printre genele vopsite în negru, – nu ca o tânără fată, ci ca o femeie. Ca una ce-i va fi, în curând, soție.

Inima îmi bubuie în urechi. Nu pot să răsuflu. *E oare mulțumit?*

Se înclină și el, dar nu-și coboară deloc privirea. În ea îmi găsesc răspunsul. Lumina lampioanelor i se reflectă în ochi, mănunchiurile de raze albe par să danseze, precum niște veliere, pe cel mai albastru dintre oceane, iar eu mă pierd în ochii lui. În el. În momentul de-acum.

Preotul Shinto, îmbrăcat în *Jōe,* un chimono de un alb strălucitor, purtând pe cap o tichie înaltă și

ascuțită, își drege glasul și le cere tuturor să se ridice. Ceremonia începe.

Facem, pe rând, câte o plecăciune strămoșilor, invitaților noștri, iar pe cea din urmă ne-o facem unul celuilalt.

Apoi luăm parte la schimbul de trei câte trei a trei potire de mărimi diferite, pline cu sake. Fiecare dintre ele reprezintă caracterul inseparabil al legăturii nou-formate. Băutura are cu un gust aspru, de mușchi stropit cu rouă. Gustul simbolizează faptul că în căsătorie, la fel ca și în celelalte daturi ale vieții, nu toate lucrurile care ni se întâmplă sunt plăcute.

Abia la al treilea potir și la al treilea rând de sorbituri lăsăm amestecul înțepător să ni se verse pe limbă. E cea de-a noua sorbitură, așa că bem. Nouă înseamnă fericire triplă. Observ surprinderea pe chipul lui Hajime. *I-am spus oare cât de amar e?*

Toată lumea bate din palme de două ori după golirea acestui potir, în semn că zeii sunt conjurați să fie martori ai jurămintelor noastre.

Întorcându-se către Hajime, preotul începe să-i vorbească. Îl întreabă dacă mă va iubi, respecta, alina și ajuta până la moarte. Îi cere lui Hajime să promită. Asta e ceea ce-am așteptat. Va înțelege, oare? *Ar trebui să-i traduc din japoneză?* Pe când deschid gura ca să vorbesc, el se întoarce.

— Da, promit.

Degetele lui le strâng pe ale mele și se apleacă mai aproape, spunându-mi, cu voce joasă:

— Promit să te iubesc *acum*… Promit să te iubesc *pentru totdeauna.*

Simt o apăsare în piept atunci când încerc să-mi înăbuș emoțiile, cuvintele, însă ele răbufnesc:

— Te voi iubi pentru totdeauna, Hajime!

Mulțimea râde, pentru că nu era rândul meu.

Obrajii mi se înroșesc. Zâmbesc, apoi mă uit la preot.

— Și eu promit. Nu trebuie să mă întrebe el.

Mai multe râsete pe înfundate.

Preotul Shinto îi dă, apoi, fiecăruia dintre noi un săculeț de mătase ce conține o binecuvântare specială

de nuntă. Cu asta, ceremonia se încheie.

— Fie ca vorbele acestei binecuvântări să vă călăuzească, acum când călătoriți prin viață într-o nouă și unică direcție.

Dar, înainte ca preotul să ne proclame oficial soț și soție, Hajime o face el, după propria-i tradiție, sărutându-mă. Chiar și cu gustul amar rămas pe buzele lui, e cel mai dulce gust pe care l-am simțit vreodată.

După acest sărut, asupra noastră se revarsă un potop de urări de fericire și de aclamații, însă eu nu aud nimic. Sunt încremenită sub privirea lui, în mijlocul unei clipe de fericire suspendate în timp. Ne privim îndelung unul pe celălalt, în semn de confirmare între soț și soție că, în ciuda noțiunii preconcepute a lumii despre conformism și clase sociale… ne iubim.

Ne iubim.

După ceremonie, luăm masa sub copaci și ascultăm povești. Despre cum s-au cunoscut Maiko și Eiji, despre dorința lui Ishuri de a apuca și ea să doarmă de când s-a născut pruncul și despre mulțimea de pretendenți ai bunicii Fumiko. Râdem și sărbătorim noul nostru început.

Acum e târziu și până și licuricii sunt somnoroși. Spectacolul lor de lumini se domolește până la treapta sclipirilor intermitente. Ascultăm trilurile greierilor, șuieratul vântului printre copaci și le spunem „noapte bună” puținilor invitați rămași.

Maiko stă lângă soțul ei, Eiji. Tatsu doarme cu capul pe umărul lui. Fiica lor, Yoshiko, se întinde și cască. A fost o noapte lungă pentru toată lumea.

— Maiko, așteaptă!

Cu pași repezi, mă îndrept înspre ea.

Lampioanele suspendate își împrăștie lumina pe obrajii ei rotunzi și-i atenuează chiar și cele mai fine riduri.

— Ce e, Naoko?

— Voiam doar să…

Îmi așez mânecile, încercând să-mi găsesc cuvintele ca să exprim în ele cât de mult înseamnă pentru mine bunătatea ei. Mă năpădește un nou val de emoție. Simt un nod în gât.

— Fără familia ta aici, sau *Okaasan*…

Lacrimile îmi izvorăsc și mi se opresc pe pleoapa de jos, gata să se reverse.

— Voiam doar să spun că sunt onorată, îi spun, strângând tare din buze și înclinându-mă.

Zâmbește și-mi întoarce gestul. Privindu-l pe Hajime, zâmbește larg.

— Vei fi bine.

Oare emoțiile mele sunt chiar atât de evidente? Îl privesc pe Hajime, care stă de vorbă cu camarazii lui, apoi pe Maiko – și zâmbesc. Râd, răsuflând adânc. Da, sunt sigură că se observă. Ea îmi mângâie brațul, apoi pleacă de lângă mine și se întoarce la familia ei.

Deși eu și Hajime ne-am mai bucurat de momentele intime firești între oamenii căsătoriți, ele au fost doar clipe furate, trăite în grabă de teama de a nu fi prinși. Acum că sunteți căsătoriți, avem o întreagă noapte ca să ne descoperim. Vom fi singuri, ca soț și soție. Fără să ne mai ascundem. Fără să mai avem grija timpului. Fără nimic care să ne despartă.

Cu excepția secretului că s-ar putea să fiu însărcinată cu copilul lui. Pe acesta am să i-l spun mâine-dimineață.

Deocamdată, mă îndrept către proaspătul meu soț cu pași mici, precauți. Stă singur. Ochii lui se ațintesc într-ai mei. *Ce fel de privire e asta?* Inima începe să-mi bată mai repede. Acum suntem doar noi. Toată lumea a plecat. Da, cunosc privirea asta. Cap ușor înclinat într-o parte. Privire serioasă. Simt fluturi în stomac.

Își pune bereta sub braț și-mi întinde mâna, zicându-mi:

— *Soția mea.*

Soție. Îmi place felul în care-mi rostește noul nume. Îmi pun mâna într-a lui, iar, în aceeași clipă, simt cum iau foc. E de ajuns o singură atingere cu vârfurile degetelor ca să mă străbată un val de

fierbințeală din cap până-n picioare. Mergem către căsuța noastră ținându-ne de mână. Ne dăm drumul la mâini doar atunci când o ridicătură de pământ ne silește s-o ocolim. Însă revenim unul lângă celălalt după ce-am ocolit-o. Mă uit cu colțul ochiului și-l surprind privindu-mă.

— Ești tăcută, spune Hajime, strângându-mi mâna. La ce te gândești?

— O…

Îl privesc drept în ochi, apoi mă uit în altă parte și mă cufund înapoi în reveria mea. Nu vreau să-i spun ce gânduri mă macină. Apoi, ridic din umeri și-i zâmbesc cu sfială.

Hajime îmi ia mâna și mi-o sărută apăsat.

— Ei bine, eu mă gândesc că sunt cel mai norocos bărbat din lume. Mă gândesc… ce am făcut să te merit?

Îmi sărută iarăși degetele, apoi se oprește. Se apropie.

— Mă gândesc… la naiba, e frumoasă.

Privirea îi coboară pe buzele mele, se apleacă…

Îl sărut, neputând să mă abțin. Buzele-i calde mi le cuprind pe ale mele. Iar acum nu mă mai gândesc la nimic, doar simt. Deodată, mă ridică și mă poartă pe brațe. Îl întreb, râzând:

— Ce vrei să faci?

Merge – purtându-mă pe sus, de parcă n-aș cântări un gram – cu pași mărunți și iuți către cerdacul casei noastre. Odată ajuns, se răsucește ca să poată deschide ușa cea îndărătnică.

— Mirele întotdeauna trece pragul casei cu mireasa în brațe.

— Nu cunosc obiceiul ăsta, îi spun, în timp ce el se întoarce astfel încât să putem încăpea amândoi pe ușă.

— Bine ai venit acasă, draga mea soție!

Îmi mușc buza și zâmbesc, uitând de tradiția lui ciudată.

Simt cum mi se strânge stomacul și-mi încolăcesc brațele mai strâns în jurul gâtului lui. Mă lasă la pământ, ușurel, dar nu ne dezlipim unul de celălalt.

Ne îmbrățișăm mai strâns, iar buzele lui le găsesc din nou pe ale mele. Sărutul îi e din ce în ce mai plin de pasiune. Bâjbâie cu mâna până să găsească ușa și s-o închidă. Îmi mângâie conturul trupului până ce palmele i se opresc pe *obi,* iar, de acolo, degetele încep să tragă, neîndemânatice, de veșmânt.

Îmi dă drumul și-mi face semn către rochie.

— Mi-e teamă să n-o stric. Nu vreau…

Îmi pun degetele pe buzele lui.

— Am avut nevoie de trei femei ca să mă îmbrace, Hajime. Te rog, dacă ai răbdare s-o scot, acum n-are să fie nevoie decât de una.

Îmi scot pantofii și șosetele *tabi,* făcându-i semn din cap că-l rog să facă la fel în ceea ce-l privește. Apoi, luându-i mâinile într-ale mele, îl conduc către saltea și-i fac semn să ia loc. Se așază pe margine și-și descheie nasturii de sus ai cămășii, apoi, lăsându-se pe spate și sprijinit în coate, își desface gulerul, ca să se simtă în largul lui.

Văd cum mă privește plin de curiozitate. Inima îmi tresaltă și înghit greu.

Cu mâini tremurânde, iau pânza de mătase în care se împachetează *shiromuku*-ul și mi-o aștern la picioare. Apoi, cu ochii la Hajime și cu mare băgare de seamă, caut la spate ca să desfac cordonul decorativ.

Îi vorbesc în japoneză cu voce dulce, știind că n-are să înțeleagă o boabă din ce-i spun. Nu-s vorbe banale, ci sunt cuvintele pe care le-am ales doar pentru el și doar pentru noaptea asta.

— Acum ești soțul meu. Așa că, fără rușine, mă pregătesc.

Îmi umezesc buzele și răsuflu adânc ca să-mi alung emoția, apoi îmi desfac eșarfa. Mi se strecoară printre degete și cade la pământ. Fiecare mișcare e gândită astfel ca să-l încânte, fiecare atingere e gândită astfel ca el să aibă senzația că mâna mea atinge, de fapt, pielea lui.

Mă privește cu răsuflarea tăiată.

Îmi duc mâinile la spate, desfac perna *makura* și, odată cu ea, țesătura plisată pe care o susține. Mâinile

îmi tremură în timp ce pun capăt peste capăt și o împăturesc. Mă aplec îndoindu-mi genunchii și pun bucata de țesătură pe pânza de mătase ce-mi zace la picioare.

— N-am nevoie să mă acopăr, spun, cu glas șoptit și profund.

Apoi desfac nodul de la *obi* și iau eșarfa în mâini, punând-o deoparte ca să trec la desfacerea *himoului* ce ține laolaltă pliseurile dese ale bucății de țesătură de dedesubt. Inima mi se zbate în piept și abia mai pot să răsuflu.

Hajime mă privește lung pe sub pleoapele-i lăsate, cu ochi înnegurați ale căror pupile acoperă culoarea, lăsând în jurul lor doar un mic cerc albastru.

Când mă ridic, *shiromuku*-ul desfăcut atârnă pe mine, pierzându-și orice formă. Acum poate fi scos.

— În noaptea asta… continui, în timp ce-mi lunec mâna pe sub veșmânt, la umăr, și-l dau la o parte ca să se vadă lenjeria de dedesubt. Buzele mele, pielea mea… Îmi dezgolesc și celălalt umăr, apoi îmi scot veșmântul cu totul. Tot ce am…

Hajime înclină din cap, în semn că-mi înțelege vorbele. Obrajii îmi ard. Din nou, îmi îndoi genunchii și pun costumul pe pânza de mătase.

Cu capul în piept, în semn de supunere, mă aplec și-mi ridic privirea către el. Hajime își iese din nemișcare. Se trage mai aproape și se apleacă spre mine.

Aproape de fața lui, de buzele lui, șoptesc:

— Îți primesc atingerea cu bucurie. Mă dau în întregime ție, pentru plăcerea ta.

Fiorii dinlăuntrul meu se întețesc până la pragul freneziei, din pricina a ceea ce urmează să fac. Dragostea milenară a soțiilor față de soții lor s-a deșteptat în mine. E o știință străveche, adânc înrădăcinată în miezul firii mele, jocul primordial al seducției și al abandonului erotic așa cum l-a creat natura însăși. Iată tiparul de care mă folosesc ca să îndrum și ca să farmec. Nu-mi doresc nimic altceva decât să-i fac pe plac. Să-i arăt iubirea mea. S-o simt pe a lui.

Trag aer adânc în piept și mă ridic. Lenjeria cade la pământ și mă arăt goală soțului meu.

Îmi țin răsuflarea în timp ce a lui îi iese printre buzele întredeschise.

Îmi privește cu luare-aminte corpul dezgolit. Inima îmi bate nebunește. Totul e la vedere. Sunt a lui și mă poate admira după propria-i voie. Pieptul mi se ridică și-mi coboară în răsuflări scurte. Mă înfierbânt încetul cu încetul în vreme ce aștept, scrutându-i privirea care, la rândul ei, îmi scrutează fiecare centimetru al trupului gol.

Nu îndrăznesc să mă mișc până când n-o face el.

Soțul meu își posedă soția.

Capitolul 16
Japonia, 1957

Eu și Hajime am stat treji și am vorbit, am râs și ne-am iubit, ca soț și soție, mult timp după ce luna a apus la orizont. În dimineața asta stăm întinși, cu trupurile împletite unul cu celălalt precum două vrejuri de viță-de-vie căutând aceeași lumină.

Odată cu gâlceava vrăbiilor, îngrijorarea revine și-mi amintește ce mă așteaptă. După o noapte în care i-am arătat iubirea mea, vreau ca el să știe că-i cu putință ca această iubire să fi rodit deja.

Adulmec mirosul oceanului în pielea lui dezgolită, bronzată, și simt cum i se ridică și-i coboară mușchii supli sub mâna mea care-l mângâie. Sunt satisfăcută. Sătulă. Agitată.

Îl privesc cu luare-aminte în timp ce dormitează. Oare copilul nostru va avea gropiță în bărbie, așa cum are el? Ochii lui albaștri ca marea? Părul lui ușor ondulat? Spre ușurarea mea, șuvițele părului lui Hajime sunt negre precum cerneala, ceea ce-i dă o șansă în plus copilului nostru, făcând ca rasa mixtă să nu se vadă atât de tare. Mi-aș iubi copilul oricum, dar părul negru ar însemna o grijă mai puțin care să apese pe umerii lui și așa plăpânzi.

Hajime răsuflă leneș pe nas și zâmbește languros.

— 'Neața!

Atunci când se trezește devreme, glasul lui are un gâjâit adânc. Mă bucur să descopăr atare noutate despre el.

Mă sprijin ca să mă ridic, iar părul îmi cade pe față. Mi-l dă după ureche, îl piaptănă pe lungime doar ca să facă asta din nou. Mișcarea repetată e liniștitoare și, ca o pisică, îmi întind gâtul și îmi vâr capul sub palma lui.

Îi zâmbesc soțului meu. *Soț.* Mă cuprinde o emoție intensă. Astăzi are să plece către strâmtoarea Taiwan, într-o misiune de patrulare. Ar trebui să aștept să treacă cele două săptămâni ale misiunii și apoi să-i

spun? Încerc să-i fac o aluzie, ca să-l văd cum reacționează:

— Copilul lui Ishuri e frumos.

Ochii albaștri și senini se uită fix într-ai mei.

— Tu ești frumoasă!

Degetele lui îmi urmăresc conturul zâmbetului, însă eu rămân concentrată.

— Mie mi se pare că-i perfect. Abia dacă a plâns, ai observat? Ishuri e obosită. Spune că nu doarme niciodată.

Trage aer în piept cu opinteli, din cauza unui căscat leneș. Din pricina asta, își înghite cuvintele.

— Mie-mi place să dorm.

Se întinde, mă trage și mă ține strâns lângă el.

— Nu-ți plac copiii? îl întreb aproape țipând.

Hajime mă aduce aproape de buzele lui încărcate de dorință. Zâmbește larg și-mi șoptește tandru:

— Mie-mi place *să fac* copii.

Mă sărută cu patimă, iar asta mă răscolește în întregime. Atenția mi-e abătută pentru moment. Degetele lui coboară pe spatele meu, lăsând o urmă de fiori calzi. Sărutul e flămând și mai mult decât plăcut, însă am de spus ceva care nu suferă amânare.

— Hajime!

Mă depărtez de el și mă ridic în capul oaselor. Apoi mă întind până ce dau de pergamentul ascuns sub saltea. Cel pe care l-am făcut lângă dragonul meu, pe când abia sosisem aici. Împing pergamentul mai aproape, îl apuc de margine și-l pun între noi.

Hajime ridică din sprâncene.

— Pentru mine?

Se proptește într-un cot, își netezește părul ciufulit și se freacă la ochi. Apoi se culcă la loc și întinde mâna după mine.

— Vino aici!

Mă rostogolesc pe-o parte până ce ajung să mă cuibăresc în îndoi- tura brațului lui și-i vin cu capul lângă bărbie. Apăs cu degetul literele crestate pe plăcuța de metal pe care-o poartă la gât, în timp ce el desface cadoul meu de nuntă. Sunt împietrită de frică. *Dacă asta nu-i o veste plăcută pentru el?*

Ține aproape hârtia cu marginile de mătase și descifrează caracterele scrierii cursive *kanji.* Închid ochii și aștept, ascultându-i bătăile inimii și rugându-mă să se bucure de vestea că vom avea un copil. Trei secunde, cinci, zece? *Cât timp se mai uită la cuvintele mele fără să aibă nicio reacție?* Îmi frământ degetele de nerăbdare. Să naști poate fi mai ușor decât să anunți o posibilă naștere.

— E nemaipomenit, îmi spune, sărutându-mă pe cap.

Fac ochii mari. *Asta-i tot?* Mă încrunt, nedumerită. Pe chipul lui nu se vede niciun pic de fericire. Deși e vesel, n-are nicio reacție. Ridică din umeri.

— Ce spune?

— O…

Ușurată, mă lipesc și mă apăs de el, spunându-i:

— Scrierea cursivă e greu de citit chiar și pentru japonezi. E mai mult decorativă decât inteligibilă.

Arăt spre simbolurile verticale din partea stângă.

— Cel de aici înseamnă „șase”. Următorul, „lună”. Mă întreb dacă să-i explic despre coada dragonului, dar mă hotărăsc să n-o fac. Ultimul se citește „binecuvântare”.

Am stomacul încleștat de emoție.

— În șase luni, suntem binecuvântați. În Japonia, sarcina se măsoară în luni ale lunii, la intervale de patru săptămâni. Așa că, în loc de nouă luni – așa cum se măsoară în Occident –, aici suntem însărcinate timp de zece luni. Dacă sunt însărcinată, sunt în patru luni. Voi naște în februarie.

Aștept reacția lui fără să clipesc.

— Și aici? mă întreabă, arătând către *kanji* mai mare din dreapta.

— Acolo spune că…

Inima îmi bate cu furie, ca o pasăre înnebunită, închisă în colivia închipuită de coastele mele. Simbolul ăsta nu poate fi interpretat greșit.

— „Fetiță”.

— Fetiță?

Privește pergamentul mai de aproape, ca să-l descifreze în amănunt.

— „În șase luni suntem binecuvântați, *fetiță?”*

Fruntea i se încruntă.

Deschid gura ca să vorbesc. Mă răzgândesc, lăsând clipa de liniște să se prelungească. Îi iau mâna și i-o pun pe abdomenul meu.

Răsuflă pripit.

— Vrei să spui că ești *însărcinată* cu o fetiță?

Privirea i se oprește acolo unde mâinile noastre se odihnesc: pe o umflătură minusculă.

— Poate. Nu e confirmat.

Privirea lui o întâlnește pe a mea.

— Dar tu crezi asta?

Dau din cap în semn că da.

Se uită la mine cu ochi mari. Am știut că vestea avea să fie precum gazul peste foc, neașteptată și șocantă, dar nu cred că e fericit.

Mi se strânge inima. Mă ridic.

— Nu ești fericit.

— Nu, nu-i vorba de asta. Se apleacă și-mi cuprinde obrajii în palme. Cu degetele, șterge umezeala de pe ei. De ce nu mi-ai spus?

— Îți amintești povestea pe care ți-am spus-o atunci când m-ai găsit aici? Cum *Okaasan* mi-a povestit despre micuța pasăre? Și că alegerea despre ceea ce aveam să fac se afla în mâinile mele?

Încuviințează cu un semn din cap.

— Pasărea asta mică… îi spun, făcând semn către abdomenul meu. Iar tu ai fost alegerea mea. N-am vrut s-o forțez pe a ta. Nu încercam să pun mâna pe un soț. Așa că am așteptat să ne căsătorim, dar…

Îi privesc ochii prin perdeaua de lacrimi ce-i încețoșează pe ai mei.

— Vino aici!

Hajime mă cuprinde în brațe, îmi mângâie părul și-mi șoptește:

— Și eu te-am ales pe tine. Și sunt fericit. Doar că-s uluit, atâta tot. Nu mă gândeam la un copil, nu încă.

— Ești norocos, îi spun. Eu m-am gândit numai la asta.

Golful Tokyo a fost pe vremuri bogat în industria peștelui și cunoscut pentru construcția de nave. Acum industria îmbogățește coasta prin otrăvirea peștelui și poluarea țărmurilor. Mirosul e un amestec de aer sărat și de fum și-mi face stomacul, și așa sensibilizat, să se întoarcă pe dos.

Îmi fac vânt cu evantaiul și încerc din răsputeri să zâmbesc și să fiu o companie plăcută. Toată lumea e bine-venită să sărbătorească Ziua Comunității, așa că ne-am hotărât să le aducem pe fiica lui Maiko, Yoshiko, și pe prietena ei, Kimi. Asta, în semn de mulțumire pentru Maiko, dar și ca să am companie la întoarcerea acasă.

Nava aglomerată adună la un loc echipajul, familiile membrilor lui și copii de școală. Aceștia din urmă sunt peste tot, iar fotografii de pe vas lucrează fără întrerupere. Hajime îi face cu mâna unuia dintre ei și se așază în genunchi între fete, apoi mă îndeamnă să vin lângă el. Fetele ni se alătură, la rugămintea lui, însă mie nu-mi place să ies în evidență, așa că mă apropii doar puțin. Sunt îndeajuns de agitată din pricină că fac planuri ca să-l conving pe comandantul lui Hajime să semneze documentele americane de căsătorie.

— Au uitat să-și pună uniformele de școală? întreabă fotograful, observând cum ceilalți copii le poartă pe ale lor și flutură steagurile regionale ca să-și arate apartenența la o școală sau alta.

Fiica lui Maiko și prietena ei sunt foarte istețe, însă nu merg la școală. Ca să-și ferească odraslele de discriminare, mamele predau cu schimbul în sat. Astăzi, eu sunt profesoara, iar Hajime e ghidul nostru. Ca să nu ne expunem întrebărilor repetate, aceasta va fi singura noastră fotografie.

După ce camera declanșează blițul, Yoshiko și Kimi se ridică brusc, încă zâmbind, nedându-și seama de iritarea mea. Hajime e tot cu mâna pe spatele meu, dându-și seama prea bine. O iau de mână pe Yoshiko, iar ea o ia de mână pe Kimi atunci când revenim la plimbarea noastră de pe punte.

— De ce nava e o *ea?* întreabă Kimi.

Le traduc întrebările interminabile în timp ce ne plimbăm cu pași mărunți pe lângă balustradă.

— O navă, spune Hajime, privind către noi toate, e asemenea unei femei frumoase. E admirată pentru talia subțire, pentru pieptul tare și pentru fundul atractiv.

Mă privește cu subînțeles. Zâmbesc. Fetele îi acordă atenție absolută, sorbindu-i cuvintele spuse într-o limbă străină.

Yoshiko mă trage de rochie.

— Ce spune? De ce o navă e o *ea?*

Of. Zâmbesc, nefiind sigură cum să traduc.

— Spune că pentru că sunt drăguțe.

Fetele se opresc și-i aruncă o privire sceptică lui Hajime.

Degetele de adolescente le urcă tot mai sus pe coapsele prea slabe.

El râde.

— Și dacă ai grijă de ea, dacă ai mare grijă de ea… spune, întinzându-se către mine și făcându-mi, zâmbitor, semn cu cotul, atunci te poartă într-o călătorie pe care n-ai crezut vreodată că e posibil s-o faci.

Privește spre abdomenul meu, unde am mâinile, apoi se uită înapoi la fete.

— S-ar putea să fiu tată. Copil, *akachan.*

Ele fac ochii mari, întorcându-și, brusc, privirea de la mine la el. Râd și încuviințez din cap, fericită de vestea pe care i-am dat-o, dar și mai fericită de reacția lui. Dacă nava e femeia, atunci bărbatul e marea. E respectat pentru profunzimea lui, pentru marea-i întindere și pentru imensa-i putere. La suprafață e într-un fel, în timp ce în adâncuri se ascunde un milion de alte lucruri. Mie-mi place ceea ce se află în adâncuri. Fericire. Hajime probează cuvântul *tată* ca pe o nouă haină de care e mândru cum îi vine.

Yoshiko și Kimi imită salutul lui Hajime cu un ofițer care trece pe lângă noi. Ăsta-i jocul lor acum. El se face că le prinde, iar ele râd, prefăcându-se inocente. Chiar dacă nu-l pot înțelege, caută constant atenția lui, până când altcineva îl distrage.

— Mă întorc imediat, spune Hajime și dispare în mulțime.

Se apropie de un bărbat corpolent, cu păr grizonant care-i iese de sub caschetă. Seamănă cu un broscoi, cu gâtul și fălcile lui mari și cu buzele lăbărțate într-o grimasă răutăcioasă. După un minut, Hajime arată înspre noi.

Ăsta-i comandantul lui? Mă scrutează cu ochii mijiți și simt cum mi se răcește sângele. Totuși, mă înclin în semn de respect, sperând că respectă căsătoria noastră tradițională Shinto și că e de acord să semneze actele. Nu aprobă și nu-mi întoarce salutul.

Le privesc chipurile, încercând să descopăr indicii și încerc să ghicesc conversația lor. Oare Hajime îi explică faptul că vom locui *aici*? Că nu-mi doresc un bilet pentru America? Fetele râd, așa că mă întorc. Un grup de copii tachinează pescărușii leneși cu bucăți de pâine cu susan primite de la marinari.

— Avem voie? întreabă, într-un glas, Yoshiko și Kimi.

Încuviințez și mă întorc înapoi la Hajime.

E ocupat să stea de vorbă. Comandantul lui e ocupat să se uite în altă parte, aplecându-se în față, ca și când ar fi pregătit să sară. Oare i-a mărturisit Hajime că s-ar putea să fiu însărcinată cu copilul lui? Va conta dacă sunt? De ce trebuie să fie totul atât de greu?

Fetele țipă, atrăgându-mi din nou atenția. Pescărușii curajoși coboară în zbor ca să înșface gustările pe care ele le țin în mâini. Dând din aripi, păsările țipă, cârâie și provoacă râsete. Când privesc înapoi, văd că Hajime se îndreaptă către mine, iar comandantul a dispărut.

— Ce-a spus? îl întreb atunci când se sprijină de balustradă, lângă mine. Are să semneze acum?

Ridic din sprâncene, cu încredere.

— Nu, dar am să continui să insist.

Hajime își ridică bereta și-și piaptănă părul cu degetele doar ca, pe urmă, să și-o pună la loc pe cap.

— Când crezi, mai exact, că vei naște? mă întreabă, ridicând din sprâncene.

E ca și cum, acum, vestea că vom avea un copil s-a confirmat și le-a îngăduit grijilor să pună stăpânire pe el.

Mă ridic.

— Pasărea noastră cea Mică e un copil de februarie, dar mai întâi trebuie să merg la un doctor.

— Există un spital militar lângă bază. Mergem la control atunci când mă întorc.

Potrivindu-și din nou bereta pe cap, începe să meargă.

— Fetelor!

Le fac semn cu mâna să ne urmeze, apoi îl urmez pe Hajime.

Vorbește mai mult cu el însuși decât cu mine.

— Dar ce-are să se întâmple atunci când am să fiu plecat mai multe săptămâni la rând? Dacă survine ceva neprevăzut? Sau dacă… Își întoarce, brusc, capul către mine. Trebuie să mă asigur că n-am să am probleme dacă mă întorc.

— Ce vrei să spui? îl întreb, încruntând din sprâncene. De ce ar fi o problemă întoarcerea ta?

— Cricket, termin armata în două luni. Serviciul militar se sfârșește în octombrie și trebuie să călătoresc în America pentru lăsarea la vatră, ai uitat? Și am știut amândoi că, dacă nu-mi semnează comandantul documentele de căsătorie, nu pot aplica pentru o viză de persoană căsătorită cu un cetățean japonez.

— Da, dar poți obține una de muncă.

— Desigur. Însă durează, și ar trebui să găsesc o firmă care să mă sponsorizeze. Înainte aveam o grămadă de timp, dar acum?

Privește, îngrijorat, către abdomenul meu. Mă opresc din mers.

— Dar acum suntem *căsătoriți.* Comandantul tău trebuie să semneze.

Fetele aleargă înainte, făcându-ne semn cu mâna să le urmăm.

— Voi continua să încerc. Hajime îmi strânge, iute, mâna și o ia din loc. Și dacă tot n-o va face, am să găsesc eu o soluție, bine?

Inima mi se strânge. Am vorbit despre dificultățile întoarcerii lui, am știut de întârziere, dar nu m-am gândit că un copil poate să schimbe importanța unor astfel de probleme.

Ne-am întors în locul de unde ne-am suit pe vas. Fetele continuă să pună întrebări și eu să le traduc, dar nu mai e amuzant.

Și e timpul să plecăm.

Fetele se înclină, luându-și la revedere, apoi mă așteaptă lângă dig, chiar lângă pasarela de coborâre. Eu și Hajime stăm aproape de balustrada navei. Cum dovezile de afecțiune în public sunt interzise, doar umerii ni se ating. Eu am mâinile încleștate în jurul barei de metal. Hajime s-a aplecat în față, sprijinit pe antebrațe, cu o mână încleștată peste cealaltă.

Pescărușii planează, iscodind dacă nu cumva avem ceva de mâncare pentru ei. Valurile line se sparg de coastele vasului. Școlarii râd și se năpustesc în jurul nostru, însă noi rămânem tăcuți. Suntem ca peștii care văd trei laturi ale năvodului ridicate. Chiar dacă ne punem nădejdea în deschiderea din partea de sus a năvodului, suntem prinși și simțim cum ne înșfacă plasa care se strânge în jurul nostru.

— Două săptămâni sunt prea mult, spun, într-un sfârșit.

— Știu, îmi răspunde el și se întoarce ca să mă poată privi în față.

— Ți-am lăsat bani în valiză, dar, dacă îți mai trebuie orice altceva, cere-le lui Maiko și lui Eiji. Le-am spus să aibă grijă de tine. Iar când mă întorc, facem o programare la doctor, da?

Cuvintele lui sunt pline de îngrijorare.

Îl liniștesc, spunându-i cum am de gând să-mi trec vremea cât timp el e plecat: să mă împrietenesc mai bine cu vecinii noștri, să fac un cămin din căsuța noastră și să număr zilele până la cea în care el are să fie din nou în brațele mele.

Ne purtăm precum marionetele de la teatrul de păpuși *bunraku,* să ne vadă toată lumea, în timp ce în sinea noastră stăm pierduți printre umbre, învăluiți în mantii negre și cu capetele acoperite de glugi.

Îmi doresc să spun mult mai multe – *Te iubesc, Are să-mi fie dor de tine, Mi-e frică* –, dar un cadou numai pentru el și o poveste vor trebui să fie de ajuns.

Duc mâna la eșarfa de mătase pe care o am înnodată în jurul gâtului și o desfac.

— Atunci când tata călătorea în interes de afaceri, ne aducea în dar flecușteț de pe tărâmuri îndepărtate, îi povestesc lui Hajime, răsucind între degete țesătura colorată în roșu și alb. Mi-a dăruit eșarfa asta din mătase pictată manual și am știut că făcuse o greșeală. Era prea serioasă, prea fină pentru o fetiță. Probabil că intenționase să i-o cumpere lui *Okaasan.*

— „Nu, a spus tata. E pentru tine. Pentru femeia respectată care vei deveni." O port întotdeauna, în speranța că am să-i împlinesc așteptările.

Scot eșarfa de la gât și i-o dau lui Hajime.

— Iubindu-te pe tine, ca soție a ta, cred că pot să ți-o dau.

Hajime se îndreaptă și clatină din cap.

— Nu, nu pot s-o iau, are o însemnătate prea mare. E de la tatăl tău.

I-o pun în palmă și-i apropii degetele, lăsându-le pe ale mele deasupra și zicându-i:

— Împărțind importanța ei între tine și tata, îi asigur reîntoarcerea cu bine, spun, prinzându-i privirea printre gene. La fel – și întoarcerea ta.

Privirea lui Hajime o întâlnește pe a mea și strălucește.

Această fulgerare translucidă îmi amintește de licărirea pietrelor din pavajul faimoasei Străzi Albastre din Yokosuka, unde ne-am cunoscut. Și, dintr-odată, parcă suntem singuri. Fără trecători agitați, fără pescărușI în picaj, fără mare care se lovește de țărm.

Hajime renunță să mai respecte regulile bunei-cuviințe ori pe cele ale vreunui regulament oarecare

și mă trage spre el. Un sărut pe frunte. Un altul lângă tâmplă. O promisiune șoptită la ureche:

— Te iubesc acum și pentru totdeauna, Cricket!

Mă agăț strâns de Hajime și de promisiunea lui, în speranța că marinarul din el are să simtă atracția către casă, către mine, venită dinspre Luna Micii noastre Păsări.

Capitolul 17
America zilelor noastre

Am parcat Cadillacul pe aleea din fața casei tatei, am adunat genţile de cumpărături și am deschis ușa locuinței lui.

— M-am întors.

Cuvintele au răsunat în spațiul aproape gol. Am stat în prag, uluită că îmi scăpase salutul obișnuit.

Am răsuflat din greu, obosită, și am intrat în casă. În locul tatei care privea meciul de baseball cu volumul dat prea tare, acum erau cutii împrăștiate peste tot și o liniște apăsătoare. Lucrurile lui erau, în mare parte, împachetate și sortate. În ceea ce privește viața lui, în afara dosarelor militare, nu mai aveam nimic de căutat, decât indiciile ascunse în poveștile pe care mi le spusese, acesta fiind, de fapt, motivul pentru care mă oprisem pe drum și cheltuisem o mică avere pe provizii. Cumpărasem piuneze, bilețele cu adeziv, markere și trei hărți. Una a lumii și două ale Japoniei. Primele două arătau drumurile, căile ferate și orașele în detaliu, iar cealaltă era o ediție supradimensionată pe care o folosesc profesorii la clasă. Avea latura de un metru, reliefuri ilustrative superbe și un finisaj laminat pe care erau scrise denumirile.

Am folosit un scaun de bucătărie pe post de scară și am agățat mai întâi harta mare a Japoniei pe peretele gol din camera de zi. Lângă ea am prins în piuneze ghidul detaliat al străzilor, iar deasupra – harta lumii. Am mai țintuit și scrisoarea tatei, fotografii ale colegilor lui de pe vas, precum și, dedesubt, fotografia femeii în chimono alb, apoi m-am tras îndărăt și m-am uitat. Ca jurnalist, mai folosisem un panou de investigație de felul ăsta. Marcând locațiile și afișând indiciile fotografice sau sub formă de text – în acest caz, trecutul tatălui meu –, am obținut o perspectivă mai bună și zero rezultate în ceea ce privea posibilele conexiuni.

M-am gândit să încep cu ceea ce știam în mod sigur.

Tata fusese în marină din 1954 până în 1957. Mai întâi servise pe nava *USS Taussig,* la bordul căreia traversase Marea Falie. Am marcat pe hartă linia antemeridiană din Oceanul Pacific, apoi am găsit baza marină a Statelor Unite, situată în peninsula unde se afla Yokosuka, și am marcat-o și pe ea. Dar ce știam din poveștile tatei? Am privit piuneza înfiptă în locul în care se afla baza navală. Tata spunea că la poarta acesteia – unde, uneori, se întâlnea el cu iubita lui – era așezată o ancoră ce cântărea șase mii de kilograme. Am tras masa de bucătărie a tatei în mijlocul camerei de zi, pe post de birou improvizat, apoi am căutat site-ul marinei pe laptopul meu.

În copilărie, încercasem să înțeleg.

— Dacă ancora a fost atât de mare, cum de a ajuns pe țărm?

— Un cutremur, spusese tata. Unul atât de mare încât trezise un monstru marin uriaș dintr-un somn de o mie de ani. Când se trezise, căscase și înghițise portul cu nave cu tot.

A spus că ancora fusese tot ce mai rămăsese în urmă. Poate că tatăl meu ar fi trebuit să se facă scriitor. Am râs de una singură la gândul ăsta, apoi am accesat, de pe laptop, galeria cu fotografiile marinei militare: o aeronavă-portavion recent instalată, magazinul marinei, un semn indicator al locuințelor pentru familii și – am înghețat – o ancoră neagră masivă. Acolo era. Și, cu toate că nu era înaltă cât un zgârie-nori, așa cum mi-o imaginasem pe când eram mică, chiar și înclinată, forma de T era mai înaltă decât poarta.

Doar că nu mai era așezată la poarta din față. Conform imaginii, fusese repoziționată la intrarea numită Womble Gate în 1972. Am adăugat o piuneză pe hartă. Tata ar fi avut o poveste grozavă despre modul în care fusese mutată ancora.

Privirea mi-a poposit asupra fotografiei femeii în chimono alb. Trebuia să știu sigur dacă acel chimono fusese, de fapt, o rochie de nuntă, altfel nu s-ar fi

potrivit poveștii tatei despre „nunta sub un copac bătrân”. Întorcându-mă la laptop, am căutat „chimonoul de nuntă tradițional japonez” și, în câteva momente, am găsit destule rezultate.

Aceleași țesături albe, așezate în straturi, și aceleași bentițe cu semilună mi-au umplut ecranul. Spre deosebire de fotografia tatei, imaginile erau foarte clare, prezentând modele alambicate țesute pe halatul de deasupra, cu motive delicate de-a lungul manșetei căptușite. Textele care însoțeau imaginile denumeau rochia *shiromuku* și explicau că era deseori întâlnită la ceremoniile tradiționale în stil Shinto, care aveau loc în faimoasele sanctuare de lângă Tokyo.

Oare acolo văzuse tata unul dintre aceste veșminte? Unele dintre fotografii erau etichetate „Tokyo”.

Emoționată, am căutat „sanctuare în Tokyo” și am descoperit o mulțime. Unele – cu grădini elaborate, altele – memoriale și muzee de război, și aproape toate aveau și câte un copac bătrân.

Tokyo și-a câștigat o piuneză, chiar dacă n-am putut identifica un anume sanctuar.

Ce altceva?

Oare unde se afla Strada Albastră – cea pe care tata a pășit, a zărit-o pe fată privindu-l și s-a îndrăgostit? Degetele mi-au dansau pe tastatură scriind întrebarea și, dintr-o simplă căutare a „Străzii Albastre din Yokosuka”, povestea tatei a prins viață.

Am zâmbit de bucurie c-o găsisem și că arăta exact așa cum o descrisese el. O stradă cu asfalt închis la culoare în care erau încastrate pietre albastre și albe ce sclipeau precum un râu de lumină. Nu-i de mirare că s-a aplecat să le atingă: chiar și în fotografii îți dădeau impresia că se mișcă.

În povestea completă a tatei despre „Strada Albastră”, el spusese că strada începea de la pasarelă și continua, șerpuind, prin oraș, precum cărarea din *Vrăjitorul din Oz.* Însă strada pe care am găsit-o eu era dreaptă și îngustă și nu se lega cu digul. O mică exagerare, dar strada *exista.* La fel ca și Marea Falie, ancora gigantică și mireasa. Am marcat locația pe hartă, apoi m-am tras înapoi și am căzut, uimită, în

contemplație, pentru că, la fel ca și Dorothy, fusesem purtată în altă lume. Una familiară. Una în care trăise tatăl meu. Pentru prima dată de când citisem acea scrisoare, mi-a revenit sentimentul de armonie. Prin poveștile tatălui meu, omul pe care l-am cunoscut s-a întors la mine și, privind la hartă, l-am văzut pe tot.

Dacă aș fi putut uita de scrisoare și de tot ceea ce presupunea ea! Îmi doream asta. Eram chinuită de dorința de a sta de vorbă cu el. De a înțelege. M-am tot învârtit în jurul acelorași două întrebări. A fost oare scrisoarea tatei o încercare a lui de a-și spăla conștiința vinovată, ori a fost un regret pe viață în legătură cu o conjunctură nefericită?

Îmi doream cu disperare să cred că cea de-a doua variantă era cea adevărată și că tot ceea ce știusem despre tata stătea în picioare. Însă secretul lui îmi zdruncinase temeliile încrederii în el, așa că, dacă voiam să le reconstruiesc, aveam nevoie de dovezi. Însă deocamdată nu le puteam găsi. Chiar dacă poveștile tatei conțineau o doză de adevăr, ele nu-mi ofereau răspunsuri.

Și dacă n-aveam să primesc niciodată acele răspunsuri?

Privirea mi s-a oprit pe plicul țintuit sub hartă. Verificasem deja de câteva ori – doar ca să descopăr că nu exista casa cu acel număr, însă nu era o greșeală să presupun că numele orașului de pe adresa de corespondență era cel corect.

Am localizat Zushi pe coasta opusă celei pe care se afla de baza militară, așa că am pus o piuneză pe hartă. Față de bază, era la nici zece minute de mers cu trenul. Dar în 1950? Puțin mai târziu, am descoperit răspunsul. Gara Zushi se deschisese în 1889 și, chiar dacă durata călătoriei era mai lungă, liniile se conectau. Am însemnat-o și, cu un marker nepermanent roșu, cu vârf gros, am marcat o rută între Zushi și baza militară.

Orașul de la malul mării era mic, fapt care m-a surprins. Conform poveștii tatei despre „Ceai cu regele negustor care avea un imperiu”, casa fetei a fost una tradițională, uitată de timp. Într-o zonă atât

de mică, câte case tradiționale mai pot exista încă? Revenind la laptop, am căutat „case tradiționale în Zushi, Japonia” și, în timp ce căutam rezultatele, mi-am amintit de cuvintele tatei.

Casa ei se afla în vârful unui deluşor, iar ea mi-a spus că aveam s-o recunosc după ţiglele curbate, de lut, ale acoperişului.

Când l-am întrebat de ce erau curbate, el mi-a explicat că astfel erau alungate spiritele rele, pentru că demonii călătoresc doar în linie dreaptă. Zile întregi de la auzirea acelei povești m-am rotit în cercuri, luând cuvintele lui în sens literal. Am râs pe înfundate, pentru că, iată, ajunsă femeie în toată firea, căutam descrierea literală a acelei case.

Dar a meritat. Fotografiile pe care le-am găsit pe internet erau ale unor clădiri din Zushi, cu acoperișuri din țigle curbate, dar niciuna dintre ele nu era casă și nu toate erau vechi. Două erau transformate în *ryokan,* adică în hanuri cu aspect de hotel, iar trei erau reamenajate ca restaurante. Pentru că toate aveau acel tip de acoperișuri, am scos la imprimantă fotografiile și informațiile legate de ele, și le-am țintuit pe panoul meu, sub hartă. Însă trebuia să existe și o cale mai ușoară. Aș fi avut nevoie de cineva care să cunoască zona, de cineva din Japonia pe care să-l sun și să-i pun întrebări, dar pe cine?

Yoshio Itō de la *Tokyo Times.*

M-am înviorat pe dată. Lucrasem cu Yoshio un articol despre siguranța reactoarelor nucleare ale Japoniei și mai colaboraserăm atunci când liderul Partidului Democrat din Japonia fusese suspectat de luare de mită. Deși Yoshio nu locuia lângă Zushi, el vorbea, firește, limba. Iar, în calitate de cetățean japonez și jurnalist local, putea, spre deosebire de mine, să aibă acces la anumite documente.

Am sigilat cu bandă adezivă căsuța poștală a tatei și am scanat plicul. Astfel l-am putut atașa, ca document, emailului pe care i l-am trimis lui Yoshio, cerându-i „neoficial” ajutorul pentru localizarea acelei anume case pe care o căutam. Nu i-am spus mai mult de-atât. În afară de discuțiile online din

trecut, de informațiile împărtășite și de corespondența de serviciu, eu și Yoshio eram complet străini, iar rugămintea mea era legată de ceva personal.

Am auzit un bubuit de tunet.

Pierdusem noțiunea timpului. Se înserase. Am aruncat o privire pe fereastră. Pe aleea din fața casei se vedeau căzând picături dense de ploaie, una după alta. *Cadillacul!* Îl lăsasem afară și cu capota deschisă. Am urcat să caut legătura de chei a tatei, apoi am ieșit din casă alergând.

Chiar când am intrat în garaj, cerul s-a despicat. Picăturile grele se sfărâmau de ciment și răpăiau asurzitor în rigole. Plină de nostalgie, am ieșit din mașină și am stat, cu mâinile vârâte în buzunare, să privesc potopul.

Într-o vară, eu și tata eram în curte pe când, la fel de repede, a venit o furtună. Tata a pus în garaj două scaune de exterior, ca să stăm confortabil până ce trecea furtuna. Apoi, a inventat povești despre desenele mele cu cretă, care se transformaseră în râuri colorate ce curgeau pe alee.

Cerul strălucea de lumina fulgerelor. Am desfăcut unul dintre scaunele tatei și m-am așezat în primul rând. Tata lipsea de la un spectacol nemaipomenit, iar eu îi simțeam lipsa lui.

După un timp m-am ridicat, am apăsat butonul de închidere al ușii garajului și am intrat în casă, azvârlind legătura de chei pe bufet. Făcusem gestul ăsta de zeci de ori în ultima săptămână – și totuși, am rămas locului, înlemnită, cu ochii ațintiți la chei. Erau patru. O cheie-tip de la ușa casei, setul original de chei al Cadillacului, iar ultima – o cheie de lacăt.

Boxa de autodepozitare.

La vreun an de la moartea mamei, tata fusese de acord să se restrângă și să se mute într-o comunitate de pensionari. Ne-am descotorosit de majoritatea mobilei, de echipamentul de grădină și de lucrurile devenite inutile, dar am mutat într-o unitate de depozitare închiriată lucrurile care fuseseră stocate în podul fostei noastre case.

Asta s-a întâmplat cu ani în urmă, așa că am uitat.

Nu mi-au trebuit mai mult de câteva minute ca să-mi iau geanta și s-o tulesc pe ușă afară.

Capitolul 18
Japonia, 1957

Soarele plutește lin și mândru pe deasupra norilor, care par un ocean alb și vaporos, cu mici valuri revărsate în cascadă. O după-amiază perfectă în sătuc. Și totuși, simt că se apropie furtuna. Cu mâinile împreunate, privesc cerul. A fost o săptămână lungă, și mă confrunt cu încă una fără Hajime.

Pe oriunde merg astăzi dau de semnele rele de care pomenește mereu bunica. Sunt doar superstiții și prostii, însă azi-noapte n-am reușit să prind păianjenul pe care-l văzusem în casă, așa că n-am putut scăpa de ghinionul pe care l-a adus. Iar azi-dimineață, cureaua mea *zori* de la sanda a plesnit, ceea ce înseamnă că mă pândește o nenorocire.

Încerc să ignor semnele prevestitoare de rău și să mă ocup de copiii care s-au adunat în jurul cerdacului din lemn putred. În fiecare zi vin tot mai mulți ca să le dau, pe loc, lecții de engleză. Copiii lui Maiko, Tatsu și Yoshiko, sunt nelipsiți.

Engleza se predă la școală, însă nimeni din satul ăsta nu merge la cursuri, după cum m-a și avertizat Kiko. Mi se rupe inima, dar știu că stă în puterea mea să schimb lucrurile. Pentru că Hajime mă învață engleza conversațională – în locul rândurilor memorate care se învață la școală – copiii au avantajul că pot să asimileze amândouă aspectele limbii.

Când l-am întâlnit prima dată pe Hajime, amândoi am vorbit în engleză, dar n-am putut comunica. A fost sâmbătă, de Ziua Pământului, iar eu și Kiko călătoriserăm la Yokosuka. L-am zărit stând ghemuit, ca și când încerca să culeagă pietre de pe drum. Ia te uită, un american așa de prostuț! Eu și Kiko ne-am apropiat, amuzate. Însă atunci când și-a ridicat ochii către noi, am rămas cu privirea pierdută în ochii albaștri precum pietrele de la care venea numele străzii.

— *Arigatōgo,* a spus el.

Mulțumesc? Kiko mi-a dat un ghiont râzând.

— Cu plăcere? am spus eu în japoneză.

— A…

Un zâmbet domol, cu linii largi, adânci, i s-a înfiripat de-a lungul obrajilor bronzați și ascuțiți.

— Engleză? a întrebat, frecându-și obrazul cu gropițe. *Watashi wa hanasenai…* Engleză?

Nu vorbește engleza? *Ce?* Din nou, eu și Kiko am schimbat priviri. I-am spus, în japoneză:

— Nu vorbești nici japoneza.

În clipa aceea a râs, dar era limpede că nu știa de ce, și mi-a spus:

— O, Doamne, zău dacă nu arăți ca o păpușă vie.

— Nu, i-am spus în engleză, arătându-i părul meu. Sunt fată. Naoko.

Tatsu, fiul lui Maiko, mă trage de picior și mă trezește din visare.

Lucrăm la asta de mai bine de o oră.

— Clipă… Cli-păă, spun, rostind cât mai clar, ca să-i învăț pe copii cum să pronunțe cuvântul. Limba japoneză nu-l are pe *L.* Nu există, și asta e sursa multor confuzii. Cli-păă.

— Cli-păă, spune Tatsu zâmbind.

Îl mângâi pe cap.

— Da, bravo!

Deși mult mai mic de vârstă, îmi amintește de Kenji. Are aceiași ochi strălucitori, cu gene lungi. Un vârtej îi zburlește părul, și e într-o veșnică agitație. Comparația cu Kenji mă face să-mi fie dor de casă. Și știu că și frățiorului meu îi e dor de mine.

L-am întrebat pe Hajime cum a reușit s-o aducă aici, în taină, pe *Okaasan,* fără să afle bunica sau spioanele ei de vulpi.

Mi-a zâmbit cu gura până la urechi.

— Am găsit și eu un spion al meu. Unul căruia îi plac cartonașele cu poze ale jucătorilor de baseball și căruia îi e dor de sora lui mai mare.

Acum îmi e dor de amândoi.

Poate că aș putea, în secret, să merg din nou în vizită acasă? Să stau la pândă când Kenji se întoarce

de la școală? Am mai făcut asta cândva. Dacă plec acum… Mă ridic.

— *Arigatō, gozaimasu, Sensei.*

Unul câte unul, copiii se înclină în fața mea.

Le întorc gestul, copleșită de recunoștința pe care o au pentru că mă ocup de ei. Însă eu sunt cea recunoscătoare. Timpul e o creatură încăpățânată, căreia îi place să te întărâte. Când ești fericit, își deschide aripile și zboară. Când aștepți, se târăște prin noroi gros, cu picioare greoaie. Copiii mă ajută să-mi croiesc drum pe terenul accidentat al unor zile nesfârșit de lungi.

— Ești o profesoară bună, Naoko! îmi strigă Maiko în timp ce strânge rufele uscate de pe sârmă.

Tatsu fuge la ea, scandând:

— Clipă… Cli-păă!

Mulțumesc înclinând din cap. *Oare sunt profesoară?* Gândul ăsta e un sâmbure, plantat pentru viitor. Acum tânjesc cu disperare după intimitatea căminului meu, chiar dacă doar de la distanță.

Trenul huruie sub scaunul pe care șed, în timp ce admir peisajul fugind, împroșcând cu verde. Între degetul mare și cel arătător răsucesc mlădițele de lavandă pe care le-am cules în drum spre gară. Frunzele sunt cele care păstrează parfumul, iar eu le sfărâm aroma pe piele, înainte să le duc la nas ca să mă bucur de mireasma lor.

Ce zi! Îmi scapă un oftat, mâinile îmi cad în poală, apoi îmi privesc sandaua. A trebuit să repar din nou bareta înainte să plec. Un semn de ghinion în plus. Nu trebuie să-ți repari hainele înainte să pleci din casă. Toate presimțirile astea despre ghinion și noroc sunt o prostie.

Stând în picioare, aștept până când pot să cobor din tren. Aproape că mă împiedic, într-atât mă macină dorul de familia și de căminul meu.

Copacii bine cunoscuți de pe marginea drumului mă întâmpină cu crengile lor mari și fremătătoare. Soarele pătrunde printre ele, încă luminos și călduț.

Croncănitul unei ciori îmi ajunge la urechi. Privind în sus, văd ochii păsării. E un alt semn de necaz.

Presimțirile astea rele mă urmăresc.

Îmi privesc picioarele în timp ce merg, încercând din răsputeri să mă gândesc la lucruri plăcute. Îmi amintesc de nunta mea și de noaptea de dragoste care a urmat. Mă gândesc la copil, la cel pe care acum, sper, îl port în pântec. La nava lui Hajime și la faptul că mai sunt doar șapte zile până când ea îl va aduce acasă.

Pietrișul sare pe drumul din fața mea, sub greutatea unei mașini. *O mașină?* Deși economia Japoniei e în creștere, mașinile, chiar și printre cei bogați, sunt rare. Tata încă se mai gândește dacă să cumpere una. Mă dau la o parte, ca s-o las să treacă, apoi mă opresc.

E un dric.

Nu-i carul mortuar *miya,* care are la spate o raclă poleită în auriu și roșu, ci e o furgonetă modestă, care transportă trupurile la pompele funebre. Îmi vâr amândouă degetele mari în palmele făcute pumn. În japoneză, degetul mare se traduce prin „degetul părinților", iar ascunderea lui înseamnă protecția lor. O superstiție, însă pe asta nici măcar eu n-o mai contest. Senzația amenințătoare care m-a învăluit toată ziua acum mă îneacă.

Privesc mașina luând-o în direcția din care am venit eu. Apoi mă întorc, înspăimântată. Unde a fost? Pe delușor sunt doar trei case.

Una dintre ele a mea.

Mi se strânge stomacul.

Poate că asta nu înseamnă nimic. Poate că e vorba de soacra văduvă a vecinei noastre dragi. Dar poate că e…

Sângele mi se urcă la cap, pulsul mi-o ia razna. Picioarele mi se pun în mișcare. Un pas, apoi încă unul și încă unul. Picioarele mele împing din greu ca să pot înainta, mai repede, tot mai repede – până când, în sfârșit, încep să alerg. Sandaua reparată acasă mi se desface. O scot și continui să alerg.

În vârful dealului mă opresc, fără suflare, cu un picior desculț. Simt cum inima mi se izbește de coaste. Iată-mi casa. E liniștită. Devorez cu privirea fiecare detaliu. Priveliștea.. Îngrijită. Ușa… întredeschisă, ca să lase să pătrundă briza răcoroasă. Liniștea… sunt sigură că bunica își bea ceaiul în grădină.

Da, poate că, până la urmă, totul e în regulă. Zăresc urme de la cauciucuri lângă picioarele mele. Mă aplec și iau o mână de pietriș afânat. Nu există „poate” în sensul de mers al roților mașinii. Merg după dâra lor și ajung acasă.

Pașii pe care i-am făcut între vârful dealului și intrarea în casă mi s-au șters din memorie. Văd, cu ochii minții, doar pâlpâiri, imagini care mă vor bântui tot restul vieții. Clipesc, apoi plutesc prin timp. Sunt pe verandă. Aici e atârnat un lampion alb, care arată că în casa asta a murit cineva. Sunt la ușă. În casă e un priveghi. Hohote de plâns. Cine?

Vreau să-mi astup urechile, să fac plânsetele să se oprească, să fac ca toate astea să dispară. Două umbre se mișcă înăuntru. La ora asta, bunica și *Okaasan* ar trebui să fie singurele care sunt acasă. *Taro?* Tata? *O, nu Kenji. Te rog, nu…* Cu degete tremurătoare, bâjbâi să deschid ușa mai larg, ca să intru.

Tata se întoarce către mine.

Ochii lui sunt roșii pe sub sprâncenele dese, căzute. Sunt măriți de emoție. Când mă zăresc, buzele se contractă de uimire, apoi se strâng, ca s-o ascundă. Plânsul vine de la bunica. Stă cu capul în palme și se zguduie de plâns.

Mă aplec și mă descalț de sandaua care mi-a rămas, apoi alerg pe lângă tata și bunica. Pe dinaintea ochilor îmi fulgeră și alte imagini care o să mi se întipărească în amintire cu fierul roșu. Bucătăria goală. Dormitorul gol. Celălalt dormitor. *Grădina?*

Pașii mei desculți tropăie pe podea. Bunica mă strigă pe nume, dar eu am plecat deja, și alerg pe aleea de afară ca într-un vis. Pietrele și pământul îmi intră în tălpile goale. Întorc capul în toate părțile.

— *Okaasan?*

Numele ei îmi piere de pe buze și-mi rămâne în gât. O strig așa cum o strigam în copilărie:

— *Haha!*

Țipătul mi-e ascuțit. Strident. Disperat. *Unde e?* Jelește de una singură? Oare Taro a avut un accident? *O, să nu fie Kenji!*

Alerg primprejur, orbită de lacrimi, căutând. Grădina în care se ia ceaiul, goală acum, unde l-am prezentat pe Hajime. Grădina Zen de la est, locul în care eu și *Okaasan* am împărtășit secrete. Micul sanctuar de la vest. *O!* Mă lovesc cu palma peste gura larg deschisă. Sanctuarul e, deja, acoperit cu hârtie albă, ca să fie alungate spiritele necurate ale morții.

Taro. Îl zăresc venind împreună cu Kenji, de pe deal. Rămân paralizată la vederea lor. Sunt împreună. Bunica și tata sunt înăuntru.

Sângele îmi năvălește în cap. Cred că leșin. N-am destul aer.

— *Haha!* o strig, cu toată puterea.

Nu-mi amintesc să fi intrat din nou în casă. Dar iată-mă. Bucătăria goală. Ceaiul lui *Obaachan* e neatins, iar vasele sunt afară. Dormitorul gol. Dormitorul părinților mei miroase a paciuli și a lemn de santal. E un iz aspru și glacial, precum cel al grădinii după ploaie. O măsuță încărcată de flori. *Le-am mai văzut, oare?* Tata e afară, îndreptându-se către băieți. Totul se întâmplă cu încetinitorul, ca și cum am fi cufundați sub apă.

Cu mâinile pe față, bunica stă în mijlocul camerei celei mari. Umerii îi tremură. Părul îi e răvășit. Cocul de la ceafă îi atârnă într-o parte, iar din el îi ies șuvițe răzlețite, împrăștiate în toate părțile.

Mă îndrept spre ea. Degetele îi cad de pe față și-i rămân pe lângă bărbie. Ochii îi sunt căzuți în orbite de-atâta jale. Buzele îmi tremură, încercând să rostească întrebarea al cărei răspuns urechile mele nu pot îndura să-l audă. Bunica dă din cap în semn că da, înainte să apuc să întreb.

Nu-i adevărat. Clatin din cap. *Nu. Nu. Nu.*

— Inima ei…

— Nu!

Îmi ridic brațele și mi le agit, încercând să-i alung astfel cuvintele.

Mă îndepărtez de ea și țip:

— Nu! *Nu* e moartă!

Nu poate fi moartă. Mă apuc cu mâinile de păr și trag. Trag zdravăn, rup din rădăcină ca să transfer durerea, în nevoia de a simți altceva. Orice altceva. *Toate astea nu se întâmplă cu adevărat.*

Bunica vorbește, dar sunt prea închisă în mine ca s-o aud. Mă legăn pe călcâie, înainte și înapoi, cu capul îngropat în brațe și cu inima sângerând. *Cum se poate să fie moartă*? Răsuflu greu, gâfâit. Din piept îmi ies suspine sălbatice, care mă încătușează și mă fac să cad în genunchi, înnebunită.

Limba mi se împinge în cerul gurii, pe când gâtlejul mi se strânge ca să înăbușe țipetele ce stau să-mi țâșnească din rărunchi. Bunica se apropie. Mă prind de picioarele ei și jelesc, cu plânset răsunător și vărsând râuri de lacrimi. Ea îmi mângâie părul, dar sunt de neconsolat.

Mama mea a murit.

Capitolul 19
Japonia, 1957

Timpul nu iartă pe nimeni. Nu-i pasă dacă suntem fericiți ori triști. Nu încetinește, nici nu se grăbește. E o creatură liniară, care călătorește într-o singură direcție, constant chiar și atunci când trece prin durere.

Astăzi e înmormântarea lui *Okaasan.*

Am fost la o singură înmormântare până acum, dar eram copil. Mi-o amintesc pe *Okaasan* spunând:

— Moartea e doar o poartă. Noi mergem la înmormântare atât ca să-i onorăm răposatului viața, cât și ca să-l ajutăm să treacă în următoarea.

Asta i-am spus lui Kenji noaptea trecută, pe când s-a strecurat în camera mea. Chipul lui îndurerat mi-a oglindit gândurile. *Nu vreau să „treacă”. O vreau aici.*

Crizantemele albe de vară acoperă zona principală a templului și înconjoară altarul, iar parfumul lor delicat înmiresmează aerul. Amestecându-se cu mirosul lemnului de agar, devine tot mai puternic cu fiecare clipă. De obicei, lemnul de la mijlocul bușteanului de copac rășinos e îmbietor. Dar aici, în spatele ușilor închise, e un miros prea dulce, care mi se lipește de piele, de haine, de amintiri.

Bunica stă lângă mine, îmbrăcată într-un chimono de înmormântare, complet negru. Părul neted îi e prins într-un coc elegant, perfect, iar ochii îi sunt goi. Asemenea faimoșilor dragoni chinezești pictați din Andong, ochii îi sunt neînsuflețiți. Ascult zgomotul mătăniilor budiste pe care le învârte pe degete, înainte și-napoi. Buzele îi tremură în timp ce rostește cuvinte fără sunet.

Tata și Taro stau drepți, resemnați. Mi-au dat voie să particip la ceremonia funerară a lui *Okaasan* pentru că se așteaptă să rămân acasă. Cei doi bărbați din familia mea sunt ocupați cu afaceri, bunica îmbătrânește pe zi ce trece. Iar, pentru că familia nu-mi recunoaște căsătoria, Kenji se află acum în grija

mea. Copilul se ascunde sub brațul meu și privește în gol. În costumul lui negru, pare mai degrabă un tânăr decât un copil de nouă ani. Vina mea e nemărginită. Nu sunt potrivită să-i iau locul lui *Okaasan.*

Pași ușori umplu aleea principală. Unul după altul, participanții la înmormântare se adună, se înclină în fața noastră și aduc tămâie la altar. Asta durează o veșnicie. Cei din familia lui Kiko ne prezintă condoleanțe, însă Kiko refuză să se uite la mine și nu-mi spune nimic.

Strâng din dinți. Vina mă devorează pe dinăuntru. Somnul e frate cu moartea, iar eu am nevoie de el. Îmi doresc să fiu oriunde altundeva. Pentru că lacrimile nu-mi aduc alinare, e mai bine să nu le vărs.

Îmi ridic privirea și-i zăresc pe cei din familia Tanaka întorcându-se de la altar.

Satoshi.

Părul dat pe spate îi scoate în evidență trăsăturile colțuroase și ochii calzi, iar costumul îi vine bine. Arată ca un bărbat de afaceri modern. Rămân cu privirea la picioarele lui pe când trece să se așeze lângă noi.

Familia Tanaka trebuie să știe că am ales un american și că asta a dus la o ruptură între mine și ai mei. Ca să simt și altceva în afară de rușine, îmi înfig unghia degetului mare în surata ei de la cealaltă mână până ce aproape că-mi dă sângele. Ceafa îmi arde de la ceea ce, cu siguranță, gândește Satoshi despre mine. O minte conștientă de vinovăție e propriul ei acuzator, iar absența lui Hajime nu face altceva decât să înrăutățească lucrurile. *Oare cei prezenți se întreabă unde e?*

Kenji își șterge fața atunci când preotul budist începe să cânte un fragment de sutră. Totul se amestecă. Zgomotul sec al mătăniilor bunicii, murmurul calm al rugăciunilor și explicația preotului despre fericirea de dincolo și despre cei care sălășluiesc dincolo. Totul apare treptat, pentru ca apoi să dispară în același fel.

Stau împietrită, cu totul golită pe dinăuntru.

Pentru că n-am fost acasă atunci când s-au făcut ultimele pregătiri de înmormântare, n-am îndrăznit să-i întreb pe tata sau pe *Obaachan* ce lucruri ale mamei s-au pus în sicriu. Oare au adăugat cele șase monede pentru trecerea ușoară a râului Sanzu?

Sanzu e un râu pe care răposații trebuie să-l treacă în drumul lor spre viața de dincolo. Virtuțile practicate în viață determină locul trecerii. Sunt doar trei astfel de locuri.

Un pod, o trecere prin apa adâncă și niște ape repezi, împânzite de șerpi.

Okaasan va trece pe pod, pentru că a dus o viață dreaptă și a avut o inimă neprihănită.

Lacrimile lui Kenji îmi umezesc umărul. Îl trag mai aproape și-l liniștesc, în timp ce e anunțat noul nume al lui *Okaasan,* la încheierea ceremoniei. Lungimea determină prețul. Tata a plătit o mică avere ca s-o onoreze pe mama. Ni se spune s-o numim cu forma scurtă a noului ei nume, ca nu cumva să-i tulburăm spiritul în lumea de dincolo. Eu îmi doresc s-o chem înapoi chiar acum.

Eu și Kenji stăm deoparte, în timp ce invitații pleacă unul câte unul. E o mare de negru. Costume negre, chimonouri negre și spirite înnegurate. Domnul Tanaka discută cu tata și cu Taro. Doamna Tanaka se înclină în fața bunicii și-i mângâie mâna. Nimeni nu se uită dincolo de ei, către mine, cu excepția lui Satoshi. Îmi las capul în jos și-i îi privesc sacoul, scrutându-i textura. El se apleacă spre Kenji, care mă ține de mână.

— Dacă ai nevoie de ceva, nu trebuie decât să vii la mine, da? Și nu uita că săptămâna viitoare ne jucăm cu mingea, ca de obicei.

Kenji doar dă din cap în semn de încuviințare, apoi ridică bărbia, arătându-i o față curajoasă celui mai nou prieten al lui.

— O mână de timp nu poate fi cumpărată de o mână cu aur, Naoko. Nu te poți întoarce înapoi în timp și nici nu-l poți grăbi, trebuie să-i înduri curgerea. Satoshi oftează. Îmi pare atât de rău pentru toate astea.

Lacrimi tăcute îmi curg fără oprire. *De unde am atât de multe?* Le șterg, încercând să le opresc.

Satoshi îmi șoptește în engleză:

— Vreau să vorbesc cu tine singură.

Îmi ridic bărbia, surprinsă.

Fără să fiu nevoită să scot un cuvânt, el mă înțelege.

Dă din cap și-mi spune:

— Când vei putea, Naoko.

Au trecut două zile de când am nimerit acasă, doar ca să descopăr că *Okaasan* murise. O zi de la înmormântarea ei, ospățul de seară și despărțirea ritualică a oaselor de cenușă. Doar câteva ore de la înmormântare.

Kenji fuge, plângând, pentru a doua oară, piciorușele lui încercând să lase în urmă adevărul care îl urmărește. Aș da orice să pot uita de asta. Mă sfâșie de-a dreptul. Taro și cu tata așteaptă pe verandă întoarcerea lui, cu ochii goi, ațintiți înspre un șir de copaci. Strâng în bucătărie în timp ce bunica bea un ceai calmant și mă privește de la masă. Vrea să discutăm. Sau, mai bine zis, vrea s-o ascult.

În schimb, ascult apa curgând. Vasele sunt îndeajuns de curate, însă le clătesc din nou ca să trag de timp și ca să mă pot gândi la *Obaachan.* Simt o afinitate cu apa. Ia forma celor ce-o înconjoară, și totuși – în trecerea timpului, ea e cea care schimbă forma tuturor lucrurilor. Îmi țin degetele îndoite și le scald în firul de apă, privind degetele prin apa curgând și-i arunc, în treacăt, o privire *bunicii.*

Sprâncenele i se ridică pe chipul palid. Chimonoul de mătase neagră face ca fața să-i pară golită de orice vlagă, cadaverică și bolnăvicioasă.

— Există oameni care pescuiesc și cei care doar agită apele, spune bunica, apoi tușește ca să-și dreagă glasul.

Mă stânjenește cu pescuitul ei.

— Mai dorești ceai, *Obaachan*?

— Nu, mi-e de ajuns.

Își duce ceașca la buzele subțiri și mă privește peste ea. Pupilele mici și fixe îi seamănă cu cele ale unei vulpi la pândă.

Știu că are multe să-mi spună. O respect și o iubesc, dar răbdarea mea e împuținată. Cu un oftat frustrat, înclin capul, în semn că poate să înceapă.

— Încă ești în grațiile lui Satoshi, Naoko.

Vocea îi e răgușită, de la lacrimi și de la cât s-a tânguit.

— Da, l-am văzut cum te consola, purtându-se ca un soț cu soția lui.

Inima îmi bate cu putere în piept. Bunica n-are să se oprească aici.

Pune ceașca jos, bătând ușor cu un deget pe buza ei.

— Unde ți-e *gaijinul* atunci când ai nevoie de el?

Mi se strânge stomacul.

— Satoshi s-a comportat ca un prieten pentru că *soțul meu,* care mă iubește și care are să fie devastat atunci când va afla ce s-a întâmplat, nu poate fi anunțat, deocamdată. Asta-i tot!

— Știe măcar de *copil*… hmm?

Ochii i se îngustează, ca și cum ar fi îngrijorată, însă vorbește pe un ton aspru.

Deci, știu cu toții? Desigur. *Okaasan* mi-a spus că tata a bănuit, iar eu cred că, în parte, bunica l-a făcut să intre la bănuieli. Vulpile care-o slujesc m-au păcălit încă o dată.

— Da. După ce ne-am căsătorit, i-am spus că e posibil să fiu însărcinată. Fac un pas spre ea, cu un bol într-o mână și cu prosopul de bucătărie în cealaltă. Trebuia să-l fi văzut, era atât de fericit!

Mă întorc, furioasă, înapoi la vase, opresc apa și mă apuc să le usuc. Mâinile mele freacă atât de tare încât mă văd în luciul vaselor.

— Așadar, e de părere că-i firesc să te lase în *acel* loc, în starea în care te afli? Uff…

Flutură o mână în aer, ca să alunge gândul.

— Locul *acela* e noua mea casă. Iubirea sălășluiește și în bordeie de stuf, și în palate, *Obaachan.*

— Aș! Iubirea aceea ți-a otrăvit mama. A distrus-o.

— Nu!

Furia mă sfâșie și-mi dă putere să lupt. Îndrept bolul spre ea, neputând să mai țin totul în mine.

— Nu știi atât de multe pe cât crezi, *Obaachan.*

— Și ce știi tu, copilă? mă ia la rost bunica, cu o grimasă batjocoritoare.

— Știu că *Okaasan* m-a susținut și că a fost de acord cu alegerea mea de a mă căsători cu Hajime. A venit să mă vadă în ziua nunții mele. Mi-a adus chiar și *shiromuku*-ul ei, ca să-l port. Mă apropii de ea. Ai știut asta?

Bunica își ridică bărbia și mă privește lung. Răsuflarea mânioasă îi face nările să se umfle.

— Copilă nesăbuită! Cu toții știm.

Vorbele ei lovesc precum un bici năprasnic:

— Atunci când tatăl tău a aflat, furia lui i-a făcut lui *Okaasan* inima să cedeze.

— Poftim?

Simt cum mi se înnoadă măruntaiele și cum stomacul mi se strânge.

— Da, din cauza ta, adevărește bunica, de parcă mi-ar cunoaște gândurile.

— Din cauza egoismului tău, Naoko, spune tata, din pragul ușii, făcându-ne pe amândouă să tresărim.

Ochii ni se întâlnesc.

— Acum ai să mă asculți, bombăne tata, cu glas adânc și hotărât.

Vorbele lui mă afectează prea puțin.

Vine mai aproape.

— Ești precum o bucătăreasă fără minte. Iei tot ceea ce vrei din grădina vieții și toci acele roade în grabă, pentru ca apoi să le servești drept supă altora. Iar, dacă în graba ta exagerată, prinzi în capcană un șarpe, îl adaugi și pe el. Apoi îi silești pe toți să bea din amestecul tău otrăvitor. Capul tăiat al șarpelui plutește în farfuria mamei tale, Naoko. Pentru ea, a fost prea mult să-l înghită.

Tata vorbește despre copil și despre Hajime. Despre nunta mea. Despre mine. Sunt vinovată că am provocat multele neînțelegeri care i-au adus mamei

moartea. Sunt un tsunami de emoții. Îmi fuge pământul de sub picioare. Următorul val uriaș se apropie. Îmi doresc să mă prăbușesc la pământ și să mă apăr închizându-mă în mine.

— Naoko? mă strigă Kenji, cu glas slab. Naoko!

Ca să ajungă la mine Kenji trece în grabă pe lângă tata. Un val de emoții mă copleșește și apoi mă înghite.

Ochii mei îi fixează pe cei ai tatei. Fața lui Kenji se lipește de pieptul meu. Îl cuprind în brațe, dar nu plâng. Îmi ascund tristețea ca să-l consolez pe el.

O altă strânsoare îmi încinge mijlocul. Mă încovrig, cu mâna la burtă.

— O!

O, nu… O altă crampă ascuțită. Simt ceva cald între picioare.

— *Obaachan?*

Bunica m-a pus să mă întind și a stăruit să nu mă mișc până la sosirea unei moașe care să aibă grijă de mine. Am auzit-o spunându-i tatei că avea să aducă o femeie care-i datora o favoare. Multe îi sunt datoare lui *Obaachan.*

Au trecut ore, iar eu răsuflu adânc și controlat, ca să-mi împiedic plânsul, însă, după toate cele întâmplate, mi-e cu neputință. Deși lacrimile îmi curg întruna, sângerarea s-a oprit. Am încercat să-i spun bunicii asta înainte să plece, dar se îngrijorează că, dacă pierd sarcina, aș putea face hemoragie. Grija ei e pentru mine, nu pentru copilul meu. După acuzațiile tatei, sunt norocoasă că-mi mai poartă cineva de grijă. Oricine.

Cu Kenji, am fost puternică. Cu tata și cu Taro am fost plină de respect și mi-am arătat părerea de rău. Cu bunica m-am arătat ocrotitoare. Iar cu mine am fost crudă. Mă afund în vină și-mi refuz iertarea. Atunci când are să fie rândul meu să trec râul Sanzu, n-am să fiu la fel de norocoasă precum *Okaasan.* Moartea ei îmi pătează mâinile de sânge și-mi pune o grea povară pe umeri. Deja am de înfruntat un râu vijelios, plin de șerpi.

Valuri neîntrerupte de jale mă izbesc în suflet.

Aici e mâna Cerului. Dacă nu ni s-ar da momente de răgaz, am muri lângă cei pe care îi plângem. Ca un întrerupător, Cerul pornește și oprește agonia. Când e pornită, moartea ne sufocă până când suntem aproape muribunzi noi înșine. Însă, odată ajunși în pragul sufocării, agonia se oprește. Iată vidul, golul neființei.

În punctul ăsta am ajuns. Sunt în vechea mea cameră, amorțită pe dinăuntru și pe dinafară, așteptând să mă lovească un nou val de jale. *O, ce n-aș da ca măcar copilul meu să fie bine!* S-o pierd pe *Okaasan* și apoi să-mi pierd copilul? Ar fi prea mult.

În auz îmi răsună voci înăbușite, pași, iar apoi ușa se deschide, lăsând să pătrundă lumina. Îmi șterg obrajii umezi și mă întorc către bunica și către femeia care o însoțește.

— Ea e Eyako. Are să aibă grijă de tine.

Înainte să plece, bunica îi mai șoptește ceva moașei.

Eyako închide paravanul. Lampa pe care a adus-o îi proiectează umbre dense pe chip. Nu e la fel de bătrână ca bunica, dar e destul de în vârstă. Are riduri adânci între sprâncene. Zâmbește, dar ridurile rămân. Așază lampa lângă ea, pe jos, și-și încrucișează brațele.

— Deci, în câte luni ești?

Îmi dreg glasul.

— Nu mi-au venit ultimele trei menstre…

Mă dezvelește cu grijă de pătura subțire și-mi descheie cămașa. Își freacă mâinile una de cealaltă ca să-și încălzească degetele, apoi își pune o mână pe abdomenul întru câtva umflat. Mă apasă ușor, dinadins, mai întâi tare, apoi încet, apoi o ia de la capăt. Îmi ridică fusta și se uită înăuntru.

Privesc în sus și închid pleoapele strâns.

— Toate semnele arată o sarcină în patru luni, îmi spune, în timp ce mă acoperă înapoi.

Îmi încleștez degetele pe pătură și-i scrutez chipul, în căutare de răspunsuri. Ochii ni se întâlnesc, iar ea mă mângâie ușurel pe braț.

— Semnele arată, de asemenea, că totul e în regulă. A fost doar o cantitate mică de sânge și ai avut crampe. Ai simțit cumva și dureri?

— Nu, îi răspund, plină de ușurare și răsuflând adânc.

Copilul ăsta luptă.

— Însă prefer ca o altă moașă să confirme cele spuse de mine, după ce are să-ți facă testele cuvenite. Te vom muta la maternitate dimineață, la prima oră, iar acolo te poți odihni, bine?

Ochii mi se umplu de lacrimi.

Mă mângâie din nou pe braț, în semn de încurajare.

— Dormi. Stai liniștită.

Pleacă așa cum a venit, luând și lumina cu ea. Mai multe voci șoptite, pași, apoi liniște.

În minte mi se derulează toate scenariile, mă gândesc la fiecare alegere pe care, de acum încolo, trebuie s-o fac în viață. În viața care nu-mi mai aparține. Acum e a acestui copil, a bărbatului căruia i-am încredințat inima mea și a lui Kenji, frățiorul meu pe care trebuie să mi-l asum ca fiu. *Ca fiu.*

— Cum aș putea măcar să sper că am să-ți pot lua locul, *Haha?* șoptesc, printre lacrimi.

Noile perspective și vechile tradiții mă leagă de mâini și de picioare pentru totdeauna. Tata n-are să-l accepte niciodată pe Hajime în casa familiei noastre, iar eu nu pot să-l îndepărtez pe Kenji de singurul loc pe care l-a cunoscut vreodată. Și ce are să se întâmple cu copilul pe care îl port în pântec? O, *numai de-ar fi ea bine!*

Capitolul 20
America zilelor noastre

În Midwest[5], schimbările bruște de temperatură pot provoca repede o furtună. Am destulă minte încât să nu conduc în timpul uneia, însă, în momentul în care mi-am amintit de boxa de depozitare a tatei, nici măcar un uragan de gradul cinci nu m-ar mai fi putut opri să pornesc la drum.

Ștergătoarele Cadillacului s-au luptat în zadar cu ploaia torențială. Pentru ca lucrurile să se înrăutățească și mai tare, roțile patinau pe apa de pe șosea, în timp ce fulgerele îmi aduceau în fața ochilor imagini desprinse, parcă, dintr-o altă lume. Ar fi trebuit să trag pe dreapta, însă eram hotărâtă să merg înainte.

Când am ajuns la depozit, furtuna se redusese la o ploaie măruntă. M-am aplecat pe fereastra mașinii ca să tastez codul de intrare pe poartă, apoi am aprins farurile, încercând să găsesc rândul H, unitatea 101, însă marcajele erau greu de observat. Am înaintat încet, culoar după culoar, până ce am dat de boxă, apoi am parcat de-a lungul ei.

Am scos cheia dintre celelalte și am călcat printr-o mare de apă de ploaie ca să ajung la încuietoare. Am băgat cheia în ea și, cu o singură rotire, s-a deschis. M-am aplecat și am ridicat ușa culisantă, sub o ploaie de stropi din apa rămasă de la ploaie. Am aprins lumina, am intrat, mi-am dat la o parte părul ud de pe față și am privit în jur.

De unde să încep?

Tata a avut un sistem anume de așezare a lucrurilor. Nu părea să fi trecut mult timp de când mutaserăm aici cutiile din pod, și totuși, husele textile de protecție fuseseră acoperite de un strat subțire de praf. Am scos, brusc, una dintre ele și, imediat, în aerul stătut s-a răspândit un iz din vremuri uitate.

Plimbându-mă pe culoarul dintre cutii, pantofii mei au lăsat urme pe pardoseala prăfuită de beton. Măcar boxa era bine izolată și nu ploua în ea.

În prima cutie erau păturile lucrate manual ale bunicii – moștenire de familie, realizate migălos și foarte uzate. Am scos-o pe cea care stătuse la picioarele patului meu: o cuvertură simplă, din bucăți, cu pătrate roz și albe, dar, din opt în opt pătrate, avea culorile integrate într-un model diferit. Pătura mă ascunsese de monștri pe când eram copil și-mi alinase suferințele din dragoste în adolescență. Acum mi-ar fi putut ține de cald. Mi-am acoperit umerii cu ea și am aruncat o privire în altă cutie.

Serviciul de porțelan al mamei, cu marginile de argint. Un set de opt piese care fusese al mamei ei și care, apoi, a devenit al meu, deși eu nu-l folosisem niciodată. Am închis cutia, știind că, cel mai probabil, nici n-aveam să-l folosesc.

Câteva cutii de plastic erau pline cu decorațiuni de Crăciun. Am deschis-o și m-am uitat prin cea în care erau ornamente de brad în nuanțe calde de gri, roz și alb. Mama a fost obsedată de designul franțuzesc și a preferat nuanțele mai dulci în locul celor de verde și roșu țipător. Trebuia să recunosc că tonurile netradiționale erau încântătoare. Până să moară mama, ornamentele astea ne împodobiseră fiecare Crăciun, conform tradiției păstrate în familia noastră, însă tata a renunțat s-o mai facă după moartea mamei. Am mutat cutia lângă ușa boxei, hotărâtă să iau podoabele și să le folosesc eu.

Am continuat să mă uit la alte decorațiuni de Crăciun, la teancuri de reviste, la alt set de veselă, precum și la un set vechi de valize pe care le-am deschis, una câte una, fără să găsesc însă nimic înăuntru.

În spatele setului de valize am găsit o cutie sigilată cu bandă adezivă de-a lungul și de-a latul. Cutia era grea, dar am târât-o până în mijlocul boxei, ca să stea direct în lumină. Am apucat de colțurile benzilor, ca să le desfac, apoi le-am rupt.

Am deschis capacul și am găsit un ziar așezat deasupra conținutului cutiei. Nu servise la împachetat sau la protejat lucrurile de dedesubt, căci nu era mototolit, nici rupt. Fusese îndoit și împăturit cu grijă

– dinadins, aș fi putut spune, ca să fie păstrat cât mai bine.

Articolul de pe prima pagină, intitulat „Fata cu pantofi roșii”, conținea fotografia unei statui de bronz a unei fetițe cu codițe. Ea ținea în mână o floare cu tulpină și privea înspre ocean, ca și cum ar fi așteptat pe cineva. Am frunzărit textul, care spunea:

> *San Diego și Yokohama, orașe înfrățite, localizate de o parte și de alta a Oceanului Pacific, au acum încă o legătură, datorită cadoului pe care Yokohama l-a făcut, în semn de prietenie, orașului San Diego. Statuia numită Fata cu Pantofi Roșii a fost așezată la capătul insulei Shelter, lângă baza navală din San Diego, și înfățișează o orfană japoneză care a fost adoptată de un cuplu american iubitor. Povestea ei impresionantă a devenit mai întâi o poezie, iar apoi – un cântec foarte cunoscut în Japonia.*

Restul articolului vorbea în special despre faptul că statuia era un simbol al alianței dintre cele două țări, însă, atunci când am scos telefonul și am căutat pe internet „Fata cu pantofi roșii”, am găsit o poveste diferită. Cea reală.

Renumitul poem și cântec *Pantofi Roșii* fusese inspirat din viața fetei, dar își luase libertăți creative, adică brodase o poveste în jurul personajului. Versurile o descriau pe mamă stând pe digul din Yokohama, ascunsă, și privind cum fetița ei – încălțată în pantofi – pleca să se îmbarce pe un vas, însoțită de niște străini cu ochi albaștri, în cântec, mama își striga durerea, pentru că se gândea la fiica ei de fiecare dată când vedea pantofi roșii și se întreba dacă, într-o zi, fiica avea să privească înapoi spre mare și să i se facă dor de casă.

Copilul din viața reală se născuse într-un sătuc din zona submontană a străvechii Prefecturi Shizuoka. Mama, necăsătorită, îndurând greutăți ca să crească

acel copil nelegitim, se mutase și, atunci când a apăruse ocazia, se căsătorise.

Ca să-i asigure copilului o viață mai bună, socrul femeii a contactat un cuplu de misionari care s-o înfieze și s-o ducă în America. Însă fetița s-a îmbolnăvit de tuberculoză – pe atunci, incurabilă – înainte de a porni în călătorie și a fost transferată la un orfelinat din apropiere, unde a și rămas până când a murit, la vârsta de nouă ani.

Mama copilului și soțul ei nu au știut niciodată.

Există teorii care afirmă că socrul inventase povestea cu misionarii și că trimisese el însuși fetița direct la orfelinat.

Am pus telefonul în buzunar, derutată, cu privirile ațintite la fotografia din ziar a statuii. De ce să fi renunțat la ea? Am înțeles că unei femei necăsătorite, cu un copil, îi era greu pe vremea aceea, dar după ce s-a căsătorit, copilul n-ar mai fi fost considerat nelegitim. S-ar fi putut muta și nimeni n-ar fi știut.

Însă apoi am înțeles. Poate că acel copil fusese de rasă mixtă, la fel ca și fiica tatălui meu. Oare de asta păstrase articolul, pentru că rezonase cu el? Am împăturit din nou ziarul, cu grijă, l-am pus deoparte și m-am uitat în cutie. O husă pentru îmbrăcăminte, pliată, ocupa restul spațiului. Am scos-o și am întins-o peste celelalte cutii. Pe ea scria, cu litere albe: MARINA STATELOR UNITE. Am tras fermoarul și am descoperit uniforma cea albă, de marinar, a tatei. Am separat umerașele și am scos doar smochingul. Fusese tata, vreodată, atât de mic? Am zâmbit în sinea mea, încercând să mi-l imaginez atât de tânăr. Șaptesprezece ani.

Tata n-a fost ofițer, dar stilul uniformei lui era asemănător cu cel al uniformei ofițerilor. Butoni argintii gravați cu vulturul marinei, rever îngust, ascuțit, și trei dungi albe pe fond negru în partea superioară a mânecii. Smochingul arăta bine, deși fusese împachetat neglijent și vârât într-o cutie. Pe când netezeam cutele adânci de pe partea din față, am simțit o umflătură sub palmă.

Mi-am trecut mâna de-a lungul căptușelii, am băgat un deget în buzunarul interior și am căutat pe pipăite. Să fi fost vreo batistă făcută ghem? Am tras de ea și am scos-o din buzunar. Nu era o batistă. Era un săculeț de mătase albă, brodat cu fir metalic argintiu, de felul celor care au, cusută în tiv, panglica menită să le strângă la gură.

Mi-au venit în minte cuvintele tatei:

Înăuntrul lui se găsea o sămânță din copacul cel măreț, alături de un mic sul pe care era scris un mesaj.

Cu inima zvâcnindu-mi, mi-am ținut răsuflarea și am strâns săculețul în palmă. Conținutul s-a mototolit, așa cum se întâmplă cu hârtia.

Nu era cu putință… Cu degete tremurânde, am dezlegat panglica și am răsturnat săculețul, din care a căzut un mic sul de pergament. L-am desfăcut cu grijă. Uluită, am citit cuvintele. Cuvintele *mele* fermecate.

CA SĂ PRICEPI CARE ȚI-E DRUMUL, TREBUIE SĂ-ȚI CUNOȘTI ATÂT RĂDĂCINILE, CÂT ȘI ANVERGURA.

Da, totul era real. Ceea ce însemna că femeia cu chimono alb din fotografie era, probabil, mireasa din poveste. Ea trebuia să fie. Dar tata îmi spusese că săculețul de mătase fusese dat în locul verighetelor. Așa spusese, nu? De ce ar fi avut *el* săculețul? L-am privit, răsucindu-l în mâini. Să fi fost săculețul și pergamentul niște obiecte împărțite invitaților pe post de mărturii de nuntă? Da, povestea cu copacul fermecat, pe care o știam pe de rost. Tata adăugase, la spital, partea cu nunta. Însă acum puneam la îndoială cele auzite. Nu era logic.

Am căutat în buzunarele pantalonilor de uniformă. Nimic. Însă am zărit ceva la fundul cutiei.

Era un plic. Nu era la fel de uzat precum cel al scrisorii tatei, nici la fel de mototolit, dar, datorită simbolurilor asiatice scrise cu cerneală roșie de pe el, am simțit că era la fel de important. Am răsuflat adânc, l-am deschis și am răsturnat conținutul. Era un

document scris în totalitate în japoneză, cu excepția semnăturii tatei și a titlului.

DECLARAȚIE DE CĂSĂTORIE

M-am uitat la săculețul de mătase, cel despre care tata îmi spusese că fusese schimbat între miri în locul verighetelor, apoi am privit lung numele tatei, scris pe documentul de căsătorie. Numele lui înregistrat pe un document *de căsătorie.*

Am clătinat din cap, refuzând să cred. Au început să-mi curgă lacrimile. Tata îmi povestise că *participase* la o nuntă celebrată sub un copac uriaș. Da, participase la una. Acolo primise cuvintele fermecate.

N-a spus că era vorba despre nunta *lui.*

Mai fusese căsătorit înainte de mama? Știuse și ea asta? Lacrimile îmi alunecau pe obraji. Să aflu că rămăsese un copil în urmă, apoi să aflu că existase și o soție, totul – adăugat durerii de a-l fi pierdut pe tata. Nu, era prea mult. Cuvintele lui nu-mi ieșeau din minte:

Înainte de viața asta, am trăit o alta.

Ar fi mai ușor dacă ai citi scrisoarea.

N-a fost mai ușor. Pentru că scrisoarea nu mi-a spus că mai fusese căsătorit, sau unde se afla fiica lui, sau ce s-a întâmplat. N-a explicat nimic. Nu era nimic ușor în toate astea.

M-am gândit la fotografia cu femeia în chimono alb și la faptul că găsisem elemente de adevăr în toate poveștile lui, apoi m-am uitat din nou cu luare-aminte la semnătura lui de pe documentul de căsătorie, și la cea de dedesubt. Numele de familie era pătat și devenise ilizibil așa că mai rămăseseră doar câteva simboluri ca să alcătuiască prenumele.

Stai puțin. Nu cumva japonezii își scriu, mai întâi, numele de familie? Yoshio așa face. Mi-am șters ochii și am privit din nou simbolurile. Erau trei, iar după ele urma, cu certitudine, un spațiu care le despărțea de cele ilizibile. *O, Doamne!* Oare cele trei simboluri alcătuiau numele ei de familie? Îi găsisem

numele? Am luat telefonul, am făcut o poză și am atașat-o unui email către Yoshio, rugându-l să traducă. Am ținut documentul în mână și m-am uitat lung la semne.

— Abracadabra! am șoptit, pentru că găsisem, ca printr-o vrajă, cheia care ar fi putut dezvălui „cealaltă viață” a tatălui meu.

Numele ei.

Capitolul 21
Japonia, 1957

S-a lăsat o ceață urâtă, care a învăluit pământul. Tata are de rezolvat probleme de afaceri, iar eu urmează să călătoresc pentru examenele medicale, așa că pornim împreună către gară. Acolo ne vom despărți, pentru că serviciul tatei din Yokohama și maternitatea din Hiratsuka sunt în direcții opuse.

Negura pictează peisajul în culori întunecoase precum cerneala, care nu fac decât să sporească liniștea dezolantă dintre mine și tata.

Drumul ăsta e nesfârșit.

Pentru că sunt însărcinată, tata îmi duce valijoara pe care bunica a insistat s-o iau. A spus:

— Mai bine să ai un pulover și să suferi că e greu, decât să ai pielea de găină și să suferi că e frig.

Eu sufăr oricum.

Dacă tata a fost piatra, atunci *Okaasan* a fost apa liniștită care, în timp, a netezit-o și a șlefuit-o. Acum piatra stă pe un mal secat de râu. E arsă, toată, de soare. Umbra de sub fiecare ochi al tatei are nuanțe întunecate. Ochii lui ascund suferință.

Amândoi suntem vinovați.

Își drege glasul, dar nu spune nimic. Doar vulpile cele băgăcioase ale bunicii întrețin conversația. Pot jura că le aud spunându-mi, în timp ce trecem:

— Cine are să-i spună lui Hajime unde ești? Ce are să creadă atunci când o să afle că trebuie să ai grijă de Kenji? Și dacă pierzi copilul?

Sunt de acord să merg la spital pentru binele copilului meu, dar sunt devastată de îngrijorare. *Gândește calm, Naoko.* Copilul e bine. Hajime mă iubește. Sigur că are să se înduioșeze de soarta lui Kenji. Împreună, putem discuta cu tata despre ce e de făcut.

— Naoko!

Tata încetinește pasul. Își târâie picioarele, oftând, pe măsură ce ne apropiem de gară, apoi se oprește.

— Fă tot ce-ți spun ei cu privire la sănătatea ta. Nu fi încăpățânată, înțelegi?

Ochii noștri se întâlnesc, ai mei – plini de vină, ai lui – plini de milă. Îi pasă de mine, dar de ce îi pasă de copilul meu? Dacă-l întreb, e o rușine temporară. Dacă nu-l întreb, e una permanentă.

— Tată, eu…

De unde să încep? Sunt multe de spus.

Ezitarea mea mă face să pierd ocazia. Privirea tatei trece pe lângă mine, apoi devine din nou rigidă. Mă întorc să văd ce i-a atras atenția. Inima mi-o ia razna.

Satoshi?

Întorc din nou capul.

— Ce înseamnă asta?

Cu un gest al mâinii, tata îmi îngheață protestul pe buze.

— El crede că ești bolnavă și că medicul de familie nu poate veni să te vadă. Satoshi are să te însoțească unde e nevoie.

— Dar, tată, eu…

— Ajunge! mă pune el la punct, tăind aerul cu mâna. *Nu* negociem.

Tonul tatei își recapătă fermitatea în vreme ce rostește această sentință definitivă, ultimul cuvânt al cuiva care are autoritatea de a soluționa o dezbatere dificilă.

Privesc în liniște, cu dispreț. Dacă mai spun ceva, n-are să fie decât un strop de apă căzut pe o piatră încinsă de soare – o sforțare zadarnică.

— Gândește-te la fratele tău, la familia noastră, și acceptă.

Tata îmi lasă valiza jos și vorbește în șoaptă, exasperat:

— *Acceptă,* Naoko.

Să accept.

El când are să-i accepte pe Hajime și pe copilul nostru? Pe mine?

Trenul merge de-a lungul coastei pitorești a golfului Sagami, până la Hiratsuka, în prefectura Kanagawa. Hiratsuka e un orășel reconstruit după ce

a fost aproape distrus, în urmă cu doisprezece ani, de raidurile aeriene de la sfârșitul războiului. Poziția strategică și plajele întinse au făcut din el un loc sortit invaziilor, însă războiul s-a terminat, iar locuitorii care au supraviețuit au fost scutiți de o umilință în plus.

După treizeci de minute, eu și Satoshi coborâm din tren alături de câțiva alți călători. N-am vorbit cu el până acum.

— De ce ai fost de acord să mă însoțești? îl întreb, odată ajunși pe peron.

— N-ar trebui să călătorești singură.

Satoshi mută valijoara mea dintr-o mână într-alta, apoi îmi face semn să-l urmez afară din gară.

În aer încă mai plutește un văl subțire de ceață. Pornim întins către *Take Josan-shō,* Maternitatea „Bambus" pentru Mame Necăsătorite. Ceața învăluie clădirile simple ce mărginesc străzile principale ale orașului și le pictează în cenușiu-pestriț.

— Dar de ce te interesează călătoria mea? îl întreb pe Satoshi, potrivindu-mi pasul după el.

N-am nici cea mai vagă idee ce să sper de la astfel de vorbe. Poate că are să se înfurie și să plece, să se urce în tren și să se întoarcă acasă. Poate că i-am vorbit astfel doar din cauza furiei pe care mi-a stârnit-o tata silindu-mă să plec.

— Știi că acum sunt căsătorită?

— Da, știu asta, șovăie Satoshi, așteptând să treacă un om desculț, pe bicicletă, înainte să traversăm strada denivelată.

— Și, cu toate astea, îi mai îndeplinești tatălui meu rugămintea?

— N-am crezut că trebuia să-l fac să se simtă stânjenit, îmi răspunde el, ridicând din umeri.

Eu sunt cea stânjenită. Simt cum mi se înfierbântă gâtul, până la punctul în care încep să fierb de furie. Îmi ridic bărbia, înfruntându-l pe Satoshi.

— Știi și că sunt *însărcinată*?

Satoshi se oprește și rămâne cu privirea pironită înainte.

Vin în fața lui.

— Nu mă întâlnesc cu un medic de familie, așa cum ți-a spus tata, ci cu o moașă.

Odată rezolvată problema, mă răsucesc, plină de îngâmfare, și o pornesc mai departe. Acum poate să plece. Mă întorc să-mi iau valijoara, dar tresar. Satoshi e chiar în spatele meu.

— Un motiv în plus ca să te însoțesc, nu crezi?

Sprâncenele i se arcuiesc deasupra privirii directe.

— Mai ales cu un soț absent, continuă el, trecând pe lângă mine cu valiza în mână.

Cine se crede?

— Soțul meu e pe vasul lui, în Formosa, însă trebuie să se întoarcă din moment în moment.

Satoshi nu-i cu nimic mai bun decât *Obaachan* sau decât tata. Mă strecor printre o femeie cu un copil mic și un bărbat în vârstă, îmbrăcat într-o haină zdrențăroasă, ca să-l ajung din urmă.

Satoshi privește pieziș.

— Așadar, nu știi? răsuflă de parcă ar ofta și-și vâră mâna liberă în buzunar. Încetinește pasul. Mă întreb dacă tatăl tău te-a anunțat. Despre asta am vrut să discut cu tine. La înmormântarea mamei tale, îți amintești?

Sunt pierdută în ceață la propriu și la figurat, iar tata nu mi-a spus nimic. Îi arunc lui Satoshi o privire pierdută, care ține loc de orice răspuns.

— Nu știu toate amănuntele, însă tensiunile din Taiwan s-au agravat, iar un vas de patrulă al Marinei Militare a Statelor Unite a fost implicat într-un schimb accidental de focuri.

— Ce vas? Întrebarea îmi scapă înainte să mă fi gândit s-o pun. Ce vas, Satoshi? repet, prinzându-l strâns de mână, cu inima bubuindu-mi și gândindu-mă la ce poate și mai rău.

— Nu știu sigur, îmi răspunde el, clătinând din cap. Dar nu te îngrijora, asta poate însemna doar o întârziere.

Își pune o mână peste a mea și mi-o strânge.

Sar ca arsă, stânjenită că l-am apucat de braț.

— Te rog, îmi spune Satoshi oftând, cu privirea ațintită la abdomenul meu. Pentru binele copilului,

acceptă-mi prietenia și lasă-mă să te însoțesc restul drumului. Îmi face semn din cap să privesc înainte. Vezi? Gardul de bambus al clinicii e chiar acolo.

Șipci aurii, înalte, se întrețes și formează un gard care se întinde cât vezi cu ochii. Privirea îmi zboară de la Satoshi, iar în minte îmi revin vorbele tatălui meu. *Acceptă.*

— De dragul copilului, spun, și o iau din loc cu pași nervoși, răsucindu-mi între degete o șuviță de păr.

Sigur că tata n-a suflat nicio vorbă despre vreun conflict în strâmtoare. De ce ar fi făcut-o? El ar prefera ca Hajime să nu se mai întoarcă niciodată. Mi se face pielea de găină. Dacă nu se mai întoarce?

Odată ajunși, dăm de o poartă mare, pe suport de traverse și cu console ruginite. Vedem și un clopoțel de felul celor care se găsesc pe la templele *Bonshō,* pentru ca vizitatorii să sune, însă poarta e deschisă. Satoshi o deschide larg, apoi se dă la o parte pentru ca eu să intru prima. Din politețe, apuc grinda suspendată de lemn și sun o dată înainte să intrăm. La fel ca și la clopotele mai mari din temple, sunetul jos și clar răsună ca să anunțe de la mare distanță sosirea noastră.

Cărarea pietruită neuniform se răsucește precum un șarpe prin pădurea deasă. Drumul e bine întreținut, vegetația invazivă e ținută în frâu și curățată de uscături, însă covorul abundent de plante care acoperă solul îmi arată că pe aici nu se umblă des.

Sunt atentă la fiecare pas, căci aproape că m-am împiedicat de o piatră mai înaltă. Satoshi îmi caută mâna ca să mă sprijine, dar mi-am găsit deja sprijinul. Vreau să-i las impresia că n-am nevoie de ajutorul lui.

Zăresc, printre copaci, țiglele de culoarea bronzului ale unui acoperiș. Mijesc ochii, căutând mai multe detalii.

— Am crezut că asta e o clinică. Seamănă mai mult cu o casă.

Satoshi ridică din umeri. Nici el nu știe mai mult decât mine despre astfel de lucruri. Cărarea coboară în pantă, făcând să dispară din ochii noștri atât casa

din față, cât și strada din spate. Pe sub cupola densă a pădurii, pătrundem în lumea ascunsă de la jumătatea drumului. E liniște, nu se aud decât păsările cântătoare și cosașii. Și mai e ceva: un murmur continuu. Mă aplec să ascult. *Apă.*

Un mic râu cu ape verzui apare după colț. Urcăm pe podul din lemn roșcat și ne oprim ca să ne uităm peste balustradele lui înalte. Lumina bate de sus, scoțând la iveală cursul lin al apei adânci și viețuitoarele din ea. Crapi-dragon, dolofani și prosperi, șerpuiesc prin apă unduindu-și aripioarele cu sclipiri aurii, albe și negre. Locul e tihnit. Privesc peștii, însă îi arunc o ocheadă iute și lui Satoshi.

Nu doar că a înțeles povestea cu Hajime, dar și-a ținut promisiunea și nu i-a spus nimic tatălui lui, ca să salveze relația de afaceri a familiilor noastre și ca să mă ferească de umilință. Apoi a aflat că m-am căsătorit și că sunt deja însărcinată. Și totuși, m-a însoțit. Sângele îmi năvălește în obraji. Vina îmi biruie impertinența.

— Îmi pare rău.

Chiar dacă nu vreau să recunosc, sunt fericită că e cu mine și că mi-e prieten. Îl privesc în față.

— Îți sunt recunoscătoare pentru tot, Satoshi. Chiar și pentru simplul fapt că ești aici. Și îți cer scuze.

Ochii lui Satoshi privesc fix către apă, lăsând cuvintele mele să plutească între noi. Îmi ațintesc privirea la peștii colorați, nefiind sigură ce altceva aș mai putea să spun.

Satoshi își sprijină antebrațele de balustrada crăpată și-și împreunează mâinile.

— N-ai de ce să-ți ceri scuze, Naoko.

Nu primește scuzele mele?

Agitată, îmi pun mâinile în șold.

— Mă zăpăcești cu părerile tale. Îți sunt recunoscătoare, și totuși…

— Și, totuși, te întrebi de ce mă aflu aici? Satoshi se întoarce ca să mă privească fix în ochi. Da, îți înțeleg nedumerirea. Dar să ne înțelegem, eu n-am fost niciodată derutat de tine, îmi zice, înăbușindu-și

un zâmbet. Chiar și când erai doar o fetiță, ți-am înțeles adevăratul caracter.

Adevăratul meu caracter e unul egoist. Privesc în jos, nedorindu-mi să mă confrunt cu criticile lui.

— Din când în când, te vedeam împreună cu familia ta la întâlnirile companiei. Erai la fel de frumoasă ca și mama ta.

Fără să-mi iau bărbia din piept, îmi ridic, din curiozitate, privirea la auzul numelui lui *Okaasan.*

— Iar odată te-am prins furând *mochi,* îmi spune, râzând. Îți mai aduci aminte?

Îmi ridic capul și îl privesc, iar zâmbetul lui e molipsitor.

— Furam prăjituri de orez?

— Aveai câte una în fiecare pumn, îmi amintește, mângâindu-și gura. Și erai mânjită de zahăr lipicios de la multe altele. Când te-am luat la rost, mi-ai trântit o prăjitură în mână și ai fugit, aruncându-mi un zâmbet peste umăr.

Râd, dar nu-mi amintesc.

— Următoarea dată când te-am văzut, nu mai erai atât de mică. Iar acum… se întrerupe el, aruncându-mi o privire gânditoare.

Mă uit din nou în altă parte. Sunt sigură că obrajii îmi ard.

Aplecându-se peste balustradă, Satoshi arată înspre apă.

— Îl vezi?

Un crap-dragon galben, gras, mai mare decât restul și cu semne negre pe cap, înoată în cerc, în mijlocul apei. Clatin din cap, în semn că-l văd.

— Vezi cum îi ignoră pe ceilalți? Sare și rămâne în mijlocul apei, chiar dacă nu-i aruncăm deloc mâncare. Îmi amintește de peștele pictat al lui Rosetsu[6].

Satoshi pornește din nou la drum.

— Peștele lui Rosetsu a fost unul perseverent, îi spun, urmându-l pe cărarea șerpuită care acum urcă.

Mă gândesc la poveste. Rosetsu se afla lângă un banc de crapi-dragon. Se uita la un pește gras, care sărea pe gheață ca să ajungă la niște mâncare ce se

găsea în apropiere. S-a lovit la cap, s-a tăiat la aripioare și a pierdut mulți solzi încercând s-o prindă, dar n-a renunțat de fel.

— Rosetsu s-a minunat de perseverența lui, îmi continui eu gândul de mai înainte.

Satoshi a privește într-o parte, încuviințând cu un semn din cap.

— Da, eu sunt precum Rosetsu, iar tu ești…

— Precum *peștele* lui Rosetsu? îl întreb, ridicându-mi buza de sus în semn de dispreț.

Satoshi râde, iar apoi își coboară bărbia.

— Perseverentă. Vreau să spun că ești perseverentă. Și, la fel ca Rosetsu, îți admir eforturile. Ești la fel de hotărâtă ca atunci când, copil fiind, ai furat prăjiturile de orez.

Obrajii mi se aprind din nou, dar stinghereala e de moment și e înlocuită de curiozitate. În fața noastră copacii se răresc și dau într-un luminiș, iar la capătul lui cel mai îndepărtat se află clinica, o clădire care n-are decât parter. O terasă cu podea de scânduri se întinde de-a lungul întregii fațade, iar terenul din jur, deși cu iarba tunsă și bine întreținut, n-are niciun ornament.

Înainte să ajungem la intrare, o femeie între două vârste se apropie cu pași iuți, ca și când ne-ar fi așteptat. Părul ei e împletit strâns, iar umerii cocoșați îi ascund gâtul. Din spatele ochelarilor rotunzi, ochii femeii se mută, brusc, de la Satoshi la mine.

— Eu sunt moașa Sato. Tu ești Nakamura Naoko?

Mă înclin.

— *Ohayou,* da, sunt Naoko.

Deschid gura ca să spun ceva despre Eyako, moașa care m-a trimis aici, sau despre bunica, dar nu pot scoate un cuvânt. De ce se tot uită la Satoshi?

— Documentele de înregistrare? Le aveți?

Femeia întinde mâna ca să primească ceea ce mi-a cerut, în timp ce privirea ei continuă să se plimbe de la mine la Satoshi.

— O, da. Da, le am.

Scot plicul din buzunar și i-l dau.

Îl înșfacă și-l deschide ca să numere banii.

— Aha… bine, atunci poți intra. El, însă – nu, spune ea, uitându-se iar, derutată, la Satoshi, apoi se întoarce grăbită la clinică, lăsându-ne să ne luăm rămas-bun.

— Te pot aștepta la poartă ca să te conduc acasă, vrei? mă întreabă Satoshi, întinzându-mi valijoara.

Sunt tentată să primesc, dar îi răspund că nu.

— Ai făcut deja prea multe, și ar putea să dureze ore întregi, îi spun, făcând pe curajoasa, apoi înclinându-mă puțin. Îți mulțumesc pentru bunătatea ta, Satoshi. N-am s-o uit.

Îmi întoarce gestul.

— Amintește-ți, doar, că tu ești peștele cel perseverent, Naoko. Și să știi că te admir pentru felul în care lupți.

Lupta mea.

Însărcinată și singură. Iar acum, cu vestea unei posibile întârzieri a vasului lui Hajime, mi-e teamă că va fi nevoie să lupt.

Capitolul 22
America zilelor noastre

Călătorește prin lume ca să cauți, dar întoarce-te acasă ca să găsești ceea ce cauți!

Proverbul ăsta mi-a venit în minte în timp ce căutam online, stând comod acasă, sensurile unor simboluri ale scrierii *kanji.* Asta, dacă puteam numi apartamentul meu „acasă". Câtă vreme l-am îngrijit pe tata, mi-am petrecut majoritatea timpului acasă la el, în loc de acasă la mine. După ce a murit el, n-am fost sigură că aveam să rămân în zonă. Unul dintre avantajele jurnalismului e acela că poți scrie de oriunde.

Ca și cum soarta ar fi vrut să-mi dea un indiciu, la ureche mi-a ajuns zvonul îndepărtat al unei melodii italiene care se auzea dinspre canalul navigabil de sub fereastra mea. Deși locuiam în Midwest, centrul orașului avea un canal artificial cu un farmec specific venețian. Orașul chiar angajase un gondolier din Europa ca să le cânte serenade pasagerilor în weekenduri. I-am făcut cu mâna în timp ce trecea pe sub balconul meu. Și-a ridicat pălăria, fără să rateze o singură notă. Întotdeauna era același cântec: *O, sole mio.* O poveste despre iubire, soare și zile frumoase. Nici nu era nevoie de vreo traducere. Spre deosebire de simbolurile japoneze pe care încercasem să le descifrez. Scrierea Kanji nu transcria sunete. Să fi fost, așadar, pictograme ale cuvintelor? Unul dintre semne avea o linie cu un dreptunghi suprapus care arăta ca un velier cu pânze pătrate, iar celelalte două semne semănau cu niște săbii.

A trebuit să mă abțin să-l contactez pe Yoshio în weekend pentru noi informații, dar mi-am verificat e-mailul de mai multe ori, în speranța că-mi sosise un răspuns de la el. Am devenit obsedată, frustrată pentru că eram nevoită să aștept. Dacă scrierea kanji ar fi fost digitalizată de la bun început, aș fi putut să copiez acele semne în browserul meu și să le traduc imediat.

Am încercat diferite aplicații ca să fac traducerea, dar acestea n-au recunoscut simbolurile. Apoi am căutat tabele *kanji* online, doar ca să aflu că vocabularul japonez conținea optzeci de mii de astfel de simboluri. Chiar și tabelul prescurtat, care le prezenta doar pe cele mai comune – conținea peste două mii. Eu aveam de descifrat trei kanji și nicio potrivire probabilă.

M-am frecat la ochi, obosită de la cât mă uitasem în ecranul laptopului, apoi mi-am verificat din nou contul de e-mail, ca să văd dacă nu primisem, cumva, vreun mesaj de la Yoshio. Nimic.

Am luat o gură de cafea și am privit lung la mulțimea care se plimba de-a lungul canalului de sub fereastra mea. Oamenii traversau în grupuri podul pietonal de beton, precum bancurile de pești colorați care se îndreaptă cu toții în aceeași direcție.

N-am putut niciodată să mă integrez în mulțime. În schimb, am mers contra curentului și mi-am făurit propriul drum. Independența mea încăpățânată mi-a adus deseori necazuri. Am mai luat încă o gură de cafea, înăbușindu-mi un hohot de râs. *Așa tată, așa fiică.* Alegând să se căsătorească cu o japoneză în anii 1950, tata a arătat ce înseamnă să alegi „drumul mai puțin umblat”.

O ironie, din moment ce mulți au interpretat greșit poemul lui Frost. Una dintre interpretările ultimei strofe arată că acel călător meditează la felul în care, în viață, noi creăm povești, înzestrând cu un anume sens ceea ce nu-i decât un șir de alegeri întâmplătoare. Tata a brodat povești, dar alegerile lui n-au fost nici pe departe arbitrare. A ales să se căsătorească cu o fată japoneză și a ales să nu vorbească nimănui despre asta până aproape de sfârșitul vieții lui. Au fost decizii conștiente. Iar eu a trebuit să încep să le accept.

Potrivit cercetărilor mele, Declarația de Căsătorie servea ca dovadă legală de eligibilitate, un pas făcut în vederea obținerii unui certificat. Fusese nevoie de semnăturile ambelor părți, ale martorului și ale

notarului, și de aprobarea în scris a familiei, în cazul în care vreunul dintre soți avea sub optsprezece ani.

Formularul purta semnătura tatei, a miresei, un timbru sec și un alt set de semne lângă el. Acesta din urmă reprezenta semnătura fie a unui martor, fie a vreunuia dintre părinți. Dar de ce și-ar fi dat acordul părinții fetei, când nici măcar nu i-au permis tatei să rămână la ceai? Tata semnase scrisoarea „Hajime". Poate că părinții ei nu știuseră că el era american. Ce dezastru trebuie să fi fost atunci când au aflat! Am tastat în browserul meu: „tradu Hajime în limba engleză". Însemna *începe.* Apoi am apăsat pe iconul de sunet, ca să aud pronunția. *„Ha-je-mit".* Am tastat „James" și am repetat pașii. *„Jam-a-se".* Apoi am făcut la fel cu „Jimmy," numele din tinerețe al tatei. *„Ji-me".*

„Ji-me". Hajime. Conținea numele lui, dar aveam nevoie și de al ei. Am deschis e-mailul și am verificat din nou dacă primisem răspuns de la Yoshio. Cum n-am găsit nimic, am redeschis tabelul *kanji* și m-am întors la treabă.

Lumina se strecura prin draperiile trase ale ferestrei din camera de zi a tatei, atrăgându-mi atenția că trebuia să mă grăbesc înainte să ajungă camionul pentru donații. Eram de ore bune acasă la el, încărcând în mașină lucrurile pe care voiam să le păstrez și mutând în garaj cutiile rămase, ca să poată fi luate mai ușor. Nu mai trebuia decât să demontez și panoul meu de investigații. Apoi – asta avea să fie tot. Nu mai trebuia decât să sting luminile și să închid ușa apartamentului tatei pentru ultima dată. Dar nu eram pregătită să închei și cu viața lui.

Tatăl meu murise, însă fantoma devenisem eu. Spiritul meu neliniștit era cel care bântuia și care nu putea să lase lucrurile așa cum erau. Cum aș fi putut? La fel ca și în cazul unei case, ne construim fundațiile din familia pe care o avem, iar pereții ni-i construim din propriile experiențe. Dar ce mai poți să faci atunci când pământul îți fuge de sub picioare, ca în cazul meu? Tatăl pe care crezusem că-l cunosc era, acum, o

altă persoană. Familia în care crescusem se mărise – ca să includă o alta. Indiferent de vârsta pe care o ai, lucrurile astea te schimbă.

Pe mine mă schimbaseră.

Faptul că știam ceea ce știam despre tatăl meu trebuie să-l fi schimbat și pe el. M-am uitat lung la harta supradimensionată a Japoniei. Apoi, cu grijă, am desprins de pe panou articolele de interes istoric pe care le printasem, instantaneele tatei și ale echipajului din marina militară, inclusiv fotografia cu mireasa lui japoneză, și le-am pus pe toate într-un plic mare, ca să le păstrez în siguranță.

Apoi am scos piunezele care marcaseră locațiile. Făcând asta, am reconstituit viața tatălui meu. De pe creasta unui val uriaș – până în locul în care s-a izbit de Marea Falie, apoi până la ancora uriașă de la poarta bazei militare, apoi până la o stradă albastră unde a văzut-o pentru prima dată pe ea, viitorul lui, și s-a îndrăgostit.

A rămas o singură piuneză. Orașul de coastă Zushi, unde, chiar în spatele micilor porturi de agrement forfotind de oameni, pe un delușor, se afla căsuța tradițională uitată de timp.

Oare Yoshio uitase de rugămintea mea? Fusesem îndeajuns de răbdătoare tot weekendul și, deși era luni dimineață devreme aici, în Japonia era seară de-a binelea.

Mi-am scos telefonul, am intrat în contul de e-mail, am pus degetul pe iconul „Compune”, dar am zărit răspunsul lui Yoshio. În sfârșit.

Dragă Tori Kovač,

Îți doresc să ai parte de mult soare, acum că sezonul ploilor e pe sfârșite.

Te rog să mă scuzi că am întârziat să-ți răspund, dar sunt bucuros să-ți ofer următoarele informații.

Mai întâi, referitor la traducerea pe care ai solicitat-o, 中村 *e numele de familie Nakamura, care înseamnă „sat de mijloc” și care e unul dintre cele*

mai obişnuite nume de familie din Japonia, asemănător cu Jones sau Smith în America.

Referitor la proprietate, trebuie să ştii că în Japonia adresele sunt distribuite în ordinea construirii caselor şi, din cauza dezvoltării rapide şi continue a oraşului Zushi, codurile poştale s-au schimbat de multe ori. După cum ai descoperit şi tu, adresa pe care mi-ai dat-o nu mai există, dar, conform sursei mele de la departamentul de administrare a proprietăţilor, mai există casa. Aştept să primesc în curând o copie după înregistrarea oficială care conţine adresa actualizată.

Te rog să înţelegi că acest document despre casă nu va dezvălui numele familiei dacă nu s-a schimbat proprietarul, pentru că dezvăluirea completă a datelor legate de terenuri şi proprietăţi nu e o obligaţie legală în Japonia. Totuşi, plătirea taxei pe proprietate face excepţie de la cele de mai sus, şi am făcut câteva investigaţii. Numele care te interesează poate fi, de asemenea, aflat de la proprietarii actuali, prin contact direct cu ei, şi aş fi fericit să întreb în numele tău, dacă doreşti un interviu şi un tur al casei.

Aştept cu interes răspunsul tău.

Îţi doresc multă sănătate.

Al tău sincer,
Ito Yoshio
伊藤良夫

Am început să umblu prin cameră, mintea luându-mi-o cu trei paşi înaintea picioarelor. Numele de familie al femeii aceleia era Nakamura, iar Yoshio îi găsise casa. Poate că încă mai aparţinea familiei ei. Sau poate că nu, însă, dacă Yoshio i-ar fi abordat pe proprietarii actuali, ar fi putut obţine informaţii-cheie. Am zâmbit, încântată, în sinea mea, dar apoi un gând m-a oprit – un interviu. Mi-am trecut mâna prin păr, lăsând-o acolo.

Aş fi putut să mă prezint sub pretextul că eram interesată de proprietate şi de istoricul ei, şi să folosesc un pseudonim cu care să mă semnez. N-avea rost să aduc în discuţie trecutul tatălui meu, cu

excepția cazului în care ar fi fost necesar. Însă dacă în acea casă locuia aceeași familie, familia ei, ar fi vrut ei, măcar, să stea de vorbă cu mine? Ce i-aș fi putut spune femeii? Cum aș fi putut începe, măcar, să-i explic? Oare îi vorbise fiicei ei despre tata?

Mi-am lăsat mâna în jos și am căutat să-mi fac ordine în gânduri.

În timp ce căutam adevărurile din viața tatălui meu, nu m-am așteptat să trebuiască vreodată să le fac față, nici nu m-am gândit dacă puteau să mă afecteze în vreun fel.

Era posibil să-mi găsesc sora.

Oare arăta ca tata?

Eu moștenisem părul lui închis la culoare, care se cârlionța la umiditate, și ochii de un albastru-deschis, deși albastrul meu nu era la fel de străveziu ca al lui. Oare și ea avea ochi albaștri? Puțin probabil, însă era posibil să aibă obrajii lui cu gropițe și fața ascuțită. Se putea, chiar, să semene cu mine.

Am început din nou să umblu. O plimbare absurdă printre scenarii și posibilități imaginare. În timp ce eu mă jucam de-a prinselea cu tata în grădina din spatele casei, sau treceam prin jetul de apă al stropitoarelor de gazon pentru ca, pe urmă, să lunec mai bine pe tobogan, ea ce făcea? A avut oare petreceri la zilele de naștere, a mers în excursii cu familia? A avut o viață bună?

Mie nu mi-a lipsit niciodată nimic, pentru că tata a avut o copilărie plină de lipsuri. Ca adult, a insistat ca mama să cheltuie, la magazine, o mică avere în fiecare săptămână. Mi-am amintit cum cămara, frigiderul și o ladă frigorifică din subsol erau întotdeauna supraîncărcate, pentru ca fiica „lui” să nu ducă niciodată lipsă de mâncare. Și ea a fost copilul tatei, oare ei i-a fost vreodată foame? E cu putință ca familia ei să fie supărată pe el și să mă urască pe mine. La gândul ăsta, am scrâșnit. Familia ei ar fi putut avea motive întemeiate să simtă astfel.

S-o facă, dacă voiau. Am dat jos ultimul dintre lucrurile țintuite pe perete: scrisoarea tatei. Spre deosebire de el, care, pe Strada Albastră, își ridicase

privirea și-și văzuse viitorul în ochii fetei, eu m-aș fi uitat lung în ochii surorii mele și i-aș fi înmânat plicul care conținea trecutul tatălui ei. Iar apoi, citindu-i cuvintele, ea și-ar fi dat seama de părerea de rău din inima lui. Poate că asta își și dorise tata de la mine.

Am răsucit scrisoarea în mână. Dacă aș fi știut ce secrete conținea, dacă aș fi știut cum aveau ele să-mi schimbe imaginea despre lume, imaginea despre *tatăl* meu, aș mai fi deschis-o? Am făcut lucrul ăsta pe loc și am recitit cuvintele lui. *Vreau să știi că n-am avut niciodată o singură părere de rău pentru că te-am iubit. Dar pentru faptul că te-am pierdut*? *Pentru cum te-am pierdut și pentru motivele din care te-am pierdut? O, în privința asta – am atât de multe păreri de rău.*

Încă mai așteptam dosarele militare ale tatei, dar ele nu puteau conține nimic mai mult decât o confirmare a căsătoriei. Aveam deja documentul de căsătorie, scrisoarea, un nume și, în curând, adresa, așa că ce altceva îmi mai trebuia?

Împrejurările și motivele.

Iar ca să le aflu, aveam nevoie de un bilet.

Trebuia să merg personal, n-ar fi ajutat la nimic să discut prin telefon. Iar, dacă familia ei nu mai era proprietara casei, noii locuitori ar fi putut avea informații care să mă ajute să găsesc acea familie. Trebuia să știu. Trebuia să fac asta pentru tatăl meu și pentru mine. Dar cum? Cât timp îl îngrijisem pe tata, trăisem numai din economii și lucrasem doar când și când. Mi s-a pus un nod în gât doar gândindu-mă la starea finanțelor mele, la câte facturi neplătite se strânseseră și la cum mi se topise mare parte din economii. Nu mi-aș fi permis să mă duc.

Am privit lung scrisoarea tatei, am recitit cuvintele lui, apoi m-am uitat fix la singurul lucru care conta: *fiică.*

N-aveam cum să nu fac asta.

Capitolul 23
Japonia, 1957

Maternitatea e mare, curată și are un parfum plăcut. Lemn de santal și, probabil, cuișoare. Mirosul plutește în aer, răspândindu-se constant din pulverizatorul alb de ceramică.

Deși totul e așa cum trebuie, mie nu-mi place. Nu-mi place nimic la locul ăsta. Sunt pe jumătate tentată să mă întorc și să fug după Satoshi. De ce am refuzat propunerea lui de a mă aștepta?

O fată tânără, nu îndeajuns de mare pentru căsătorie, dar pregătită să nască, își face apariția. Nu-i câtuși de puțin dichisită și are o tunsoare scurtă, copilărească, cu bretonul tăiat ca din topor. Chimonoul modest, de zi cu zi, i se înfășoară strâmb pe sub burta umflată și atârnă ciudat. N-o ajută nimeni să se îmbrace? Nu scoate niciun cuvânt, doar mă privește cu ochi mari, curioși.

Un sunet strident, care se aude din spatele casei, sfâșie tăcerea. Mă întorc ca să-mi dau seama din ce parte vine, iar, în schimb, dau de moașa Sato. Merge cu pași repezi, ștergându-și stăruitor mâinile de o bucată de pânză *tenugui,* netivită.

— Astăzi se naște un copil, spune, pe un ton firesc. Jin, du-o pe Naoko în camera liberă.

Se răstește la mine:

— Ai să rămâi aici, ai înțeles? Se răsucește pe călcâie fără să afle răspunsul meu, dar strigă peste umăr: Și tatăl copilului nu se poate întoarce să vă viziteze. Doar fetele au voie aici.

Crede că Satoshi e tatăl?

Fata pe nume Jin îmi face semn cu mâna s-o urmez, în timp ce prin pereți răsună țipete. O altă fată, tot însărcinată, aleargă pe hol cu brațele încărcate de prosoape. Trecem pe lângă alte două fete. Privesc, mirate, înspre mine. La una dintre ele, cam de vârsta mea, sarcina abia începe să se observe. Cealaltă, ca și Jin, e aproape de termen, însă e mai în vârstă.

Simt țipetele până-n măduva oaselor. N-am mai asistat până acum la o naștere. Pentru că *Okaasan* a avut o sarcină dificilă, l-a născut pe Kenji la spital. Mi se strânge stomacul. Mi-aș dori ca mama să fie acum aici. Mi-aș dori să mi se facă analizele și să fiu trimisă acasă.

Jin deschide cea mai îndepărtată ușă și se dă la o parte ca să pot intra. O închide în urma mea, dispărând fără să scoată un cuvânt.

Spațiul e mic, împărțit de un paravan din hârtie de orez *shoji.* Văd o saltea japoneză. O masă. Un tablou *sumi-e* – o tulpină simplă cu frunze despicate, într-o singură nuanță. Trecerile de la lumină la întuneric sugerează un dialog subtil între tulpină și frunze.

Țipetele pătrunzătoare continuă să se audă din camera alăturată.

Mă așez pe salteaua subțire și mă masez deasupra ochilor, ca să alung tensiunea. Pentru că moașa Sato e ocupată cu nașterea, nu-mi rămâne altceva de făcut decât să aștept.

Țipetele se aud tot mai tare. Culcată pe spate, ascult cu ochii larg deschiși și privesc îndelung tavanul, ale cărui grinzi de bambus sunt la vedere, și care se împletesc mult deasupra mea. Le număr și le tot număr, gândindu-mă la copilul meu, la *Okaasan,* la Hajime. Oare el e bine? Ce s-o fi ales de nava lui? Vor mai fi și alte întârzieri? Țipetele se întețesc, chiar și înainte să ajung cu numărătoarea la ultimul rând de grinzi.

Cu ochii strâns închiși, îmi vâr degetele în urechi ca să nu mai aud țipetele. Dar acum mi se pare că ele răsună dinlăuntrul meu. Îmi acopăr fața cu palmele ca să-mi ascund lacrimile. Nu-mi doresc decât să știu că pruncul meu e sănătos – și să plec acasă. Sunt obosită de-a bine-lea. Ușa se deschide.

— Hei, fato. *Fato.*

Căutând cu privirea, o văd pe Jin, care aduce o tavă cu mâncare. În spate, privind peste umărul ei, e altcineva. Fata asta din spate e cea care m-a strigat. Nu-i la fel de tânără sau de drăguță, dar e departe de a fi urâtă. Cu părul de lungime medie, cu bucle mari și

buzele rujate cu un roșu aprins, e greu să treacă neobservată.

Sfioasă, mă ridic și-mi șterg ochii. Sunt aici de doar câteva ore și plâng precum pruncul care încearcă să vină pe lume.

— Vă rog… le spun, făcându-le semn să intre, apoi îmi netezesc cămașa ca să arăt așa cum trebuie.

Jin duce tava ținând-o deasupra burții ei umflate. Fără un cuvânt, face o plecăciune, apoi pune tava în fața mea.

— Mulțumesc, îi spun, însă Jin nu mă bagă în seamă, ci se răsucește pe călcâie și pleacă.

— N-o băga în seamă. Abia vorbește, spune fata cea nouă. O să nască în curând, apoi o să plece repede, așa că ce importanță are?

Fără să aștepte vreo invitație, fata se trântește lângă mine și arată spre mâncare.

— Ceai *Ban-cha* de lămâie, ca să te facă să te simți mai bine, iar moașa Sato m-a pus să-ți pregătesc un prânz târziu ceva mai deosebit, înțelegi?

Masa constă în tăieței *udon* reci și într-o supă fierbinte în care să-i înmoi.

— *Arigatō gozaimasu.* De fapt, îmi e cam foame, spun, reușind să înclin din cap și să zâmbesc.

— Foarte curând, ai să începi să vrei mereu ceva de mâncare. Așa că dă-i bătaie, înainte ca moașa să înceapă să-ți numere fiecare îmbucătură. Își privește unghiile în timp ce vorbește, răzuindu-și resturile de ojă roșie. N-ai voie să te îngrași prea mult, altfel ai să coști prea mult.

— Îmi ridic ochii și o privesc uimită, pentru că eu nu rămân.

— Nu-ți face griji, eu întotdeauna iau mai mult, pe ascuns, și pot împărți. O, pe mine mă cheamă Chiyo. Chiyoko, de fapt, dar nu mai sunt copil, nu-i așa?! turuie, zâmbind și mângâindu-și burtica rotundă.

E o burtică decentă și, dacă ar fi să ghicesc, aș spune că e în luna a cincea sau a șasea, dar nu sunt sigură.

— Naoko, așa-i? Da, ți-am citit hârtiile. Vii din Zushi, ai o familie înstărită și… Zâmbetul îi piere de

pe față, înlocuit de o strâmbătură din nas și de o privire disprețuitoare. Umblă vorba că ai un soț chipeș, pufnește ea.

Nu mă surprinde că bunica i-a spus moașei că sunt măritată. A făcut-o ca să-mi protejeze reputația, precum și numele familiei noastre. Și sunt convinsă că l-a trimis pe Satoshi cu mine ca să lase impresia că soțul meu e japonez. Zâmbesc și schimb subiectul.

— Deci, cine sunteți voi?

— O… începe Chiyo, privind în sus și luându-le la rând pe ocupantele casei. Jin, fata simplă pe care deja ai cunoscut-o. Aiko, ea e la fel ca mine, preocupată de modă și de tot ce-i modern. Mai e Yoko, cea care țipă în durerile facerii, deci nu prea contează, și Hatsu.

Își dă ochii pe cap.

— Hatsu e plictisitoare și se crede mai deșteaptă decât toată lumea. Drept urmare, o ignorăm.

Principala vinovată pentru toate nenorocirile e gura, așa că aprob, apoi îmi ridic bolul și mi-o umplu pe a mea înainte să vorbesc și să adaug mai multe.

Chiyo se apleacă mai aproape.

— Tu și cu mine vom fi ultimele care pleacă, pentru că sarcinile noastre nu sunt atât de avansate. Așa că o să fim prietene bune, da?

— O… spun, înghițind repede. *Ultimele care pleacă? Nu,* eu sunt aici doar pentru o zi, poate o noapte – dacă nu mă consultă cineva imediat. Moașa Eyako m-a trimis pentru niște analize, ca să se asigure că pruncul meu e bine. Ea e aici?

Buzele roșii ale lui Chiyo fac o grimasă.

— Cine e Eyako? Sato e singura moașă. Poate că ai înțeles greșit.

— O, da, poate.

Sorb din ceai și încerc să nu par neliniștită. Nu contează, câtă vreme analizele confirmă că pruncul e sănătos. Apoi pot pleca. Curând.

Un alt țipăt umple casa.

Chiyo vorbește în continuare. Îmi spune că familia ei e de modă veche și plictisitoare (toată lumea e plictisitoare pentru Chiyo) și că nu-i pasă că a trebuit

să abandoneze școala, pentru că plănuiește să plece la Paris sau, poate, în America.

Zâmbesc, recunoscătoare pentru companie, dar contrariată de cuvintele fetei.

Nu vorbește niciodată despre copilul ei.

Nu vine nicio moașă să mă vadă. Nici Eyako, pe care Chiyo nu o cunoaște, nici Moașa Sato, care încă e ocupată. Fata care țipă, Yoko, încă n-a născut. E în travaliu de când am venit, și deja e seară, biata de ea. Fetele de aici au fost singurele mele vizitatoare. Una câte una, au venit să stea de vorbă și să-mi țină de urât.

Ne așezăm pe covorașul *tatami,* toate cinci grămadă, toate cinci însărcinate. Trebuie să fie o adevărată priveliște. Eu sunt nou-venita, simpatizată pentru moment, și toată lumea mă analizează. Încerc și eu să-mi dau seama cine sunt ele. Cine e prietenoasă? Cine se aseamănă cel mai mult cu mine? De cine ar trebui să mă feresc? Deși curând voi pleca, așa că ce importanță mai are?

Țipetele din camera alăturată continuă. Răsună în aer, puternice și guturale, îndeajuns de puternice ca să mă facă să mă înfior.

Nerăbdarea moașei Sato se aude, și ea, prin pereți:

— Împinge! strigă ea, acoperind vocea fetei. Împinge mai tare!

Îmi acopăr urechile și spun:

— Nu cred că vreau să nasc.

Fetele râd. Chiyo e cea mai gălăgioasă. Crede că toate spusele mele sunt inteligente. Însă nu toți cei care râd cu tine îți sunt și prieteni. Așa că am să fiu atentă, pentru orice eventualitate.

Chiyo face semn către Jin, care stă în fața mea.

— Tu urmezi, Jin. O să-ți auzim, în sfârșit, vocea? Ai să scoți vreun sunet cât de mic?

Jin nu răspunde. Obrajii ei sunt îmbujorați din pricina stinghereli permanente. Are oare măcar paisprezece ani? Poate că e mai tânără. Nu îndrăznesc s-o întreb cum a ajuns în situația asta.

— O, da, are să țipe. Poate că mai tare decât noi toate la un loc.

Aiko stă între mine și Jin. Are douăzeci și trei de ani, e cea mai în vârstă, și e însărcinată în șase luni și jumătate. E aranjată din cap până-n picioare, în stil modern și occidental, cu părul dat cu gel și prins în clame, la fel ca fetele pe care le văd făcându-și veacul la baza americană. Nu-i de mirare că Chiyo o idolatrizează. Înțeleg atracția. Aiko e fascinantă chiar și însărcinată. Deși înfățișarea îngrijită și elegantă accentuează trăsăturile delicate ale lui Aiko, în cazul lui Chiyo – scoate în evidență lipsa ei de farmece. Chiyo se străduiește prea mult.

Hatsu, cea despre care Chiyo spune că e plictisitoare, are optsprezece ani și intră în luna a șaptea. Cu pometi ascuțiți și gene lungi, e drăguță fără machiaj, fapt ce o poate face geloasă pe Chiyo și-i poate explica disprețul. Hatsu e și destul de tristă.

Hatsu o mângâie pe Jin pe picior.

— Nu-ți face griji! Pun pariu că tu o să naști cel mai ușor, o asigură, clătinând încurajator din cap și dându-i șuvițele subțiri de păr după fiecare ureche.

— Deci, Naoko.

Aiko se uită la celelalte fete, apoi mă străpunge cu privirile ochilor ei machiați.

Mă crispez pentru o clipă, atentă la tonul ei și dându-mi seama, deja, că frumusețea ei e doar de suprafață.

Îmi spune, cu un surâs afectat:

— Am auzit că ești căsătorită și că, după spusele lui Jin, soțul tău e foaaarte *chipeș,* lungește ea cuvântul, pentru ca Jin să simtă impactul.

— N-am spus eu asta! se dezvinovățește Jin oftând și îmbujorându-se.

— Ce? Ce-ai spus, Jin? se apleacă Aiko înspre fată, înghesuind-o, și cu mâna făcută căuș la ureche.

Gestul ei jucăuș are și o latură înțepătoare.

— Insinuezi că *mint?* Că sunt o mincinoasă? Pun pariu că ai mințit și că nu e căsătorită.

Jin privește în jos, frustrată. Clatină din cap, cu buzele strânse.

— Mulțumesc, Jin, îi spun zâmbind, și încercând s-o fac pe Aiko să-i dea drumul la mână și să-și îndrepte atenția către mine. Și eu cred că e chipeș. Și da, Jin a spus adevărul. Sunt căsătorită.

Funcționează. Toate privirile sunt ațintite la mine. Jin îmi aruncă o privire, apoi se uită în altă parte.

— Nici eu n-o cred, i se adresează Aiko lui Chiyo, ca și cum s-ar fi înțeles între ele după ce m-au forfecat. Nu-i deloc diferită de noi, celelalte.

— *Sunt* căsătorită!

Scutur din cap, contrariată de întorsătura pe care a luat-o discuția.

Țipetele răsună din nou prin pereți, urmate de porunca moașei de a împinge.

— Atunci, de ce ești aici? li se alătură Aiko celorlalte. N-am dreptate?

Îmi vine să urlu. Obrajii îmi ard. Sunt sigură că sunt mai roșii decât cei ai lui Jin.

— Sunt aici pentru analize. Am avut o sângerare, mai bine zis, niște pete, dar Eyako, moașa, a socotit că…

— Nu! strigă Chiyo, înfuriată, luându-și ochii de la Aiko și străfulgerându-mă cu privirea. A vrut să spună: de ce ești aici?

— Aha, poate că l-a păcălit. Poate că nu-i copilul lui, spune Aiko, strângând din buze.

Înainte să pot protesta, un alt țipăt răsună în noapte, mai tare și mai lung. Ne uităm una la cealaltă, cu ochii mari. Urmează o pauză lungă.

Apoi auzim plânsetele unui prunc.

Eu râd. E precum un clopoțel. Dacă-l atingi ușor, nu scoate decât un clinchet ușor. Dacă îl lovești tare, răsună zgomotos. Pruncul ăsta țipă tare. *Sunt aici!* Cere atenția tuturor.

Mâinile îmi acoperă zâmbetul. Pentru moment, am uitat de acuzații și vreau să alerg și să-i urez bun venit acelei micuțe ființe. Oare o vom ține cu toatele în brațe? Are să fie atât o delectare, cât și un exercițiu bun. Îmi imaginez ziua în care se va naște pruncul meu și cât de încântat va fi Hajime. Mi-l imaginez cu un zâmbet larg, radios.

— Are plămânii la fel de buni ca ai maică-sii, spun, dar nu râde nimeni de data asta, nici măcar Chiyo.

Văd fețele întunecate ale fetelor și zâmbetul îmi piere. Nimeni nu se uită la mine în afară de Hatsu, care nu-și mai ascunde tristețea. Are lacrimi în ochi. Mi se face pielea de găină pe brațe.

— Ce-i? o întreb pe Hatsu, aplecându-mă în față.

Nu primesc niciun răspuns.

E o liniște de mormânt peste tot.

Îmi aplec capul ca să ascult.

De ce nu plânge pruncul?

Toată lumea e împietrită, toată lumea își ține răsuflarea. Hatsu oftează. Oare pruncul e alăptat? Copilașii vin pe lume flămânzi. Simt un fior pe șira spinării. Pardoseala scârțâie. Pași repezi se aud tot mai tare, apoi dispar. Un alt scârțâit, iar apoi – un plânset domol. Acela nu-i al pruncului.

E al mamei.

— De ce plânge Yoko? întreb în șoaptă, dar totul înlăuntrul meu urlă.

Ce s-a întâmplat cu pruncul? Ce s-a întâmplat cu pruncul?

Voci înăbușite vibrează prin pereți, apoi se aud pași greoi. Privesc fața fiecăreia dintre fete, căutând răspunsuri. Jin se uită la podea. Hatsu privește în gol. Aiko și Chiyo se uită una la cealaltă. Fără o vorbă, cu toatele se ridică și se îndreaptă către ușă.

— *Așteptați!* Chiyo?

Ea privește înapoi, pe când celelalte ies una câte una.

Buzele roșii ale lui Chiyo surâd disprețuitor.

— Ce credeai, Naoko? Nu cumva credeai că toate avem soți chipeși pe care să-i păcălim ca să ne ia de neveste?

Pufnește, furioasă, și trântește ușa în urma ei.

Inima îmi bubuie în piept. Mâinile îmi tremură. Lacrimile adunate în colțul ochilor mă ard. N-a vrut să spună că… Trebuie să fi înțeles eu greșit. Da, cu siguranță că am înțeles greșit. Dar, în sinea mea, mi-e teamă de tot ce-i mai rău.

Târându-mă în mâini și-n genunchi, mă duc la peretele despărțitor, îmi apropii urechea și ascult. Aștept să plângă pruncul. Trebuie să-l aud. Aștept plânsul lui, care să-l acopere pe cel al mamei.

Care să-l acopere pe al meu.

Capitolul 24
Japonia zilelor noastre

La mai puțin de o săptămână de când Yoshio m-a contactat în legătură cu proprietatea și numele de familie, m-am îmbarcat pe un Boeing 777 și m-am îndreptat spre Est. Avionul a rulat la sol, a decolat și, în câteva minute, și-a croit drum printre norii dimineții. M-am așezat comod pentru un zbor de șaisprezece ore, însă nu m-am liniștit deloc.

În schimb, m-am uitat la filme, am urmărit traseul avionului pe o aplicație de la bord și m-am sprijinit de hublou ca să cercetez atent cerul. Oare tata era acolo și mă privea? Oare călătoria mea în Japonia l-ar fi făcut fericit? Știam sigur că modul în care am plătit-o nu l-ar fi făcut.

Atunci când tata condusese pentru prima dată Cadillacul, aducându-l acasă, mama nu se lăsase convinsă de extravaganța lui strălucitoare, pretinzând că era prea mare și prea scump.

— Avem deja o mașină care funcționează bine, spusese ea, însă tata susținuse că achiziția de 7.500 de dolari, promovată drept bijuteria General Motors – fusese o investiție avantajoasă. S-a dovedit că el a fost cel care a avut dreptate.

Un Cadillac Eldorado Biarritz din 1958 decapotabil, în stare impecabilă, ar fi putut obține undeva între șaptezeci și două sute de mii de dolari de la colecționarii serioși. Eu obținusem undeva între. Era mai mult decât suficient pentru excursie și cheltuieli, dar sentimentul de vinovăție era mai mult decât puteam suporta.

Atunci când Cadillacul cel neprețuit al tatei fusese urcat pe platforma auto și plecase către noii săi proprietari, am rămas în drum și am plâns. Vândusem singurul lucru de valoare pe care-l moștenisem.

Însă, în final, contase mai mult șansa de a reconstitui însăși ideea pe care o avusesem despre persoana tatălui meu, amintirile noastre comune,

încrederea în tot ceea ce știam despre el și posibilitatea de a înțelege cele întâmplate.

Mi-aș fi dorit să fi știut la ce să mă aștept.

Yoshio încă aștepta să afle, din documentele legate de taxele de proprietate, numele care mă interesau, însă obținuse adresa realocată a casei și-mi promisese să călătorească în Zushi ca să aranjeze un tur al casei și un interviu. Deși îi eram recunoscătoare pentru ajutor, jurnalistul din mine era alertat de faptul că nu-mi spusese ce număr avea casa. Yoshio, un reporter competent în domeniul lui, înțelesese că, în momentul în care aveam să primesc informația, el ieșea din joc. Iar, cum eu nu scriam decât articole de investigație, părerea mea e că el mirosise că era rost de un subiect din domeniul ăsta.

N-ar fi fost pentru prima dată când el și cu mine urmăream același subiect. Amândoi ne doriserăm să realizăm un interviu cu directorul general de atunci al IAEA[7], însă eu am fost cea care l-a obținut. Atunci când interviul meu a stârnit vâlvă la nivel internațional, Yoshio a trecut în tabăra cealaltă și a scris un articol opus, ca să-l discrediteze pe al meu, dar care a avut un succes la fel de mare. Nu că l-aș fi învinovățit pe Yoshio atunci sau acum. Jurnalismul fusese mereu, pentru noi, un joc de informații, un joc pe care îl jucam amândoi ca să ne câștigăm existența. În plus, îl informasem doar că investigația de acum era neoficială, însă nu-i spusesem de ce. Mi-am propus să-i explic mai multe atunci când aveam să ne întâlnim la Tokyo, ca să luăm prânzul. Trebuia, doar, să fiu chibzuită în felul în care urma să-l abordez, și să am grijă să-i spun doar ce și cât trebuia.

Undeva în spatele meu un bebeluș a început să plângă și, la anunțul comandantului, s-a aprins semnalul luminos pentru centurile de siguranță. Urechile mi s-au înfundat de la coborârea treptată. Am rabatat măsuța pliantă din dreptul scaunului meu, mi-am strâns lucrurile, apoi am ridicat parasolarul hubloului.

Aeroportul Internațional Narita se afla în afara orașului Tokyo, la o oră distanță, așa că n-am văzut

peisajele extraordinare ale metropolei și, cerul fiind înceţoşat, n-am putut zări muntele Fuji la orizont. Doar canale şerpuitoare de apă, clădiri îngrămădite și tipicele parcele ale solului cultivat în fel și chip. Acestea din urmă, spre deosebire de terenurile agricole din Midwest, semănau cu un uriaș teren de golf presărat cu fâșii de nisip și cursuri de apă. M-am aplecat mai aproape de hublou și am mijit ochii ca să văd mai clar. Câmpurile erau inundate. Oare nu se terminase sezonul ploios?! Pe măsură ce ne apropiam, bazinele adânci, cu funduri noroioase, ieșeau la suprafață: erau câmpuri de orez. Avionul s-a zgâlțâit din pricina turbulenței, iar eu am apucat mânerul scaunului și m-am pregătit să fac față aterizării.

După un zbor lung și o diferență de fus orar de paisprezece ore, am ajuns, extenuată, în Japonia. Am predat biletul de îmbarcare, asigurarea de sănătate și declarația vamală, apoi m-am așezat la cozile lungi pentru procesarea imigrării, unde mi-au făcut o poză și o scanare a ochilor, mi-au luat două amprente și mi-au înregistrat temperatura. Am fost bucuroasă că rețeaua de telefonie avea acoperire. Însă m-am supărat atunci când aplicația de navigare m-a îndrumat către trenuri. Hotelul meu se afla în zona aeroportului. Îl alesesem tocmai ca să-mi fie cât mai ușor, și mi-am dat seama că, pentru a ajunge la el, nu era nevoie să iau decât un tren suburban.

O oră mai târziu, în sfârșit cazată, am luat un sedativ și, de îndată ce am pus capul pe pernă, m-am rugat pentru cea mai dulce binecuvântare – somnul.

În dimineața următoare, m-am îmbarcat în trenul Narita Express, aglomerat, însă locurile spațioase, interiorul impecabil și priveliștile frumoase m-au făcut să dau uitării frustrarea unei călătorii lungi. De pe scaunul de la geam, am admirat bogatul peisaj rural al prefecturii Chiba, în timp ce călătoream către cea mai populată metropolă din lume – Tokyo.

Trenul de mare viteză și-a croit drum prin câmpurile mlăștinoase de orez și prin fâșiile mari de verdeață, ocolind niște orășele adormite care,

conform aplicației mele de călătorie, erau adevărate vetre de istorie. Într-unul dintre ele exista o moară de vânt olandeză, înconjurată de hectare de flori de sezon – un dar din partea olandezilor, pentru sărbătorirea a patru sute de ani de comerț. Un alt loc interesant era orașul ascuns Samurai. Oare tata se oprise vreodată ca să vadă ruinele castelului? Se plimbase pe cărările secrete și făcuse turul puținelor case rămase în prezent și care le aparțineau celor care juraseră să protejeze orașul?

După ce am traversat apa, decorul s-a schimbat de la verdele de provincie la griul orașului cu clădiri longiline și înalte, toate luptându-se pentru același spațiu. Datorită distorsiunii geamului curbat al trenului, m-au întâmpinat cu o plecăciune. Mă consideram un om umblat prin lume, însă nimic din ceea ce văzusem nu se compara cu Tokyo. Nici Chicago ca mărime, nici New York ca aglomerație. Priveliștea clădirilor care se profilau la orizont era spectaculoasă.

Am verificat stația de destinație pe monitorul în patru limbi, m-am uitat la bagaj, apoi m-am pregătit de plecare. Afară, primul șoc pe care l-am avut a fost cel legat de umiditate, iar cel de al doilea – legat de revelația că tata *fusese aici.* Pășeam în poveștile pe care mi le spusese, și urmam o hartă la modul propriu. Acum nu mai era vorba despre locațiile prinse în piuneze, care mă ajutaseră să-i refac traiectoriile „celeilalte vieți” pe care o trăise, ci mergeam chiar pe urmele pașilor lui. Mi s-a făcut pielea de găină.

Între gară și restaurantul ales de Yoshio era un drum de câteva minute de mers pe jos, dar am ajuns devreme, pentru că voiam să cercetez împrejurimile. Ca orice turist care se respectă, am făcut câteva instantanee cu exteriorul de cărămidă roșie al gării și cu acoperișul ei ascuțit, strălucitor. Apoi m-am dat mai în spate și am mai făcut câteva. Arhitectura, deși frumoasă, cu placaje de piatră și reliefuri decorative, părea europeană. Aparținea Italiei sau Angliei, nu capitalei Japoniei. Clădirile acopereau fiecare metru

de sol, iar oamenii populau fiecare spațiu dintre ele. Existau mai multe automate decât copaci și, în timp ce orașul în sine strălucea de curățenie – nu vedeai un fir de gunoi – cerul era murdărit de panouri publicitare. M-am lăsat pe spate ca să le văd mai bine și am încercat să-mi imaginez cum arătau luminile lor de neon pe timpul nopții.

Peste tot te întâmpinau lucruri demne de mirare. O pasăre electronică a ciripit atunci când am traversat strada. M-am oprit, încercând să-mi dau seama de unde venea sunetul. Un grup de tineri îmbrăcați în culorile curcubeului fluturau din mâini înspre dispozitivul instalat deasupra trecerii de pietoni și zâmbeau. Le-am zâmbit și eu. N-aveam nevoie de translator.

Meniurile electronice ofereau totul, de la pește la tofu, iar pe când treceam pe lângă vânzătorii ambulanți, mi-am dat seama că nu trebuia să mă uit prea lung, căci riscam să fiu obligată să gust.

M-am așteptat ca vechiul să fie la un loc cu noul, precum în Europa, unde Colosseumul și Fontana di Trevi au rămas printre hotelurile butic și magazinele pline de kitsch. Acolo, oriunde te întorceai, lumea modernă se amesteca cu trecutul ei. Simțeai istoria. O simțeai pe piele. O respirai în aer.

Dar nu în Tokyo.

Tokyo era nou-nouț, ca și când abia ar fi ieșit de la o baie tradițională, cu istoria complet curățată.

Am sperat doar ca vizita mea să poată face la fel pentru tata.

— Bună! Tori? Tori Kovač?

M-am întors și l-am zărit pe Yoshio făcându-mi cu mâna chiar din ușa restaurantului.

Desigur că m-a recunoscut. Nu eram greu de reperat. În primul rând, aveam bagajul; apoi Tokyo, la fel ca întreaga Japonie, e populat aproape în totalitate cu japonezi. Deși mă simțeam bine în pielea mea, era pentru prima dată când trăiam acut conștiința diferenței dintre mine și alții. Mi-am netezit pantalonii gri și mi-am închis până sus nasturii de la cămașa cu mânecă scurtă. Afară era îndeajuns de cald

pentru o bluză fără mâneci, dar, în Japonia, umerii se acoperă.

— Bună. Yoshio?

Arăta exact ca în fotografia lui de prezentare. Trecut de patruzeci de ani, cu maxilar pătrat și zâmbet larg, încrezător. I-am întins mâna, nesigură, dar mi-a strâns-o, mi-a scuturat-o, iar apoi și-a pus cealaltă mână deasupra și le-a scuturat din nou.

— Haide… am rezervat o masă.

A deschis ușa restaurantului, apoi m-a urmat înăuntru.

— Ți-a plăcut călătoria cu trenul prin provincie?

— A fost minunată, i-am răspuns, deschizând larg ochii ca să încerc să mă adaptez la lumina scăzută. Și nu atât de aglomerat cum îmi închipuisem, am adăugat, încetinind ca să-l las pe el înainte.

— O, da, dar ai călătorit cu expresul. Dacă ai fi călătorit cu trenul pentru navetiști, în timpul orelor de vârf, ar fi fost o cu totul altă poveste. Sunt atât de mulți oameni, încât acei *Oshiya* cu mănuși albe sunt angajați ca să împingă pasagerii înăuntrul trenului.

A mers la o masă de lemn cu picioare scunde, cu perne roșii, rotunde, de pus pe jos, așezată de-a lungul peretelui celui mai îndepărtat.

— Departe de soare și de strada zgomotoasă, ca să avem o conversație liniștită.

Deja eram neliniștită. Multe depindeau de această conversație. Am tras bagajul de mână aproape de mine, lângă perete, în timp ce Yoshio și chelnerița vorbeau în japoneză.

— Îmi permiți, te rog, să comand pentru tine? m-a întrebat Yoshio, întorcându-se către mine. Îți promit că n-ai să fii dezamăgită. Preparatele de aici sunt celebre în lumea întreagă.

Mi-a venit în minte bucățica pe care mi-o dăduse s-o gust vânzătorul ambulant, textura ciudată pe care abia am reușisem s-o înghit, dar am aprobat și am zâmbit oricum, refuzând să cad în stereotipul americanului mofturos. Îmi învățasem bine lecția din alte călătorii pe care le făcusem în străinătate. În Italia am încercat să-mi fac cunoscute preferințele

culinare, iar bucătarul italian scund mi-a spus, categoric: „Mănânci ceea ce gătește mama!” Și asta a fost tot.

După ce ni s-a servit ceaiul și ni s-a luat comanda, am făcut conversație de politețe. M-a întrebat dacă hotelul se ridica la nivelul așteptărilor mele. Iar eu, în schimb, i-am pus întrebări despre impresionantul lui oraș.

— Ai văzut semafoarele din intersecția Shibuya? m-a întrebat Yoshio. Toate se schimbă în roșu în același timp. Cât ai clipi, oamenii vin șuvoi din toate direcțiile, precum niște mărgele de sticlă care s-ar împrăștia dintr-o geantă.

Știam că mai aveam de așteptat până să înceapă discuțiile despre casa din Zushi și proprietarii ei. Citisem că, în Japonia, o conversație politicoasă însemna plata obligatorie pentru primirea de informații, așa că am rămas în așteptare și am continuat jocul.

— Renumita carne de vită Kobe, asezonată cu legume, a anunțat chelnerița atunci când a sosit mâncarea noastră. Gustați, vă rog!

Atât Yoshio, cât și chelnerița, au așteptat reacția mea. O înghițitură – și am înțeles de unde se trăgea renumele. Am făcut ochii mari pe măsură ce carnea mi se topea în gură și am dat din cap aprobator, oferindu-i chelneriței, înainte să se întoarcă și să plece, confirmarea de care avea nevoie.

Yoshio a râs, apoi a șoptit ca și când ar fi divulgat un secret:

— Aroma delicată se datorează răsfățului. Vitelor li se dă să bea bere și li se face masaj zilnic.

Am râs și eu, dar, în același timp, deveneam nerăbdătoare.

— Yoshio, nu-ți pot mulțumi îndeajuns pentru ospitalitate. Sunt atât de bucuroasă că mă aflu aici și sunt nerăbdătoare să fac cercetări mai amănunțite în legătură cu investigația mea. Ai spus că ai noutăți?

— Am, da. Deși autoritățile municipale păstrează separat registrele de proprietate, pentru impozitare, am putut să confirm dreptul de proprietate al casei.

M-am aplecat către el.

— Ei sunt? Familia Nakamura?

Mi-a zâmbit larg.

— Da. Înregistrările arată că familia Nakamura a plătit taxele atât pentru casă, cât și pentru proprietatea dimprejur, timp de multe generații.

— E nemaipomenit, mulțumesc.

Trebuie să fi fost familia femeii. *I-am găsit, tată.*

— Am o fotografie, dacă dorești să vezi.

Și-a deschis geanta de umăr și a scos o fotografie.

Am sorbit-o din priviri. Casa tradițională mare, pătrată, fără etaj, era și simplă, și sofisticată în același timp, cu elemente de bambus aparente, pereți despărțitori albi și un acoperiș triunghiular de țiglă. Era așezată sus, pe un deal înverzit, dar se armoniza cu elementele din împrejurimi ca și când ar fi făcut parte dintr-un tot unitar. Era ceea ce așteptasem de la Japonia: farmecul rafinat al Lumii Vechi, și eterna eleganță.

— Ooo! am exclamat, nemaigăsind altceva de spus.

Yoshio a dat din cap, mulțumit de reacția mea sinceră și simplă, apoi, văzându-mi ceașca de ceai aproape goală, mi-a reumplut-o în timp ce vorbea.

— E construită în stilul tradițional *Sukyia,* cunoscut pentru estetica lui naturală și nepretențioasă. Lipsa de decorațiuni a fațadei pune accentul pe necesitatea autoperfecționării interioare a omului, pe când streșinile late creează umbra pașnică propice meditației. Ceainăriile au fost primele construite în acest stil. Vezi cum se curbează acoperișul și țigla? mi-a arătat el în fotografie. Asta-i pentru alungarea spiritelor rele.

— Pentru că nu călătoresc niciodată în linie dreaptă, am râs, chiar dacă simțeam în ochi lacrimi de emoție. Casa e cu adevărat frumoasă.

Și se potrivea perfect cu fiecare descriere din poveștile despre ceai ale tatei.

— Îmi poți spune mai multe despre articolul pe care vrei să-l scrii? Ai zis că e despre istoria casei, dar

ai găsit ceva interesant la familia Nakamura? m-a întrebat el, zâmbindu-mi îndelung, cu buzele lipite.

De emoție, am simțit cum mi se ridicau firișoarele de păr de pe mâini. I-am răspuns tot cu o întrebare:

— Proprietarii au fost de acord să mă lase să fac turul casei și să le iau un interviu?

— Nu-mi împărtășești scopul în care vrei să faci toate astea?

— N-ai vrea să-mi spui dacă mi-ai obținut deja interviul? l-am întrebat, împingându-mi înainte bărbia.

Acum, de pe fața lui Yoshio dispăruse cu desăvârșire acel zâmbet vag.

— Deși ai bătut atâta drum, îmi pare rău, Tori, dar nu cred că are să fie posibil să realizezi acel interviu.

Am simțit că mi-a stat inima-n loc, pentru ca apoi să înceapă să-mi bubuie-n piept.

— Nu înțeleg. Proprietarii sunt îngrijorați că aș putea scrie un articol indiscret despre ei? Pentru că, te asigur, n-o voi face.

— Asta e ceea ce scrii tu de obicei.

— Scriu relatări bazate pe fapte, despre marile companii.

— Care-i pun în lumina reflectoarelor pe oamenii cu putere de decizie. Pe ei și activitățile lor controversate.

— Care informează publicul. Iar publicul are dreptul să știe. Iar asta e și natura muncii tale, Yoshio, ripostez, îndreptându-mi, înfuriată, umerii. Așa că, iartă-mă, dar acum chiar nu înțeleg. Eu am crezut că încercai să-mi deschizi calea, iar acum să înțeleg că, de fapt, tu îi protejezi pe ei?

El a ridicat, blazat, din umeri.

— Sunt, pur și simplu, curios să aflu ce intenții ai.

— Am știut eu, i-am spus, răsuflând greu de exasperare. Mă *descoși* pentru că vrei să afli dacă nu cumva sunt în căutarea unui subiect de senzație.

— Bineînțeles, a recunoscut el, punându-și deoparte bețișoarele cu care mâncase, ștergându-se la gură cu un prosop încălzit și lăsându-se, apoi, pe

spate. Iar subiectul ăsta de senzație există? a continuat, ridicând dintr-o sprânceană.

Mi-am încrucișat picioarele și am mai privit o dată fotografia casei. Voiam adresa, așa că mă vedeam nevoită să-i spun lui Yoshio o parte din povestea tatălui meu, însă n-aveam, sub nicio formă, să-i ghicesc reacția în legătură cu un subiect atât de discutabil.

— Dacă ți-aș spune că nu plănuiesc să scriu niciun articol despre casă sau despre acea familie?

— Aș deveni și mai curios.

— Pot să-ți pun o întrebare, cumva delicată, mai întâi?

El a dat, aprobator, din cap, iar eu am răsuflat adânc și m-am gândit de unde să încep. Yoshio era numai ochi și urechi. M-am grăbit, nevrând să irosesc timpul.

— Când s-a terminat ocupația americană?

— În 1952.

— Da, 1952.

Tata fusese în armată din 1954 până în 1957. La doar doi ani după.

— Din câte am citit, s-au născut mulți copii din relațiile soldaților americani cu femei japoneze. Au fost și multe căsătorii. E adevărat?

— Au existat căsătorii, însă nu în număr mare, iar mulți dintre acei copii n-au supraviețuit.

— N-au supraviețuit?

Mi s-au lăsat umerii.

— Pentru că…?

— Boală, în multe dintre cazuri, și lipsa îngrijirii corespunzătoare.

Yoshio și-a coborât glasul și s-a proptit de masă.

— Tori, femeile care au fost în situația asta s-au trezit singure pe lume și incapabile să aibă grijă de copiii lor așa cum ar fi trebuit. Societatea i-a dat la o parte atât pe mamă, cât și pe copil. Nu uita că Japonia își are rădăcinile în tradiții străvechi, iar situația despre care vorbim a apărut imediat după război.

— Război sau nu, gestul de a-i da la o parte a fost condamnabil, nu crezi?

— Ba da, sunt de acord întru totul. Dar trebuie, de asemenea, să fii de acord că nici America n-a primit cu brațele deschise miresele japoneze pe care tinerii ei le-au adus atât de repede după dizolvarea lagărelor de prizonieri și terminarea războiului.

M-am dus cu gândul la istoria recentă a Americii: la articolele și fotografiile cu miresele japoneze de război acuzate că prinseseră în capcană soldații, și cu americanii de origine japoneză care fuseseră forțați să renunțe la casele și la afacerile lor, fiind închiși ca niște criminali. Am renunțat să mai judec, dându-mi seama că țara mea, ca și cea a lui Yoshio, nu avusese niciun drept să trateze astfel oamenii.

Yoshio a aprobat:

— Deci, vezi? Nu e vorba despre o țară sau o cultură responsabile, e vorba despre o rasă. Rasa umană. Și astfel de răni adânci, rănile războiului, nu se vindecă nici într-o viață. E nevoie de mai multe. Chiar și acum, în vremurile moderne, o situație precum a acelor femei și a acelor copii ar fi una dificilă în Japonia.

— Și totuși, atât de mulți prunci, am spus, cu un zâmbet calm și încercând să par relaxată.

— Da, da, pentru că, la urma urmelor, suntem oameni, nu? Chiar și în război, e aceeași *situație,* a spus el, râzând ușurel.

Ne-am zâmbit unul altuia, căci ne aflam din nou pe un teren comun.

— Deci? a reluat Yoshio, aplecându-se spre mine. M-ai *descusut* după placul tău? Ai să-mi spui acum ce intenții ai în legătură cu subiectul? Ce știi despre această familie și de ce ești interesată de ea?

Cuvintele lui au umplut spațiul dintre noi și au rămas acolo pentru o clipă.

— Yoshio, nu e vorba despre un subiect jurnalistic. Cel puțin, nu unul pe care să intenționez să-l public vreodată. Mi-am răsucit ceașca de ceai spre dreapta, apoi spre stânga. Îmi doresc interviul ăsta din motive personale. Motive legate de familia *mea.* Am jucat la risc cu un astfel de răspuns vag. Înțelegi?

Yoshio și-a încruntat sprâncenele, apoi a privit în jos, ca și când ar fi căzut pe gânduri. După o clipă, și-a ridicat ochii către mine și a dat din cap, aprobator.

— Da, cred că da. Îți mulțumesc că mi-ai spus.

Am zâmbit, recunoscătoare că nu trebuia să-i spun mai mult.

— Și, cine știe, dacă văd casa, dacă reușesc că cunosc vreun membru al familiei – asta m-ar putea ajuta să găsesc răspunsuri la întrebările mele, fără să provoc niciun disconfort nimănui. De aceea e atât de important interviul ăsta.

Chipul lui s-a întunecat.

— Sunt bucuros să-ți ofer această fotografie și adresa, dar, așa cum am spus înainte, un interviu s-ar putea să nu fie posibil.

Am încremenit.

— Au refuzat?

— Nu. Nu locuiește nimeni în casă, așa că n-am avut pe cine să întreb.

M-am lăsat pe spate, uluită.

— E goală?

— Da, după spusele vecinilor, casa e nelocuită de ceva timp. Însă, așa cum se vede și în fotografie, proprietatea e bine întreținută.

Am privit lung la peisajul frumos.

— Prin urmare, cine are grijă de ea?

— Și eu m-am întrebat asta. Iartă-mi curiozitatea, însă am făcut niște investigații pe cont propriu. Am găsit câteva familii Nakamura care locuiesc pe teritoriul prefecturii Kanagawa, dar numai una cu rădăcini atât de adânci, de generații, în Zushi. O familie care a deținut o afacere mare, privată, localizată în apropiere de Yokohama. O afacere care se numea CCN. Deși au mai adăugat și alte domenii de activitate, și-au făcut averea din comerțul cu diverse mărunțișuri și cu ceai.

Am luat o înghițitură dintr-al meu, apoi am întrebat:

— Ce înseamnă CCN?

— Compania de Comerț Nakamura.

Am făcut ochii mari și mi-am înăbușit chiotul de râs plin de satisfacție. *Un rege negustor care avea un imperiu.* I-am zâmbit lui Yoshio, cuprinsă, brusc, de emoție, pentru că nu doar că se potrivea cu povestea tatei, ci era de-a dreptul perfect. Găsisem locul în care începuse povestea tatei. El îmi spusese, cândva: „Din ceai n-a ieșit nimic bun – *niciodată”.*

Însă chiar în clipa de față – din ceai ieșise totuși ceva bun.

Capitolul 25
Japonia, 1957

Mă ridic în capul oaselor gâfâind, sufocată de lumina pătrunzătoare a dimineții.

Îmi dau la o parte părul de pe fruntea asudată, privind împrejur. O măsuță mică, un tablou *sumi-e* pictat cu cerneală, care atârnă lângă fereastră, și valiza mea, așezată sub el. Clipesc, în timp ce ochii încearcă să recunoască locul, ca să-mi pot da seama unde sunt.

Sunt la Maternitatea „Bambus" pentru Mame Necăsătorite, în care un prunc s-a născut noaptea trecută.

În care se poate ca un prunc să fi murit.

Totul îmi revine în minte și-mi trezește conștiința amorțită. Fetele. Tânăra Jin cea tăcută. Aiko cea zeflemitoare și preocupată de modă. Hatsu cea cu ochii triști. Și Chiyo cea gălăgioasă și îndrăzneață. Cuvintele ei mă copleșesc. *Nu cumva credeai că toate avem soți chipeși pe care să-i păcălim ca să ne ia de neveste?* Mâinile îmi acoperă burta, o mică umflătură care începe să prindă contur.

Privesc la perete, dorindu-mi să pot vedea prin el. Oare Yoko încă mai e acolo? Se odihnește? Până acum, șederea mea aici a fost oricum, numai liniștită nu. Ascult, în speranța că mi-aș putea da seama dacă Yoko e acolo, dar nu deslușesc decât zgomotele obișnuite ale casei.

Nimeni nu m-a trezit.

Îmbrăcată într-o fustă și o bluză simple, mă grăbesc cu toaleta de dimineață. N-am de gând să rămân, așa că pun totul la loc în geantă, pe care o așez pe pat. Mai trebuie s-o văd pe moașa Sato, pentru testele mele. Mi se strânge stomacul, pentru că nu sunt sigură că vreau să fac asta.

Deschid ușa și scot capul afară. Vocile se aud din partea din față a casei. Fiecare pas pe care-l fac e tiptil, dar cu un scop. Sunt aici ca să mă asigur că

sarcina mea merge bine. Asta-i tot. Apoi, am să plec acasă și am să mă întorc la Hajime.

Hatsu spală vasele în bucătărie, în timp ce Aiko se ceartă cu femeia care conduce clinica. Doar Jin încă mănâncă. Se uită la mine, așa că îi zâmbesc.

— *Ohayou,* le spun tuturor.

Moașa Sato se întoarce dinspre Aiko. Mă privește prin ochelarii cu ramă metalică, ce tronează pe nasul ei lat și turtit.

— Of, ai pierdut micul dejun. Nu mai e pește, dar ia un bol și umple-l cu *miso.* Ai noroc că a mai rămas ceva.

— Deci, eu nu mănânc, dar ea da? se indignează Aiko. Dacă nu gătim, nu mâncăm. Asta-i regula.

Își pune mâna cu unghii ojate pe bufet, se sprijină în ea și se apleacă înspre moașă, provocând-o din priviri. Burta îi e coborâtă, astfel că spatele i se leagănă ușor.

Moașa Sato flutură un deget butucănos în aer.

— Mănâncă pentru că e nouă și abia învață regulile. Hai, Naoko! Ia bolul.

Iau unul, cu privirea ațintită la Aiko. Își încrucișează mâinile și mă privește cum îmi torn supă din boabe de soia. E îndoită cu apă și prea lichidă, dar mirosul fermentat îmi stimulează papilele înfometate. Stau față în față cu Jin, încercând să ignor privirea destul de mânioasă a lui Aiko.

— Și când vin banii, Aiko? Moașa își pune mâinile în șoldurile-i mari și se lasă cu toată greutatea pe piciorul din spate. Ai noroc că nu ești în stradă, da?

Se întoarce către Hatsu, care pune vasele uscate deoparte.

— Găsește-o pe Chiyo, apoi veniți să mă ajutați să curăț camera lui Yoko.

Îmi îndrept spatele. Yoko a plecat?

— Chiyo! strigă Hatsu, grăbindu-se să plece în căutarea ei.

— Moașă Sato?

Vocea îmi tremură. Vreau să întreb despre fată, despre copilul ei. Însă apoi mă hotărăsc să-i vorbesc

despre motivul pentru care mă aflu aici, ca să pot pleca.

— Analizele?

Moașa se întoarce, ștergându-și mâinile de șorț, și mă privește cu indiferență.

— Ce analize?

O privesc, neîncrezătoare.

— Vom face analize astăzi, înainte să plec acasă, ai uitat?

— Nările îi zvâcnesc.

— Mâine.

— Mâine? Dar soțul meu mă așteaptă în seara asta.

Pulsul mi se întețește, fiindcă știu că, dacă nava lui întârzie, n-are să mă aștepte deloc. Dar nu pot rămâne până a doua zi. Moașa clatină din cap și face un gest din mâini menit să mă reducă la tăcere.

— Trebuie să vorbesc despre acest soț cu bunica ta, iar tu trebuie să te odihnești.

Își lasă capul în piept.

— Mâine. Acum, mănâncă.

Se întoarce și părăsește camera.

Se întâlnește cu bunica? Și ce vrea să spună cu „acest soț”? Ce-i de discutat? Aiko îmi ia castronul cu *miso.* Privesc în sus. Ochii fardați i se îngustează.

— Regula e că, dacă nu ajuți la gătitul mâncării nu mănânci mâncarea.

Aiko ridică castronul și soarbe zgomotos.

— Nici tu n-ai gătit, se aude glasul șoptit al lui Jin, ușor precum o pană.

Eu și Aiko o privim, surprinse. Jin se uită lung la orezul ei, așteptând răspunsul lui Aiko.

— Vezi? Am știut că ai glas. Păcat că nu știi când să-l folosești. Mănâncă mai lacom și se apleacă mai aproape de urechea lui Jin.

— Ce? Nu mai ai nimic de spus? Iar ți-ai uitat vorbele?

Aiko rânjește la mine și aruncă restul supei în chiuvetă.

Rămân tăcută, dar nu-mi feresc privirea. Ea ridică din sprâncene, apoi ne lasă singure la masă. Jin

privește în sus și-mi dă castronul ei. Dau din mână, în semn de protest.

— Nu, Jin, nu-i nevoie. Pot să aștept.

Ea clatină din cap și împinge bolul înspre mine.

— Nu, ia-l, eu m-am săturat.

— Iar eu m-am săturat de Aiko, spun, făcând-o pe Jin să râdă.

— E geloasă pentru că tu ai soț, iar iubitul ei e căsătorit, împinge din nou bolul înspre mine.

— Te rog…

La rândul meu, îmi înclin capul în semn de încuviințare și iau bolul, plină de recunoștință. Stomacul îmi chiorăie pe măsură ce se umple. Mă gândesc la vorbele lui Jin și mi le cântăresc pe ale mele. Trebuie să aflu ce s-a întâmplat cu pruncul. Să aud, spuse cu voce tare, vorbele de care mă tem.

— Yoko e în altă cameră?

— A plecat.

Mă opresc din mâncat și mă aplec spre Jin. Îmi cobor vocea, aproape șoptind. Dacă atingi un clopot, chiar ușurel, el tot are să vibreze drept răspuns.

— Și copilul?

Jin își umezește buzele și-și coboară bărbia.

— Dispărut.

— *Dispărut?*

Răsunetul cuvântului e sec. Lovesc din nou în clopot.

— Vrei să spui…?

— Și eu vreau să scap de pruncul meu.

Îmi vin în minte vorbele lui *Okaasan*: *Bunica ta cunoaște o moașă care se ocupă de astfel de lucruri.* Acum înțeleg ce se întâmplă. Asta *nu-i* o maternitate. E o locuință în care se ascund mamele și în care se rezolvă problema copiilor nedoriți.

Ce-a făcut bunica? Ce i-a spus tatei? Oare el știe? E de acord? Și Satoshi? Nu, nici el n-a știut, așa cum n-am știut nici eu.

Oftez lung, cutremurată. Toate femeile de aici sunt necăsătorite și tinere. Potrivit poveștilor lui Aiko și Chiyo, asta înseamnă că toate sunt însărcinate cu copii de rasă mixtă? Acești copii sunt socotiți ca fiind

inferiori, pentru că în vine nu le curge sânge pur japonez. Fapt care-l face pe al meu să curgă mai repede și să fiarbă.

Sărmana Yoko. Sărmanul prunc.

Îmi îndrept atenția către burta cât un balon a lui Jin. Dacă ignoranța e mama bănuielii, ce-i adevărul, atunci când se confirmă?

— Câți ani ai, Jin?

Privirea ei timidă o întâlnește pe a mea.

— Am împlinit treisprezece luna trecută.

Sunt șocată. Nu e cu mult mai mare decât Kenji. Eu am aproape optsprezece ani, sunt doar cu cinci ani mai mare, dar cinci ani înseamnă diferența între adolescentă și femeie. Cinci ani înseamnă o viață de om.

Cu răsuflarea întretăiată, forțez întrebarea:

— Ce s-a întâmplat cu tatăl?

Buzele i se mișcă, dar nu scot nicio vorbă. Și le înghite. Clatină, în schimb, din cap, privind în gol. Mă duc mai aproape și mă aplec spre ea.

— Poți avea încredere în mine, Jin.

— Am spus nu, zice ea cu voce de-abia auzită. Își desface degetele, apoi și le face pumn. Părinții mei mă învinovățesc chiar și după ce le-am spus adevărul, mărturisește, ridicând din umeri. De asta am ales să tac. Ce rost are să vorbesc, dacă nu mă ascultă nimeni?

— Eu te ascult.

Urăsc mila din vocea mea. Mă macină înlăuntru, amenințând să dea în clocot. Jin se uită lung la burta ei, ca și cum mi-ar citi gândurile. Gura i se strâmbă într-o grimasă.

— Mama spune că acest copil e pedeapsa mea. N-am să scap de el. O să se nască doar pentru ca eu să fiu nevoită să mă uit, cel puțin o dată, la fața lui americană palidă și la ochii de diavol.

Îmi îndrept spatele și-i vorbesc, pe un ton categoric:

— Tatăl copilului a fost un diavol pentru ceea ce ți-a făcut ție, Jin, nu pentru că e străin. Iar copilul tău e nevinovat.

Ochii i se umezesc, dar nu varsă nicio lacrimă.

— Ești norocoasă, Naoko. Ai un soț așa cum se cuvine, deci și copilul tău va fi așa cum se cuvine. Apoi își încruntă fruntea și mă întreabă: Și atunci, de ce ești aici?

Nu-i răspund, pentru că n-am să mai stau mult timp.

Moașa Sato a plecat, și toată lumea profită de absența ei. Aiko îi aranjează părul lui Chiyo în camera lor. Pălăvrăgesc despre muzică și filme, în timp ce Jin stă singură și citește. Hatsu e singura care-și face treburile ce i-au fost încredințate.

Îmi plănuiesc evadarea.

Trecând pe lângă Hatsu, o salut cu o înclinare a capului, apoi deschid ușa principală, sub cuvânt că am nevoie de aer curat. Îmi pun pantofii, îi arunc o privire lui Hatsu și ies pe veranda din față. Surâsul strălucitor al soarelui mă face să privesc cruciș și să mă strâmb. Ce zi frumoasă după asemenea noapte și dimineață jalnice.

Ca să nu stârnesc bănuieli, smulg o crenguță dintr-un arbust verde, apoi mă plimb prin împrejurimi, prefăcându-mă curioasă.

Îmi târșâi picioarele prin iarbă, strecurându-mă înspre cărarea pe care am venit aici. Aerul îmi gâdilă nările, dar îmi înăbuș strănutul. O privire peste umăr mă face să-mi dau seama că n-am public, așa că-mi fac ieșirea din scenă. Plec acasă.

Împreună, eu și Hajime avem să găsim o cale ca să-l îmblânzim pe tata și să vedem ce facem în privința lui Kenji. Cu bunica e o altă poveste. Am câteva vorbe înțelepte, numai ale mele, pe care vreau să i le spun.

Valijoara mi-a rămas în cameră, însă n-am nevoie de ea. Toate se pot înlocui. Dar acest copil nu. Grăbesc pasul, în timp ce în minte mi se învălmășesc ultimele întâmplări. Întrebarea lui Jin e cea care-mi frământă cel mai tare mintea: „De ce te afli aici?” Asta explică de ce a fost nedumerită moașa Sato atunci când l-a întâlnit pe Satoshi. Și iată de ce trebuie ca ea să discute anumite lucruri cu bunica.

Dar ce se schimbă dacă mi-am dat seama de toate astea?

N-am de gând să rămân ca să aflu.

Glezna îmi tremură pentru că am păşit greşit pe cărarea îngustă, aşa că încetinesc şi încerc să fiu mai atentă. Crengile lungi ale copacilor s-au împletit la vârfuri, formând o cupolă. Ascunsă la umbra ei şi departe de acea casă, răsuflu mai uşor pentru prima dată. Podul ar trebui să fie în faţă, puţin mai departe de poartă.

În timp ce cobor cu paşi măsuraţi terasamentul care duce la râu, piciorul îmi alunecă şi sunt nevoită să mă prind de o creangă. Aud un zgomot de apă curgătoare. Zăresc podul.

Când trec pe el, privesc la crapul-dragon şi mă silesc să-mi recapăt răsuflarea. Gândurile îmi dau năvală în minte. Nu sunt o fată care să n-aibă habar de nimic. Adevărata lume e peste tot în jurul meu – văd cum merg lucrurile, ştiu că există nedreptate. Chiar şi în familia mea. Tata e un militar în retragere, cu păreri de neclintit. *Obaachan* le ştie pe toate şi n-o poţi scoate dintr-ale ei. Iar pe Taro, deşi e tânăr, îl orbeşte naţionalismul.

Dar eu? M-am îndrăgostit, m-am căsătorit şi port în pântec copilul unui american, în ciuda tuturor alor mei. Poate că am moştenit gândirea fermă a tatei, însă inima o am de la *Okaasan.* Altfel, cum i-aş fi putut-o dărui lui Hajime? Slobod, din piept, un suspin îndurerat.

Trebuie să plec de aici.

Zăresc, în faţă, un gard înalt. Legături de culoare neagră ţin laolaltă tulpinile de bambus. Ridic zăvorul de lemn şi, cu palma deschisă, împing poarta, dar nu se urneşte. O împing din nou. Nimic. Doar se leagănă ca să-mi amortizeze greutatea.

Pulsul mi se întreţeşte. *De ce nu se deschide poarta?* Îmi sprijin muchea corpului de ea şi o apăs cu şoldul, dar e blocată şi doar se apleacă mai mult. Măsor din ochi înălţimea gardului, apoi lungimea. Ar trebui să merg de-a lungul lui? Să sar peste el? Cu amândouă mâinile, apuc grinzile încrucişate ale porţii

și le zgâlțâi din toate puterile, dorindu-mi din toată inima să deschid poarta și să ies pe ea.

— Asta n-are să meargă.

Mă întorc. Hatsu e cea care a vorbit.

— M-ai urmărit?

Vine mai aproape, așa că acum o văd bine.

— Atunci când pleacă, moașa Sato încuie zăvoarele montate de cealaltă parte a porții.

Hatsu vine agale către mine și-mi spune:

— Însă încuietoarea propriu-zisă e pe partea dinspre noi a porții.

Mă trag înapoi, cu gura căscată de uimire.

— Ea spune că încuie poarta ca să țină intrușii la distanță, dar toată lumea știe că o face ca să ne țină aici până ce se fac plățile.

Fără să mă gândesc, trec pe lângă Hatsu și merg de-a lungul gardului de bambus, împingând crengile ca să-mi croiesc cărare.

— Așteaptă! Naoko, unde te duci?

Nu rămân aici pentru nimic în lume.

— Gardul nu poate încercui întreaga proprietate, nu?

Pământul îmi scârțâie sub sandale, iar tufișurile țepoase îmi înțeapă gambele.

Hatsu mă urmează. Mă mănâncă zgârieturile, așa că mi le scarpin până ce mă ajunge Hatsu din urmă. Cu ea în spatele meu, merg, grăbită, înainte. Hatsu ține o mână ridicată ca să împiedice crengile împinse de mine să-i vină peste față. Tufărișul încâlcit se îndesește cu fiecare pas.

Se aud voci din partea cealaltă a gardului. Oamenii se plimbă pe stradă. Inima îmi tresaltă. Ne oprim amândouă și ne uităm lung la gardul de bambus. Închid un ochi, iar pe celălalt îl lipesc de tulpinile de bambus, încercând să văd printre ele. Doi călugări. Mai în vârstă. Iar unul dintre ei e îmbrăcat într-o robă lungă, albă.

— Bună ziua! spun, încercând să par calmă. Bună ziua! Mă scuzați?

Conversația călugărilor încetează. Se aud niște murmure, apoi…

— Da, bună ziua?

— Bună ziua! spune Hatsu, apropiindu-se și apăsându-și fața lângă a mea. Ne puteți spune dacă gardul se continuă mult mai departe? Încercăm să mergem de-a lungul lui în căutarea unei ieșiri.

— La ce ieșire vreți să ajungeți? întreabă călugărul.

— La o ieșire pur și simplu, îi spun eu, în speranța că suntem mai aproape decât am fi crezut. Încercăm să ajungem de cealaltă parte.

Urmează o pauză înaintea să primim răspunsul, pe un ton grav:

— Copilele mele, sunteți de cealaltă parte.

Eu și Hatsu ne uităm una la alta. Ce înseamnă asta? Călugării pleacă?

Bat din răsputeri în gard.

— Așteptați! Vă rog! Mă auziți?

— Las-o baltă, Naoko. Dacă nu e fratele Daigan, acei călugări n-o să ne ajute. Nici măcar călugărițele, care lucrează și locuiesc în comunitatea învecinată. Cu toții știu ce e locul ăsta și, atât cât timp suntem *înăuntru,* nu pot interveni. Acestea sunt regulile.

Îmi îndrept spatele și o întreb, sfidător:

— Ce-i locul ăsta, Hatsu? Spune! Vreau să aud clar și răspicat.

Hatsu mă privește cu luare-aminte.

— Moașa le oferă servicii celor care au sarcinile prea avansate pentru un avort. Ridică din umeri. E o afacere. Nimic mai mult.

Zicând acestea, începe să meargă înapoi pe unde am venit, croindu-și drum prin hățiș. E rândul meu s-o urmez.

— Eu îmi doresc copilul, Hatsu.

Se întoarce, mânioasă.

— Și Yoko și-a dorit copilul. Plănuia să se furișeze la acea casă înainte să nască, iar apoi să-l lase pe trepte. Însă a intrat mai devreme în travaliu.

— Ce casă?

Hatsu își dă deoparte de pe frunte părul răvășit, apoi își dă ochii pe cap. Se întoarce, vizibil sătulă de întrebările mele.

O zgâlțâi de umeri.

— Hatsu, ce casă?

— Cea pentru copiii de rasă mixtă. Începe din nou să meargă, dând crengile la o parte. Casa se află în Oiso. O doamnă vine și îi duce acolo, nu știu. Am auzit că e foarte aglomerat, iar copiii sunt plini de boli. Deci, cum e mai bine?

Ridic picioarele cât mai sus, ca mă feresc de mărăcini, tot căutând să pricep mai bine vorbele lui Hatsu. Crengile îmi lovesc obrajii. Le dau, dârză, la o parte.

— Copilul lui Yoko a fost de rasă mixtă?

— Da. Am aflat că era băiat. Avea plămâni buni, nu? spune ea. Plângea atât de tare.

Iar apoi a tăcut. Mă opresc.

— Hatsu!

Se uită la mine, și, văzându-i expresia chinuită, îmi dau seama că suferă. Știe că am să pun întrebarea. Căci vreau să știu. Căci trebuie să aud.

Inima îmi răsună mai tare decât cuvintele:

— Ce *i-a făcut* moașa pruncului lui Yoko?

Hatsu își încleștează gura.

Mă duc mai aproape, cu privirea ațintită într-a ei.

— Spune-mi!

Se uită în altă parte, oftând greu.

— Îi ține de nas.

O privesc. Sunt încremenită, îndurerată, îngrozită de monstruozitatea acestui adevăr.

— Moașa Sato face asta de îndată ce se nasc. De obicei, nu apucă să respire, dar cel al lui Yoko a luptat.

Duc mâna la gură. Alte lacrimi mi se preling printre gene. Spiritul intră în trup doar la primul plânset de viață. Pruncul lui Yoko a plâns. *L-am auzit.* A anunțat universul că sosise. Mintea mi-e năpădită de imaginea băiețelului care se zvârcolește în van, în timp ce mama lui îl privește cum se sufocă.

Moașa Sato e un monstru. *Un monstru.* Și ce să mai spun de *Obaachan*? De tatăl meu? Mă ridic, sprijinindu-mă de gard. Nu pot să-mi recapăt răsuflarea. Fiecare gând îmi urlă în cap, plin de tristețe și de furie. Nimeni n-are să se atingă de

copilul meu! Începând din momentul ăsta, familia mea nu mai există pentru mine. Doar Hajime. Doar Kenji. Doar acest copil, care va plânge cu plămâni puternici.

Hatsu se apropie și-mi spune cu glas blând, dar lipsit de emoție:

— Moașa Sato e o femeie de afaceri, Naoko. Profită de cele ca noi, oferindu-le un loc ascuns, ca familiile lor să fie ferite de rușine și de dezonoare. Iar pentru cele care nu-și pot permite taxele ei, încasează o singură dată. Pentru naștere și debarasare.

Debarasare.

Cuvântul e precum un cuțit care-mi sfâșie stăpânirea de sine. Lacrimile îmi curg în voie. Îmi șterg nasul și suspin.

— De ce nu duce copiii la casa asta despre care mi-ai spus? Moașei Sato trebuie să-i fi trecut prin minte că asta ar fi fost o alegere mai bună decât să omoare copiii.

Hatsu își încruntă sprâncenele.

— Câți copii bolnavi crezi că încap în casa aceea? Și de ce să-i duci acolo? Reîncepe să meargă. Nimeni nu-i dorește. Unde să locuiască după ce cresc mari? *Dacă* o să crească mari. Fiindcă există atâția copii nedoriți, care o să sufere de foame sau o să moară pe străzi, Moașa Sato crede că ceea ce face ea e o soluție cu mult mai umană pentru mamă și pentru copil. Hatsu iese din pădure înapoi pe cărarea principală, se întoarce la mine și-mi spune: Și poate că e.

Grăbesc pasul și clatin din cap.

— Nu-i mai uman.

Nu-i spun mai mult. Instinctul mă îndeamnă să mergem prin pădure în cealaltă direcție, fără să ținem seamă de tufișuri. Gardul ăsta se termină undeva.

— Sunt căsătorită, Hatsu, îi spun, cu voce tremurătoare. Îmi netezesc pânza de deasupra burții, smulgând crenguțele care se prind de ea. Iar soțul meu mă întreține. Avem propria casă și ne dorim copilul.

— Așadar, nu locuiești cu familia lui?

Sprâncenele i se încruntă și rămâne cu gura deschisă, pentru că vede că nu-i spun mai mult.

Răsuflu iute la auzul cuvintelor ei. În Japonia, atunci când se căsătorește, fata se mută în casa familiei soțului. Desigur, în cazul lui Hajime, lucrul ăsta-i cu neputință.

Hatsu își arcuiește buzele într-un zâmbet ușor.

— Acela nu era soțul tău, nu-i așa?

O privesc, dusă pe gânduri.

— Haide. Hatsu îmi face semn cu mâna, întorcându-se dintr-o mișcare. Trebuie să-ți arăt ceva.

Capitolul 26
Japonia, 1957

Îmi târăsc, tăcută, picioarele în spatele lui Hatsu, către maternitate, însă ea mă conduce de jur-împrejurul proprietății. Mergem pe o potecă îngustă, plină de buruieni, prin pădure, în cealaltă direcție. Locul ăsta e nesfârșit.

În viață, cei înțelepți își fac propriul rai, în timp ce proștii se plâng de iad, dar eu consider că ambele sunt inevitabile și că ambele sunt temporare. Raiul nu-i un loc unde să-ți odihnești spiritul în viitor. Raiul înseamnă să-ți găsești fericirea acolo unde te afli. De asemenea, nu există zăvoare la porțile iadului, ci doar suferință, iar asta doar pentru o vreme.

Dar există un zăvor la poarta care mă ține prizonieră aici.

Cu fiecare pas, pădurea se întunecă. Crengile copacilor nu se mai împletesc, jucăușe. Se prind una de cealaltă și opresc lumina. Mici picături de sudoare mi se adună în păr, chiar dacă razele soarelui nu mă ating. Sunt obosită și vreau să mă duc acasă. Sau, mai bine zis, vreau să merg la mine acasă. Acolo unde locuiesc împreună cu Hajime.

— Hatsu!… Mă opresc, ștergându-mi fruntea cu dosul palmei. Hatsu, așteaptă!

Ea se întoarce, ținându-și, cu o mână, burta de șapte luni, iar cu cealaltă un lemn luat din pădure, care-i servește drept baston.

O creangă pocnește în spatele meu. Ne răsucim amândouă ca să privim în lungul potecii.

Nimic.

Un alt foșnet trezește o pasăre bulbuli cu urechi brune, care ne ceartă, cârâind.

Hatsu își dă ochii pe cap și oftează.

— Jin, știu că ne urmărești. Am văzut când ai plecat din casă. Doar vino, pentru că Moașa n-o să lipsească prea mult timp, îi spune, continuând să meargă înainte.

Aștept. Într-adevăr, Jin apare din tufiș. Ochii noștri se întâlnesc, iar ea ridică din umeri.

— Haide! strigă Hatsu de departe.

Pornim din nou. Simt un fior pe șira spinării. La rădăcina unui copac mare se află o mică statuetă *Jizō.* E călugărul budist cunoscut pentru că, în timpul vieții, a ajutat, iar acum spiritul lui le ajută sufletele. Se spune că *mizuko,* copiii de apă – cei născuți morți, sarcinile pierdute sau cei avortați – nu pot trece dincolo singuri. Un *Jizō* poartă haine de prunc, o bavetă de un roșu strălucitor și o scufiță, ca să arate legătura dintre el și copil. Statueta n-are nimic din toate astea.

În față, pe un mic terasament, Hatsu se oprește. În fața ei locul e luminat, iar în spatele ei sunt umbre înguste, lungi, pe care lumina parcă le-ar respinge. Jin și cu mine ne cățărăm și ne așezăm lângă ea. O adiere ușoară ne răcorește pielea. Departe, dedesubt, pe o câmpie întinsă, boboci mari și roșii împestrițează iarba necosită, cât vezi cu ochii. E frumos, dar înșelător.

Inima îmi palpită.

Duc mâna la frunte și privesc cu ochii mijiți, ca să văd mai clar.

Bobocii roșii nu sunt flori, până la urmă. Sunt marcaje precum era acela de lângă copac. Sunt statuete *Jizō* în haine de prunc.

Și sunt *cu sutele.*

Statuetele de piatră, cu bavete de pânză și cu scufițe roșii, sunt așezate la întâmplare, fără nicio ordine prestabilită. Unele stau pe rânduri ordonate, unele urcă pe dig, altele sunt față în față, ca la o judecată tăcută. De la poalele pădurii, pământul începe să sângereze, roșu, iar eu privesc drept în pântecul însărcinat, umflat, al morții.

Ochii îndurerați ai lui Hatsu privesc la Jin, apoi întâlnesc privirea mea.

— Ăsta-i locul în care se odihnesc. Trupurile lor sunt aduse aici.

Atât de multe.

Rămânem toate trei în tăcere, privind lung la micile marcaje, noi cu toatele purtându-ne în pântec propriii copii. Hatsu e însărcinată în șapte luni. Jin – aproape în nouă luni. Iar eu – aproape în patru luni.

Îmi curg lacrimi fierbinți de furie. Nările mi se umflă de o răsuflare puternică atunci când spun, hotărâtă:

— Pruncul meu nu va sfârși aici singur și așteptând să treacă.

— Nu. Pruncii de rasă mixtă nu. Cel puțin, nu *aici.*

Hatsu arată către o livadă mare, cu copăcei ciudați.

Coboară de pe terasament și merge înspre acea livadă, atentă să nu lovească micuțele figurine *Jizō.*

O urmăm. Nu pot să nu le privesc fețele de piatră în timp ce trecem. Toate – diferite. Călugărul ăsta are obraji dolofani și ochii închiși, căci meditează. Altul are o privire încruntată. Altul e trist, cu fruntea brăzdată. Baveta i-a fost aruncată într-o parte, din cauza unui vânt rece. Unii au doar fețele sculptate în piatră obișnuită. Fără scufițe care să le țină de cald și fără bavete legate lângă capetele înguste.

Păduricea în care intrăm ascunde propriile secrete. Noi mergem printre ele. Copăceii nu sunt ca aceia pe care i-am văzut până acum. Scoarța lor cenușie, care se cojește, și frunzele precum niște degete lungi ne ating pe măsură ce trecem. Unii dintre ei se înalță deasupra noastră, însă cei mai mulți abia îmi trec de cap.

— Sunt copaci nejaponezi, aduși din Occident, la fel ca și copiii de rasă mixtă care se odihnesc printre ei. Aici zac acei prunci. Ăsta-i paradisul lor, spune Hatsu, oprindu-se și arătând către o grămadă de pământ proaspăt.

— Copilul lui Yoko…

Fac ochii mari, înțelegând ce se întâmplă. Mă întorc ca să privesc peisajul. Movile micuțe sunt împrăștiate pe tot. Atât de multe. Nu există statuete *Jizō* care să-i ajute să treacă în lumea de dincolo. Nu sunt respectați nici măcar în moarte.

Sunt lăsați în morminte nemarcate, singuri și uitați.

Îmi cuprind burta ca și cum aș vrea să-l liniștesc pe sufletelul dinăuntru. N-are să petreacă nici măcar un minut încătușat și singur, în întuneric. Moașa Sato n-are să condamne spiritul pruncului meu la o eternitate de neliniște, în iad.

Plânsul pruncului lui Yoko îmi revine în minte. Sunetul tăcerii lui bruște îmi rupe inima. Spiritul lui mic, întemnițat, strigă. Lacrimi calde îmi curg, una după alta, din ochii care au văzut prea multe.

Am avut parte de tot ce-am fost în stare să îndur. Năvălesc în iarba înaltă și încep să caut flori sălbatice, smulgându-le aproape din rădăcini. Vreau să fac marcaje pentru mormintele lor.

— Unde te duci? strigă Hatsu la mine.

— Eu n-am uitat, le strig copacilor, sufletelor pierdute care plâng printre ei. Veți trece. Vă veți găsi pacea cu toții! Albine pe care le-am tulburat îmi bâzâie în ureche, dar le dau la o parte și continui să culeg flori, riscând să mă aleg cu înțepături.

— Naoko! Jin, sau poate Hatsu, îmi strigă numele.

Am căzut în genunchi, apucând cu degetele snopi de iarbă, flori și buruieni. Totul răsare, totul se coace și totul se ofilește. De ce a trebuit să moară *Okaasan*? De ce? *De ce?* Plânsetul îmi iese de pe buze tremurânde.

Ghemuindu-mă cu picioarele bine înfipte în pământ, mă las pe spate și trag cu putere de o rădăcină încăpățânată. Mă prind cu amândouă mâinile de tulpina groasă și trag cât pot, țipând frânturi de fraze:

— M-am săturat! E prea mult!

Prind din nou tulpina, ca într-un clește, și smucesc mai tare.

— Eu doar îl vreau pe Hajime! De ce, *Haha?!* strig, încercând din nou să smulg. De ce?

Rădăcina se rupe, iar eu cad pe spate. Mă lovesc la spinare și la cap. Zac la pământ, plângând în hohote.

Lovesc pământul cu pumnul, iar și iar, apoi scormonesc cu unghiile în tină. Tot ce pot face e să plâng. *Haha,* pruncul lui Yoko, toți acești prunci. Cum de a putut bunica să mă trimită aici? Cum de a

putut tata s-o lase să facă asta? De ce n-a venit Hajime?

Cineva stă lângă mine și-mi mângâie părul. Ridic capul, iar Hatsu mă cuprinde în brațe. Îmi pun capul pe burta ei. Ea continuă să-mi mângâie părul, iar eu plâng.

Plâng pentru acești copii. Pentru al meu. Pentru mine.

Dar asta va fi ultima dată.

N-am să mai plâng deloc.

Hatsu și Jin mă ajută să adun buchete de flori sălbatice pentru copilul lui Yoko. Găsim o piatră și facem o coroniță colorată, ca s-o punem la baza ei. Înainte, am auzit plânsul pruncului, iar acum îi aud spiritul. Cu statueta *Jizō* pe care i-am făcut-o, trece dincolo. Își găsește pacea.

— Sper că n-ai să te superi niciodată pe mine.

Jin pocnește dintr-o nuia cu tulpină lungă. Un zâmbet ascuns îi luminează chipul.

Îmi ridic privirea de la smulsul meu absurd de iarbă și-mi înăbuș un hohot de râs. Hatsu zâmbește și ea, clătinând din cap.

Stăm împreună, toate trei, sub un copac gigantic necunoscut. Cel mai mare de pe câmp. Le povestesc lui Hatsu și Jin despre pierderea mamei mele și despre cum mi-a adus *shiromuku*-ul ei neprețuit în ziua nunții mele. Deși Hatsu bănuiește că Satoshi nu-i soțul meu, nu sunt pregătită să confirm asta, dar nici nu neg. Le las să mai creadă că soțul meu e japonez. Încrederea imediată aduce cu sine păreri imediate de rău, așa că sunt atentă, chiar și cu prietenii noi și îndrăgiți.

— De unde vin toate aceste statuete *Jizō*? o întreb pe Hatsu.

Pune, pe burta ei mare, ghirlanda mică pe care o împletește, și se gândește.

— Fie că le trimit familiile, fie că moașa Sato le cere bani ca să cumpere statuetele.

— Dar nu pentru acești copii. Aceștia sunt uitați chiar și în moarte.

Mă uit la movilele nemarcate.

— Nu, nu acești copii.

Hatsu continuă să împletească la coronița ei de flori, zicând:

— Chiar dacă familiile trimit bani, moașa Sato nu-i folosește pentru ei, așa că spiritele lor rămân captive.

— Moașa asta e demonică, le zic, mustind de furie. Jin, știu că tu spui că-ți dorești ca pruncul tău să dispară, dar acolo… îi fac eu semn spre burtă. E un copil viu. Și, indiferent de durerea pe care ți-a provocat-o conceperea lui, copilul e nevinovat. Și dacă am reușit să găsim orfelinatul? Îmi schimb poziția, așa că acum stau în genunchi și răsuflu adânc, ca să profit de moment și să prind curaj. Eu propun să facem un pact.

— Un pact? mă întreabă Hatsu, făcând ochii mici. Ce fel de pact?

Răsuflând din nou, mă uit la fiecare dintre ele.

— În primul rând, propun să ne unim ca protectoare ale acestor copii uitați, de rasă mixtă. Fiecare movilă are nevoie de o statuetă *Jizō* – chiar dacă e făcută acasă – pentru ca fiecare spirit micuț să poată trece. Nimeni să nu rămână captiv sau uitat. Și, în al doilea rând…

Prind câte o mână a fiecăreia și le țin într-ale mele.

— Să ne luăm angajamentul că-i vom proteja pe copiii noștri nenăscuți. Suntem răspunzătoare de ei în viață și în moarte. Să jurăm aici și acum ca degetele osoase, aducătoare de moarte, ale moașei Sato să nu curme *nicicând* răsuflarea lor și să le lase spiritele să aștepte, captive. Să jurăm că, dacă nu putem păstra copiii sau nu-i putem ține în siguranță, să-l căutăm pe fratele Daigan, călugărul protector al pruncilor, și să-i permitem să-i ducă, cu onoare și respect, într-un cămin mai bun.

Hatsu și Jin schimbă priviri pline de îndoială, însă apoi se prind de mână, pentru ca toate trei să formăm un cerc.

Hatsu îmi strânge mâna.

— Promit!

— Și eu, spune Jin.

— Bine. Atunci avem un pact solemn. Acum nu mai avem nevoie decât de un plan de evadare.

Pentru prima dată de la pierderea lui *Okaasan,* mă simt puternică și mi-am recăpătat simțul orientării. Nu pot schimba lumea în care trăim, dar, prin pilda inimii curajoase a lui *Okaasan,* pot schimba viețile unora.

Capitolul 27
Japonia zilelor noastre

Înainte ca eu și Yoshio să ne despărțim la restaurant, el mi-a dat fotografia cu casa tradițională din Zushi, împreună cu noua ei adresă. Am încercat să plătesc eu prânzul, în semn de mulțumire, dar nu m-a lăsat.

Eram destul de optimistă așteptând să mă urc în trenul de Yokosuka. În sfârșit, exista un progres. Casa fusese înregistrată pe numele de Nakamura, același nume tradus din declarația de căsătorie a tatei. Și, deși casa rămăsese goală, o găsisem, și exista o mare probabilitate ca această Companie de Comerț Nakamura, din Yokohama, ai cărei membri fondatori erau din Zushi, să fie proprietarii.

Trebuia să fie ei. O societate comercială se potrivea cu povestea tatei.

Mi-am verificat biletul de tren, apoi am căutat în jur afișaje, ca să-mi dau seama dacă stăteam la coada care trebuia. Emoția zilei și oboseala cauzată de schimbarea de fus orar mi-au făcut trecerea prin stațiile aglomerate mult mai derutantă.

La fel și angajatul cu mănuși albe care arăta spre trenuri în timp ce acestea veneau și plecau. Nu era unul dintre cei despre care aflasem mai devreme, cu mănuși albe și care împingeau oameni, și, deși tata îmi povestise odinioară despre angajați care făceau exerciții de gimnastică pe peroane, omul nu exersa. Nici măcar nu se uita nimeni la el, în afară de mine.

Am privit cu luare-aminte ciudatele lumini albastre cu LED atașate consolei de deasupra lui. Să fi fost camere care transmiteau către un centru de control al traficului?

— Lumini pentru prevenirea sinuciderilor.

M-am întors și am descoperit un bărbat tânăr, blond, pistruiat și având, probabil, în jur de douăzeci de ani. Avea părul tuns scurt, precum un tânăr recrut, și gesticula în direcția în care priveam eu.

— Luminile acelea, doamnă. Se presupune că ar trebui să calmeze mulțimile și să-i împiedice pe oameni să sară în fața trenurilor.

— Serios?

M-am dat înapoi de pe linia vopsită, singura barieră înainte de liniile ferate deschise de dedesubt. Tocmai citisem un articol despre luminile de stradă cu LED și despre cum dublaseră riscurile de cancer de piele. Cum de credeau japonezii că așa ceva avea darul de a calma? Am zâmbit, neîncrezătoare.

— Sunteți sigur?

— Ca să fiu sincer, nu știu foarte exact, s-a scuzat el, ridicând din umeri, cu un zâmbet timid. Am ajuns aici abia săptămâna asta, din Carolina de Nord, iar prietenul meu de acolo… a continuat, arătând către prietenul lui, care flirta cu un grup de fete japoneze. Ei bine, s-ar putea să-și fi bătut joc de mine spunându-mi povestea asta.

I-au făcut cu mâna.

— Bine am venit în Japonia, cred, nu-i așa?

A râs, apoi a fugit să li se alăture.

Nu era diferit de ceea ce-mi imaginam eu că fusese tata la vârsta lui. Tânăr, probabil departe de casă pentru prima dată, și în căutarea aventurii.

Privindu-i cât erau de dichisiți și de pușI pe râs, mi-am imaginat tânărul bărbat, mai în vârstă și căsătorit, spunându-le copiilor lui povești despre Japonia și despre fetele pe care le cunoscuse acolo. Am zâmbit. Speram ca povestea lui să aibă un final fericit.

Speram că și a mea la fel.

Am privit din nou la biletul meu de tren, apoi din nou la angajatul care arăta către tren. La rândul meu, m-am îndreptat spre el, arătându-i coada la care stăteam.

— Scuzați-mă! Acesta e peronul pentru trenul către Yokosuka?

— Yo-kas-ka? m-a întrebat, fără să se oprească din gesticulat.

Pronunțasem greșit numele orașului. *„O”*-ul era scurt și *„u*”-ul era mut.

— Da, acesta e peronul pentru trenul către Yo-kas-ka?

— *Hai,* Yokosuka.

A zâmbit, apoi a făcut un semn cu capul înspre peronul meu.

Am descoperit că majoritatea japonezilor puteau înțelege engleza de bază, însă puțini încercau s-o vorbească. În schimb, aveam parte de zâmbete, aprobări din cap și gesticulări. M-am întors cu încredere la peronul meu și am căutat site-ul Companiei de Comerț Nakamura în timp ce așteptam.

Pe o pagină denumită „Moștenirea Companiei", se explica cum familia avusese o îndelungată istorie de importare a bunurilor de consum și de exportare a materiei prime, însă cum, recent, își extinsese activitatea, adăugând și producția industrială. Centrul de distribuție se afla lângă port, iar compania își avea sediul în cartierul de birouri Minato Mirai 21, la o distanță scurtă de mers pe jos de la stația Yokohama. Am vrut să sun și să programez o întâlnire, însă între timp îmi sosise trenul.

Ușile s-au deschis, și o masă compactă de oameni s-a revărsat afară, iar noi, cei de pe peron, ne-am amestecat printre ei și ne-am îngrămădit înăuntru. Spre deosebire de trenul expres non-stop de la aeroportul Narita, cu locuri spațioase, tapițate, trenul spre Yokosuka era unul tipic de navetiști. Am desfăcut una dintre strapontinele de plastic, însă i-am oferit-o unui bărbat mai în vârstă, care urcase în urma mea. Semnele menționau regulile în imagini. Fumatul, vorbitul la telefon sau mâncatul erau strict interzise, iar bătrânii, persoanele rănite și femeile însărcinate aveau prioritate.

Prinzându-mă de mânerul de deasupra capului, m-am lăsat pe brat și am băgat de seamă privirea curioasă a femeii de lângă mine, a bărbatului înghesuit în spatele ei și ochii multor altora. Am privit în jur și am observat că toți, cu excepția mea, stăteau cu fața către pereții exteriori, așa că m-am întors. Nu exista niciun semn legat de asta.

Linia ferată Yokosuka, construită cu mai bine de un secol în urmă, se întindea de-a lungul coastei de sud-vest a peninsulei Miura, pe malul golfului Tokyo. Nu că aș fi putut vedea ceva din el. De pe culoarul interior, tot ceea ce puteam vedea erau oameni. Iar, cum priveam în jos, nu puteam vedea decât pantofi. Mi-am dat seama că numai eu purtam sandale.

Mă gândisem să mă cazez la hotel în Zushi, să dorm bine și să-mi fac un plan, dar, atunci când ne-am apropiat de Yokohama, unde se afla Compania de Comerț Nakamura, am înșfăcat mânerul bagajului meu de mână și m-am trezit îndreptându-mă către ușă.

Yokohama, al doilea cel mai mare oraș al Japoniei ca populație, avea o gară care era, în sine, un oraș. Atât intrarea de est, cât și cea de vest erau legate de un cartier subteran de magazine, întins pe câteva niveluri și legat de zgârie-norii din împrejurimi.

Când am ieșit, am tastat adresa Companiei de Comerț Nakamura pe aplicația mea de navigare și am descoperit că se afla în drumul meu. Încă nu aveam un plan. Dacă aș fi obținut un interviu, mi-aș fi pregătit întrebările, însă asta nu era decât o vizită neprevăzută, ca să culeg informații. Aveam un singur scop. Să aflu dacă familia Nakamura, care fondase Compania de Comerț Nakamura, era aceeași familie cu cea care deținea casa tradițională. Și dacă da, să întreb dacă erau disponibili pentru o întâlnire. În caz că Yoshio îi contactase deja, aș fi explicat că lucram împreună.

Roțile bagajului meu de mână huruiau pe trotuar în timp ce mă îndreptam către golful Tokyo. Era cea mai mare zonă industrială din Japonia și, pe măsură ce mă apropiam de apă, mirosul dezvoltării – sulf și fum industrial – umplea aerul. Și totuși, oriunde priveai erau semne care-i îndemnau pe turiști să facă excursii de pescuit sportiv.

Scrisesem despre asta în articolul meu despre incidentul nuclear de la Fukushima. Dezvăluisem cum, după cutremurul din 2011 și tsunami-ul care îi

urmase, reactoarele avariate continuaseră să infiltreze cesiu radioactiv în ocean, aducând la faliment industria pescuitului din zonă. Și, din această cauză, golful Tokyo – considerat odată prea poluat pentru comerțul cu fructe de mare – își sărbătorise propria revenire în industria pescuitului.

Am traversat o altă stradă aglomerată și am început să-mi tamponez fruntea. Scurta plimbare în cartierul de birouri s-a transformat într-o excursie de jumătate de oră sub un soare necruțător, dar, atunci când am trecut de ultimul colț, soarele a rămas în spatele turnului Landmark din Yokohama. A patra cea mai înaltă structură din toată Japonia găzduia un hotel de cinci stele, restaurante și magazine, precum și diverse corporații, inclusiv Compania de Comerț Nakamura. Am mărit ritmul de mers. Când am traversat grădina către ușa cu oglindă, mi-am amintit de plimbarea împreună cu tata înspre intrarea în spitalul din Ohio. Mi-am amintit cum merseserăm unul lângă altul și cum reflexiile noastre exagerate ne săriseră în fața ochilor, întâmpinându-ne. Iar acum, când m-am apropiat, la fel ca și atunci, reflexia mea s-a micșorat, a încetinit și mi-am privit imaginea reală.

Doar că de data asta eram singură.

Holul cu arcadă dădea înspre un mall mare cu cinci etaje, cu coloane romane și cu două scări mari de o parte și de alta. Oamenii umblau de colo colo, dar în liniște, iar roțile valizei mele făceau exact contrariul pe pardoseala de gresie. Am strâns mânerul și am ales s-o car până la lift. Conform ghidului, Compania de Comerț Nakamura se afla la etajul treizeci și șapte.

Am pășit în lift, am apăsat 3 și 7 pe ecranul digital și am încercat să mă calmez cu fiecare etaj de care treceam. S-ar fi putut ca familia să fie acolo, iar eu nu eram cu adevărat pregătită.

Cunoșteam, din cercetările pe care le făcusem, modul în care cultura occidentală se infiltrase, după război, în tradițiile asiatice, tulburând apele. Și mai știam cum, după ocupație, americanii deveniseră o curiozitate pentru cei tineri și o monstruozitate pentru cei bătrâni. Și mai știam cum copiii născuți din femei

japoneze și soldați americani fuseseră deseori abandonați, exact după cum spusese Yoshio.

Dar să abandoneze tatăl *meu* un copil?

Tata?

Era un gând înfiorător. O idee revoltătoare. Nu puteam crede că era adevărat, dar dacă familia Nakamura da? Ce aș fi putut să spun? Că-mi părea rău? Aveam scrisoarea tatei, care vorbea despre regrete, bani din vânzarea Cadillacului lui și, în timp ce aveam nevoie de răspunsuri, n-aveam niciunul de oferit.

Am simțit cum mi se strângea stomacul pe când liftul încetinea, iar senzația a rămas aceeași atunci când liftul s-a oprit.

De cealaltă parte a holului se afla un perete de sticlă mată, pe care era gravat logoul Companiei de Comerț Nakamura. În timp ce străbăteam holul, inima mi-a luat-o razna. Însă nu m-am oprit din mers. *Ține-mi pumnii, tată!* Am deschis ușa.

Pereți complet albi, scaune tapițate cu stofa roșie și un birou curbat, pe care se găsea o vază plină cu flori albe, foarte mari.

Recepționera, îmbrăcată elegant, cu o bluză de culoare crem-deschis și ochelari cu rame groase, mi-a zâmbit atunci când m-am apropiat.

— Bună ziua! Vă pot ajuta?

Vorbea engleza. Am zâmbit, ușurată.

— Bună ziua! N-am o programare, dar aș putea să vorbesc cu cineva din familia Nakamura?

Ea a aruncat o ocheadă la bagajul meu.

— Doriți să vă faceți un cont la noi? Avem câțiva agenți de vânzări disponibili.

Și-a atins casca de parcă ar fi vrut să-l cheme pe vreunul dintre ei.

— Nu, mulțumesc. De fapt, îmi doresc să vorbesc cu un membru al familiei în legătură cu o casă tradițională din proprietatea familiei. Mă rog, conform a ceea ce știu eu. Casa e înregistrată pe numele de Nakamura, și speram să pot obține niște informații.

— Sunteți agent imobiliar?

Inima mi-a tresărit. Recepționera nici măcar n-a clipit.

— De fapt, sunt jurnalist. E cineva din familia Nakamura cu care aș putea discuta? Sau aș putea să programez o întâlnire?

Caut, privind peste umărul ei, pe cineva de la birourile din spate.

— Mă tem că domnul Nakamura e plecat cu afaceri pentru o perioadă mai lungă de timp, iar el e singurul membru al familiei care poate fi găsit, mi-a spus ea, ridicându-și ochelarii.

— Singurul? Știți când ar putea să se întoarcă? Nu i-aș răpi decât câteva minute, am pledat, înăbușindu-mi un zâmbet.

— Aș fi bucuroasă să-i dau domnului Nakamura informațiile dumneavoastră atunci când se va întoarce.

— Desigur.

N-avea de gând să-mi spună. Am căutat în buzunar o carte de vizită și i-am dat-o.

— Vă deranjează dacă iau o broșură a companiei?

— Vă rog, mi-a răspuns, îndreptându-se spre standul unde se aflau.

Am luat una și am răsfoit-o în timp ce mă îndreptam către ușă.

Broșura repeta unele informații pe care le găsisem pe site, însă am văzut în ea și câteva fotografii ale membrilor familiei care avuseseră titlul de director de-a lungul anilor, inclusiv fotografia fondatorului original, un bărbat pe nume Nakamura Kenji, care deținea funcția și în prezent. Avea, probabil, în jur de șaizeci de ani, iar părul de pe frunte îi era ușor grizonant. Nakamura Taro era trecut ca fratele lui și fost director. Tocmai când voiam să întreb dacă el era disponibil, am observat datele de sub numele lui. Murise în urmă cu câțiva ani.

M-am întors și i-am făcut recepționerei un semn prietenos, fluturând broșura.

— Mulțumesc încă o dată.

După ce m-am cazat la hotelul meu, am făcut o plimbare pe plaja Zushi, căci aveam nevoie de un

moment în care să mă plimb și să mă gândesc. Peninsula Miura, cunoscută pentru liniile de coastă largi și neregulate, era frumoasă, iar Zushi nu făcea excepție. Pentru că era aproape seară, mulțimile de oameni care înotau s-au rărit, lăsând doar umbrelele roșii să împestrițeze nisipul încă fierbinte. Am stat de vorbă cu Yoshio la telefon cât timp m-am plimbat desculță prin valurile mari, care se rostogoleau lovind țărmul.

L-am amuzat cu vizita mea neprevăzută la Compania de Comerț Nakamura.

— De asta iubesc americanii, sunt întotdeauna atât de ingenioși.

— Vrei să spui nerăbdători, am zâmbit, știind că era doar politicos.

— *Hai!* a râs el din nou.

— Ce părere ai avea dacă chiar aș scrie un articol despre CCN în *Tokyo Times?*

M-am oprit și am atins cu vârful piciorului nisipul cenușiu și ud. Deși, tehnic vorbind, era o plajă vulcanică, plaja Zushi n-avea acel negru caracteristic.

— Crezi că ai putea aranja asta?

— Parcă nu era un articol real, ci era o chestiune personală?

— Păi, da, e adevărat.

Am mutat telefonul la cealaltă ureche și am continuat să merg – pasul lung, încet, mâinile în buzunar.

— Partea care mă interesează e personală, dar am răsfoit broșura companiei și istoria ei e interesantă. Au supraviețuit marelui cutremur Kanto și, cumva, au rezistat crizei economice de după război. Iar fiul mai mare, Taro, a preluat afacerea după moartea tatălui, însă a murit prematur, lăsând totul în mâinile fiului mezin.

— Actualul domn Nakamura?

— Da, și, deși acum are șaizeci de ani, atunci când a preluat controlul era cel mai tânăr director din istoria CCN și s-a dovedit a fi de departe cel mai inovator. Deci, ce părere ai? Merită un articol în ziar?

— Cred că te simți vinovată pentru trucurile tale de cowboy american.

— *Recunoscătoare.* Mă simt recunoscătoare că trucurile mele de cowboy au confirmat că ei sunt, de fapt, una și aceeași familie. În plus, le dă un motiv bun să ne sune înapoi. Așa că ce-ai spune dacă ți-ai folosi farmecul de japonez ca le trântești în față un subiect real de articol de presă?

— Știam eu că mă consideri fermecător.

M-am oprit și am râs, lăsând apa rece să-mi îmbrățișeze picioarele. Am clipit către soarele care apunea, încet și somnoros, mi-am dat seama că și mie mi-era somn, așa că m-am întors ca s-o apuc pe drumul pe care venisem.

— Ooo, uau!

— Ce-i?

Dealuri înalte îmbrățișau coasta peninsulei, insulele neatinse conturau orizontul și, în negura roz-cenușie a unui cer de seară timpuriu, muntele Fuji plutea, maiestuos, printre toate acestea.

— Muntele Fuji.

— A, da, muntele Fuji, a zis Yoshio. Ești înțelept dacă-l urci, dar prost dacă-l urci și a doua oară.

— Și uite de asta iubesc japonezii, sunt întotdeauna atât de intuitivi, spun, tachinându-l cu vorbele lui de mai devreme.

A râs.

— De fapt, vorbele pe care ți le-am spus erau scrise pe pliculețul meu de ceai.

— Cum să nu! am zâmbit eu.

Mi-am propus să mă întorc la hotel, dar, după ce am închis telefonul, m-am trezit stând pe plajă și admirând soarele care se îmbina cu nuanțele de roz și de roșu ale cerului, de-a lungul oceanului neliniștit. Și eu eram la fel de neliniștită. Oare tata fusese aici? Văzuse și el asta? Nu găsisem nicio imagine cu muntele Fuji printre fotografiile lui, însă trebuia să presupun că-l văzuse.

Am dezgropat o bucată mică de lemn plutitor și am desenat pe nisip semnele *kanji* care însemnau „Nakamura”. Ei erau proprietarii casei. Și, deși nu

reușisem să stabilesc să fac un tur al proprietății, n-aveam de gând să părăsesc Japonia fără să văd casa. Știam adresa, așa că aveam să încerc s-o găsesc a doua zi de dimineață.

Capitolul 28
Japonia, 1957

Eu, Hatsu și Jin stăm pe treptele verandei maternității, ca să ne bucurăm de briza serii. Vara își aduna valizele înflorate, pictate în tonuri de verde precum cel al mușchiului, pregătindu-se de apropiata ei plecare.

Și noi la fel.

Ferite de urechile curioase, vorbim numai despre asta. Dar eu sunt tot mai nerăbdătoare. Au trecut două zile de când ne-am legat printr-un pact să ajutăm spiritele pierdute să treacă dincolo, făcând statuete *Jizō*. Două zile de când am promis să-l căutăm pe fratele Daigan dacă nu vom putea să ne păstrăm pruncii sau să-i protejăm. Două zile în care am verificat zăvorul de la poartă și am căutat primprejur metode de evadare.

Au fost două zile prea lungi.

Până acum, ne-am învârtit în cerc. Oftez adânc. Nu mă pot liniști. Mi-e inima grea.

— Ce s-a întâmplat? întreabă Hatsu, înghiontindu-mă.

Privesc peste umăr ca să mă asigur că Aiko și cu Chiyo nu trag cu urechea, apoi mă aplec.

— Am căutat în acele locuri de câteva ori pe zi și, de fiecare dată, am găsit aceleași lucruri. Știm că există o cărare în față, între poarta încuiată și maternitate, și o cărare în spate – către locul în care așteaptă spiritele copiilor. Dar restul e doar o pădure nesfârșită, înconjurată de un gard nesfârșit.

— De aceea continuăm să căutăm, spune Hatsu, plecându-și capul.

— Dar e prea mult teren de acoperit și prea puțin timp de căutat. Când pleacă, moașa lipsește doar pentru scurt timp, iar noi, în mare parte, căutăm în același loc.

Mă ridic ca să-mi adun gândurile.

— Suntem precum cei trei călugări orbi cărora li s-a cerut să descrie un elefant. Ceea ce au perceput ei

era doar o parte dintr-un întreg.

Jin și Hatsu se uită una la cealaltă.

Hatsu își încrucișează brațele.

— Dar ce altceva să facem? Pur și simplu nu putem ieși pe o poartă încuiată.

Fac ochii mari. Inima îmi bate tare. *De ce nu?*

E ca și când m-aș cățăra pe spatele unui elefant și aș putea vedea ceea ce-i evident.

— Și dacă am putea? le întreb, privindu-le pe rând.

— Cea mai sigură cale de plecare e drumul pe care am venit, corect? Răsuflu adânc, entuziasmată de atare revelație. Nu trebuie să găsim o altă ieșire, trebuie doar să găsim cheia. Știm că o ține în camera ei, nu?

Hatsu face și ea ochii mari, însă apoi i se întunecă de îngrijorare.

— Dar cum? Dacă cheia se află aici, tot aici se află și moașa. Iar ea, oricum, e mereu prin preajmă. Când am putea avea ocazia?

— Ne *creăm* ocazia, spun, fericită că există o astfel de posibilitate. Când ele sunt înăuntru, le facem să iasă în poiană. Tu și cu Jin găsiți o pricină de zarvă.

— Cum? întreabă Jin, cu ochii neliniștiți, privind când la mine, când la Hatsu.

Ridic din umeri.

— Nu știu, vă prefaceți că vă doare ceva, sau vă certați, nu știu, ceva. Orice. Cui îi pasă? Doar faceți un tărăboi cât mai mare, care să distragă atenția. Apoi eu am să intru în casă, urlând ca nebuna după ajutor, continui, aproape râzând. Ar putea să meargă. Pe când ele ajung afară, eu rămân înăuntru și găsesc cheia. E simplu.

— E riscant, spune Hatsu, clătinând din cap.

— E un risc și mai mare dacă nu încercăm.

Mă ridic, curajoasă, sperând că hotărârea mea e destul de puternică încât să susțină și îndoielile lor.

— *Știu* că pot găsi cheia. Apoi plecăm. Nu mai pot sta aici.

— Să stai aici? Ce-i cu șușotelile astea, hmm?

Tresărim și ne întoarcem. Moașa stă în ușă, aruncându-ne o privire bănuitoare din spatele

ochelarilor cu ramă groasă. Ține între buze o țigară neaprinsă.

Îi zâmbesc.

— Oh, doar vorbeam despre familie și prieteni, nu-i așa?

Mă întorc către Hatsu și Jin și vorbesc ca și cum aș fi continuat o conversație deja începută.

— Și, după cum spuneam, Kiko nici nu cred că știe că stau aici, turui, ridicând dintr-o sprânceană ca să le încurajez să zică și ele ceva.

Hatsu intră în joc.

— Kiko e sora ta?

— Mi-e ca o soră. E prietena mea din copilărie.

Satisfăcută, moașa apasă butonul brichetei și trage fumul adânc în piept.

— Sau cel puțin – era. Plec capul, fără să mă mai prefac. La înmormântarea mamei, încă îmi purta pică și a refuzat să mă privească. Bunica a spus că prosperitatea îți aduce mai mulți prieteni, iar necazurile îți arată cine ți-e cu adevărat prieten.

Hatsu, stând între noi, mă lovește ușor peste umăr, apoi pe Jin.

— Atunci, noi suntem *cele mai bune* prietene. Cele trei maimuțe.

Ne zâmbim una alteia. Așa ne strigăm între noi. Hatsu e cea care își acoperă ochii triști – a văzut prea multe. Eu sunt cea care își acoperă urechile – bântuite de plânsetele spiritelor pruncilor. Iar Jin e cea tăcută, care vorbește încet și cu puține cuvinte.

Moașa protestează zgomotos din ușă.

— Sunteți trei maimuțe *nătânge,* care visează cai pe pereți, dacă voi chiar credeți asemenea prostii. Ați venit singure și o să plecați singure.

Râde înăbușit, printre colacii de fum.

Îmi acopăr urechile.

— Ai spus ceva? Îmi pare rău, nu te pot auzi.

Hatsu își acoperă ochii și zice, la rândul ei:

— Cine a spus asta?

Jin își pune mâna la gură și chicotește.

Moașa dă ochii peste cap și scoate o nouă trâmbă de fum.

Așteptând să plece, îi dăm înainte cu schimburi banale de replici.

— Vă e dor de școală? întreb.

— Nu de clubul de matematică, spune Hatsu, râzând. De ce trebuie să ne aleagă părinții activitățile opționale? Apoi rămânem cu ele pe cap tot restul școlii. Spune în șoaptă: Dacă vreodată copilul meu are să vrea să facă altceva, am să înfrunt profesorii ca să fie de acord cu schimbarea.

— Ce ai fi ales tu? o întreabă Jin.

— Hmm… Hatsu strâmbă din nas. Caligrafie – nu. Aș fi ales dansul. Dar tu?

Jin nu vorbește. Doar ridică din umeri, uitându-se lung la firele de iarbă pe care le răsucește între degete. Nu se simte bine. Sunt sigură că norul toxic de fum al moașei nu-i face bine.

— Eu sunt înscrisă la cursurile de dans, spun, făcându-mi vânt, apoi adaug încet: Poate că mica mea pasăre are să fie, și ea, o dansatoare.

Hatsu ridică, interesată, capul.

— Ai învățat *Nihon Buyō?*

— Am învățat multe stiluri tradiționale, dar preferatul meu a fost *Nō Mai.* Îl știți? Măștile *Mai* sunt fermecate. Lemnul sculptat *hinoki* permite luminii și umbrei să modifice expresia.

Din casă, Aiko și Chiyo țipă una la cealaltă.

— Liniște! strigă moașa, apoi mormăie, scoțând fum pe gură.

Continui să vorbesc.

— *Mai* înseamnă „a dansa”, dar cineva poate să înceapă să danseze numai după ce a învățat.

— Am să vă mut pe toate în camere încuiate, le amenință moașa pe fetele rămase în casă. Poate o pedeapsă de trei zile pentru voi toate, ce ziceți? adaugă, răsucindu-se pe călcâie și intrând ca să le ia la rost pe Aiko și pe Chiyo.

Inima îmi tresaltă.

— Trebuie să ne punem planul în aplicare înainte să-și pună ea în practică amenințarea. *Vă rog.* Noi suntem cele trei maimuțe înțelepte, nu-i așa? Să nu ne purtăm ca niște călugări orbi.

Pulsul mi se întețește. Clatin din cap, în semn că-s hotărâtă. Clatină și ele, cu același înțeles.

— Haideți! Înainte să pierdem ocazia, le spun, scuturând-o pe Hatsu de umăr.

O apucă pe Jin de braț și aleargă împreună în mijlocul poieniței.

Ne uităm lung una la cealaltă.

— Ai spus că Jin a căzut? țip, ca să le îmboldesc.

— Da, Jin a căzut. S-a rănit! țipă Hatsu drept răspuns, ducându-și mâinile la gură și scuturând-o de braț pe Jin.

Jin doar se uită lung. Când tot nu răspunde, Hatsu o înghiontește din nou. Amândouă îi facem semne lui Jin să cadă. Când, în sfârșit, face asta, Hatsu aproape că râde, până când Jin scoate un țipăt asurzitor. Eu și Hatsu ne uităm amândouă la ea, surprinse.

Jin zâmbește.

— Fug după ajutor! strig, vrând să nu pierd momentul și încercând să nu râd.

Le fac semn cu mâna să nu se oprească. Hatsu țipă despre sânge și oase, în timp ce Jin stă ghemuită, pretinzând că e rănită și prefăcându-se că plânge.

Împreună, creează o adevărată agitație.

— Moașă, vino repede! urlu, alergând înăuntru.

Le găsesc în bucătărie.

— Jin s-a rănit!

— Acum ce mai e? întreabă moașa ridicându-și, exasperată, brațele.

Aiko zâmbește cu superioritate, ștergând vasele pe care a fost silită să le spele. Chiyo râde și îi dă altele.

Arăt către ușă.

— E rănită și…

Un alt țipăt ascuțit de la Jin. De data asta, unul chiar mai tare. E o actriță cu adevărat impresionantă! Oare cursul ei opțional să fi fost cel de teatru?

— Trebuie să te grăbești, Hatsu a spus „sânge” și „oase”! O doare atât de mult că scuipă foc pe gură, spun, depășindu-mă pe mine însămi în jocul ăsta.

Un alt țipăt, de data asta, de la Hatsu. Cele trei o iau iute din loc. Aiko, Chiyo și moașa fug la ușă.

Rămân în urmă.

Inima îmi bate atât de tare, încât ar putea acoperi gălăgia. De îndată ce dispar, alerg în camera moașei ca să caut cheia. Două saltele, puse una lângă alta, se află pe mijloc, lipite de peretele din spate. Câte o măsuță joasă e așezată de-o parte și de alta, pentru echilibru. Un singur tablou *sumi-e* atârnă pe peretele opus.

Deschid ușa debaralei și mă uit înăuntru. Lenjerii, haine, cutii pentru lucruri personale. Totul e curat și ordonat. Bag mâna printre ele, dar nu găsesc cheia.

Cu inima bătând să-mi spargă pieptul, arunc o privire afară și ascult. Țipetele lui Jin mă asurzesc. Moașa țipă la fel de tare, însă vocea ei nu-i la fel de puternică.

Iar vocile lor se apropie! Mă uit la stânga și la dreapta, apoi îmi ațintesc privirea asupra cutiei decorative de pe masa laterală. O deschid și scormonesc prin ea. Nicio cheie.

Încă un țipăt. Se aude și vocea moașei, urlând la Chiyo s-o ajute să meargă mai repede. Îngenunchind, pipăi între saltea și covorașul *tatami.* Apoi vocile se aud și mai tare. Inima îmi lovește coastele de tare ce-mi bate.

Unde, unde, *unde?*

Mă întorc, cercetând camera.

Ceva strălucește de sub cutia în care tocmai m-am uitat, în spațiul de dedesubt, cel dintre picioarele cutiei. O ridic cu totul, și iat-o: o singură cheie.

— Naoko! strigă Jin.

Sar în picioare, ieșind din camera moașei chiar în clipa în care ele intră pe ușă.

Mă încrunt. Jin are un braț pus pe după umărul lui Chiyo, iar pe celălalt – pe după umărul lui Hatsu. Aiko și moașa le împing din spate.

— Ce s-a întâmplat? întreb.

S-a rănit oare cu adevărat?

Jin e îndoită de spate, plânsă și…

Udă.

— Ce-a pățit?

Vocea îmi tremură în timp ce mă apropii să ajut.

Oare moașa ne-a descoperit planul? Oare a bătut-o pe biata Jin?

Moașa urlă:

— Chiyo, ajut-o pe Jin să meargă până în spate! Aiko, ajută-mă cu astea două, ca să nu se amestece!

O apucă pe Hatsu de braț și o îmbrâncește, făcând-o să-și piardă echilibrul.

Aiko mă prinde de braț, însă mă trag înapoi și țip după un răspuns:

— Ce s-a întâmplat? Spune-mi!

Aiko mă prinde cu degetele de încheietura mâinii și mă trage după ea. O lovesc cu putere, dar mă împiedic de Hatsu și sfârșim prin a fi îmbrâncite amândouă în camera mea. Tragem și împingem de ușă, dar e închisă și încuiată.

— Moașă!

Continui să țip și plesnesc ușa, zgâlțâind mânerul. Apoi îmi îndrept privirile către Hatsu.

Se încovrigă pe podea, cu mâinile înfășurate în jurul burții însărcinate.

— Hatsu?

Pe hol se aud pași tropăind și gonind în jurul casei. Moașa dă ordine. E ca în prima mea noapte aici. Inima mi se strânge. Jin plânge din camera alăturată. Un alt țipăt.

— *Hatsu,* te rog, spune-mi ce s-a întâmplat! o rog aplecându-mă spre ea.

Își ridică bărbia. Lacrimile îi curg una după alta.

— Jucam așa cum am vorbit, dar apoi Jin s-a oprit din jucat. Privirea tristă a lui Hatsu o întâlnește pe a mea. I s-a rupt apa, Naoko.

La fel se rupe acum și inima mea.

— Am așteptat prea mult, spune Hatsu, cu fața descompusă și acoperindu-și-o cu mâinile.

Lunec ușor în jos, lângă ea, mă sprijin pe umărul ei, în timp ce tremură, plângând în hohote. Îmi acopăr gura ca să-mi opresc propriul plâns. *Ce facem? Ce putem să facem?*

Bătând în perete, îi strig lui Jin:

— Suntem aici, cu tine. Ești atât de curajoasă, totul are să fie bine!

Hatsu mi se alătură:

— Te descurci de minune, Jin!

— Te rugăm, moașă, lasă-ne să ajutăm! implorăm printre lacrimi. Te rugăm să ne lași!

— Tăceți din gură acolo, urlă moașa, apoi țipă la Aiko să-i aducă mai multe prosoape.

Țipetele lui Jin vibrează prin perete, urmate de țipetele moașei, care-i poruncește să *nu* împingă. Ceva nu-i bine. O ascultăm pe Jin plângând pe când moașa îi explică manevrele. Ne ținem răsuflarea în tăcere. Așteptăm.

Țipetele se aud tot mai tare. Ascult cu ochii măriți și mă trezesc fixând din nou tavanul. Grinzile de bambus se întretaie la mare înălțime. Le număr fără oprire. Douăzeci și doi, douăzeci și trei… Țipetele se aud tot mai repede, chiar înainte să ajung la ultimul rând.

Când se lasă noaptea, rămânem în întuneric și privim umbrele agitate care se văd prin paravanul *shoji* din hârtie de orez. O piesă de teatru mută, care ne descurajează și care e mai înspăimântătoare decât demonii ce apar în piesele *Nō*.

Auzim cuvintele moașei, care o îndeamnă pe Jin să împingă. Mulțumim Cerului și le adăugăm pe ale noastre, ca s-o încurajăm.

— Poți s-o faci, Jin! țipăm. Totul merge bine!

Și după puțin timp, aproape de ultima împingere, încurajările noastre devin din nou implorări:

— *Te rugăm*, moașă! Lasă-i pruncul să trăiască! Te rugăm, ai milă – putem duce pruncul la orfelinat!

Jin țipă. Ultima împingere.

Pardoseala scârțâie. Pași repezi se aud din ce în ce mai tare, apoi se face liniște. Alt scârțâit de podea, iar apoi plânsete înăbușite. Acestea nu vin nici de la prunc, nici de la mamă.

E plânsul nostru.

Plângem pentru că pruncul lui Jin n-a plâns niciodată.

Pe când luna se furișează pe cer, liniștea ne înghite lacrimile. Pașii agitați se opresc, iar insectele

cântătoare se pornesc din nou să țeasă simfonia nopții.

Casa se pregătește de somn.

Coșmarul ăsta are să mă bântuie.

— Jin, șoptesc, stând încă lângă paravanul *shoji,* mă auzi?

Nu răspunde.

— *Jin!*

N-are să mai vorbească niciodată? Îmi lipesc de perete palma cu degetele.

— Pruncul tău va trece dincolo încălzit și iubit. Eu și Hatsu o să folosim cele mai bune haine ale noastre ca să îmbrăcăm statueta *Jizō* a pruncului tău.

— Promitem! N-o să uităm, spune Hatsu, de lângă mine.

Lacrimile îmi curg pe obraji pe când îi spun:

— Și n-o să te uităm niciodată. Prietene pentru totdeauna. Suntem cele trei maimuțe, nu?

Mâna micuță a lui Jin se lipește de cealaltă parte a paravanului, potrivindu-se peste a mea. Rămânem astfel unite, având între noi un milion de lucruri nespuse. Apoi, într-o clipită, degetele ei și umbrele lor lungi se pierd în lumină. O altă imagine întipărită cu fierul roșu în amintirea mea.

Lacrimile îmi curg pe obraji, însă, asemenea lui Jin, refuz glasul lor. În schimb am o față împietrită, la fel ca măștile vrăjite de lemn *Mai Nō.* Piesa pe care am pus-o la cale n-a avut un final fericit, ci doar un final. Mă uit în jur prin cameră, sufocată de emoția de neîndurat.

Măsuța mică. Tabloul *sumi-e* pictat cu cerneală. Bagajul meu în colț. *Încă* mă aflu la Maternitatea „Bambus” pentru Mame Necăsătorite, în care un alt copil s-a născut.

În care un alt copil a murit.

Parcă m-am învârtit în cerc, iar cercul ăsta se rotește și mă amețește. Răsuflu adânc și, cu forțe noi, mă uit la Hatsu, apoi scotocesc în buzunar ca să iau cheia.

Privirile ni se întâlnesc.

Plecăm.

Capitolul 29
Japonia, 1957

Soarele își croiește agale drum pe cerul după-amiezii, iar luna nerăbdătoare dă năvală în același spațiu.

Pe când mă împleticesc pe cărarea plină de hopuri, cei doi aștri parcă-mi fac cu ochiul prin bolta deasă, verde, a copacilor.

În timp ce Hatsu își termină treburile care i s-au dat de făcut, eu cutreier ca să-mi adun gândurile, să-mi liniștesc nervii și să ajung să înțeleg ceea ce s-a întâmplat cu Jin. La fel ca și Yoko, Jin n-a mai fost de găsit dimineață. Au venit părinții ei s-o ia? Au ajutat-o Aiko și Chiyo pe moașă s-o mute în altă parte? N-avem de unde să știm, iar ele n-o să ne spună. Mi-aș fi dorit să fi rămas trează. În schimb, am lunecat în abis, apoi m-am trezit și am găsit-o pe Hatsu lângă mine, pe podea, iar ușa – deschisă.

Pentru că avem cheia, am plănuit să plecăm cât mai repede. Însă ochii vigilenți ai moașei sunt ațintiți asupra noastră de fiecare dată când suntem împreună. Iar când nu suntem, își folosește spionii. Chiar și acum, Chiyo mă urmărește.

Pășesc pe podul ros de vreme, cu o mână întinsă pentru echilibru.

— Bună, *Ganko,* pește încăpățânat, îți aduci aminte de mine? îl întreb, în timp ce-i arunc o bucățică de rulou dulce umplut cu pastă de fasole roșie.

O pată galbenă și neagră tulbură apa. Peștele se luptă cu ceilalți ca să-și asigure partea și nu renunță până când nu câștigă. Îmi place de el. Satoshi a avut dreptate. Eu și crapul cel gras suntem la fel. *Perseverenți.*

S-o fi întrebat oare Satoshi de ce nu m-am întors? O fi întrebat de locul unde mă aflu, iar bunica l-o fi indus din nou în eroare? S-o fi întors Hajime din strâmtoarea Taiwan și o fi avut aceeași soartă? Sau oare destinul îl ține încă acolo, departe?

Încercând să mă liniștesc, îmi mângâi burta care începe să se rotunjească. Moașa spune că ar trebui să fie mai mare, însă, fără nicio adevărată îngrijire medicală și cu asemenea mese neîndestulătoare, sunt norocoasă că-mi crește și așa. Copilul meu luptă. Așa că lupt și eu.

De obicei, atunci când o femeie e gata să nască, părăsește casa soțului și călătorește înapoi la rudele ei. Familia mea m-a trimis aici. Îmi închipui că bunica i-a spus tatei că aveam să fiu mai bine îngrijită într-o maternitate. Bănuiala mea e că a omis să-i spună ce fel de maternitate e asta. Poate că tata a avut încredere în bunica. S-o fi gândit că, la fel ca oricare altă femeie, se pricepe cel mai bine la astfel de treburi. Iar ea a țesut o minciună care n-are numai picioare; i-au crescut și aripi rușinos de mari, ce au purtat-o dincolo de puterea mea de a ierta. Să-mi imaginez că tata știe altceva e un gând spre care mă îndrept precum spre un far. *Prin întuneric.*

Hatsu nu poate merge acasă, și e riscant să mă întorc la casa mea din satul de proscriși. Cu Hajime departe, familia mea, știind că am fugit, mă poate căuta acolo și mă poate târî înapoi. Îmi legăn burta și mă gândesc la vorbe liniștitoare: *Totul e bine, Pasăre Mică, am să te apăr de orice rău. Mănăstirea n-are să ne refuze.*

Oftez, știind că toate grijile mele nu înseamnă mai nimic. Sunt doar un fir de praf în comparație cu grijile noastre cele mari. Pruncul meu. Pruncul lui Hatsu. Pactul pe care l-am făcut. Pactul pe care-l vom respecta.

L-am numit pe pruncul lui Jin – Minori, care înseamnă Adevăr. Unul dintre multele cu care mă confrunt. Pentru că plecăm diseară, eu și Hatsu nu ne putem ține promisiunea făcută lui Jin. Cel puțin, nu imediat. Fac un jurământ Cerului că am să revin ca să-mi respect cuvântul dat și ca să ajut spiritul pruncului ei. N-are să aibă mult de așteptat.

— O? Mai vrei?

Fărâmițez ultimele bucăți de rulou dulce și le azvârl în volbura apei, apoi îmi continui plimbarea,

ascultând pașii zgomotoși ai lui Chiyo. Mă urmărește peste tot.

În multe privințe, trebuie să devin precum acești crapi-dragon, capabilă să mă acomodez cu apa. N-ar trebui să lupt contra curentului, ci să intru în vâltoare, să mă las purtată, apoi să trec dincolo de spirala ei. Iată cum vom reuși să evadăm.

În față se ivește poarta înaltă, aceeași pe care o verificăm în fiecare zi. Lacătul ruginit al moașei Sato atârnă, încovoiat. Trag de el și mă asigur că-i la locul lui. Tot încuiat. Zâmbesc. N-are să rămână astfel pentru mult timp.

Hatsu are cheia. Una dintre noi trebuie s-o țină. Pentru siguranță, o schimbăm mereu între noi.

Dacă aș fi avut-o acum cu mine, tentația de a mă elibera nu m-ar fi făcut să descui poarta. Nu pot să le fac așa ceva lui Hatsu și pruncului ei. Cum aș putea? Avem o singură șansă de a pleca, și plecăm împreună.

Ascult cum călugării și călugărițele își fac plimbarea lor zilnică. Aceiași călugări și călugărițe care n-o să intervină atât cât timp suntem de partea asta a gardului, dar care sunt obligați să ne ajute de îndată ce trecem dincolo.

Închid un ochi și îl casc pe celălalt ca să-i văd printre lujerii mari de bambus. Pete estompate, cafenii sau ruginii. Îmi închipui că fratele Daigan e printre ei, îmbrăcat într-o robă albă, chipul lui plăcut și obrajii rotunzi, mult înălțați din pricina zâmbetului, făcându-i ochii să se curbeze precum două semiluni. Mă prefac că-mi poate auzi gândurile cele mai tainice. *Nu încă, frate Daigan. Nu sunt pregătită să dau pruncul. Încă am o șansă s-o păstrez pe copila mea. Vom evada la noapte!* Mai avem doar un obstacol de trecut. Spionii șobolani ai moașei Sato. Totuși, nu sunt atât de periculoși precum vulpile bunicii. Măcar știm cine și unde sunt.

Cum săptămâna viitoare vin fete noi la maternitate, moașa Sato o lasă pe Hatsu să împartă camera cu mine. Nu trebuie să-și facă griji în privința spațiului, pentru că, după ce vom evada diseară, va avea

îndeajuns. Noaptea își coboară umbra, însă noi stăm treze, una lângă alta, ascultând cântecul pe trei voci al greierilor din tufiș.

— Știu povestea fiecăreia, spun, aproape în șoaptă. Cum Aiko a aflat că iubitul ei avea o familie, după care el a și părăsit-o, cum Chiyo a rămas însărcinată intenționat, doar ca să-l facă să nege că e copilul lui, și cum Jin a suferit un asemenea chin.

Înclin capul ca s-o văd mai bine pe Hatsu.

— Însă nu știu povestea ta.

Ea rămâne cu privirea pironită la grinzile de bambus ale tavanului, cu pătura subțire strânsă sub bărbia ascuțită. Părul îi e împrăștiat în toate părțile. Clipește, în tăcere.

Neliniștită, mă întorc ca să-mi acopăr picioarele dezvelite.

— Satoshi, tânărul care m-a însoțit aici, nu-i soțul meu. Ai avut dreptate când ai bănuit asta. Îmi încovoi degetele, stânjenită de subiectul ăsta, dar îmi spun povestea în speranța că are să mi-o spună și ea pe a ei. Însă n-am indus pe nimeni în eroare intenționat. A fost pur și simplu mai ușor să las confuzia neîndreptată.

— Așadar, de fapt, nu ești căsătorită? mă întreabă, înclinându-și, la rândul ei, capul ca să mă privească, apoi oftează. Aproape c-am sperat să fie adevărat.

— Ba nu, sunt căsătorită! Mă întorc pe partea mea și mă sprijin într-un cot. Satoshi, tânărul pe care l-a văzut toată lumea, a fost alegerea pentru căsătorie a familiei mele. E un om onorabil, dar mi-am dăruit deja inima altcuiva.

Un zâmbet ușor mi se înfiripă pe chip.

— Eu îi spun Hajime, dar numele lui adevărat e Jimmy. Jimmy Kovač – un marinar american. Acum, vasul lui se află în strâmtoarea Taiwan. Nu știe unde mă aflu sau ce mi s-a întâmplat. Ne-am căsătorit înainte să plece.

Îi povestesc cum mama m-a lăsat pe mine să aleg, cum alegerea mea a divizat familia și cum am ajuns aici. Hatsu se întoarce pe-o parte, așa că acum stăm

față în față, iar șoaptele uneia ajung mai repede la cealaltă.

— Dar mama ta a venit la nuntă? A fost cu adevărat acolo?

— A fost o ceremonie cu adevărat fermecată, Hatsu!

Îi povestesc detalii și le retrăiesc cu fiecare cuvânt rostit. Cum lampioanele luminau din copaci precum mii de licurici strălucitori. Cum arăta chipeșul Hajime în uniforma lui albă, impecabilă. Cum promisiunea lui de iubire, rostită de atâtea ori, mă susține chiar și acum. Cum i-am spus că era posibil să avem un copil.

— Și a fost fericit? mă întreabă Hatsu, coborându-și bărbia, neîncrezătoare.

Zâmbesc radios.

— Da, da. Deși… mă codesc, legănându-mi capul într-o parte și-n alta. Deși la început a fost surprins.

Râdem.

Hatsu se rostogolește înapoi pe spate și răsuflă prelung, visătoare.

— Copilul tău va avea o poveste așa de frumoasă despre cum a venit pe lume. Una despre dorință, despre iubire și despre o nuntă frumoasă. Oftează din nou. Mi-aș dori ca și copilul meu să poată avea una la fel.

Îmi umezesc buzele, gândindu-mă dacă ar trebui să îndrăznesc să-i pun din nou întrebarea, apoi îmi fac curaj.

— Care e povestea pruncului tău, Hatsu?

Își mușcă buzele, apoi le dă drumul.

— Știi că Chiyo și Aiko au povești asemănătoare? Chiar și Yoko. Aproape fiecare poveste e la fel.

— Mai puțin povestea lui Jin, spun eu.

— Da, mai puțin povestea lui Jin.

Fața ei e inexpresivă și serioasă.

— Și mai puțin povestea mea.

Îmi acopăr gura cu mâna.

— Jin e oarecum norocoasă. Măcar s-a luptat cu un singur demon.

Sunt șocată. Lacrimile îmi curg. Umezeala lor mi se prelinge printre degete și mi se scurge printre ele.

De aceea a luat-o pe Jin sub aripa ei. A protejat-o. A îngrijit-o. N-am știut. N-am ghicit. *N-am întrebat.*

— Așa că, vezi?

Buzele îi sunt foarte strânse, iar cuvintele tremurate se chinuie să iasă printre ele.

— Atunci când copilul meu își va întreba noii părinți: „De ce am fost abandonat? De unde am venit?", ei n-o să aibă de spus o poveste despre o nuntă cu lumini fermecate și iubire interzisă. Ei n-o să aibă nimic de oferit, căci, cu o poveste atât de oribilă ca a mea, n-o să am nimic de lăsat ca moștenire.

— Lași o viață, Hatsu. Mă trag mai aproape, o cuprind în brațe și-i șoptesc printre lacrimi: Lași *o viață!*

Hatsu a reușit să se cufunde în somn. Sforăie ușor de fiecare dată când răsuflă. Am ascultat-o ore întregi și m-am gândit la cuvintele ei. Ce a fost spus. Ce n-a fost spus.

Un adevăr atât de urât.

Cuvântul *viol* sună urât în engleză. Buzele ți se strâng, apoi pocnesc tare. Însă cuvântul, urât sau nu, are aproape întotdeauna legătură cu o poveste mai mare.

Hatsu are dreptate. Sunt binecuvântată să am o poveste frumoasă. De aceea o va spune, de acum, pe a mea. Îi poate lăsa copilului ei o poveste despre iubire și despre o nuntă fermecată. Mă întorc pe partea cealaltă și mă uit îndelung la tavan, gândindu-mă la soțul meu. *Soț.* Mă bat cu degetele ușor peste burtă, stârnind mișcări ușoare înăuntru. Atât de ușoare încât, dacă n-aș sta nemișcată, le-aș pierde. Hajime le pierde. Mi-e dor de el. E în fiecare gând al meu. *Oare e în siguranță? Oare se gândește la mine? Oare face eforturi să se întoarcă?*

Mă întind, cu un căscat leneș, încercând să-mi țin deschiși ochii obosiți, și mă întorc, descoperind că Hatsu e trează și se uită la mine. Mă întreabă, din priviri, dacă a sosit timpul. Clipesc, mă uit în sus și ascult, ca să-i pot da răspunsul.

Inima îmi bate alandala.

Radiatoarele bâzâie și se aud bătăi ușoare, sacadate, ca și când niște pietricele ar cădea peste acoperișul de țiglă ruginită. *Plouă?* Răsuflu adânc, ca să simt aerul. E răcoros și umed. Kerosenul impregnează boarea de aer, ceea ce înseamnă că moașa Sato a lăsat din nou fitilul prea mare. Privesc înapoi la Hatsu și-i fac semn din cap. Toată casa doarme. E timpul ca noi să nu dormim.

Suntem îmbrăcate cu mai multe rânduri de haine, ca să ne apărăm de răcoarea serii și ca să avem de cărat bagaje cât mai ușoare.

Hatsu are cheia.

— Să mergem, îi șoptesc.

Hatsu își ridică valiza și pășește atent. Scândurile dușumelei scârțâie sub greutatea noastră. Ne oprim pentru ca, înainte să încercăm din nou, liniștea nopții să se aștearnă iar. Apoi, mișcându-ne în același ritm, ridicăm amândouă câte un picior și îl punem jos în același timp. E incomod, dar astfel suntem sigure că n-avem să fim descoperite. *Oare distanța până la ușă a fost întotdeauna așa de mare*? Ajungem lângă ușa de la intrare, iar pardoseala scârțâie sub greutatea noastră, amenințând să ne trădeze față de moașă și de spionii ei.

Rămânem nemișcate, cu ochii mari, și ascultăm.

Nimeni nu se trezește.

Poate că avem noroc că plouă. Răpăitul ușor ne ajută să ne ascundem manevrele. Deschid cu băgare de seamă ușa din față. Inima îmi bubuie în piept. *Suntem atât de aproape.* Pe verandă, o aștept pe Hatsu să iasă, apoi închid ușa cu mare atenție. Rezist impulsului de a fugi.

Nori negri acoperă luna și mai toată lumina ei. Nu m-am gândit la vreme și n-avem lanternă. Un om surprins e pe jumătate învins. Sunt atentă la fiecare pas, știind că viața pruncilor noștri e în joc.

— Haide! șoptesc, luând-o de mână.

Pământul e alunecos. Hatsu, cu burta ei mare repezită în față, deja n-are echilibru. Ploaia deasă cade din norii joși și scaldă iarba. Poalele ne sunt ude

leoarcă. Țâșnim, trecând prin luminiș, spre poteca cea îngustă.

Bolta de crengi de deasupra capului ne ține loc de umbrelă, ferindu-ne de ploaie. Întind un picior ud în față, ca să văd unde să-l pun, însă băltoacele au și apărut în adânciturile solului. Nu le pot vedea și știu că sunt acolo numai după ce-am călcat în ele.

— Ai grijă, o previn pe Hatsu.

Aerul e înțepător, făcându-mă să tremur în ciuda multelor rânduri de haine de pe mine.

Pentru că plouă, ne ia de două ori mai mult timp să străbatem drumul. Terasamentul din fața noastră mă îngrijorează cel mai tare. Ploaia îl face alunecos. Arunc bagajele ca s-o pot lua de mână pe Hatsu.

— Treci tu prima. Ține-te de mine ca să te sprijini.

Se rotește, se întoarce cu spatele și pășește. Apoi își mișcă piciorul în căutarea unui sprijin stabil. Ploaia îmi răpăie pe spate. Picurii mi se preling pe gât, făcându-mă să simt și mai mult frig pătrunzător. Mă las cu toată greutatea pe spate, ca să-mi mențin echilibrul. Hatsu mai face încă un pas, își înfige piciorul în pământ, apoi merge mai departe, până când aproape că n-o mai văd.

— Au! strig, trasă, brusc, de păr.

Hatsu plânge, pentru că a alunecat și a căzut.

Moașa Sato țipă:

— Voi amândouă încercați să scăpați pe furiș, hai?

Mă trage din nou de păr, așa că mă lupt cu ea.

— Știam că pui ceva la cale!

O lovesc sălbatic cu mâinile, încercând să scap de ale ei.

— Fără să plătiți? Nu prea cred.

Mă scutură, așa că țip cât pot de tare:

— Fugi, Hatsu! *Fugi!*

— Naoko!

— *Fugi!* țip eu din nou, și o lovesc pe moașă.

Se dă înapoi, făcându-mă să-mi pierd echilibrul, însă nu mă las, ci o zgârii cât pot de tare, ca să scap din ghearele ei.

Mă târăște. Cu fiecare pas, distanța dintre mine și poartă se mărește. Mă zbat și mă lupt, chiar și cu

părul smuls din rădăcini. Din fericire, Hatsu are cheia și mă rog să ajungă la poartă.

Lovesc. Țip. *Muşc.*

— Auuu! zbiară moașa, care-mi dă drumul, clătinându-se și blestemând din pricina durerii.

Mă răsucesc și fug, cu gura plină de gust de sânge. Gustul libertății care-mi scapă printre degete. Moașa e chiar în spatele meu, amenințând, scoasă din minți.

Inima îmi bate la fel de repede pe cât ar fugi un iepure. Așa că fug și eu iepurește, cu pașii călăuziți de o singură dorință: să ajung afară. Nu mă mișc iute, însă sper c-aș putea s-o păcălesc pe moașă și să mă ascund. Mă abat de pe cărare și intru în pădurea deasă. De sub picioare îmi sar rămurele uscate, iarba înaltă și udă îmi biciuiește gambele. Mă afund cât pot de mult, ca să măresc distanța dintre mine și urmăritoarea mea, ale cărei strigăte se pierd acum în depărtare. Sunt frântă de oboseală.

Nu pot să mai răsuflu și mă opresc, frântă de spate.

Printre crengi răzbat stropi răzleți de ploaie, ce cad pe pământ. Zgomotul pe care-l fac lovindu-se de frunze e aproape muzical, o progresie de acorduri cu sunet dogit: *poc-poc-poc,* urmate de o pauză înainte să se schimbe tempoul și tonalitatea.

Dar asta-i tot ce aud.

Fără țipete venite din depărtare. Fără pași care să răsune în apropiere. Nimeni nu mă urmărește aici.

Dar unde *mă aflu?* Unde e Hatsu? Mă rog să fie departe și în siguranță.

Clipesc în întuneric și privesc înapoi, spre locul de unde am venit. Alerg la întâmplare, precum un iepure hăituit. La stânga, la dreapta, poate în cerc.

Lunec la pământ și-mi îmbrățișez genunchii, pierzându-mi orice simț al direcției și, odată cu asta, speranța. Capcanele puse pentru vânat mi-au zdrelit picioarele. Gambele îmi sunt brăzdate de zgârieturi subțiri, în relief, care se umflă și-mi străbat pielea ca niște urme șerpuitoare de bici. Mă ustură. Nu-mi pasă.

Scormonesc pământul, strângând între degete țărâna amestecată cu crenguțe, și mă legăn ușurel.

Am să stau aici până ce o să obosească să mă mai caute – dacă încă mă mai caută apoi am s-o iau din loc la prima geană de lumină.

Eu și Hatsu am plecat atât de târziu, încât dimineața nu poate fi prea departe, însă, din cauza ploii, e greu de spus. Din părul ud leoarcă îmi curg neîncetat picături care mi se preling pe obraji. Mi se adună pe gene, începțoșându-mi ochii înlăcrimați. Deschid, închid… deschid, închid. Mijesc ochii ca să pot vedea mai bine.

Când sunt printre oameni e aproape suportabil, dar aici, în noaptea neagră precum cerneala, singură? Durerea și îngrijorarea sunt de neîndurat. Gândul îmi zboară în trecut și-mi aduc aminte de alegerile pe care le-am făcut, de alegerile care s-au făcut pentru mine… *Dacă aș fi ales diferit, oare* Okaasan *ar mai fi printre noi? Dar eu? Însă atunci ce s-ar fi ales de copilul meu?*

Îmi plesnește capul de atâtea amintiri. Mușchii pieptului mă dor și nu pot răsufla decât întretăiat. În schimb, îmi îndrept atenția către mâini și către nuiaua pe care mă apuc s-o cojesc. Când e decojită de-a binelea, o arunc și iau alta pe care s-o curăț de multele-i straturi de coajă. Mi-o închipui pe Hatsu la mănăstire, la căldură, hrănită și în siguranță. Gândul ăsta îmi încălzește inima și mă susține în timp ce aștept…

Minute. Ore. Apoi, norii dimineții picură cu roșu mult așteptatele zori de ziuă. Îmi storc mintea ca să-mi amintesc topografia locului. Ce le-am spus lui Jin și lui Hatsu? „Știm că există o cărare în față, între poarta încuiată și maternitate, și o cărare în spate, către locul în care așteaptă spiritele copiilor. Dar restul e doar o pădure nesfârșită, înconjurată de un gard nesfârșit.”

Îmi ridic bărbia. *Mi-am dat seama.*

Trebuie doar să mă cațăr înapoi pe elefant și să-l dirijez în linie dreaptă. Până la urmă, fie că am să regăsesc cărarea, fie că am să ajung din nou la gard, oricare dintre cele două variante are să mă ducă la poartă.

Îmi proptesc mâinile pline de noroi pe coapsele ude și izbutesc să mă ridic în picioare. Mă răsucesc la stânga, apoi la dreapta, apoi mă rotesc înapoi către locul de unde am venit. Călătoria celor o mie de *ri* începe cu un singur pas, așa că ce mai contează? Dacă mă pun în mișcare, am să reușesc. Un pas înainte, făcut cu picioare înțepenite. Apoi încă unul. Și încă unul.

Cu brațele întinse, merg înainte. Mă împiedic de o rădăcină ieșită, mă poticnesc în noroi și mușchi, dar nu cad. Merg mai departe. Sub bolta mustind de ploaie și în haine ude leoarcă, sunt într-o altă lume. Mirosul de pământ umed îmi umple răsuflarea. Aerul rece și umed îmi face dinții să clănțăne. Și e liniște. N-o tulbură decât gâlceava păsărilor și încă ceva – *ceva cunoscut.* Ridic capul.

Apă.

Râul! Sunt atât de aproape? Inima îmi îmboldește picioarele înțepenite. Să se miște mai repede. Să mă poarte departe de locul ăsta! Pășesc cât pot de înalt peste tufișuri, dând la o parte crengile cu frunze încă ude, și mă avânt către locul în care se sfârșește pădurea și pe unde curge râușorul. Ajung lângă apă și-mi aduc aminte de traseul ei. Urmez vârtejul apei ca, la un moment dat, să găsesc o cale de ieșire. Și iată c-am găsit.

Podul de lemn roșu. Cărarea. Și drumul care duce către… poartă.

Alerg.

Alerg de-a lungul potecii denivelate de piatră care șerpuiește prin pădurea deasă. Alerg până când dau cu ochii de tulpinile aurii și înalte de bambus. Alerg și lovesc cu palmele traversele încrucișate ale porții.

Se leagănă de la impact, dar mă izbește înapoi.

Împing din nou.

Din nou.

Mă aplec și cercetez poarta cu atenție. Simt cum mi se strânge stomacul. Un nou lacăt atârnă, încovoiat, de partea cealaltă. Moașa nu-i aici. Oare a plecat s-o caute pe Hatsu? Să mă caute pe mine? Poate crede că am plecat.

Emoția crește în mine până ce devine sălbatică. La început mă încearcă doar o neîncredere calmă. Cum de s-a întâmplat așa ceva? Cum de a aflat moașa? apoi furia mă sfâșie, cu un țipăt mut. Lovesc poarta iar și iar, apoi mă răsucesc pe călcâie – doar ca să dau de zâmbetul fudul al lui Chiyo.

— Bună, Naoko!

Acum înțeleg cum de a aflat moașa. Cum de ne-a găsit atât de repede. Am fost naive s-o subestimăm.

Spionii și vulpile nu se pot măsura cu un asemenea șobolan.

Capitolul 30
Japonia, 1957–1958

În decurs de o lună, pădurea și-a schimbat veșmintele, lepădându-le pe cele de vară târzie pentru cele de toamnă. Arțarii *momiji* sunt acum de un roșu aprins și poartă o haină colorată în tonuri regale de galben și de portocaliu-închis. Eu mă mulțumesc cu un pulover gri, la mâna a doua, pe care îl îmbrac doar ca să mă încălzesc. Soarele nu-și mai arată fața, așa că vântul suflă rece și străbate fără milă prin pereții prea subțiri. Burta mea de șase luni, deși mică, face ca puloverul uzat să se închidă ciudat peste ea, unde mai pui că lipsesc și doi dintre nasturii argintii.

Mă ridic și mă masez între sprâncene. Camera pare să se clatine, așa că mă întind din nou și închid ochii. Nu m-am simțit bine din noaptea în care Hatsu a scăpat, iar eu am fost prinsă. Ghearele jilave ale ploii mi-au pătruns în piele și mi-au cuprins spiritul. În noaptea aceea dinții îmi clănțăneau de la frisoane, iar calvarul prin care am trecut m-a costat sănătatea. Am slăbit tot mai mult, iar acum sunt numai piele și os.

Oftez din adâncul plămânilor epuizați.

Fără Jin sau Hatsu, sunt singură de tot.

Singură aici. Poate că și singură pe lume.

Stau culcată pe-o parte, ghemuită și legănându-mi burta. N-am luat suficient în greutate, iar picioarele mă dor pentru că n-am mai mers. Moașa Sato mă ține țintuită la pat și mă încălzește cu un ceai special, care să mă ajute să mă însănătoșesc. E îngrijorată că aș putea pierde sarcina și, astfel, ea ar pierde taxa pe câteva luni.

Grija mea e pentru pruncul pe care-l port.

N-am primit nicio veste de la Hajime. Nicio veste de la familia mea. Nicio veste despre Hatsu. Ea e mereu în rugăciunile mele. O visez pe *Okaasan* și o strig țipând în somn:

— *Haha!*

Dar ea nu-mi răspunde niciodată, iar eu mă trezesc scăldată în sudoare rece și arzând de febră.

Chiyo intră în camera mea, pălăvrăgind și râzând cu gura până la urechi.

— Fata aia e Naoko, dar n-o băga în seamă.

Împroașcă vorbele, prefăcându-se că-i șoptește fetei care a intrat împreună cu ea și pe care n-am mai văzut-o niciodată:

— Crede că e *măritată* și că soțul ei are s-o salveze.

Mai spune ceva, dar nu înțeleg. Chicotelile îi acoperă cuvintele.

Fata cea nouă privește spre mine, curioasă. E toată colțuroasă, cu pomeți ascuțiți și cu bărbia mică. Părul lung îi e prins în spatele urechilor proeminente, iar cărarea făcută într-o parte îi scoate în evidență ochii mari, întrebători, de un cafeniu-închis precum cel al ghindei. Burta îi e rotundă, dar încă n-a ajuns la termen. Zâmbește cu buzele strânse.

Eu, nu. E ca și cum aș fi clipit – și toate fețele cunoscute s-ar fi schimbat, mai puțin cea a lui Chiyo.

— Haide.

Chiyo o trage de mână și dispare împreună cu ea.

Au trecut luni întregi, iar vremea rea și frunzișul toamnei sunt cufundate acum în somn, sub privegherea rece a lunii ianuarie. Temperatura scade destul de mult ca, dintr-o singură adiere, suflul ei uscat și rece să-mi înghețe sângele subțiat. Aici, în prefectura Kanagawa, rareori ninge, însă iarna le încremenește pe toate. Eu *încă* sunt somnoroasă.

Zac în pat, trezindu-mă din moțăiala de după-amiază doar ca să vreau să mă odihnesc și mai mult. Am fost așa vreme de un anotimp întreg.

Îmi frec fața cu mâinile, apoi părul, apoi mi-l netezesc dându-l pe spate, ca să-mi ofer un pic de mângâiere. Mă năpădesc lacrimile și-mi îngrop fața în mâini. *Okaasan.* Hajime. *Cineva.*

Moartea ar fi ușoară. Greu e să trăiești.

Fata cea nouă mă vizitează des. O cheamă Sora. Uneori, atunci când mă trezesc din somn, o găsesc stând lângă mine. Și deși acum sunt ca Jin, tăcută și fără chef de vorbă, ea vorbește oricum. O ascult din

conul meu de umbră, recunoscătoare pentru companie și întristată să-i aud povestea, care mi-a ajuns bine cunoscută. Soldatul ei american n-a recunoscut copilul și a acuzat-o că era femeie ușoară. Ea a aflat abia mai târziu că el avea deja soție și copil. Altă fată nesăbuită.

Aiko cea fără inimă a născut și a plecat. Deși plâng pentru copilul ei, n-am fost tristă s-o văd luându-și tălpășița. Alte două fete au venit și au plecat. Sora îmi spune poveștile lor, iar poveștile astea seamănă între ele. Una dintre ele a fost nechibzuită sperând că, astfel, avea să pună mâna pe un soț, iar cealaltă a fost atentă, dar nu îndeajuns de atentă. Niciuna dintre ele nu și-a dorit copilul. Iar eu am ajuns atât de slăbită încât nu știu dacă mi-aș mai dori să fiu însărcinată și să nasc. Astfel de gânduri îmi încarcă nespus de mult conștiința.

Și ce are să se întâmple cu pruncul meu? Îmi amintesc de pactul nostru, încheiat între mine, Hatsu și Jin. Mă gândesc la Hatsu și-mi doresc ca la pruncul ei să fi ajuns undeva în siguranță. Mă gândesc la Jin și-mi doresc ca spiritul pruncului ei, care e încă în așteptare, să călătorească acasă în siguranță.

— Naoko? Naoko, trezește-te!

E moașa Sato.

Rămân cu ochii închiși, în speranța că s-ar putea să plece. Degetele osoase ale morții îmi zgâlțâie umărul, aceleași degete care astupă năsucurile și care sapă morminte mici.

Aceleași degete care vor îmi vor apuca și mie pruncul.

Care l-au luat pe al lui Jin.

— Naoko, trezește-te, am mai făcut ceai. Poți să-l iei și să te așezi la *kotatsu.*

Vocea ei îmi zgârie auzul. Ascuțită precum un ciob de sticlă, însă calmă. Se preface că-i pasă. Eu mă prefac că dorm.

Mă scutură din nou. Tare, de data asta. Mă zguduie din cap până-n picioare.

— Haide! E cald și proaspăt, numai bun de băut. Sună bine?

Ar suna bine dacă mi-aș putea înveli picioarele în pătura mare care acoperă *kotatsu,* masa ei încălzită.

Cedez și mă dau jos din pat.

— Așa, acum e bine, îmi spune moașa, privindu-mă din spatele ramelor de metal cu ochii ei sferici, goi, pe care și-i îngustează în timp ce-mi zâmbește fals.

O privesc cum pleacă, târându-și pe podea, la fiecare pas, chimonoul de lână. Stau în picioare și aștept să-mi treacă amețeala. Apoi încerc să găsesc puterea de a-mi mișca picioarele. Mintea mi-e împrăștiată și amețită, iar picioarele îmi sunt slăbite și mă dor.

Mișcându-mă încet, înaintez cu greu ca să mă așez la *kotatsu,* în camera principală. Sora, cu bujori rozalii așternuți pe pomeții ei ascuțiți, stă de cealaltă parte a mesei. Grăbită să mă așez, mă lovesc cu burta de marginea de lemn. Trag pătura Sorei și-mi acopăr poala, astfel încât să ne încălzim amândouă. E comod și plăcut să-ți ții picioarele sub masă, căci acolo e un arzător care încălzește bine. Îmi întind picioarele scheletice și-mi mișc degetele amorțite ca să-mi pun sângele în mișcare.

— Ești atât de palidă, Naoko, îmi șoptește Sora. Arăți ca o stafie, *yūrei.*

Sunt, e adevărat, însă încă mă mai aflu aici, plutind între lumi și negăsindu-mi locul nicăieri. Trăiesc o stare de derută, căci simt ori prea mult, ori prea puțin.

Moașa Sato face pregătirile pentru ceai, apoi îl toarnă. Cu o mână ține capacul și cu cealaltă înclină ceainicul, ca să-mi umple ceașca. Dâra de abur a ceaiului îmi gâdilă nările cu o aromă dulce de plante.

Îl duc la buze și suflu ca să-l răcesc.

— Să bei fiecare picătură, da?

Moașa așteaptă să-i promit cu o înclinare din cap, apoi dispare ca să vadă ce face Chiyo. Travaliul ei a început.

— Așteaptă! îmi strigă Sora, ridicând o mână în timp ce încep să beau. Trebuie să te întreb ceva.

Dă iute ocol mesei ca să se așeze lângă mine, picioarele noastre luptându-se acum pentru același

spațiu limitat.

Las ceașca jos, însă mâinile îmi rămân în jurul ei, ca să-i absoarbă căldura.

Sora privește peste umăr către camera din spate, acolo unde moașa Sato se ocupă de Chiyo. Își înclină capul ca să asculte, apoi se apleacă și mai aproape de mine.

— E adevărat că ai ajutat o fată să evadeze? Că vrei să-ți păstrezi copilul?

Pe loc, devin atentă. Oare am auzit bine ce-a spus? Oare i-am răspuns?

— Naoko…

Se uită la mine cu ochi care mă conjură. Începe din nou să-mi vorbească, însă mai încet:

— Încă mai vrei să-ți salvezi pruncul?

Inima apatică începe să-mi bată puțin mai repede. Îmi trec mâna prin părul încâlcit. Păr care n-a mai fost pieptănat de săptămâni întregi, sau chiar de mai mult. Clipesc.

Degetele ei mă prind de mână și-mi cuprind încheietura scheletică.

— Naoko, ai încredere în mine? N-am fost o prietenă bună și de încredere?

Dau din cap în semn de încuviințare. A fost. Cine m-a vizitat la pat? Cine mi-a adus pături în plus, sau comprese reci pentru fruntea încinsă de febră?

— Bine, se bucură Sora, ai cărei ochi se luminează și se rotesc bucuroși, cu irisurile lor închise la culoare și fluide precum cerneala. Atunci, plecăm la noapte.

Cuvintele ei mă fac să sar în sus.

— *Ce?!*

Răsuflarea mi se oprește în gâtlej, ca și când n-aș mai fi vorbit de ceva vreme. Oare am vorbit? Nu-mi pot aminti.

Sora se apleacă și mai aproape.

— Da, e perfect. Chiyo abia intră în travaliu, așa că până la noapte moașa Sato are să fie foc de ocupată, iar noi vom dispărea în noapte.

Poarta. Îmi privesc lung degetele osoase și unghiile subțiri precum hârtia, încercând să mă concentrez.

— Hatsu a luat cheia.

— Iar eu am luat-o pe cea nouă, îmi spune, zâmbind.

Mă încrunt, amintindu-mi.

— Era umezeală și întuneric, iar eu m-am rătăcit. Sunt prea slăbită.

— Naoko, ești precum orbul care a călătorit noaptea ținând o lampă în mână. N-a avut nevoie de ea ca să vadă, eră aprinsă pentru ca alții să-l poată vedea pe el. Tu încă duci lampa pentru noi toate. N-ai avut niciodată nevoie de ea ca *să-ți afli* calea.

Clatin din cap. *Poveşti, mereu poveşti.*

— Lampa orbului s-a stins, Sora. La fel ca și a mea. La fel ca și mine.

— Da, ai dreptate.

Se întinde și-și pune și cealaltă mână peste a mea.

— Și n-am fost norocoase că s-a întâmplat așa? Altfel, cum te-aș fi găsit?

Aproape că zâmbesc. E tot ceea ce reușesc să fac. Eu și Sora suntem, într-adevăr, prietene.

— Te rog, mă conjură Sora. Mi-e teamă să încerc singură. Spune-mi că plecăm în noaptea asta și că ai să lupți să-ți salvezi pruncul de moașa asta demonică.

Moașa demonică. Promisiunea pe care i-am făcut-o Micuței Păsări. Pactul cu Hatsu și Jin.

Spiritul pruncului se frământă înăuntru, ca să-l trezească pe al meu. Ridic ochii și întâlnesc privirea Sorei.

— Da? mă îndeamnă Sora.

Dau din cap în semn că vreau.

Coboară sprâncenele și se încruntă.

— Atunci *nu* mai bea ceaiul ăsta.

Capitolul 31
Japonia zilelor noastre

Cercetarea mea anterioară despre casele tradiționale din Zushi m-a dus către unele care au fost transformate în *ryokan,* hanuri tradiționale japoneze. Fiecare părea minunată. Una includea o baie *hinkoyi,* o cadă de lemn de cedru unde te cufundai în apă fierbinte amestecată cu uleiuri esențiale liniștitoare. Două dintre ele aveau grădini elaborate, cu helești decorative amenajate pentru rugăciuni și meditații calme, și toate aveau acele saltele simple așezate pe covorașe *tatami.* Oaspeții beneficiau și de *yutaka,* halate-chimono personale. Aș fi vrut să mă cazez într-un astfel de loc, dar n-am putut. M-aș fi simțit prea vinovată.

Am vândut Cadillacul tatei ca să acopăr costurile de călătorie, nu ca să-mi permit luxuri ca și când aș fi fost într-o vacanță personală. Așa că, în locul unui han frumos tradițional, am optat pentru hotelul-capsulă Seijaku, la preț redus. „Seijaku" se traduce prin „liniștit". Hotelul era oricum, numai liniștit nu. Clienții se vânturau de colo colo și trânteau în permanență ușile dintre spațiul de locuit, baia comună și vestiarul pentru bagaje.

Minicapsulele au fost construite în jurul unui pat dublu, alungit. Erau înguste și lungi – în general, cam de un metru și douăzeci înălțime – și așezate una peste cealaltă, pe două rânduri. Ca să intri într-una dintre cele de sus trebuia să te urci pe o scăriță. Înăuntru găseai un televizor montat pe tavan, cu căști, o oglindă, un umeraș pentru o singură haină, o priză și o lumină deasupra capului. Și cu asta, basta.

Nu era o locuință pentru claustrofobi, pentru oameni înalți sau pentru cineva care și-ar fi dorit intimitate. Capsulele erau pentru un singur ocupant și separate, după gen, în camere care conțineau câte douăzeci. Dar pentru mine tot a fost o soluție mai bună decât un pat suprapus într-un hostel. Aveam

propriul spațiu și puteam închide jaluzeaua de bambus montată pe ușa transparentă.

Era târziu, dar nu puteam dormi, așa că m-am întins pe spate și am răsfoit sute de e-mailuri rămase nedeschise, în timp ce gândurile îmi alergau, nestăpânite. Am fost încântată că Yoshio găsise casa tradițională și că numele din actele de proprietate se potriveau cu numele de familie de pe actul de căsătorie. Dar dacă, totuși, cei pe care-i găsisem astfel n-aveau, de fapt, legătură cu familia pe care o căutam? Ce avea să se întâmple atunci?

Mi-am așezat perna comod și m-am sprijinit de ea, apoi am selectat câteva mesaje ca să le șterg, însă, în schimb, am deschis unul primit de la Centrul Național de Evidență a Personalului. Deși dosarul militar al tatălui meu trebuia să ajungă prin poștă, nerăbdarea mă făcuse să solicit o actualizare legată de stadiul trimiterii.

Vă mulțumim că ați trimis o solicitare la Centrul Național de Evidență a Personalului. Soluționăm aproximativ 20.000 de solicitări în fiecare săptămână și, chiar dacă timpul mediu de răspuns e de șase până la opt săptămâni, se poate ca perioada de răspuns să fie mai lungă, din cauza unui incendiu care a avut loc în 1973 la Centrul Național de Evidență a Personalului. Acest incendiu a distrus aproape șaisprezece milioane de dosare militare și, din păcate, nu există duplicate.

Neputându-vă confirma dacă dosarul pe care l-ați solicitat s-a aflat sau nu printre cele distruse, acest mesaj vă avertizează despre o posibilă întârziere a căutării noastre.

Vă mulțumim.

Mi-am ciupit vârful nasului și am închis ochii. Dacă acea companie din Yokohama nu avea legătură cu familia pe care o căutam, și dacă dosarele tatei se pierduseră, pe ce altceva mai puteam să mă bazez ca să continui? Simțeam cum viermele îngrijorării îmi sfredelea inima. Dacă oare vândusem Cadillacul tatei

și făcusem tot drumul ăsta până în Japonia doar ca să vizitez o casă goală?

Căutând în restul e-mailurilor, m-am oprit la unul care avea ca titlu *„USS Taussig”,* apoi am privit mai jos și am găsit alte câteva răspunsuri de pe forumuri militare. Sângele mi-a năvălit în cap și m-am ridicat mai mult pe patul meu.

Uitasem că-mi lăsasem datele de contact pe site-ul de reîntâlnire al marinei militare. Primul mesaj era de la un coleg de echipaj care lucrase ca electrician de interior, dar spunea că nu-și amintea de tatăl meu. Dădea informații despre reuniuni, însă spunea că majoritatea membrilor echipajului muriseră sau fuseseră prea bătrâni ca să mai călătorească.

Următorul mesaj era de la o femeie al cărei soț lucrase în camera motoarelor la bordul *USS Taussig* în aceeași perioadă cu tata. Omul murise, însă cumnatul lui fusese, și el, înrolat, iar ea avea să ia legătura cu el.

Altul îmi spunea că tatăl lui fusese marinar pe *Taussig,* însă acum suferea de Alzheimer. Fiul îi arătase tatălui său fotografiile pe care le distribuisem, însă cel din urmă nu avusese nicio reacție.

Mai erau câțiva, dar cu toții aveau povești asemănătoare. Iar apoi…

Dragă Tori Kovač,

Am găsit postarea ta în care ai solicitat informații despre Taussig *și despre unii membri ai echipajului, inclusiv tatăl tău. Am fost la bordul navei* Taussig *din 1954 până în 1957, făcând trei croaziere în Estul îndepărtat. Nu-mi amintesc să-l fi văzut pe tatăl tău și nu recunosc celelalte nume de pe listă, dar, fiind vorba de peste trei sute de suflete la bord, iar timpurile acelea fiind cu peste cincizeci de ani în urmă, mi-e teamă că memoria îmi joacă feste. Am cercetat copiile mele după jurnalele de bord și am găsit o fotografie a tatălui tău în lista de nume. Am atașat-o acestui mesaj și sper să te ajute în cercetare.*

Cu respect,
Sal Dia

Am deschis documentul atașat mesajului. Pe loc, mi s-a pus un nod în gât.

Era tata, stând în uniformă, în centru-față, și zâmbind ușor. Avea pieptul ieșit în afară și umerii trași în spate. Un marinar curajos, pregătit să cucerească lumea. Mi-au dat lacrimile.

Doar o fotografie simplă de grup, cu prima divizie din registrul lor anual, însă era o fotografie pe care n-o mai văzusem înainte. Era ca și cum, într-un fel, recuperasem o parte din tata. O parte pe care nu știam c-o pierdusem. În acel moment mi-am dat seama cât de mult îmi lipsea. Mi-am reglat la maximum lumina de deasupra capului, m-am așezat în camera mea minusculă și am trimis e-mailuri de mulțumire, copleșită de faptul că oameni complet străini, care nici măcar nu și-l amintiseră pe tata, își făcuseră timp să caute. Să scotocească prin lucrurile lor, apoi să scaneze și să trimită prin internet o fotografie din jurnalul de bord al navei? Un lucru atât de simplu. Care totuși crease un impact enorm.

Ăsta a fost, pur și simplu, impulsul care m-a făcut să sper și care m-a hotărât să-mi continui căutarea. M-am uitat lung la fotografia tatălui meu. N-aveam de gând să-l dezamăgesc. Nici pe el, nici pe mine. Voiam răspunsuri. A doua zi aveam să vizitez casa tradițională și să le pun întrebări vecinilor. Iar, la nevoie, aveam să-mi prelungesc călătoria și să aștept să întâlnesc persoana care se îngrijea de proprietate.

Casa poate că era goală, însă eu n-aveam de gând să plec din Japonia cu mâinile goale.

M-am trezit la răsăritul soarelui și am savurat micul dejun gratuit „echilibrat, bun pentru organism”, de *no omoi,* care se traduce prin „greu”. Erau murături, tofu, cașcaval pane și chiar șnițele de pui. Am gustat câte puțin din fiecare, dar m-am umplut cu orez. Apoi mi-am pus bunurile în siguranță, în vestiar, și mi-am împachetat niște lucruri pentru ziua care urma, inclusiv scrisoarea tatei. Speram ca adresa de pe plic să poată depăși bariera de limbă, în cazul în

care aveam să mă întâlnesc cu vecini. Măcar să aibă o idee generală despre motivul vizitei mele acolo.

Mersul până la stația Zushi a durat cam un sfert de oră, dar asta doar pentru că mă grăbisem. Am alergat pe lângă adolescenți care, în drumul lor către plajă, făceau reclamă plăcilor de surf, m-am agitat pe lângă localnicii care mergeau la cumpărături în piața de la periferie, și i-am ignorat pe negustorii ce le făceau semne turiștilor ca mine să le intre în magazine. Trenul către Yokoshuka pleca la fiecare treizeci de minute. Am vrut să-l prind pe următorul. Am mers încet ultima sută de metri și am ajuns chiar pe când se apropia de poartă.

Odată urcată, am găsit un loc liber, m-am așezat și am accesat punctele principale de atracție de pe aplicația mea de călătorie. În Zushi se afla templul Enmeiji, cu un străvechi și uriaș arțar roșu. Am ridicat din sprâncene. Copacul era vechi de peste o mie de ani. Înainte, crezusem că tata îi făcuse o fotografie unei mirese tradiționale, la un altar de lângă Tokyo. Însă acum, bănuind că în fotografie se afla mireasa *lui,* trebuia să cercetez mai amănunțit altarele mai apropiate de baza militară și de casa fetei.

Taura se afla exact la mijlocul distanței, iar pe internet apărea informația că acolo se afla un altar. Yokosuka-shi Taura, cunoscut, de asemenea, sub numele de „Altarul pierdut” de când pădurea își recâștigase porțile roșii, strălucitoare, care decorau cărarea principală. O vulpe mare de piatră aștepta la capătul cărării, ca să-i recompenseze pe cei care-și încheiau cu bine călătoria. Aplicația vorbea despre sute de statui de piatră întruchipând vulpi, însă nu spunea de ce.

Am marcat ambele locații, apoi am privit în sus, pe când trenul cotea după colț. Iahturile înalte, elegante, se aliniau de-a lungul digului, iar bărcuțele colorate cu pânze se legănau în fața debarcaderului. În dreapta mea, copacii semeți își unduiau crengile în vânt și, chiar în timp ce trenul cotea, au început să apară acoperișuri printre crengile lor. În câteva minute, am intrat în gara Higashi-Zushi din districtul Numama.

Dacă drumul prin Zushi fusese rapid, plimbarea de la gară până la locul unde se afla casa tradițională a durat mai mult. Nu m-a deranjat, pentru că pădurile înconjurătoare erau liniștite, iar vântul care adia printre frunzele lor ca de hârtie, cald.

Tata făcuse, odinioară, călătoria asta, și cred că spiritul lui mă însoțea acum. În timp ce mergeam către casa tradițională uitată de timp, mi-am amintit…

— Aproape că m-am întors de două ori, spusese tata.

Se îmbrăcase în uniformă și se tot juca, agitat, cu bereta, emoționat să-l întâlnească pe tatăl ei – un rege negustor. Eu eram agitată doar la vederea casei.

Când m-am apropiat de vârful delușorului, m-am oprit, așa cum mi-am imaginat că făcuse tata, am privit în sus și am văzut, cu ochii pe jumătate închiși, soarele dimineții târzii. *Ea mi-a spus că aveam să recunosc casa după țiglele acoperișului.*

Și, la fel ca și tata, și eu am recunoscut-o după același semn.

O pâclă albă se ridica de pe țiglele curbate, de lut, căci soarele încălzea rouă dimineții. Razele lui se rostogoleau pe muchea acoperișului precum petalele fluturânde ale florilor de cireș dintr-un pieptene ornamental japonez. Luminată din spate de soare, clădirea mare, cu pereții albi, aproape că strălucea. Felul în care trona în vârful dealului o înzestra cu o eleganță simplă, voit modestă. Iar, dacă fotografia făcută de Yoshio era extraordinară, să mă apropii de ea în realitate era… ireal. Timpul s-a oprit, într-adevăr. Era chiar casa din povestea tatălui meu.

După ce Yoshio îmi vorbise despre arhitectură, am căutat stilul caselor tip ceainărie și m-am convins că era, într-adevăr, fascinant. Nu puteam înțelege cum de pereții interiori, care erau făcuți din hârtie, rezistau la uzura zilnică. N-ar fi trebuit să se rupă? Însă hârtia cu textură aspră din care erau făcuți se fabrica din lemn de dud – același soi de copac în care au fost descoperiți viermii de mătase. Duzii sunt surprinzător de rezistenți. Iar durabilitatea pereților era asigurată

de vergelele încrucișate care țineau hârtia întinsă. Dacă doar aș fi putut să arunc o privire înăuntru. Mișcarea din curtea din spate mi-a atras atenția.

Am rămas cu gura căscată.

O femeie în vârstă tundea flori albe din niște tufișuri joase și dese. Florile se revărsau din coșul de bambus care atârna de brațul ei. Am privit cu coada ochiului soarele, apoi mi-am pus mâna drept paravan la ochi, însă n-am putut s-o văd bine din cauza pălăriei ei de soare. Parcă era goală casa?

Oare femeia aceea era *ea?*

N-aveam decât un singur lucru de făcut, dacă voiam să aflu. Mi-am netezit părul, mi-am aranjat blazerul și, răsuflând adânc, ca să mă liniștesc, am pornit către casă.

Capitolul 32
Japonia, 1958

Înapoi în pat, mă odihnesc, cu burta plină. M-am forțat să mănânc tăițeii *udon* pe care Sora mi i-a adus pe ascuns. Am nevoie de putere dacă vrem să evadăm diseară. Ghemuită pe partea mea, mă întorc ca să găsesc poziția confortabilă, însă n-am niciuna. Fiind prea emoționată, chiar și pruncul meu se frământă.

Gândurile îmi sar de la Hajime la copil, apoi la Sora, precum o maimuță care sare dintr-un copac într-altul. *Cele trei maimuțe.* Eu, Hatsu și Jin. Inima mi se strânge. Sora ar putea fi cea de-a patra maimuță. Sunt patru, în poveștile vechi. Numele celei de a patra e *Shizaru,* care-și încrucișează brațele ca să refuze răul. I se potrivește, căci fata asta mă uimește: vrea să mă ajute și vrea să-și păstreze copilul. Ea mă ajută acționând, iar Cerul mă ajută binecuvântând. Trebuie să existe un plan mai mare, de destin, care să cuprindă întâmplările pe care le trăim acum.

Sau poate că sunt eu oarbă? *N-a spus bunica asta?* Nu, nu… a fost Kiko. Mi-a strigat că eram oarbă – atunci când i-am spus ce alegere făcusem, pe ce drum voiam să merg. „Ești orbită de iubire și nu poți vedea adevărul” îmi spusese ea.

Pleoapele grele mi se deschid, apoi se închid. Deschise și închise. Peretele e acolo, apoi dispare. Mă încolăcesc mai strâns și mă gândesc la ochii albaștri, limpezi, ai lui Hajime, și la cuvintele lui de la plecare: „Îți promit”, mi-a spus. „Acum și pentru totdeauna”.

„Întotdeauna.” *Au fost, oare, spusele lui adevărate?* În scurt timp, mă cufund în amintiri. Mă cufund în iubire. Mă cufund într-un somn fără vise.

Mai bine oarbă decât fără speranță.

— Vaaai!

Plânsetele lui Chiyo zdruncină casa și-mi tulbură somnul. Clipesc, netrezită încă, dar fără să mai dorm.

Țipă din nou. Apoi – pași apăsați și alt țipăt.

Doar că ăsta-i al moașei.

— Nu împinge, Chiyo! Așteaptă! Trebuie să aștepți.

Sora e la ușa mea.

— Naoko, plecăm *acum.*

Îmi înșfacă valiza și aruncă, la întâmplare, haine înăuntru. Pare înnebunită. Are ochii măriți și răsuflă iute.

— Acum?

Mă ridic, uimită. Abia închisesem ochii.

— Vaaai!

Un alt plânset spintecă noaptea și mă ridică în picioare. Bine, da, trebuie să plecăm acum. *Biata Chiyo.* Nu, *bietul prunc al lui Chiyo.* Mă ridic în picioare, însă mă clatin. Adrenalina îmi inundă venele adormite, poruncindu-le mușchilor mei letargici să acționeze. Îmi dau pe spate părul asudat, încâlcit și încerc să-mi găsesc echilibrul. Ace ascuțite îmi străpung piciorul stâng, amorțit pentru că n-am dormit cum trebuie.

Sora se duce la ușă, o deschide și ascultă.

— Îmbracă-te! Mă întorc imediat.

Îmi scutur piciorul ca să-l dezmorțesc, apoi îmi frec ochii ca să văd mai bine. *Chiar se întâmplă asta?* Trebuie să mă gândesc. *Șosete…* îmi pun a doua pereche, amintindu-mi cât de ude mi-au fost picioarele data trecută, cu Hatsu. Înșfac o a treia pereche, s-o țin în buzunar, în caz de nevoie. *Ce altceva?*

Mă rotesc, întorcându-mă în toate părțile. Îmi trag pe mine încă un combinezon de bumbac, care să-mi țină de cald pe sub fusta lungă, de croială occidentală, un pulover care nu mă mai încape cu burta de acum și, drept urmare, se ridică, apoi puloverul meu gri, la mâna a doua, ca să-mi țină cald la brațe. N-am să mai am nevoie de valiză dacă îmi mai pun niște haine pe mine. Îmi acopăr chiar și capul, ca să nu risc. Nu se știe ce-are să se întâmple, iar, de data asta, frigul de afară e unul aspru.

Țipetele lui Chiyo s-au transformat în suspine. O imploră pe moașa Sato:

— Fă ceva! Te rog, fă ceva!

Urmează un alt țipăt, apoi – mai multă mișcare încoace și-ncolo: moașa Sato și celelalte fete. Stau, epuizată, în mijlocul camerei mele, cu ochii privind în toate părțile. *O, felinarul!* Înhață niște chibrituri de pe masă și mi le înghesui în buzunar.

Sora se întoarce, alergând.

— I-am spus moașei că ești bolnavă, că am să-ți pregătesc ceaiul și că am să stau cu tine toată noaptea. Se încruntă văzându-mi îmbrăcămintea. Ce ți-ai pus pe tine?

— Totul! îi spun.

— Bine, bine. Să mergem!

Sora își scoate din nou capul pe ușă, apoi îmi face semn s-o urmez. Îmi strecor mâna în mâneca hainei, apuc mânerul felinarului și merg în urma ei, clătinându-mă într-o parte și-n alta. Pași apăsați tropăie pe podea. Rămânem înmărmurite. O secundă, două… însă nu apare nimeni. Țipetele lui Chiyo acoperă zgomotul pașilor pe care-i mai avem de făcut până la ușă.

— Haide, șoptește Sora, deschizând-o. Nu mă uit înapoi.

Cu valiza mea în mână, Sora mă urmează, apoi preia conducerea. Luna e sus pe cer și proiectează umbre lungi, argintii. Ne ținem aproape de ele, alergând prin luminiș atât de repede cât mă pot duce picioarele mele, care n-au mai umblat de ceva vreme. S-a lăsat înghețul, iar pământul tare și sfărâmicios scârțâie la fiecare pas.

— Haide, grăbește-te! îmi spune Sora peste umăr, atunci când ne apropiem de cărarea îngustă. E ca un dragon care scoate fum pe nări: un nor alb, de aer rece, apare la fiecare vorbă care-i iese din gură. Ai grijă!

Îmi forțez și mai tare picioarele epuizate. Fularul îmi cade, lăsându-mi fața descoperită, iar, din pricina efortului, scot și eu nori de fum precum dragonul. Deasupra capetelor noastre, bolta deasă de crengi

golașe pare că înșfacă lumina lunii și o adună, lăsând să se strecoare doar slabele licăriri care ajung până la noii

Țin felinarul, în timp ce Sora îmi scotocește prin buzunar după chibrituri. Pun felinarul jos. Întâi vedem o miriadă de scântei, apoi apare un pâlpâit constant. Flacăra cuprinde cu ușurință fitilul și, cu o scuturare scurtă din mână, Sora stinge bățul de chibrit.

Apoi ia felinarul într-o mână, ține valiza mea aproape goală în cealaltă și trece în față. Lumina se reflectă pe potecă, dezvăluindu-ne calea. Atentă la pământul denivelat, fac pași înceți și egali. Aerul rece al nopții mușcă cu dinți cumpliți, dar sunt îmbrăcată bine și, în clipa asta, sunt încălzită de speranță.

Plec.

Fără ploaie, terasamentul abrupt e mai ușor de străbătut. Sora aruncă mai întâi valiza mea pe fundul gropii, iar eu țin felinarul în timp ce ea coboară. Felinarul se balansează pe mâner și flacăra lui galbenă se leagănă în carcasa neuniformă.

— În regulă, ești gata?

Sora își ridică brațele ca și când ar trebui să mă prindă, iar în minte îmi revin amintiri despre cum mă smucea moașa. Despre Hatsu. Despre cum a căzut.

Întoarsă cu spatele, încep să cobor și-mi balansez piciorul ca să găsesc treapta următoare. Îi dau ei felinarul, apoi îmi adun toate puterile. *Pot face asta.* Trupul mi-e obosit, însă spiritul mi-e viu și îmboldit de dorința de libertate. Scăparea e chiar în fața mea. Un alt pas în jos, încă unul, și, practic, cad în brațele întinse ale Sorei.

— Haide!

Îmi ridică geanta, apucă felinarul și o pornește către punte.

Parcă inima îmi bate anume ca să le dea elan picioarelor. Un pas, apoi încă unul. Stomacul mi se strânge ca o menghină. Mă opresc, cuprinzându-mi burta cu mâinile.

— Naoko!

Lumina felinarului se leagănă înspre mine și-mi învăluie obrajii, îmi îndrept spatele și răsuflu adânc.

— Vin!

Suntem atât de aproape. Pășesc pe pod și mă uit în toate părțile în timp ce-l străbat zorită. Apa se frământă pe sub fâșia subțire de gheață, ținându-i prinși dedesubt pe crapii-dragon. La revedere, vechiul meu prieten *Ganko,* pește perseverent! De data asta nu mă mai întorc.

— Naoko? șoptește Sora.

E la poartă, cu felinarul așezat la picioare, alături de valiza mea. Pe când mă apropii, ea încearcă să descuie lacătul cu cheia, dar se întoarce spre mine, agitată.

— Sora, ce s-a întâmplat?

Ea clatină din cap, scoțând pe nas vălătuci mari de abur.

— Nu merge. Nu e…

— Ce?

Privesc la cheia din mâna ei, apoi la lacătul pus pe poartă.

— Încearcă și tu!

Iau cheia și încerc. Poate că încuietoarea e doar rece sau înghețată, îmi stă inima-n loc. Zimții cheii nu se potrivesc. Încerc încă o dată, și încă o dată. Ridic cheia și o privesc cu luare-aminte, apoi cercetez lacătul cu aceeași grijă. O, *nu!*

— Asta nu-i cheia care trebuie!

Privim una la alta, îngrozite.

— Și acum ce facem? Eu nu mă mai întorc. Nu pot, îi spun Sorei, în timp ce mă fac ghem.

Crampele îmi revin.

— Te rog, Naoko, liniștește-te. Știi că nu te-ai simțit bine, mă conjură Sora, apucându-mă de umeri.

Rămân îndoită de mijloc, nemișcată, răsuflând adânc în speranța că senzația ciudată are să treacă.

— Sunt bine. Încearcă din nou!

Sora încearcă încă o dată să descuie lacătul, apoi se repede la poartă și se izbește în ea. Însă poarta scârțâie, doar, de la balans. Privind în jur, găsește o piatră. Loviturile repetate pe care le dă nu fac decât

să-i zdrobească degetele. Privesc, înlemnită de frică. Abdomenul mi-e zguduit de o nouă contracție.

Ce are să se întâmple acum? Dacă nu putem ieși? Mă uit la Sora cum trage neîncetat de lacăt cu ochii fixați spre gard. Se știe că bambusul are însușirea de a fi atât flexibil, cât și foarte rezistent. Vreau să fie flexibil – pentru ca eu să pot rezista.

Vreau afară.

Mă uit la tulpinile de jumătate de metru, împletite și legate cu *shuro nawa*, frânghie din fibră de palmier negru.

— Sora, încearcă să rupi frânghia. Încearcă s-o tai!

Trebuia să fi adus un cuțit. De ce nu m-am gândit la asta? *Pentru că moașa m-a drogat…*

— Auuu!

Din nou, mă încovrig și mă schimonosesc de durere. Încerc să-mi înăbuș vaietele, ca să n-o distrag pe Sora. Trebuie să reușim. *Trebuie, cu orice preț!*

Cu muchia pietrei, Sora încearcă să taie în locul în care frânghia e mai subțire, dar reușește doar să-i destrame marginea. Scoate un muget de frustrare:

— Nu merge!

Încă o lovitură, apoi din nou.

— Stai!

Fac ochii mari, gândindu-mă la felinar. Ideea mă umple de surescitare.

— Poate că n-o să se rupă, dar o să ardă.

Chipul posomorât al Sorei se luminează.

Aruncă piatra, se scotocește adânc în buzunare și scoate cutiuța. Înăuntru au mai rămas doar șase chibrituri. Își plimbă privirea de-a lungul gardului, apoi alege bucata care se leagă de stâlpul porții. Își freacă mâinile una de cealaltă, în timp ce suflă aer cald peste frânghia ce leagă tulpinile de bambus. O scăpărare – și chibritul se aprinde. Stând ghemuite, ținem bețișorul de chibrit sub bucata de frânghie și așteptăm. O șuviță de fum subțire, transparentă, se ridică pe deasupra frânghiei, însă apoi chibritul se consumă și se stinge. Încercăm iar și iar.

Nu merge.

— Stai!

Scot carcasa de sticlă a felinarului și pun fitilul sub frânghie. Îl înclin, iar flacăra prinde s-o lingă. Iese fum, sar scântei. Legătura se topește, dând la iveală tulpina de dedesubt.

— A mers!

Ne privim și zâmbim, nespus de fericite. Îi dau felinarul, iar ea coboară flacăra sub următorul nod și așteaptă, răbdătoare, ca frânghia să ardă înăbușit și să fumege. O nouă tulpină de bambus iese la iveală. În felul ăsta, Sora desface nod cu nod și trece la următoarea tulpină, apoi la următoarea…

Privesc, încă ținându-mă de burtă și rugându-mă ca pruncul meu să reziste. Încă puțin. Câteva minute de răbdare ne pot câștiga o viață de pace.

După ce termină fiecare rând de legături, Sora desface tulpinile. Două… acum cinci sunt desfăcute. Ne mai trebuie câteva. Lucrează repede, ca să ieșim odată. Eu rămân cât pot de liniștită, pentru ca și pruncul să rămână la locul lui.

Sora îmi ia valiza, o azvârle dincolo de gard și-mi face semn să ies și eu. Mă întorc în lateral și mă strecor prin spărtură, răzuindu-mi burta și spatele de tulpinile de bambus, dar reușesc să trec de cealaltă parte.

Respir libertatea prin toți porii.

Sora mă urmează, privind de jur-împrejur.

— În care parte s-o luăm?

Gara e în dreapta mea. În mintea mea, m-am reîntors pe acel drum de mii de ori, dar știu că acum nu pot merge acasă. Așa că privesc în stânga și merg de-a lungul gardului nesfârșit de bambus, ținându-mă cu mâinile de burtă. Am contracții, însă merg înainte, cu chipul contorsionat ascuns după fular. *Încă puțin.*

— Încotro?

Pași repezi mă prind din urmă.

— Încotro mergem, Naoko? Și ce ne facem dacă nași acum?

— Nu te îngrijora. Pruncul o să se liniștească de îndată ce mă odihnesc, iar călugărițele și călugării se plimbă pe aici în fiecare zi, așa că mănăstirea nu poate fi departe.

Gardul interminabil al maternității cotește. Noi, însă, n-am scăpat de griji. Mergem drept înainte până când găsim mica mănăstire. Și ea e înconjurată de un gard de bambus, dar are doar jumătate din înălțimea celuilalt. Grădinile sunt îngrijite, însă nu abundă în ornamente. O altă poartă încuiată. În loc de afară, vrem înăuntru.

Sunt epuizată.

Eu și Sora îmbrăcăm și restul de haine rămase în valiza mea, apoi ne așezăm pe ea, ne ghemuim și ne strângem una într-alta cât putem de bine, ca să ne fie cald. Încă am crampe, însă mă lupt din răsputeri ca Sora să nu bage de seamă. Mi-e teamă că tot efortul pe care l-am făcut până acum mi-a provocat un travaliu prematur, așa că încerc să mă liniștesc și să mă gândesc numai la lucruri plăcute.

— Mă bucur că ești aici, Sora.

Mă lipesc de umărul ei. Pleoapele-mi sunt grele, căci valul de energie de mai devreme mi-a secat, acum, cu desăvârșire, lăsându-mă apatică și extenuată.

Lunec într-o stare care nu e nici somn, nici trezie, ci o stare de veghe, tulburată doar de contracțiile neîncetate. Mă gândesc la povestea *bunicii* despre maestru și învățăcel, cea cu păianjenul, și-mi imaginez unul coborând din cer ca să se odihnească pe burta mea. E o creatură urâtă, ce mă privește cu mai mulți ochi, care sunt asemenea unor mărgele. Vreau să plece și clipesc ca să destram vedenia, însă ea revine.

În poveste, învățăcelul îi spune despre păianjen maestrului său, zicându-i că plănuiește să țină un cuțit în poală astfel ca, atunci când păianjenul are să apară din nou, să-l poată omorî. Maestrul îl sfătuiește să țină lângă el o bucată de cretă. „Când păianjenul apare din nou, îl sfătuiește el pe învățăcel, desenează-i un X pe burtă, apoi arată-mi și mie.”

Când păianjenul apare din nou, învățăcelul face după cum i-a spus maestrul. Mai târziu, acesta îi cere învățăcelului să-și ridice cămașa. Pe burta lui e

desenat un X. Morala poveștii? Ne dorim adeseori să distrugem lucrurile de care ne e teamă. Însă, făcând asta – ne distrugem pe noi înșine.

Da, îmi e teamă, însă mi-am acceptat teama. Chiyo a refuzat, la fel ca și Aiko și multe altele. Cum se simt știind ce au făcut? Fapta lor nu le distruge oare inimile?

— Sunt recunoscătoare că ai văzut păianjenul pe burta ta, Sora. Îmi pare că vocea mea vine de la mare depărtare. Nu sunt sigură dacă am spus cu adevărat vorbele astea sau dacă măcar sunt trează.

— Auuu!

Abdomenul mi se contractă și mă încovoi, așteptând să treacă. Doare rău. Ceva cald îmi curge între coapse.

— Sora… *Sora!*

O altă contracție.

Nu. Nu încă.

Capitolul 33
Japonia zilelor noastre

Am pornit, cu pași mici, spre casa tradițională și spre femeia care grădinărea pe lângă ea. Îmi auzeam inima bubuindu-mi în urechi pe când am ieșit de pe drum și am apucat-o prin iarbă, apoi pe o cărare așternută cu pietriș, pe care l-am răvășit cu pașii mei.

Femeia s-a întors către mine, făcând ochii mari.

M-am oprit, la fel de surprinsă, dar apoi mi-am revenit.

— Îmi pare nespus de rău, n-am vrut să vă sperii.

Am făcut câțiva pași și am răsuflat adânc, dar presiunea crescândă din piept continua să mă supere.

— Sunteți cumva un membru al familiei Nakamura?

Ea și-a scos cozorocul care-i apăra fața de soare, l-a împăturit, apoi și-a strâns la loc părul care i se desfăcuse din coc. S-a uitat lung, întâi la eșarfa mea de mătase, apoi la blazer, iar la urmă mi-a privit chipul. În timp ce mă studia, am privit-o și eu în voie. Era elegantă, cu tenul brăzdat de vârstă și cu păr în nuanța onixului, pe care vârsta înaintată i-l presărase cu șuvițe cărunte. Strâns spre creștet, dezvăluia un gât și niște oase ale feței delicate. Avea vârsta potrivită, dar oare ea era?

Am zâmbit și mi-am potrivit mai bine blazerul.

— Mă numesc Selby Porter, i-am spus, folosind pseudonimul sub care scriam.

Am vorbit pe un ton scăzut pe măsură ce mă apropiam de ea, ca să n-o sperii.

— Lucrez cu Yoshio Itō de la *Tokyo Times* și am dori să scriem un articol despre familia dumneavoastră, despre societatea comercială pe care o dețineți în Yokohama, și chiar despre casa familiei, am spus, arătând spre casă.

Ea s-a întors și a privit în direcția pe care i-o arătasem.

— Apropo, casa e foarte frumoasă. Am mai făcut câțiva pași, până când am ajuns în fața ei. Florile sunt

absolut uimitoare.

Parfumul de plante umplea aerul. Aceleași flori împodobeau și masa care se găsea la recepția firmei Nakamura. O specie de crizanteme albe, dar diferite de soiul care se găsea în mod obișnuit în America, și aproape de trei ori mai mari.

Femeia se mulțumea să mă privească, fără să scoată un cuvânt.

Cu inima bătându-mi sacadat, am încercat din nou:

— Sunteți cumva un membru al familiei Nakamura? Familia care a deținut această proprietate vreme de mai multe generații?

Umerii mi s-au lăsat în jos din pricina dezamăgirii. Poate că nu era ea. Femeia căreia îi scrisese tatăl meu vorbea engleza. Am scotocit în geantă după scrisoarea tatei, vrând să-i arăt adresa.

— Da, asta e casa familiei mele.

Mi-am ridicat încet privirea, surprinsă de cuvintele ei și de tonul delicat al vocii.

— Eu sunt Naoko Nakamura.

Ea era.

Am găsit-o, tată! Chiar o găsisem.

— E o plăcere să vă cunosc, i-am spus, rostind cuvintele aproape în șoaptă. Vă deranjează dacă vă pun câteva întrebări? Despre casă?

A urmat o pauză lungă, însă apoi ea s-a înclinat ușor.

— Tocmai voiam să beau niște ceai. Ați dori să mă însoțiți? m-a întrebat, făcându-mi semn către cărarea așternută cu pietriș care mergea pe lângă casă.

Am intrat printr-o portiță, dincolo de care ceaiul aștepta gata pregătit pe o măsuță joasă, așezată într-o grădină interioară acoperită cu mușchi. Oare aici intrase, odinioară, tata?

Dacă exteriorul casei era uimitor, grădinile mi-au tăiat răsuflarea. Erau amenajate astfel încât să redea un adevărat peisaj, cu tot cu perspectivă. Iazul reflecta pietre mari, ca și cum ar fi fost niște munți aflați în depărtare, iar bolovanii acoperiți cu mușchi și așezați în apă păreau niște insule. Nisipul alb forma țărmul, iar potecile acoperite cu nisip duceau în toate

direcțiile, dispărând printre copacii ornamentali și printre plantele târâtoare de la sol.

— Luați loc, vă rog, mi-a spus ea, arătând către o pernă de pus pe jos, așezată pe un covoraș *tatami,* iar apoi turnându-mi, cu grijă, un ceai negru cu aromă de ierburi. E puternic, asemenea adevărurilor amare, a adăugat, oferindu-mi ceașca înaltă, de ceramică.

Am simțit sub degete atingerea familiară a ceramicii japoneze și am gustat, politicoasă, din lichidul înțepător și tare.

Ea a zâmbit, iar în colțurile ochilor i-au apărut niște riduri asemenea razelor. O femeie atât de micuță, și care totuși se ținea atât de bine – impunătoare, concentrată, calmă – umplea spațiul și pe mine – de neliniște. Nu știam cum să încep și îmi era teamă de reacția ei.

— Scrieți un articol despre casa familiei mele?

— Da, mi-aș dori s-o fac, i-am răspuns, simțind pe limbă, în vreme ce le rosteam, gustul rânced al minciunilor amare.

Am luat o altă înghițitură de ceai și am privit în jur ca să-mi recapăt stăpânirea de sine.

— Și casa, și grădina sunt minunate.

Am observat că și aici creștea acea plantă deasă, joasă, cu flori mari și albe, pe care o văzusem în curtea din laterala casei.

— Nu la fel de minunate ca eșarfa dumneavoastră, mi-a replicat, cu ochii ațintiți la țesătura pictată manual în nuanțe de roșu. Îmi puteți spune unde ați găsit o asemenea comoară? Detaliile sunt splendide.

S-a aplecat înspre mine, ca s-o analizeze mai îndeaproape.

— O! am exclamat, cu un zâmbet de circumstanță. Mulțumesc. Am primit-o în dar.

A fost cât pe ce să spun că mi-o dăruise tata, dar m-am abținut, nepregătită încă să-i dezvălui adevăratul scop al vizitei mele.

Am răsucit marginea uzată a eșarfei, apoi am întors-o pe dos ca să-i arăt lui Naoko cusătura reparată grosolan.

— Mă tem că nu prea mai e de purtat.

— A, *kintsugi,* mi-a spus ea, îndreptându-se de spate. Înțeleg. În Japonia, obiectele reparate sunt chiar mai frumoase, pentru că reparația face parte din istoria obiectului respectiv. La fel ca acest bol al familiei mele, care e un bol de ceai pentru perioada de vară.

A făcut semn din cap către vasul de ceramică de lângă ea.

— Vedeți cum crăpătura zimțată e umplută cu aur? întrerupe modelul pictat, însă îi adaugă valoare.

— E frumos.

Desenul reproducea florile care creșteau în grădină.

Ea mi-a urmărit privirea.

— A fost floarea preferată a iubitei mele mame. Vasul s-a spart pentru că, odată, am servit-o cu o porție nedreaptă de supă de egoism. Au trecut mulți ani până să descopăr că-l reparase. A continuat, zâmbind: A topit cea mai prețioasă bijuterie de aur a ei și a transformat-o în pulbere fină. Apoi a amestecat-o cu lac și a lipit vasul la loc. Acum, când știu ce sacrificiu a făcut, precum și faptul că m-a iertat, iubesc bolul ăsta de ceai încă și mai mult. Înțelegeți? Adevărata lui viață a început în clipa în care s-a spart, a spus ea, ridicând din sprâncene. Nu la fel s-a întâmplat și în cazul eșarfei ăsteia reparate?

Am ridicat puțintel din umeri.

— A fost simplă nepăsare, serios.

— Cu siguranță că v-a păsat destul de mult dacă nu doar că ați reparat-o, dar chiar o purtați în clipa de față, mi-a spus ea, zâmbind. Așadar, domnișoară Selby Porter, ce ați dori să știți despre casa familiei mele?

Sentimentul de vinovăție mi-a acoperit fața și gâtul cu pete de roșeață.

— Ei bine…

Manipularea unei surse pentru obținerea de informații confidențiale era etică în limitele jurnalismului de investigație, însă minciunile pe care le spusesem depășeau limita decenței. Iar, după modul în care Naoko îmi studiase și catalogase fiecare mișcare, mă temeam că minciunile mele și

toate implicațiile lor aveau să iasă la suprafață. Trebuia să-i spun adevărul. Tata și-ar fi dorit să fac asta.

Am lăsat din mână ceașca de ceai.

— Mă tem că, atunci când am spus că am venit aici ca să scriu un articol despre casa dumneavoastră, spusele mele n-au fost în totalitate adevărate. *Sunt* jurnalist și scriu sub pseudonimul de Selby Porter, însă numele meu adevărat e altul.

— Știu cine ești.

M-am dat înapoi. *Știa?* De emoție, mi s-a tăiat răsuflarea.

Văzând cât eram de surprinsă, Naoko a zâmbit.

— Ai ochii tatălui tău. Captează aceeași lumină, asemenea celei mai albastre ape care absoarbe lumina soarelui. E imposibil să nu recunoști asemănarea. Am știut cine ești din momentul în care te-ai apropiat.

M-am înroșit din nou ca racul, încălzindu-mă în blazerul subțire de parcă ar fi fost de lână în loc de bumbac.

— Și, desigur, mai porți și eșarfa mea.

— Poftim? am întrebat-o, convinsă că auzisem greșit.

— Da, mă refer chiar la frumoasa ta eșarfa, mi-a spus, arătând spre bucata de mătase pictată de la gâtul meu. A fost un cadou de la tata, iar eu, în schimb, i-am dăruit-o tatălui tău.

S-a aplecat ca s-o vadă mai bine.

— Am crezut că n-aveam s-o mai revăd niciodată.

— A fost a mamei mele, am spus fără să mă gândesc, și am acoperit-o cu mâna.

S-a îndreptat, zâmbind ușor.

— Iartă-mă! înseamnă că m-am înșelat.

Ochii ei au privit lung eșarfa, pe care eu încă o țineam făcută ghem.

— Eșarfa mamei tale e frumoasă. Modelul cu roșu și alb ți se potrivește.

Amintirea cuvintelor tatei și-a croit drum printre lumi ca să se adauge cuvintelor ei. *Întotdeauna mi-am dorit ca tu s-o ai. Pentru mine, lucrul ăsta e important.* Am dat drumul eșarfei din pumn, însă

eram năucită de revelația pe care tocmai o avusesem. Frumoasa eșarfă a mamei mele fusese, de fapt, a lui Naoko. Amuțisem.

— Acum, că-mi știi numele și că ne-am cunoscut, pot, în sfârșit, să-l aflu pe al tău?

Încă nu i-l spusesem.

— Numele meu e Tori. Tori Kovač.

— *Tori*? a îngânat ea, rămânând cu buzele întredeschise și cu ultima silabă a numelui meu – încremenită pe ele.

Mâna cu care ținea ceașca de ceai a început să-i tremure.

M-am aplecat către ea.

— Ești bine?

— Da, da.

S-a liniștit, a privit în depărtare și a clipit, deși era limpede că în clipa aceea nu vedea nimic în fața ochilor.

Am băut o înghițitură mare de ceai. Spusesem, în sfârșit, adevărul, însă reacția ei la numele meu avusese darul să mă deruteze.

— Iartă-mă, dar dacă ai știut cine sunt, de ce mi-ai cântat în strună?

S-a trezit din visare și și-a ațintit privirea în ochii mei. A ridicat dintr-o sprânceană.

— Asta să fie întrebarea pentru al cărei răspuns ai făcut o călătorie atât de lungă, Tori Kovač?

Nu era.

Am căutat în buzunar și am scos scrisoarea tatei, cea care îi era adresată ei, cea returnată.

Și-a îngustat ochii îmbătrâniți ca să vadă limpede, apoi s-a luminat, recunoscând expeditorul.

— O scrisoare de la Hajime?

Și-a acoperit buzele tremurânde cu mâna firavă și și-a ațintit privirea asupra plicului, însă nu eram pregătită să-i dau scrisoarea, nu încă.

În schimb am netezit hârtia, încercând să pun evenimentele în ordine cronologică și să-mi aleg cu grijă cuvintele, ca să nu mă poticnesc în ele.

— Scrisoarea asta m-a lăsat cu mai multe întrebări decât răspunsuri. Nu doar despre tatăl meu, ci despre

tot. Am aflat, după ce am citit-o, că am o soră. Îmi simțeam inima-n gât. Am încercat să-mi birui emoția. Speram ca tu să-mi poți spune unde se află sora mea și ce s-a întâmplat. Aș vrea să aflu povestea dintre tine și tatăl meu, ca să pot înțelege.

Mi-am încleștat dinții, pândindu-i reacția.

Ea și-a încrucișat în poală brațele subțiri, a privit îndelung scrisoarea din mâinile mele, apoi mi-a întâlnit privirea.

— Iar eu, în schimb, aș dori s-o cunosc pe a ta.

— Pe a mea? Am clătinat din cap. Mă tem că eu n-am nicio poveste.

— O, desigur că ai. Povestea care te-a făcut să străbați jumătate din globul pământesc ca s-o afli pe a mea.

Ochii ei străluceau precum diamantele negre.

Voia să afle despre tata. Am încuviințat înclinând din cap și i-am răspuns sincer:

— Pot doar să-ți spun ceea ce știu.

— Atunci ne-am înțeles.

Mi-a umplut din nou ceașca de ceai, apoi și-a umplut-o pe a ei, a luat o înghițitură mică și m-a privit peste buza cești.

— Numele meu de fată e Naoko Nakamura. Numele meu de femeie căsătorită e Naoko Tanaka. Iar cândva, pentru o scurtă perioadă de timp între ele – s-a uitat țintă în ochii mei – numele meu a fost Naoko Kovač. Naoko a mai luat o înghițitură de ceai, apoi a răsuflat încet și prelung. Bunica mea spunea adeseori că îngrijorarea face din țânțar armăsar. Da, a spus mai departe Naoko, clătinând din cap, cred că îngrijorarea a fost ceea ce a marcat începutul acestei povești.

Capitolul 34
Japonia, 1958

Sora țipă, îngrozită, cât să trezească toată mănăstirea.

— Prietena mea naște! Vă rog, ne poate ajuta cineva?

Privesc la poartă cu ochii larg deschiși. Mă aplec mult în față, căci contracțiile sunt din ce în ce mai puternice și mai dese. *Copilul nu mai vrea să aștepte!*

Sora strigă și tot strigă după ajutor, în speranța că țipetele ei ascuțite și vorbele întretăiate vor alerta, până la urmă, pe cineva.

— Vă rog, ajutați-ne! Naște! Spuneți cuiva că suntem aici!

De îndată, ferestrele micilor clădiri se luminează. Pași, raze de felinare ce se clatină în mâini, voci ostenite se zoresc înspre mine și înspre poartă, ca s-o deschidă. Călugărițele budiste ies dintr-o parte a incintei, iar călugării – din cealaltă. Femeile le spun bărbaților cum să mă ridice, cu ce viteză să se miște și unde să mă ducă.

— Auuu!

O altă contracție mă străpunge prin șira spinării, precum un foc care aprinde un fitil. O flacără ce amenință să mă cuprindă cu totul. Sunt purtată pe brațe în timp ce durerea mă sfâșie. Nu mai disting nici fețele, nici vocile.

Sunt dusă într-o clădire mică, din care toți ocupanții sunt îndemnați să iasă, cu excepția Sorei și a altor două femei. Una dintre ele e bătrână și placidă, cealaltă, calmă și pricepută. Ele îmi dau jos rândurile de haine și-i pun întrebări Sorei.

— Câți ani are fata asta? În câte luni e însărcinată? Unde îi e familia? Unde-i tatăl pruncului?

Țipetele mele acoperă răspunsurile Sorei.

Robele călugărițelor, vopsite în nuanțe intense de galben-portocaliu, de șofran și de turmeric, foșnesc în jurul meu. În aer se simte miros de lemn de aloe, aroma dulce de la vârful bețișoarelor arse și cea

amară de la sfârșitul lor împletindu-se și, datorită arderilor repetate, ajungând să semene cu cea de alge uscate.

Sora încearcă să mă liniștească și-mi mângâie părul. Călugărița mai bătrână, cu un chip brăzdat de vreme, are mătănii în mâini și cântă o rugăciune. Sunetele vin din adâncul ei și-i vibrează în gât, într-un șir de cuvinte și de răsuflări prelungite. Sunt frumoase, însă le tulbur cu țipetele mele.

— Taci, nu striga, îmi spune cea cu ochelari cu ramă metalică și privirea calmă.

Femeile care nasc trebuie să se stăpânească și să nu-și arate durerea. Regula asta am învățat-o în timpul ședерii mele la Maternitatea „Bambus” – nu că ar fi ascultat cineva. Am crezut că moașa mințea ca să ne facă să păstrăm liniștea, dar iată că și cele de aici spun același lucru.

Frângându-mă din mijloc, țip oricum.

S-a terminat cu liniștea.

Partea de jos a spatelui parcă mi-e jupuită și cuprinsă de flăcări. Nu știu și nici nu-mi pasă cine mă ajută, tot ce vreau e acest copil.

— Auuu!

Ridic capul și-mi cuprind genunchii. Contracțiile îmi taie răsuflarea, căci fiecare mușchi parcă mi-e prins într-o îmbrățișare dureroasă. Dacă mă opun, devine și mai dureroasă.

— E bine, Naoko. Totul e bine. Stai liniștită. Stai liniștită, îmi tot repetă Sora, încurajarea asta fiind menită să ne ajute, de fapt, pe amândouă.

Ochii ei sunt plini de îngrijorare, poate că și de spaimă. În curând, și ea are să treacă prin asta.

Cel care începe cu stângul se împiedică rău. Am fost slăbită de la bun început, iar acum sunt sleită de puteri. Mi-am folosit fiecare strop de energie ca să evadez și mi-am epuizat toate rezervele. Valurile de durere vin unul după altul, așa că mă adun, roșie la față și ținându-mi răsuflarea, ca să pot îndura.

— Respiră. Trebuie să respiri, copilă, îmi spune călugărița care poartă ochelari, făcându-mi semn din mână ca să mă convingă.

Își umflă și-și dezumflă obrajii rumeni, arătându-mi cum să fac.

Cealaltă călugăriță începe să cânte mai tare, înjumătățind sunetele prelungi de dinainte. Roba i se leagănă și-mi flutură pe dinaintea ochilor dâre de nuanțe tomnatice. E ca și cum ar pluti prin aer.

Încerc să respir… inspir adânc pe nas și expir tare printre buzele uscate. Din nou, inspir și expir. *Oare a venit Hatsu? O vreau pe* Okaasan. Okaasan! *Și îl vreau pe Hajime.* Gândurile mi se învălmășesc. O altă contracție mă face să mă frâng de mijloc.

— Auuu!

— Împinge acum, copilă. Împinge.

Călugărița trece de la îndemn la strigăt:

— Împinge!

— Nu. Nu pot. Stai. Trebuie să mă opresc, gâfâi eu, cu vorbele întretăiate de suspine. Auuu!

Durerea a ajuns străpungătoare, iar durata fiecărei contracții crește, înrăutățind-o. Parcă oasele vor să mi se desfacă de încheieturi, ca să scape de presiunea la care le supun mușchii.

Călugărița care poartă ochelari se apleacă. Nu văd decât vârful capului ei ras, acoperit doar de un puf. Cealaltă călugăriță cântă, în spatele ei, o rugăciune de venire cu bine a copilului pe lume.

— Da! Iată, îi văd creștetul capului.

Ochii plini de emoție văd ceea ce eu nu pot vedea.

— Încă o dată. Ești gata? *Împinge!*

Sora mă apucă de braț. Mă țin strâns cu mâinile de genunchi și mă aplec înainte, legănându-mă, în agonie.

— Din nou. Încă una. Acum! mi se spune, pe un ton de poruncă, iar eu mă supun.

Unghiile îmi intră în carne și strâng din ochi, din stomac, din toată ființa mea. Un muget îmi scapă printre dinții încleștați, pe care mi-i dezvelesc, într-o sforțare supremă.

— A, iată că a ieșit capul. Foarte bine, spune călugărița, mângâindu-mă încurajator pe genunchi. Acum așteaptă. Rămâi nemișcată.

Cad înapoi precum o masă inertă. Sora mă ia în brațe. Pentru o clipă, mă simt ușurată. Durerea m-a amorțit, și totuși, simt o nouă presiune între coapse, de la forma străină care se află acolo. Nu îndrăznesc să mă mișc. Inima îmi bubuie în piept. Călugărița îmi vorbește pe un ton liniștitor, însă în ritm alert. Aud cuvintele, dar nu le pot pricepe. Văd puncte negre dansându-mi în fața ochilor.

— Acum scoatem copilul. Gata? Ridic-o! Ridic-o, copilă!

— Nu… nu… Mai am nevoie de un minut. Încă un minut. Sunt atât de obosită.

Dar nimeni nu mă ascultă.

Sora mă cuprinde de subsuori și mă ridică. Măruntaiele îmi ard și mi se răsucesc, chinuite de o presiune crescândă. Cuvintele rostite în jurul meu n-au niciun înțeles și sunt trunchiate. Sângele îmi vuiește în urechi. Venele de la mâini mi se umflă de tare ce-mi strâng genunchii. Cântările călugăriței învăluie camera. *Oare la ușă sunt și alții care cântă?* Așa cred, căci vocea de lângă mine parcă se multiplică, însă țipătul pe care-l scot le acoperă pe toate.

— Aaauuu! strig, dezgolindu-mi dinții.

Împing.

Împing.

Împing.

Iar apoi, întreg corpul îmi tremură de ușurare. Pieptul îmi coboară, într-un ultim oftat. Sora mă așază înapoi, cu grijă.

Cântecul s-a sfârșit.

— Ai o fetiță! Ai o fetiță!

O fetiță. Zac nemișcată, răsuflând, privind. *Am știut că-i fată.*

Aud voci care se apropie sau se îndepărtează. Aud voci mai depărtate sau mai apropiate, dar nu știu despre ce vorbesc.

— Mică, aud, apoi vocile mai spun ceva legat de greutate.

Sora mă mângâie pe cap și-mi zâmbește. Călugărițele se ocupă de pruncul meu. Zăresc doar

crâmpeie din ea. Păr negru, are părul negru. Ciulesc urechile, disperată, ca s-o aud plângând. Trebuie s-o aud plângând.

Mă uit la mâinile lor, să nu care cumva s-o strângă de nas cu degetele.

— Nu-i atingeți fața! țip, cu ochii ieșiți din orbite, încercând să văd. Nu-mi atingeți pruncul!

De ce nu plânge?

O, ce n-aș da să plângă. Plâng eu în locul ei, cuprinsă de panică.

În cele din urmă se aude un fel de tuse, urmată de un suspin adânc, iar apoi un țipăt furios îmi răsună în auz.

E unicul și cel mai dulce sunet pe care l-am auzit vreodată, o mărturie plină de vigoare, însă temperată de plămânii prea mici, a intrării în ei în această lume. Trag, cu greu, aer în piept, și îl expir odată cu lacrimile ce-mi curg șiroaie pe obraz.

Plânge.

Trăiește.

Am reușit.

— Vă rog, spun, întinzând brațele, lacomă de atingerea ei. Vă rog, pruncul meu…

Călugărița cu ochelari o înfașă în scutecul de culoarea piersicii și-mi vorbește cu glas blând și grav:

— Odată, un învățăcel l-a întrebat pe Buddha: „Ești tămăduitor?” „Nu”, a răspuns Buddha. „Atunci, ești maestru?” „Nu”, a răspuns el din nou. „Atunci, Buddha, ce ești tu?” l-a întrebat învățăcelul, exasperat.

Călugărița se apropie, întinzându-mi fetița.

— Buddha a răspuns: „Sunt… însuflețit”.

Călugărița îmi pune fiica în brațe, iar ochii ni se întâlnesc.

— E micuță, însă e însuflețită.

— *O…* suspin, strângând-o la piept; cântărește foarte puțin. Sunt îngrijorată, dar răpită de încântare… de glasul ei, de mirosul ei, de toate cele ale ei, care sunt atât de mici. De cum încape în palma mea.

O fetiță. Hajime, avem o fetiță.

Un smoc de păr negru răsare din vârful capului ei îngust, ca un morcov. Clipesc, îngrijorată, și privesc la călugărița cu ochelari.

Zâmbește.

— Părul are să-i crească.

Se uită la cealaltă călugăriță și chicotesc amândouă. Fiind rase în cap, așa cum le cere jurământul pe care l-au făcut, știu ele ce știu.

Sorb fiecare detaliu, dorind să văd fiecare milimetru din mica ei făptură. E atât de firavă. Îi mângâi obrazul și-mi trec degetul peste gropița minusculă din bărbie, apoi râd. *La fel ca Hajime.* Le zâmbesc Sorei și călugărițelor, arătându-le gropița.

— E la fel ca a tatălui ei. Leită.

Se apropie și o admirăm împreună.

Buzele încrețite îi tremură. Fiecare răsuflare se aude ca un fel de gâlgâit slab.

— Plămânii nu-i sunt dezvoltați complet, dar ești norocoasă că e fetiță, spune călugărița. La băieței, plămânii se dezvoltă ultimii – măcar ea are o șansă.

Călugărița îi așază scutecul ca să-i vadă mai bine fața.

— O șansă mică, însă totuși o șansă.

Una dintre mânuțele ei iese din scutec și flutură în aer. O aduc mai aproape de mine, ca s-o cercetez. Cinci degete subțiri, cu unghii delicate, le cuprind pe ale mele din instinct. E prematură, bolnavă și perfectă.

— Bine ai venit, *akachan* a mea!

Ochii ei mari, limpezi, se căznesc să vadă.

— Ia te uită, spune călugărița mai în vârstă. Te cunoaște.

Ele îmi aduc copilul prematur mai aproape, iar eu privesc în ochii ei umezi. Sunt ca apele adânci, gânditori și negri precum cerneala, iar eu mă pierd în ei. Da, copilașul meu își cunoaște mama. Pe loc, ne vorbim una alteia. Îi spun: *Te-am așteptat.* Ea îmi răspunde: *Iată-mă, iată-mă!*

Da, iată-te, Pasăre Mică, iată-te!

Însuflețită.

Murmur… un murmur ușor, gutural, mă trezește din somn. Clipesc. Lumina după-amiezii umple cămăruța și cade pe chipul călugăriței celei mai în vârstă. Ea zâmbește, fără să-și arate dinții. Nasul îi e ridat precum un burduf de acordeon, iar riduri adânci, lungi, îi conturează ochii plini de mulțumire. Nu mă pot abține să nu-i zâmbesc și eu. În brațele mele, pruncușorul doarme.

Suntem încălzite, împreună și în siguranță.

E născută prematur și se chinuie să respire, însă trăiește, iar inima mea n-ar putea fi mai liniștită.

Când călugărițele s-au oferit s-o ia, ca să mă pot odihni, am refuzat. N-o pot lăsa să-mi scape din vedere. În schimb, cineva stă cu mine, ca să protejeze copilul în timp ce noi dormim.

Numai căpșorul îi iese din scutec, iar mâinile îi zvâcnesc cu putere. Cum nu mai e roșie de la plâns, i se vede adevărata culoare a pielii. E cu o nuanță mai deschisă decât a mea, dar are o tentă ciudată, bolnăvicioasă – echilibrată, totuși, de părul negru ca smoala, de genele la fel de închise la culoare și de buzele trandafirii, moi, care ar trebui să se hrănească și cu altceva în afară de aer. Îmi dau lacrimile văzând cât e de firavă, dar și de frumoasă.

— Ați fost atât de amabilă, îi spun călugăriței care murmură. Sunt atât de norocoasă că eu și copilul ne aflăm aici. Vă mulțumim.

Camera e goală, mobilată doar cu niște saltele puse una lângă alta și cu un scaun, însă în ea domnește liniștea. O liniște pe care n-am mai simțit-o de mult timp.

— Mulți au noroc, dar puțini au destin, îmi răspunde călugărița. Are glasul dogit, însă plin de blândețe. Poți azvârli moneda, copilă, dar soarta e gravată pe ambele părți. Ăsta-i locul unde trebuie să fii. Norocul n-are niciun amestec aici, îmi spune zâmbind și strângându-și buzele de parcă n-ar avea dinți.

Poate că nu are? Îi zâmbesc și eu și-mi întorc privirea către degetele pruncului meu. Tremură lângă

gurița ei deschisă, în timp ce cască. Fiecare mișcare pe care-o face e uimitoare.

Ușa se deschide, lăsându-le să intre pe călugărița cu ochelari, pe Sora și pe încă o femeie care nu e călugăriță. Aceasta din urmă poartă un chimono de iarnă, din lână închisă la culoare și care are țesut pe el un model cu pini acoperiți de zăpadă. Părul îi e răsucit strâns într-un coc care-i acoperă ceafa gâtului prea scurt. Privirea i se oprește la pruncul meu.

— O, bună ziua… bună ziuaaa! gângurește ea către fetiță, pe un ton blând și melodios.

Ochii ei în formă de semilună sunt plini de căldură, chiar dacă nuanța lor e de un negru mat.

Îmi îmbrățișez pruncul și mai strâns.

— Naoko, îți amintești numele meu? mă întreabă călugărița care m-a ajutat să nasc, cea care poartă ochelari cu ramă metalică. Sunt sora Sakura. Arată către sora care mă veghează: Ea e sora Momo, iar cea de lângă mine e Hisa. Ea va fi doica pruncului tău.

Doică?

Sora Sakura își înăbușă râsul, iar ochelarii îi cad mai jos pe nas.

— Abia dacă mai ai carne pe oase. Mă îndoiesc c-o să ai lapte îndeajuns – asta, dacă măcar o să ai lapte. Așa că vă punem la îngrășat pe amândouă, bine? îmi spune ea, întinzând mâinile și mișcându-și degetele ca să-mi ia pruncul adormit.

Mă uit scrutător la Hisa. Fața ei plină, rotundă, n-are riduri care i-ar putea trăda vârsta. Privesc la fetița mea, la obrăjorii ei scofâlciți, cu încrețituri precum hârtia creponată. Trebuie să sugă.

Îmi slăbesc strânsoarea brațelor fără nicio tragere de inimă.

— Are să-i dea să mănânce aici, bine? Numai aici.

Vreau să nu-mi pierd copilul din vedere nicio clipă.

Hisa se apleacă zâmbind cu blândețe, iar eu mă mai destind puțin.

— Desigur!

Sora Sakura îmi ridică pruncul și i-l dă Hisei, lăsându-mi brațele prea goale.

— Naoko…

Ochii mei rămân pironiți la Hisa și la fetiță, fiecare mușchi fiindu-mi pregătit s-o iau înapoi. E înfometată, însă nu reușește să sugă la sân. Mă doare sufletul pentru că nu pot s-o hrănesc, iar ea se zbate.

— Naoko, Sora ne spune că ai fost ținută la maternitate de o anume moașă Sato? întreabă sora Sakura.

Menționarea locului în care am fost închisă și a numelui moașei demonice mă fac atentă pe loc și-mi dau fiori. Îmi întorc privirea și clatin din cap. Sora Sakura și sora Momo schimbă o privire ce le trădează tulburarea.

Sora Sakura își împinge ochelarii mai sus pe nas.

— Și n-ați putut pleca, sunteți amândouă sigure de asta?

De data asta, eu și Sora ne uităm, derutate, una la cealaltă. E ceva ciudat în tonul pe care ne-a fost pusă întrebarea.

Ridic din umeri.

— Da, de ce? A luat cumva moașa legătura cu voi? A venit aici?

Inima îmi bubuie de-a dreptul.

— Sora Momo are să-ți aducă prânzul, apoi are să te ajute să faci o baie în pat, cu rădăcină uscată de ghimbir, care grăbește vindecarea după naștere, îmi spune sora Sakura, dând din cap cu sprâncenele ridicate și zâmbindu-mi blând.

De ce nu-mi răspunde la întrebarea de adineauri?

— Soră, ce știți despre moașă?

Ochii ei privesc pieziș la sora Momo, pe urmă, înapoi la mine. Strânge din buze.

— Fratele Yuudai, starețul nostru, dorește să vă întâlnească pe amândouă, atunci când puteți. Veți discuta cu el despre moașa Sato.

Dă din nou din cap, ca să închidă subiectul, și privește către doica Hisa și către pruncul meu, care încă trebuie hrănit. Își coboară sprâncenele, făcând ca ochelarii să-i alunece din nou pe nas.

De tulburare, simt cum mi se frământă stomacul.

— Nu mănâncă.

Sora Momo oftează:

— S-a născut prematur, copilă… bolnavă și fragilă. Vom continua să încercăm. Dar lasă-ne să-ți pregătim și ție de mâncare, bine?

Își mai înclină o dată capul către mine, apoi pleacă grăbită, urmată de sora Sakura.

Întâlnesc privirea Sorei, îngrijorată pentru pruncul meu și pentru noi amândouă.

De ce vrea starețul să vorbim despre moașa Sato? Dacă au luat legătura cu ea?

De îndată ce pleacă Hisa, avem multe de discutat.

Asemenea Micii Păsări, și eu sunt *însuflețită.*

Capitolul 35
Japonia, 1958

Au trecut câteva zile de la nașterea Micii Păsări și, până astăzi, am făcut numai băi în pat, cu rădăcină de ghimbir uscat. Chiar și acum, după o baie completă, mirosul lui puternic îmi rămâne pe piele și-mi arde nasul, la fel cum o face și kerosenul din micul radiator cu parafină pe care ni l-a adus sora Sakura. Cel puțin ține frigul iernii la distanță, iar camera noastră e confortabilă.

Hisa, doica, îmi leagănă pruncul și-i cântă un cântec de leagăn, în timp ce eu mă lupt cu părul meu încă umed, încercând să-i descâlcesc nodurile și, odată cu asta, și incertitudinile din mintea mea.

E ianuarie.

Hajime a plecat în Formosa încă din septembrie. Stagiul lui în armată s-a terminat curând după aceea, așa că ar fi trebuit să călătorească în America pentru lăsarea la vatră. Să se fi întors oare la căsuța noastră din sat și să se fi alarmat de lipsa mea? Oare să se fi dus la Zushi, ca să mă caute acolo? Mi-e teamă că bunica și tata l-au îndepărtat mințindu-l, așa că am rugat-o pe Sora să meargă în sat și să culeagă știri, iar apoi să-i spună adevărul despre situația mea vecinei mele, Maiko.

Pruncul meu a scăzut în greutate așa cum n-ar fi trebuit, iar acum se luptă și să răsufle. Dar încă trăiește, așa că vom continua să încercăm s-o hrănim și s-o îngrășăm. Sora Momo îmi aduce mâncare caldă, supă și *mochi,* prăjitură de orez, ca să mă ajute să iau și eu în greutate. Capul și corpul mă dor de la lipsa ceaiului otrăvitor al moașei. Oare pruncul suferă de la sevrajul otrăvii? O privesc în brațele Hisei. Pruncul meu e înfășat, mulțumit, îngrijit și iubit, dar oare suferă?

— Ce cântec e acela, Hisa?

— O, e doar un vechi cântec de leagăn. Cred că-i place, totuși. Îți place, nu-i așa? o întreabă ea pe

fetiță, ridicând-o și strâmbându-se comic lângă fața ei. O, da. Așa-i, îți place.

Râd.

— Și mie-mi place.

De obicei, după ce naște, o fiică stă în casa mamei timp de aproape patru săptămâni. Lui *Okaasan* i-ar fi plăcut nespus de mult să cânte cântece de leagăn. Chiar și bunica și-ar da silința să ajute, dacă situația ar fi diferită.

Dacă bunica n-ar fi așa cum e, încă ar putea face asta.

Nu mă aștept să rămân aici patru săptămâni încheiate, dar unde să mă duc? Și hrănirea pruncului meu rămâne încă sub semnul întrebării. Cu ce s-o plătesc pe Hisa? Inima ostenită mi se strânge, așa că oftez din tot sufletul, apoi clipesc ca să-mi revin. Așa cum o ține Hisa pe Pasărea Mică, fetiței i se vede doar un smoc de păr negru-albăstrui.

Pun peria în poală și zâmbesc.

— Părul îi încununează capul precum o pălărie de căpșună.

Cu două degete, Hisa încearcă să netezească zisa „codiță” a căpșunii, însă firele stau, mai departe, drept în sus. Doica râde.

— Te-ai gândit la un nume pentru căpșunica asta?

De obicei, toată familia se adună pentru *meimei,* ceremonia de alegere a numelui. Pruncul meu n-o să aibă parte de nicio ceremonie, însă de un nume da.

— M-am gândit să-i pun numele după *Okaasan,* spun, împletindu-mi părul în coadă. Dar asta ar însemna să poarte nume japonez și… îi arunc o ocheadă Hisei, apoi spun ceea ce-i evident: Nu-i un copil japonez pe de-a-ntregul. Așa că, în locul unui nume care s-o ajute să nu difere de ceilalți, poate c-ar fi mai bine să aibă unul care s-o scoată în evidență? Dar încă nu m-am hotărât.

Hisa doar dă din cap. Ce ar fi de spus? Cu pielea ei albă și cu ochii rotunzi, Pasărea mea cea Mică are să iasă, oricum, în evidență.

— Bună ziua, Naoko, Hisa.

De cum intră, sora Sakura vine drept către prunc. Roba de culoare galben-închis îi cade pe trup în valuri țepene, ca și cum ar fi proaspăt uscată la soare și nu s-a înmuiat încă de la mișcările ei. Culoarea pălește acolo unde materialul e uzat, însă restul e strălucitor, asemenea zâmbetului ce-i luminează chipul.

— A, bună ziua, oușorule cu ochi!

Râd înăbușit amintindu-mi de ceva. Hajime a crezut că „ou cu ochi" e un termen neobișnuit folosit pentru *frumos.* I-am zis că-i un mare compliment să se spună despre tine că ai un cap perfect oval și ochi mari, frumoși. Ochii pruncului nostru sunt foarte mari pentru un chip atât de mic.

Zâmbetul surorii pălește pe când stă de vorbă, încet, cu Hisa. A adus o seringă ca să-i picure pruncului în gură laptele adunat. Le e teamă că-i deshidratată, că nu câștigă îndeajuns de mult în greutate; plânsetul îi e tot mai slab. Îngrijorarea nu aduce decât tristețe și secătuiește ziua de putere.

Pasărea Mică are nevoie de toată puterea mea.

Cu seringa umplută cu lapte, ele pregătesc fetița. Mă ridic și mă duc lângă ea.

— Ține-o în sus, ca să nu se înece.

Sora Sakura pune picurătorul în gura Micii Păsări și strânge.

— Îi punem doar o picătură pe limbă, ca s-o poată înghiți.

Îi mângâi capul, șoptindu-i cuvinte de încurajare.

— Bravo, îi spun și-i zâmbesc atunci când buzele i se apropie, ca să guste. Poți s-o faci.

— Merge! râde Hisa. Ia te uită!

Sora Sakura își ridică ochelarii.

— Și tu ai să poți s-o hrănești, Naoko. Uite, încearcă, mă îndeamnă ea, dându-mi picurătorul. Cu grijă! Doar o picătură. Și doar după ce nu mai e deloc îi dai alta.

Zâmbesc, fericită.

— În felul ăsta, va mânca mereu.

— Da, în felul ăsta – există speranță, da? Sora Sakura își pune mâna pe brațul meu. Ești pregătită să

te întâlnești cu starețul?

În același timp, zâmbetul îmi piere, iar stomacul mi se strânge.

— De ce faci fața asta? mă întreabă ea, încruntând din sprâncene, iar ridurile de pe nas i se mișcă și-i fac ochelarii să-i alunece. Vrea doar să vă vorbească ție și Sorei. N-ai de ce să te îngrijorezi, copilă.

Dau din cap, cu un zâmbet forțat, apoi mă reîntorc la hrănirea copilului, însă în mintea mea circulă scenarii. Moașa Sato a pierdut nu doar comisionul pentru mine, ci și pe cele pentru Sora și Hatsu. Bănuiesc că ne caută.

Doar dacă nu cumva ne-a și găsit.

Când Sora intră pe ușă, nu mă privește în ochi. Îmi tremură inima. *Ceva nu e în regulă.*

— Bună ziua, copilă! o salută sora Sakura, privind-o pe deasupra ochelarilor, iar apoi mutându-și privirea la mine.

— Aș putea să rămân singură cu Sora pentru o clipă? întreb, privind-o pe sora Sakura, apoi pe Hisa.

Hisa se ridică, dar nu sunt de acord să plece cu copilul.

— Nu, n-am s-o iau, stai liniștită. O hrănesc din nou de îndată ce se trezește.

Deja țin brațele întinse. Moașa poate fi prin apropiere.

Hisa mi-o dă cu grijă, apoi o privește, curioasă, pe Sora.

Sora Sakura mă mângâie pe braț.

— Îi spun starețului că sunteți amândouă aici.

Dau din cap, apoi fac loc pe saltea după ce ele pleacă.

— Te rog, Sora, stai jos. Spune-mi ce ai aflat!

Se așază, însă buzele îi rămân strânse.

Trebuie să le fac să se deschidă, trebuie să aflu ce secrete ascund.

— Sora, ai găsit-o pe vecina mea, Maiko?

Îmi simt inima în gât în timp ce aștept.

— Maiko nu era acolo, îmi spune Sora, oftând și coborându-și umerii.

— Ai găsit-o, cumva, acolo pe fiica ei, având grijă de fratele cel mic?

Fața chipeșă a lui Tatsu îmi vine în minte: ochi mari, gene lungi – și acoperit de noroi. Mă aplec mai aproape de Sora, făcând copilul să se frământe.

— Sora?

— Nu, îmi spune ea, întărindu-și vorba cu o clătinare din cap. Nu locuia nimeni acolo. Locul era gol.

— Gol? Ai fost la casa care trebuie? o întreb, în timp ce inima îmi bate sacadat. Ai fost la a mea?

Ochii ei, împovărați de cele aflate, se ridică la aceeași înălțime cu ochii mei disperați.

Mă dau înapoi și înghit, mușcându-mi buza de îngrijorare atât de tare încât simt gustul de sânge. E rău să nu știi, însă faptul că nu știi n-are cum să schimbe ceea ce e.

— Sora, te rog, doar spune-mi! Orice ar fi – vreau să aflu, îi spun, făcându-i semn cu capul ca s-o încurajez.

Ea răsuflă adânc.

— Am întâlnit o femeie bătrână care își spune bunica Fumiko.

— Da! răspund, numele cunoscut dându-mi speranță. M-a ajutat să mă pregătesc pentru nuntă.

— A spus că Maiko s-a mutat într-un alt sat.

— O!… spun, dând din cap. Bine, da. Cred că e ceva obișnuit în ace… mă opresc la cuvânt. *Eta* se mută acolo unde e de muncă. Doar că nu m-am gândit niciodată la asta. A spus unde s-a mutat Maiko? L-a văzut pe Hajime?

Gândurile-mi sunt de-a dreptul un iureș, așa că vorbesc repede. Sora își îndreaptă umerii și-și privește mâinile.

— Sora?

Privește în sus și se răsucește, ca să-mi fie mai aproape.

— El… ei bine… bâiguie ea, frângându-și mâinile. Naoko, Hajime nu s-a întors, adaugă, plecându-și capul, iar, odată cu el, și privirea. Îmi pare rău.

— Nu s-a întors? Deloc?

Simt cum, apăsată și plină de durere, inima mi se zvârcolește în piept. Nu înțeleg. Mi-ar fi lăsat vorbă. Îi caut brațul și i-l scutur.

— Era vreo scrisoare lăsată în casă?

Ea își înclină capul.

— Cum casa ta a rămas goală, în ea s-a mutat o altă familie. Așadar, nu era nimic.

Nimic.

Degetele îmi cad de pe mâneca ei.

Acum nu mai pot răsufla.

Cu Hajime reținut, mi-a fost teamă că aveam să pierdem casa, dar am așteptat vești de la el. Am crezut că familia lui Maiko m-ar fi putut primi pentru o vreme, bunica Fumiko locuind deja cu o altă familie. Mă uit la pruncul adormit și încerc să nu intru în panică, însă deja fierb de îngrijorare.

— Ce mă fac acum?

Sora îmi ia mâna tremurândă în mâna ei.

Ridic privirea.

— În mintea mea, Sora, mi-am imaginat întoarcerea lui Hajime de cel puțin o sută de ori. Umerii mi se lasă și vorbesc aproape în șoaptă: Mă caută, înnebunit, ca să afle unde am dispărut. Chiar l-am văzut călătorind cu trenul la Zushi. L-am văzut cum urcă dealul, alergând, cum ajunge la casa familiei mele și mă strigă.

— Apoi ce se întâmplă? întreabă Sora, aplecându-se și atingându-și fruntea de a mea, astfel încât formăm un triunghi deasupra pruncului.

— Naoko, ar striga el, iar *Obaachan* ar merge, șchiopătând, până la ușă, încruntată.

Clipesc printre lacrimi, ca s-o pot zări pe Sora.

Ea îmi strânge mâna.

— Hajime n-ar crede nimic din ce-ar spune ea. Ar continua să mă caute până când m-ar găsi. Apoi m-ar strânge în brațe, spunându-mi: „Te iubesc, Cricket. Unde-i Pasărea noastră Mică?” Vezi, în mintea mea, Sora, minciuna bunicii sau a tatălui meu ar fi ceea ce l-ar alunga pe Hajime.

Cu o clipire, mă reîntorc la vis și-mi ridic privirea printre genele umede.

— Nu mi-am imaginat niciodată că ei n-o să fie nevoiți să-l alunge pe Hajime cu minciunile lor.

Scutur din cap și-mi strâng buzele tremurânde, ca să-mi stăpânesc durerea.

Mâinile Sorei îmi cuprind obrajii.

— Poate că *n-a putut* să se întoarcă, iar scrisorile lui au fost returnate fără răspuns? Poate că a aflat că în casa voastră locuiesc acum alte persoane și crede că n-ar fi bine-venit dacă s-ar întoarce?

Sau poate că m-a părăsit.

Poate că, la urma urmelor, am fost oarbă.

Pruncul se frământă și, cu buzele încrețite, plânge în liniște. Iar eu plâng destul de tare pentru amândoi. Un adevărat cutremur de emoții îmi scutură umerii. Sora îmi mângâie părul, iar eu mă gândesc la *Okaasan.* La familia mea. La Hajime.

La cât de multe am pierdut.

Plâng și iar plâng, apoi, epuizată, nu mă mai gândesc la nimic.

Oare toate astea au fost în van?

— Sora, Naoko? ne strigă Hisa, intrând. Starețul vine la voi.

Eu și Sora schimbăm o privire de genul „și dacă…” *Și dacă moașa a luat legătura cu el? Și dacă ea se află aici? Și dacă cei de la mănăstire vor să plecăm cu ea?* Dar înainte să ne punem temerile în cuvinte, starețul sosește.

— Pot intra?

Roba lui bogată, colorată cu scoarță fiartă și cu extract de trufe, atârnă greu și e lipsită de podoabe. E un ins plăpând, însă e șeful comunității și stăpânul locului.

Dacă starețul e pământul fertil, atunci călugărițele și călugării sunt roadele lui. Intră, urmat de un șir de călugări îmbrăcați în nuanțe de curry, chimen și turmeric.

Sora Sakura, care și-a scos ochelarii, face scurte prezentări, în timp ce îi curăță cu o bucată de pânză.

Nu aud nimic în afară de bătăile inimii mele.

Nu mai vine altcineva? Eu și Sora schimbăm o privire întrebătoare.

— Bună ziua, fetelor și micuță viață nouă, spune starețul, privind cum Hisa încearcă s-o hrănească pe copilă cu picurătorul.

Zâmbește voios, iar obrajii i se rotunjesc. Atunci când mijește ochii, aceștia fac riduri fine la colțuri. Are un zâmbet molipsitor, însă eu nu zâmbesc. Nici Hisa n-o face atunci când el o întreabă dacă acum pruncul meu se hrănește. Ea îi răspunde clătinând din cap în semn că nu.

— Are să mănânce, le spun amândurora. Te rog, Hisa, încearcă din nou.

Ne strângem cu toții în cerc, fără nicio ceremonie: sora Sakura în stânga mea, iar sora Momo, Sora și starețul – în dreapta mea. Încă sunt la limita nervilor și pregătită să înhaț copilul de la Hisa și să fug.

— Aș dori să începeți cu începutul. Spuneți-mi cum ați ajuns la noi, ne îndeamnă starețul, încrucișându-și brațele învăluite în mâneci largi și uitându-se la mine.

Cei de față sunt blânzi, dar oare sunt și înțelegători?

— Am fost internate la o clinică maternală pe nume „Bambus”, care se află peste drum de mănăstire.

Aștept și cântăresc reacțiile pe care ar fi cu putință să le aibă ascultătorii mei, însă nu văd niciuna, așa că vorbesc mai departe.

— Mama mea a murit de curând, așa că eram acasă și…

Pruncul se frământă, iar asta îmi îngăduie să mă opresc pentru scurt timp și să-mi cântăresc cuvintele. *Cum să explic totul?*

— Am avut unele probleme cu sarcina. Eu și familia ne-am temut că aș fi putut pierde copilul, așa că bunica a trimis după o moașă. Ea mi-a cerut să fac mai multe analize, așa că am fost dusă la acea maternitate, însă…

Cuprinsă de încordare, îmi las privirea în jos, nefiind sigură cum aș putea să redau în cuvinte

intenția bunicii mele. Cum să explic ceva ce nici eu însămi nu înțeleg?

— Naoko, doar spune adevărul, îmi cere starețul, cu glas blând și liniștitor. Un zâmbet îi ridică ușor colțurile gurii atunci când continuă: Uneori trebuie să împingi cu bățul în tufiș ca să scoți șarpele.

Cuvintele își găsesc drumul către buzele mele și, odată ce încep, nu le mai pot opri. Curg năvalnic, ca să înșiruie evenimentele din ultimul an și jumătate. Vorbesc despre Hajime, despre căsătoria noastră, despre familia noastră. Chiar și despre Satoshi și despre faptul că el a fost alegerea familiei mele. Explic cum încuie moașa porțile, iar apoi, privind către Sora, vorbesc despre prunci.

Despre toți acei prunci.

Cum plângeau și cum, dintr-odată, nu mai plângeau. Al lui Yoko, al lui Jin, al lui Aiko, al lui Chiyo… și atâția alții.

Nu doar împing cu bățul, ci îl împlânt de-a dreptul, ca s-o demasc pe moașa Sato.

Starețul mă ascultă fără să mă întrerupă și, din câte văd, fără să judece pe cineva. Ochii Hisei sunt uzi de lacrimi, iar ea și le tot șterge. Călugărițele clatină din cap. Chiar și ochii Sorei se umezesc. Ea n-a fost cu Jin, cu Hatsu și cu mine. Poate că n-a avut habar despre toată cruzimea și neomenia moașei Sato?

Sora continuă de unde am rămas și vorbește despre starea în care m-a găsit, despre ceaiul otrăvitor, despre evadarea noastră și despre călătoria la capătul căreia am ajuns aici.

Starețul oftează. Zâmbetul i-a dispărut, ca și când nu l-ar fi avut niciodată pe buze.

Fetița se vânzolește, iar eu merg s-o iau de la Hisa. Doica ezită, însă nu mă las. Nu-mi pasă dacă asta le pune răbdarea la încercare. În momentul de față, încă sunt nesigură de tot. De toată lumea. Mai bine ca fiica mea să fie înfometată decât să dispară.

— E aici? îmi scapă întrebarea, neputând s-o mai țin în mine. A venit după noi?

— Femeia aceea? întreabă sora Sakura, încruntându-se. Nu, nu copilă. Pur și simplu am vrut

să aflăm povestea voastră.

— Și vreau să vă mulțumesc amândurora pentru că ați povestit, spune starețul, ridicându-se. Și pentru curajul vostru.

Înclină cu toții ușor din cap, în semn de încuviințare.

— Ce are să se întâmple acum? întreabă Sora.

Sora Sakura își rearanjează ochelarii pe nas.

— Vom anunța autoritățile locale, ca să cerceteze acest caz, desigur.

— Dar n-o să miște un deget, protestez, privind de la unul la altul. O anchetă n-are să schimbe nimic.

— Depinde pe cine întrebi, spune starețul. Odată, un bărbat se plimba pe mal, când a zărit un călugăr care s-a aplecat în nisip, a ridicat ceva și a aruncat acel ceva cu grijă, în ocean.

Starețul face, cu mâinile, gestul despre care povestește.

— Când bărbatul s-a apropiat, a strigat: „Ce faci?” Călugărul s-a oprit, a privit în sus și a răspuns: „Arunc stele de mare înapoi în ocean. Soarele a răsărit, iar refluxul le-a lăsat aici, să moară.”

Îmi legăn pruncul și ascult.

— Bărbatul a privit la întinderea țărmului, apoi înapoi la călugăr. „Nu vezi miile și miile de stele de mare de pe plajă? Cu siguranță că, dacă arunci înapoi câte una în ocean, asta nu contează.” Călugărul a ascultat, politicos, apoi a aruncat o altă stea de mare în ocean, dincolo de valurile care se spărgeau la țărm, și a răspuns: „Pentru cea pe care am aruncat-o a contat”.

Starețul zâmbește, iar privirea îi strălucește, amuzată.

— Vezi, Naoko? îmi spune, ridicându-și bărbia. Tu n-ai ajutat-o pe Hatsu? Tu, Sora, n-ai ajutat-o pe Naoko? Aceste fapte ale voastre n-au contat pentru cele pe care le-ați ajutat? ne spune el, înclinând din cap către Pasărea mea cea Mică.

Starețul se apleacă și se ridică, iar călugărițele și călugării se ridică și ei. Doar Sora și Hisa rămân în urmă. Eu îmi privesc, din nou, pruncul adormit.

Bunica a spus întotdeauna: „Chiar și *nimic* înseamnă ceva”.

Ea e ceva.

— Frate Yuudai? îl strig.

Starețul se întoarce, îndepărtându-se de ușă și ridicând din sprâncene.

— Ce-i, copilă?

— Vă rog, dacă ați putea să transmiteți un mesaj, faceți în așa fel încât să-l văd pe tata.

N-am ajuns degeaba atât de departe.

Capitolul 36
Japonia, 1958

Hisa m-a sfătuit să dorm atunci când doarme și pruncul, însă am ațipit doar pentru o clipă. Acum privesc siluetele pinilor înalți prin jaluzeaua ferestrei *shoji* și oftez. Mă bântuie un coșmar.

Era vară, iar eu alergam pe niște câmpii cu iarbă înaltă. Țineam brațele întinse și degetele îmi atingeau vârfurile semințelor ierbii. Pene de păsări se legănau în fața mea, precum o mare de valuri ce cădeau în cascade. M-am oprit, am ridicat bărbia către soare și am lăsat căldura să-mi încălzească obrajii.

În nori, am văzut vasul lui Hajime. Briza adia, iar el naviga tot mai departe. Apoi fratele Daigan mi-a luat pruncul și, atunci când am strigat la el, a dispărut, iar glasul mi s-a pierdut în vânt.

Peste tot în jurul meu se auzeau țipete pe care le scoteau *mizuko,* copiii de apă, care îl așteptau pe *Jizō,* care mă așteptau pe mine. Jeleau. Apoi – păsări. Multe, foarte multe păsări îmi zburau deasupra capului, înspăimântate. Le-am privit pântecele moi până ce s-au contopit cu cerul, iar eu am rămas singură, în mijlocul tăcerii. Apoi, ceva s-a mișcat în spatele meu. M-am întors.

Tigrul cel maiestuos.

Ochi de chihlimbar, cu pupilele precum vârful de ac ce erau ațintite către mine. Era ceva familiar în privirea lui. Buzele i s-au schimonosit într-un mârâit, un mârâit amenințător, de avertizare, venit din străfundul gâtlejului. Îi puteam simți răsuflarea; stăteam atât de aproape unul de celălalt.

Era un monstru portocaliu-roșcat. Lung cât doi oameni în toată firea și gros cât patru. Coada, lungă cât mine, îi zvâcnea de furie.

Inima îmi bătea precum cea a unui iepure de câmp. A pășit la stânga și și-a pus o labă uriașă în fața celeilalte, cu o mișcare lentă, calculată. Eu am pășit în dreapta mea. Priveam fix unul la altul. Un alt rânjet i-a dezgolit dinții galbeni, însă n-a atacat.

În schimb, ne-am învârtit unul în jurul celuilalt, iar și iar, în iarba înaltă. M-am trezit cu răgetul lui în urechi, și am continuat să-l aud chiar și atunci când m-am trezit de tot. Fruntea îmi era îmbrobonată de sudoare, și m-am întrebat dacă încă m-ar mai fi putut devora.

Mă întreb asta și acum.

Ușa se deschide, iar sora Sakura își vâră capul prin deschizătură.

— Bună ziua, Naoko. Ești pregătită?

— Îți amintești povestea cu cei doi tigri? Nu pot scăpa de coșmarul meu.

— Da, desigur! Bună, micuță *chan.*

Vocea surorii Sakura se ridică și coboară psalmodiind, în vreme ce ea își ține degetul sub mânuța care prinde a pruncului.

— E vorba despre povestea unui bărbat care a urcat pe un arac ca să găsească căpșuni și a rămas prins acolo, pentru că la baza aracului au venit doi tigri cumpliți. Apoi, șoarecii i-au ros pe cei din ambele tabere, își încheie ea povestea, strâmbându-se, în joacă, la Pasărea Mică în timp ce-i vorbește.

— Da, erau nespus de înfricoșători.

Ochelarii sorei Sakura alunecă, însă, în loc să-i împingă la loc, ea își ridică bărbia și mai sus, continuând să facă fețe caraghioase.

— Dar ție nu ți-e teamă, nu-i așa?

— Îmi e mie, îi spun, privindu-le pe amândouă. Sunt precum bărbatul care căuta căpșuni și care a fost prins în capcană.

Acum îmi iau în brațe căpșunica.

Hisa apare în ușă.

— Tatăl tău e aici, Naoko, ești gata?

Incinta mănăstirii e vastă. E un centru de instruire în care locuiesc peste o sută de călugări și călugărițe. Printre clădirile precum sala de prelegeri, camerele de baie, zonele de locuit, templele și sălile de clasă – se mai găsesc cel puțin treizeci de clădiri, înconjurate de grădini de meditație. Din toate astea, eu am văzut doar poarta principală și camera mea. Iar acum, la

apus, soarele se odihnește la orizont cu brațele întinse într-un căscat larg, galben și portocaliu, așa că-l pot vedea doar în umbre.

Îi urmez pe stareț și pe sora Sakura la jumătate de pas în spate, stând aproape de Hisa, care-mi ține pruncul. Cotim pe unul dintre multele coridoare acoperite. E îngust, cu tavanul înalt străbătut de grinzi care sunt la vedere. De stâlpii de susținere sunt atârnate felinare mici, care ne luminează calea.

Coridorul duce la o cameră mare, care joacă rolul sălii de primire a templului construit în prelungirea acestei clădiri. În timp ce trecem, nu mă pot abține să nu trag cu ochiul înăuntru, la călugării îmbrăcați în robe colorate în ruginiu și maro, care stau în poziție lotus sau cu frunțile lipite de podea. Slujba de noapte răsună în clădire, vibrează prin pardoseală și chiar și prin oasele mele ostenite.

Starețul se întoarce și vede că m-am oprit.

— Meditația ajută la liniștirea minții împrăștiate. Închide ochii, Naoko! Ascultă.

Închid ochii și, în timp ce ascult silabele prelungi, cântate iar și iar, mi le închipui pe Jin și pe Hatsu. Unii dintre cei care cântă întrerup nota, în timp ce alții încep. Atunci când acestora le vine rândul să întrerupă nota, cei dintâi încep din nou. Cântările astfel intonate răsună adânc, venind din diafragmele cântăreților. Acest murmur e făcut de mai multe voci ce răsună ca una. Murmurul îmi vorbește. Umple fisurile dintre gândurile mele grăbite și le învăluie asemenea năvalei unui flux iute de apă asupra unui țărm stâncos.

— Ce-ți dorești? Ce-ți trebuie? Ce cauți? mă întreabă starețul.

Deschid ochii. Cântarea asta nu-i o rugăciune, nu-i o cerere.

— Nimic.

Starețul zâmbește, astfel încât toate cutele feței i se ridică.

— Atunci, ești pregătită.

El traversează camera cea mare și deschide ușa către o alta.

Îi netezesc din nou părul pruncului, apoi schimb o privire cu Hisa. După ce-am să fiu invitată înăuntru, ea are să rămână în sala de la intrare, împreună cu Sora Sakura, iar apoi, la momentul potrivit, am să iau copilul, am să i-l arăt tatălui meu și am să-i cer să ne primească pe amândoi acasă.

Stomacul mi se strânge ca o piatră pe măsură ce înțeleg adevărul despre situația în care mă găsesc. Sunt nervoasă și emoționată. E ca și cum niște furnici electrice îmi mișună pe piele și mă mușcă.

În ciuda tuturor celor întâmplate mi-a fost dor de familia mea, dar ce are să spună tata? Îmi frâng mâinile, căci n-am destulă încredere în mine ca să mă pot întâlni cu el. Știu, în adâncul inimii, că tata ar lăsa-o pe bunica să se ocupe de treburile care țin de femei. Dar, în cazul ăsta, să fie oare bunica tigrul din coșmarul meu, sau sunt ei amândoi tigri, ca în poveste, așteptând să ne devoreze pe mine și pe căpșunica mea?

Ușa se deschide.

Privesc fața adormită a copilașului meu din brațele Hisei și spun o scurtă rugăciune, ca să mă întăresc. Dacă îmi țin capul și inima îndreptate în direcția cea bună, picioarele le pot urma. Un pas, apoi încă unul, mă duc tot mai aproape. Apoi arunc o privire înăuntru.

Tata e cu fața la stareț și cu spatele la mine. Poartă o cămașă lungă, albă, și pantaloni de un cafeniu-gălbui. Atârnă pe el, acum. *Să fi slăbit?* Pășesc înăuntru, trăgând cu ochiul la Hisa și la prunc, apoi, cu degetele tremurânde, închid ușa din spatele meu. Când mă întorc, sunt față în față cu tata. Nu mă mișc. Mi se face pielea de găină.

E la fel ca în visul meu.

Starețul mă cheamă făcând un gest cu mâna. Mâneca roșiatică a veșmântului atenuează mișcarea.

— Intră, copilă!

Ochii tatei sunt negri, cu fâșii contrastante de jasp roșu și auriu-închis. Încerc să-i citesc în priviri. Oare sunt pline de furie? De ură? Are să mă atace dintr-odată? Însă nu zăresc decât tristețe. Un simțământ de

vină îmi cotropește măruntaiele frământate, și mă fac mică. Un copil care se ascunde în spatele piciorului părintelui, dar eu n-am niciun părinte.

În schimb, am devenit unul.

— Te rog, Naoko, intră, mă poftește starețul, făcându-mi din nou semn cu mâna.

Tata e foarte impunător. Cuvântul lui în familie e lege. Oare eu mai fac parte, încă, din familie? Mă apropii și fac o plecăciune adâncă, în semn de supunere.

Starețul dă, aprobator, din cap, cu un zâmbet blând. Vocea îi e melodioasă și liniștitoare.

— Naoko, eu și tatăl tău am discutat îndelung despre acea maternitate și despre cum ai ajuns să ne fii oaspete…

Restul cuvintelor lui dispare printre gândurile mele frământate. Ochii mi se mută de la stareț înapoi la tata. Părul cărunt de pe tâmple i-a albit și și i s-a întins; cel puțin, față de amintirile mele. Ridurile îi sunt mai adânci între sprâncene și-i îmbrățișează colțurile gurii, ascunzând orice expresie plăcută. Are un aer regal și darul de a intimida.

— …Iar acum am să plec, ca să vă puteți discuta viitorul.

Starețul ne face amândurora o plecăciune, iar, în drum spre ieșire, îmi atinge brațul, strângându-mi-l ca să mă încurajeze.

Tata îmi face semn să mă așez, iar eu mă supun, dar nu stau cu spatele la ușă. Trebuie să văd umbrele, să știu că pruncul meu e pe-aproape. Imaginea fratelui Daigan dispărând cu copilul se tot derulează în mintea mea.

Întâlnesc privirea tatei, dar nu-mi găsesc cuvintele. E destul de greu și că trebuie să răsuflu, așa că aștept să înceapă el.

— Mă bucur că l-ai pus pe stareț să ia legătura cu mine.

Vocea lui e răgușită, de parcă nu și-ar fi folosit-o de ceva timp, sau am uitat eu cum îmi sună în urechi?

Mă concentrez la mâinile mele, mă uit la fața lui, iar apoi – la paravanul din spatele lui. Umbrele.

Copilașul meu. Încep să vorbesc, furioasă:

— Ai știut ce… *ce loc era acela*?

— Nu. Ochii i se închid pentru o clipă. Când îi deschide, sunt mai blânzi. Și da.

— Da?

M-a lăsat cu gura căscată. Așadar, el e fiara? Să te gândești la ceva și să crezi ceva sunt lucruri diferite. De ce?

— Cum ai pu…?

— Așteaptă! îmi strigă, ridicând mâna. Când ai sângerat, *Obaachan* s-a temut, *amândoi* ne-am temut, pentru sănătatea ta. Am crezut că pierduseși acest copil, că era prea târziu, înțelegi? Când se întâmplă asta, există anumite lucruri… proceduri care trebuie…

Ridică mâna și o agită în aer, ca și când ar putea alunga vorbele jenante pe care nici nu le rostește.

Rămânem nemișcați. Cuvintele lui îmi dau târcoale și mă hărțuiesc.

Buzele i se strâng și un oftează gâfâit.

— Știu asta pentru că mama ta a pierdut, cândva, un copil. Nu se uită la mine. În schimb, privește undeva, în trecut. A fost după Taro. Un băiat.

Umerii mi se lasă umerii în jos. *Ea nu mi-a spus niciodată.*

— Au făcut… proceduri care trebuia să fie făcute pentru a curăța pântecul. Asta îmi amintesc.

Pentru prima dată în viața mea, am fost martora unei lupte a tatălui meu. O luptă cu propria emoție. Fața lui se încordează ca s-o mascheze, dar, la fel ca în ultima bătălie, nu mai e nimic de făcut decât să te predai. Lacrimile ce stau să-i izvorască din ochi sunt lăsate în voia lor doar ca să fie alungate iute, pe când își drege glasul.

— De aceea ai avut voie să mergi acolo. Înțelegi? E un loc pentru astfel de lucruri.

— Nu mi-am pierdut copilul.

Lipsa de răspuns a tatei e un răspuns suficient.

— Așa că… de ce ai continuat s-o plătești pe moașa Sato?

Sprâncenele lui groase se încruntă.

— Ce știu eu despre lucrurile astea? Mi s-a spus că trebuia să treci prin acele proceduri ca să te faci bine, iar *Obaachan* a fost de acord, așa că bineînțeles c-am plătit.

Mă îndrept în scaun și trec la următoarea întrebare dificilă:

— *Obaachan* a fost de acord? *A știut?*

El mijește pleoapele.

— *Obaachan* are principiile ei solide despre toată aventura care te-a adus în starea aceea, însă intenția ei a fost să știe că erai sănătoasă. Tocmai o pierdusem pe mama ta și…

Tremură din cap și-și scarpină un obraz cu mâna.

Umbrele vin să se așeze în spatele lui, iar gândurile îmi revin la copilaș.

— Aș vrea să-ți cunoști nepoata!

Cuvintele au fost rostite și nu le mai pot retrage.

Tata se îndreaptă de spate, însă nu spune nimic.

Asta e șansa mea. Poate singura. Mă ridic, îi fac o plecăciune și plec, hotărâtă, către ușă. Mișcarea bruscă pe care o fac atunci când o deschid le face pe sora Sakura și pe Hisa să tresară, însă Pasărea Mică e pregătită.

— Dă-mi-o, te rog! spun, întinzând brațele.

Hisa mi-o dă, și privesc chipul fiicei mele, smocul de păr ridicat și ochii nevinovați. Apoi o privesc pe sora Sakura. Nu ne spunem nimic, însă gândul legat de consecințele acestei prime întâlniri ne apasă pe amândouă îmi doresc cu disperare ca tata să-i vadă pruncului frumusețea și inocența. Trebuie să plecăm de la mănăstire în câteva zile, și n-avem unde să ne ducem. Ne trebuie încuviințarea lui ca să putem merge acasă.

Mă forțez să răsuflu adânc, ca să-mi liniștesc nervii. Întorcându-mă, intru înapoi, închid ușa și mă duc chiar în fața lui.

— Iată-ți nepoata, îi spun cu voce liniștită, care-mi ascunde speranța.

El vede ghemotocul înfășat din brațele mele.

Îmi fuge pământul de sub picioare, făcând ca totul să se cutremure în jur. Dat fiind sângele amestecat al

copilului, eu și tatăl meu ne aflăm lângă falia dintre două culturi, o prăpastie nespus de adâncă, iar posibilele consecințe ale unei alegeri pot fi catastrofale. E cu putință că intenția mea să fi săpat falia, însă pruncul ăsta ne unește pe toți precum un pod. Dacă tata și-ar dori să-l treacă! *O, cât mi-aș dori-o eu!*

Pruncul meu se frământă și gângurește. Ochii îi sunt larg deschiși, de parcă ar ști cât de importantă e întâlnirea asta. Îmi umezesc degetele și-i așez părul zburlit.

— Plânge rareori, îi spun, în timp ce-l privesc cu băgare de seamă pe când o ia în brațe. E un copil foarte liniștit.

Apropiindu-mă, o ridic și o înclin spre el, ca s-o poată vedea cât mai bine.

Tata o privește cu mare atenție din cap până-n picioare, dar pe chipul lui nu se vede nicio reacție.

Iat-o pe nepoata lui, indiferent de cine e tatăl copilului. Ea face un balonaș de salivă și răsuflă astmatic.

Tata n-are să-mi dea niciun răspuns.

Eu, da. Inima mi se frânge. Caut cuvintele potrivite, iar lacrimile îmi curg șiroaie.

— Pielea ei e doar puțin mai deschisă, și uite… Mă duc și mai aproape. Ochii îi sunt aproape negri, ca ai mei. Îi arăt tatei părul fetiței. E doar *tsumuji.*

Un astfel de vârtej e socotit semn de geniu.

— Vezi? E drept, fără niciun fel de onduleu, așa că ea n-are să iasă în evidență. Și are să se întărească. Sunt sigură.

Tata își ridică bărbia și privește pe lângă mine.

Nu se mai uită la ea.

Își strânge mâinile la spate și se leagănă pe călcâie. Mâinile mele așază din nou pruncul la piept. Mă încordez, nu doar ca să spun adevărul, ci și ca să-l înfrunt.

— Hajime a fost obligat să plece. Știi despre amenințarea cu Taiwanul. Iar acum și-a încheiat serviciul militar. Îmi birui mândria și continui: Nu s-a întors.

Ochii mi se umplu de lacrimi, dar n-am să plâng în fața lui.

— Deci, ai să te întorci la casa voastră și ai să aștepți.

— Nu.

Îi privesc bărbia, văd cum îi zvâcnește mărul lui Adam, îl privesc oriunde, mai puțin în ochi, în ochii lui goi. Nodul din gât îmi crește, așa că mi-e aproape cu neputință să rostesc cuvintele.

— Nu mă pot întoarce acolo, pentru că… îmi plec capul, cu umilință. Pentru că, nefiind plătită chiria, casa a fost închiriată unei alte familii.

Tata răsuflă pe nări și și le umflă, apoi se trage îndărăt ca să se gândească la cele aflate.

Aștept. Zece secunde. Douăzeci? Par mii – până când vorbește din nou.

— Și te aștepți să se întoarcă?

Tonul lui e monoton și blând, de parcă ar ști că o voce mai puternică m-ar putea spulbera.

Ar putea.

Lacrimile-mi curg șiroaie și-mi udă obrajii. Buzele îmi tremură. Dinții mi se încleștează și răsuflu iute. Îmi doresc să nu plâng, dar e prea târziu. Sunt sus, pe arac, pândită de doi tigri. Șoarecii înfometați rontăie, ca să mă silească să aleg o cale. Nu știu încotro s-o apuc. *Care tigru e mai rău?* Îmi ridic ochii și spun adevărul:

— Nu, nu mă aștept să se întoarcă.

Îl privesc lung pe tata, în așteptarea unei reacții. Aerul e prea încărcat. Prea nemișcat. Inima îmi bate cu putere. Pasărea Mică se frământă în brațele mele. Mă rog să nu facă gălăgie.

Tata mă întreabă, printre dinții încleștați:

— Și planurile tale?

Vrea să mă facă să-l rog.

Să insist înseamnă să mă târăsc la picioarele lui.

Să cer înseamnă să cerșesc.

Îi arunc o privire fetiței mele. *Am să implor pentru ea.* Fac o plecăciune adâncă.

— Aș dori să mă întorc acasă, *Otousan.* Să ajut cu Kenji și cu bunica. Aș dori să-mi iau locul ca…

— Și cu ea ce faci?

Îmi ridic privirea și o întâlnesc pe a lui.

— E fiica mea.

— E bolnavă, îmi răspunde, pufnind și începând să se plimbe prin încăpere.

— Are să se facă bine. Am găsit o cale s-o hrănim.

Nu-i spun cât de puțin mănâncă.

— Nu putem suporta povara unui asemenea copil. Costurile medicale ar fi prea mari.

— Eu voi avea grijă de ea.

— Trebuie să te gândești, de asemenea, la numele familiei noastre, iar dacă nu, gândește-te la copilul ăsta. E mică, bolnavă, ar putea avea greutăți în dezvoltare, și cum rămâne cu școala?

Se răsucește pe călcâie, vorbind mai repede, în timp ce-și zorește și mersul.

— La ce școală să meargă?

— Am s-o învăț eu carte.

— N-are să se poată aștepta niciodată la o căsătorie sau slujbă decente. Continuă să vorbească, de parcă eu n-aș fi spus nimic. Dacă reușește să supraviețuiască, are să fie doar o povară costisitoare.

Mă duc în fața lui, implorându-l:

— Are să fie bine. Am să mă asigur că ia în greutate și că-i sănătoasă. Am s-o învăț carte și am să-i port de grijă. Te rog, am nevoie să fie cu mine.

— Destul! îmi strigă, gesticulând cu mâna prin aer. Tu ai nevoie. Tu ai să faci. Tu vrei. *Destul!*

Chipul tatei se înăsprește.

— Ceea ce-ai vrut tu te-a adus aici. Ceea ce vrei tu n-are nicio importanță acum, Naoko! De data asta, e vorba despre ce anume e *cel mai bine.* Tata pornește către ușă, dar se oprește. Îmi spune, peste umăr: Binele tău și binele acestui copil sunt două lucruri diferite. *Tu* ești bine-venită acasă. Ai înțeles? Tu singură.

Un alt pas, ușa se deschide și tata dispare.

Am înțeles că, până la urmă, el era tigrul.

Capitolul 37
Japonia zilelor noastre

Cu un oftat adânc, Naoko și-a șters ochii umezi.

— Așadar, acum îmi știi povestea, Tori Kovač, iar eu, în schimb, aș dori s-o știu pe a ta.

Rostirea numelui meu a plesnit timpul care se scurgea – asemenea unui prosop ud. Lovitura m-a zdruncinat și m-a făcut să revin din lumea culorilor vii și a culturii bogate a Japoniei anilor 1950 la liniile nete și dure ale timpului prezent. Am clipit, ca să le aduc împreună pe tânăra Naoko de șaptesprezece ani – o fată proscrisă din pricina celui pe care l-a iubit, despărțită de toți cei pe care i-a cunoscut, învinovățită de moartea mamei ei și forțată să facă o alegere cu neputință de făcut – la Naoko cea bătrână, în vârstă de vreo șaptezeci și ceva de ani, cea căreia tata i-a scris, pe care a iubit-o, cu care a avut o fiică.

— Îți mulțumesc că mi-ai povestit, îi spun, știind că nu-mi spusese totul.

Nici eu, desigur, nu-i dezvăluisem totul.

Am privit scrisoarea tatei, care se afla încă în mâna mea. Ca să aflu restul poveștii ei, trebuia să-i spun, la rândul meu, ceea ce știam despre povestea tatei.

Mi-a făcut o plecăciune ușoară, s-a uitat la ceașca mea aproape goală și, ridicând ceainicul, mi-a mai turnat.

Inima îmi bătea cu putere.

— Am priceput cu ce te-ai confruntat atunci, demult. Dacă eu sunt nedumerită de tatăl tău, recunosc, sunt nedumerită și de al meu.

Ochii mi s-au mutat de la ea la scrisoare.

— Ți-a mai scris tata înainte?

Trebuia s-o aud că spune „da”. Trebuia să știu că tata încercase. Scrisoarea lui pentru Naoko s-a furișat din trecut și, asemenea lui Wendy din *Peter Pan,* mi-a prins de picior o umbră întunecată, neascultătoare, de care n-am putut să scap. Pe oriunde am fost, m-a urmărit, șoptind-mi: *Dacă le-a abandonat? Dacă el e de vină?* A pus la îndoială tot ceea ce am știut și am

crezut despre tatăl meu și, după ce am aflat prin ce a trecut Naoko, aveam nevoie ca ea să mă scape de acea umbră.

A stat un moment, scormonind prin trecut.

— La început, cred că Hajime a scris. Cel puțin, îmi place să cred c-a făcut-o. S-a încruntat și și-a întors privirea la mine. Dar bănuiesc că, dacă a făcut-o, tata și bunica au ascuns scrisorile de mine. Iar puținele scrisori care au sosit după aceea, nu le-am citit niciodată. În schimb, le-am îngropat cu tristețea mea.

Mi-a tresărit inima. M-am aplecat spre ea.

— De ce? N-ai vrut să știi dacă a încercat să se întoarcă?

I-am pus întrebarea asta în pripă, uitând de mine.

— La ce folos să știi dacă nu poți schimba nimic.

S-a uitat la plicul pe care-l țineam în mână de parcă ar fi văzut fantome.

Mi-am văzut-o pe a mea și am ridicat scrisoarea.

— Dacă știu, se schimbă totul pentru mine. Tot ce-am făcut de când am citit scrisoarea asta a fost să pun la îndoială caracterul tatălui meu, pentru că cele aflate din scrisoare n-au sens.

Ochii mei îi caută pe ai ei.

— Cum a putut tatăl meu, un bărbat care a trăit pentru familia lui, să lase o altă familie în urmă? O soție tânără? Un *copil*? Cum *a fost cu putință* ca el să nu pomenească niciodată despre ea? Ăsta *nu*-i tatăl meu. Ceva trebuie să se fi întâmplat.

— Atunci deja știi și ți-ai răspuns la întrebare.

I-am ascultat cuvintele, confuză.

Naoko și-a înclinat capul.

— A fost Hajime un tată bun?

— Da, a fost cel mai bun.

Mi-a spus, încruntând din sprâncene:

— Atunci cum se poate ca orice altceva să schimbe asta?

Și iată-l.

Un adevăr.

Unul personal. Și poate singurul care conta.

— Ai dreptate. Nu schimbă nimic. Bărbatul pe care l-am cunoscut a fost un tată minunat. Am ridicat din umeri, frustrată de emoția care-mi sugruma cuvintele. Dar eu am cunoscut bărbatul, Naoko. Nu băiatul care l-a făcut să fie așa.

— Iar eu am cunoscut băiatul, nu bărbatul care avea să devină. Și-a împreunat iarăși mâinile în poală. Așadar, înțelegi? Să știu mai mult nu schimbă nici pentru mine nimic. Nu schimbă faptul că un tânăr din America m-a iubit atât de mult încât a învățat și exersat limba și obiceiurile mele, ca să-mi cunoască familia la ceai. Nu schimbă faptul că a închiriat o colibă cu acoperiș de stuf și a plănuit o viață cu mine acolo. Nu schimbă faptul că și-a declarat iubirea pentru mine într-o nuntă fermecată, care s-a petrecut sub copaci.

— De asemenea, nu schimbă faptul că, indiferent de ce motiv a avut, nu s-a întors.

— Da, e adevărat, și totuși…

Ochii îi străluceau.

— Bunica a spus mereu: „Omul are o mie de planuri, Cerul – doar unul.” Iar Cerul? O, cum a râs Cerul de al nostru, dar… Naoko a înclinat capul și a zâmbit, gânditoare. Chiar și Cerul însuși nu poate schimba adevărul. În ciuda tuturor, noi am iubit.

Am dat din cap și am zâmbit, la rândul meu, însă apoi zâmbetul mi-a dispărut, căci mi-am amintit de un alt adevăr. Fiica lor.

— Dacă e să cred cele scrise aici, i-am spus lui Naoko, ridicând plicul, tatăl meu n-a știut unde se afla fiica lui sau ce se petrecuse cu voi din clipa în care el plecase.

Pulsul mi-a luat-o razna.

— Poți să-mi spui? Te rog?

Am rămas, apoi, tăcute. Ea – cu fiica lui Hajime, eu – cu femeia pe care odată a iubit-o.

Întrebarea despre copilașul lor stătea, înfiptă ca un ac, între noi.

— *Okaasan?*

Am ridicat bărbia la auzul cuvântului familiar.

Privirea lui Naoko s-a luminat. S-a întors către ușa care dădea în curtea interioară, unde a apărut o femeie care a salutat-o în japoneză, însă femeia numită *Okaasan* nu s-a uitat la Naoko, ci m-a privit țintă pe mine.

Am rămas înmărmurită.

Parcă sângele îmi fugise din cap. Sunt sigură că eram albă precum fantoma pe care-mi doream atât de mult s-o văd. Era mai mare decât mine, dar avea vârsta potrivită? Era greu de spus. Emoțiile mă copleșeau. I-am căutat pe chip asemănarea cu tatăl meu – doar ca să aflu că semăna cu Naoko, dar poate…? Dintr-un anumit unghi? Avea aceeași structură osoasă a feței pe care o avea și Naoko și aceiași ochi negri, calzi.

— Bună ziua, mi-a spus și mi-a făcut o plecăciune.

Aceleași maniere elegante.

Am reușit să dau din cap, dar n-am putut vorbi.

La naiba, ce greu era să răsufli.

— Tori, ea e Shiori, a spus Naoko. Shiori, ea e Tori, noua mea prietenă americană, o jurnalistă care scrie un articol despre casă pentru *Tokyo Times.*

Era rândul lui Naoko să mă privească pieziș.

I-am prins privirea, derutată.

Oare fiica lui Naoko nu știa despre trecutul mamei ei, sau poate că Naoko nu dorea s-o stânjenească pe musafira care mințise?

Naoko s-a uitat apoi către fiica ei.

— O, da, florile.

S-a ridicat și a luat coșul de bambus pe care-l pusese lângă ea.

— În fiecare săptămână culeg cele mai frumoase flori pentru fiica mea, ca să-i arăt cât de mult înseamnă pentru mine.

A înclinat din cap și i l-a dat lui Shiori.

— Și sunt îndeajuns de multe pentru toți prietenii ei, a spus Shiori în engleză, cu un zâmbet blând.

Și-a pus coșul în îndoitura cotului, la fel cum făcuse mama ei mai devreme, apoi au vorbit din nou în japoneză.

Am privit, am analizat – am privit lung. Femeia asta putea fi sora mea.

Cu o mică plecăciune, Shiori s-a întors ca să plece.

Am privit-o plecând, având întrebări, evident pregătite, care-mi stăteau pe nerăbdătoarea mea limbă americană. Când n-am mai văzut-o pe Shiori, am început:

— *Aceea* era… vreau să spun – *e…? Trebuie* să știu… Te rog!

Lacrimile mi-au încețoșat privirea.

Naoko n-a răspuns, dar mi-a făcut semn să mă așez pe pernă.

I-am propus un schimb și am ridicat plicul.

— Trebuie să citească asta, să știe că tatăl meu, tatăl ei, s-a gândit la ea. Că a iubit-o. Mă lași să fac asta pentru tatăl meu?

Ultima parte a frazei mi s-a blocat, pur și simplu, în gâtlej.

Ochii lui Naoko străluceau, umezi.

— Te rog, Naoko! Dacă Shiori e sora mea, mi-ar plăcea să-i povestesc despre el. Să-i cer iertare în numele lui și… Mi-am luat inima-n dinți. Să *mă* ierte pentru că am avut tatăl pe care ea nu l-a avut niciodată. Dar dacă nu știe, iar tu preferi să rămână așa, înțeleg. Însă atunci *tu* ar trebui să știi… am spus, stăruind cu privirea. Știu că asta nu schimbă nimic, dar scrisoarea pe care ți-am adus-o *înseamnă* totuși ceva.

Pentru că n-a luat-o, am întins eu mâna ca să i-o dau.

— Te rog, ar însemna ceva și pentru mine. Lasă-mă să fac asta pentru tatăl meu.

Vocea mi s-a frânt, căci pierdusem lupta cu emoțiile.

Naoko s-a uitat la plicul vechi, m-a privit, iar apoi, cu cea mai mare grijă, mi l-a luat din mână. A scos scrisoarea tatei de parcă vorbele scrise în ea ar fi fost fragile și a despăturit unica pagină, găsind și micul fir de ață.

— L-a păstrat, a spus ea, zâmbind.

— Firul roșu al destinului, am șoptit, făcând legătura cu povestea ei. Ăsta-i firul pe care i l-ai pus tatei, cândva, într-un bilet.

— Da.

A dat din cap, cu ochii strălucind de lacrimi. A privit scrisoare mijind din ochi.

— Și încă mai scrie atât de mic, a râs ea, arătându-mi-o. Obișnuia să-mi lase bilete, iar eu îl tachinam, spunând: „Scrii prea mic, Hajime, scrii prea mic”. Apoi, mi-a returnat scrisoarea. Ai putea să mi-o citești tu?

Luând scrisoarea tatei, am privit lung cuvintele scrise de el. Mi-am dres glasul ca să scap de emoțiile care mi-l sugrumau și, răsuflând adânc, am citit-o a suta oară, pentru ca Naoko s-o audă pentru prima oară.

Iubita mea Cricket,

Sper ca această scrisoare să-şi afle, cumva, drumul către tine, şi să te găsească sănătoasă şi înconjurată de cei dragi şi de familie. M-aş bucura mult ca familia să includă şi pe cineva care să fie din sângele meu.

Te rog, fără să am niciun fel de aşteptări, aş dori doar să ştiu că fiica noastră e bine şi, dacă te lasă inima, aş dori să-i spui Micii noastre Păsări că întotdeauna am purtat-o într-a mea. Chiar şi acum.

Sunt bătrân, Cricket, sunt în amurgul vieţii, atunci când durerea vine să-şi ceară drepturile. Vreau să ştii că n-am avut niciodată o singură părere de rău pentru că te-am iubit. Dar pentru faptul că te-am pierdut? Pentru cum te-am pierdut şi pentru motivele din care te-am pierdut? O, în privinţa asta – am atât de multe păreri de rău.

Al tău, Hajime

Naoko și-a acoperit gura. De data asta, când i-am dat scrisoarea, a luat-o cu amândouă mâinile și a strâns-o la piept.

Am ridicat din umeri.

— Știu că e scurtă…

— Ce altceva mai e de spus? M-a iubit, își dorește să fi fost altfel, își amintește de Pasărea noastră cea Mică.

A dat din cap și a răsuflat adânc, ca și cum ar fi ținut acea răsuflare în ea timp de-o viață.

Ne-am zâmbit.

Trăgând adânc aer pe nări, a privit către cer. Apoi și-a îndreptat umerii și, cu sprâncenele încruntate, ochii ei i-au întâlnit pe ai mei, în sfârșit. Și-a plecat capul și am știut.

— Shiori nu e Pasărea Mică, nu-i așa?

— Nu, îmi pare rău.

— Cred că, poate, am știut asta.

Nu mai era nimic de făcut decât să pun întrebarea evidentă care forma o legătură între noi. Aceeași care mă purtase mii de kilometri în jurul lumii.

— Dacă Shiori nu e sora mea, Naoko, atunci unde-i sora mea? Nu pot pleca până ce nu aflu. Nu pot.

Umerii i s-au lăsat.

— Cred că, poate, *eu* am știut asta. A împăturit cu grijă scrisoarea și a pus-o înapoi în plicul din poala ei. Apoi a luat o înghițitură de ceai și m-a privit peste buza ceștii. Faptul că, pur și simplu, știi un astfel de adevăr nu-i de ajuns. Mai întâi, trebuie să înțelegi. Și e nevoie de un curaj pe care trebuie să-l aibă doi oameni. Unul care să-l spună, și unul care să-l asculte. La spital, tata mă întrebase: „Mă asculți?” „Te ascult”, i-am răspuns. Naoko a clătinat din cap. Tata mi-a dat un ultimatum. Da, până la urmă a fost un tigru. Cuvintele lui mi-au tot revenit în minte: „Binele tău și și binele acestui copil sunt două lucruri diferite”. Tata a fost de acord să locuiesc doar eu în casa lui. Dacă aș fi locuit singură, n-aș fi putut să am grijă de copilașul meu. Așa că ce puteam să fac? M-am cățărat pe arac, ținându-mi căpșuna între cei doi tigri, și a trebuit să mă grăbesc, pentru că șoarecii începuseră să muște.

Capitolul 38
Japonia, 1958

În grădina Zen, acoperită, a călugărilor, stau cu Pasărea Mică și întorc pe toate părțile cuvintele tatălui meu. *Binele tău și și binele acestui copil sunt două lucruri diferite.*

Răscolesc cu degetele de la picioare nisipul rece din jur. Grădina e amenajată astfel încât să poată fi văzută de pe coridoarele înconjurătoare, dar eu mă aflu pe piatra mare, plată, așezată chiar în mijloc, stricând liniile perfecte cu tălpile mele.

O furtună în liniștita mare, creată din nisip, a călugărilor.

Mângâi cu vârfurile degetelor părul fin al fiicei mele. E moale și negru, așa cum e și al meu. Deși pielea ei e mult mai deschisă la culoare, are o tentă gălbuie de la icter. Aproape că strălucește în contrast cu negrul genelor. E prea plăpândă și se luptă să respire.

Eu mă lupt pentru putința de a avea un viitor.

Mi-aș dori să pot vizita mormântul lui *Okaasan.* Un singur soclu, placat cu numele mamei și tatei, gravate pe frontispiciul lustruit. Numele mamei e scris cu negru, ceea ce semnifică faptul că nu mai e, în timp ce al tatei rămâne scris cu roșu, ca să arate faptul că el așteaptă să i se alăture. Toate pietrele de mormânt sunt scrise așa. E frumos și, în același timp, e tulburător.

Cimitirul e un oraș de piatră ciudat, în miniatură, o vastă metropolă a insectelor, dar m-aș simți bine acolo. Aș căuta îndrumare. Aș aștepta un semn.

Fără bani, cum am să-mi protejez copilașul? Cum am să-i cumpăr cele necesare? Cum am s-o hrănesc? O, da, am s-o iubesc, însă iubirea nu vindecă un prunc bolnav, nu-l apără și nu-i ține de cald.

Uite cum m-a părăsit iubirea pe mine.

Tata a făcut o donație generoasă mănăstirii și, în schimbul ei, așteaptă ca eu să mă întorc repede la el.

Starețul crede că tata a cedat rugăminților mele. Nu știe că doar eu sunt bine-venită acasă.

— Naoko, tu ești, copilă? îmi strigă Hisa de pe cărare.

— Sunt aici, îi răspund, în timp ce ea face ceva neașteptat și pășește prin grădina Zen, adăugând la stricăciuni propriile-i ondulații.

Sora Sakura mă uimește și mai mult, pentru că merge la un pas în urma Hisei.

— Călugării vor reface asta dimineață, îmi spune, râzând, căci vede cum le-am tulburat munca liniștită. Își ridică ochelarii în timp ce privește în jos la Pasărea Mică înfășată din poala mea.

— A mâncat?

Clatin din cap în semn că nu. N-am reușit s-o fac să mănânce cu picurătorul.

E ca și cum ar ști.

Spun, cu voce spartă:

— N-avem unde să ne ducem.

— Ce vrei să spui? mă întreabă Hisa. Tatăl tău a fost aici.

— Tata mă vrea doar pe mine.

Mă uit la pruncul meu, îndurerată de situația atât de grea în care suntem.

— Pe ea o refuză, spune că n-are loc în familia noastră. Susține că oricum e prea bolnavă, că îngrijirea sănătății ei are să fie costisitoare și inutilă.

Mă bâlbâi, rămasă fără aer. Inima îmi tânjește după un refugiu.

Sora Sakura oftează adânc:

— Într-un fel, copilă, tatăl tău are dreptate.

— Poftim? îi strig, simțind că-mi plesnește capul. Cum să aibă *dreptate?*

Sora Sakura își coboară bărbia. Își împreunează mâinile, astfel că mânecile robei le acoperă în totalitate.

— E foarte bolnavă și nu mănâncă, îmi spune, clătinând din cap. Mi-e teamă că e doar o chestiune de timp.

— Nu… spun, cu lacrimile curgându-mi șiroaie pe obraji, fără să mă obosesc să le mai șterg. *Mânca…*

Mă întorc către Hisa.

— Nu poate rămâne aici, cu voi? Am să mă întorc în fiecare zi sau am să rămân. Are să mănânce, știu asta, și…

Emoția îmi sugrumă cuvintele și aproape că rămân fără aer.

— Am să găsesc o soluție ca să plătesc. Dau din cap, mutându-mi privirea rugătoare de la una la cealaltă. Am să plătesc. Cumva, am s-o fac.

— Naoko, nu-i vorba de bani, îmi spune sora Sakura, așezându-se lângă mine și cuprinzându-mă cu brațul. Îmi pare rău, copilă! Nu poți face nimic altceva decât să aștepți.

— Ce spuneți despre casă? întreb, ridicându-mă și plimbându-mă. Cea din Oiso? Cea pentru pruncii de rasă mixtă?

Sora Sakura își apleacă, încet, capul. Mă întorc către Hisa, dar își ferește privirea.

— O vor lua, spun, plângând acum și strângându-mi pruncul la piept. Mă puteți ajuta s-o duc acolo? *Vă rog!*

Hisa își șterge ochii.

— Acolo doar ar muri singură.

— Nu! N-aveți de unde să știți asta!

Mă ridic, scuturând din cap. Încep să simt o senzație de străpungere, intensă, care se ridică și-mi arde nările cu fiecare răsuflare întretăiată, ca preț pentru că am încercat să țin totul în mine. Nu mai am cuvinte.

Am doar furie.

O furie care mă sfâșie și lasă cale liberă unui potop de învinuiri:

— Cum puteți spune asta? De ce mai înainte v-ați prefăcut că vă păsa, iar acum nu mă ajutați? Umerii îmi tremură în timp ce mă ghemuiesc deasupra pruncului meu. De ce nu vrea nimeni să ne ajute?

Țipetele nu mi se aud, pentru că nu pot răsufla.

Nu pot răsufla.

— Naoko, te rugăm!

Sora Sakura și Hisa se apleacă spre mine, încercând să mă consoleze.

Nu mai pot. Buzele mi se răsfrâng ca să scoată un țipăt de disperare:

— Nu! *Nu*…

Mă întorc și fug din grădina Zen. Alerg în camera mea.

Am fugit de adevărul lor amar.

Ajunsă în camera mea, îmi legăn pruncul. Hisa stă afară, la ușă, în caz că am s-o chem, dar n-o voi face. Vreau să fiu singură.

Mă întind pe-o parte și mă ghemuiesc în jurul fiicei mele celei dulci. Lacrimile îmi curg una după alta pe obraji. Le las să cadă. Înlăuntrul meu arde din pricina durerii de a trebui să aleg între asemenea căi îngrozitoare. Oriunde caut scăpare și indiferent de ceea ce fac e ca și când soarta a decis deja.

Deocamdată, îi spun povești Păsării mele Mici. A adormit de mult, dar eu îi vorbesc oricum. Vorbesc până ce răgușesc. Casc, însă refuz capcana somnului, pentru că e un hoț care-mi fură clipe prețioase, iar eu n-am timp de pierdut.

— Să vedem, ți-am spus povestea despre darul insultelor, și pe cea despre furatul lunii… o, dar nu ți-am spus povestea mea preferată. Pe asta nu ți-am spus-o. Îmi schimb poziția și-mi dreg glasul, ca s-o spun cât mai frumos. Pe asta obișnuiam s-o conving pe bunica să mi-o spună de fiecare dată. Vocile pe care ea le imita mă făceau să râd.

„Patru călugări jură să păstreze tăcerea…”

Tac, neputând să continui, pentru că știu că ea n-are să audă niciodată versiunea bunicii.

În schimb, îi povestesc despre Hajime printre lacrimi, despre cum ne-am cunoscut și iubit și despre reacția lui de mândrie în ziua aceea pe vas, când le-a spus tinerilor invitați că avea să fie tată. Îi povestesc despre inima curajoasă a lui *Okaasan* și despre cum mi-a adus rochia ei de mireasă. Despre cum a stat să mă vadă îmbrăcată cu ea, despre cât de mult aveam nevoie de ea acum.

Îi povestesc Păsării Mici tot ce-i în sufletul meu, pentru că sufletul mi se rupe în bucăți și n-are să mai

poată fi vindecat niciodată.

Ce altceva? Îi mângâi obrăjorii scofâlciți. *Ce altceva pot să-i mai spun?* Că vreau ca lucrurile să fie altfel, dar că ceea ce vreau nu-i ceea ce-i cel mai bine?

— Îmi pare rău, Pasăre Mică, șoptesc lângă urechea ei, în timp ce lacrimile îmi curg pe obraji. Să știi că ai fost dorită și iubită, și că am să mă gândesc la tine în fiecare zi a vieții mele. În fiecare zi, îți jur.

Acum respiră hârâit. Ca și cum știe.

— Știi, eu, Jin și Hatsu am făcut un pact, îi spun, aplecându-mă ca să-i văd ochii și ca să-i mângâi părul. Ne-am promis una alteia că aveam să ne scăpăm pruncii de degetele ucigașe ale moașei Sato, că spiritele voastre n-aveau să fie niciodată lăsate să aștepte la hotarul lumii de dincolo. O sărut pe căpșor și-mi șterg ochii. Și am mai făgăduit că, dacă nu te pot ține alături de mine sau dacă nu te pot proteja, am să-l caut pe fratele Daigan. Ca să-i dau voie să te ia, cu onoare și respect, într-un cămin mai bun.

Umerii îmi tremură.

— Dar nu vreau să fac asta, jur.

Mă fac ghem în jurul pruncului meu și plâng, cu inima frântă, devastată. Cât de naivă am fost să cred că nu puteam suferi mai mult de atât. Ei bine, pot suferi fără limită.

Privesc pe fereastră. Soarele mă urmărește. Agită umbrele cu o pâclă deasă de lumină palidă, ca să le alunge. Pruncul abia dacă se mai mișcă în scutec. Oare mai respiră? Îmi pun urechea lângă gurița ei și ascult. E istovită.

— Pasăre Mică, îi șoptesc și-i pun degetul meu sub mânuță, apoi i-o sărut. Am să-mi țin promisiunea. Am să-l caut pe fratele Daigan.

Clipește cu ochii ei întunecați și știu că înțelege.

Aracul pe care m-am urcat e ros peste tot.

A sosit timpul.

Gâtlejul mi se umflă, și parcă un balon stă să-mi explodeze în plămâni. Se sparge afară, în vreme ce încerc să țin totul în mine. Pieptul mi se zbate fără

răsuflare. Fața mă doare de la presiune. Am să-mi țin promisiunea, pentru ea – am să mi-o țin.

Privesc afară. Acum e timpul.

Cu pruncul înfășat bine și cu mine purtând din nou toate hainele pe care le am, mă furișez pe lângă Hisa, iar apoi, afară pe ușă. Am lăsat un bilet pentru Sora. *Mulțumesc,* i-am scris. Nu era nevoie de mai mult. Călugărițele o s-o ajute să nască un prunc sănătos, apoi or să ducă acel copil la o casă de adopții. Hisa a spus că Pasărea Mică ar muri singură acolo. N-am să las să se întâmple asta. Fratele Daigan n-are să lase să se întâmple asta.

Cu pași grăbiți, o iau la fugă. Pe când merg către poarta mănăstirii, aerul rece îmi înțeapă pielea încălzită. Trecând de ea, alerg cât mă țin picioarele, pe lunga fâșie de drum. Nu privesc înapoi. N-am să mă mai întorc niciodată.

Moneda destinului a fost aruncată în aer. Sper într-un miracol, într-o schimbare a sorții, însă amândouă fețele monedei sunt la fel.

Binele meu și binele copilului meu sunt două lucruri diferite.

Prin urmare, am să-l găsesc pe fratele Daigan, am să-mi strâng fiica la piept, la fel cum a făcut cândva *Okaasan* cu mine, și, la fel de repede, am să i-o dau fratelui Daigan. Astfel, am s-o eliberez pe Pasărea cea Mică.

Eu.

Capitolul 39
Japonia zilelor noastre

Mi-am înghițit lacrimile și am privit în gol. Să renunțe la fiica ei după toate câte s-au întâmplat. Cum a putut Naoko să îndure așa ceva? Mi-am șters umezeala de sub ochi, încercând să-mi ascund emoția, însă nesiguranța din voce m-a dat de gol.

— Îmi pare atât de rău! Nici nu pot să-mi închipui cât de greu ți-a fost.

Naoko și-a coborât genele peste ochii înlăcrimați.

— Chiar dacă n-am niciun regret că i-am iubit pe tatăl tău sau pe fiica noastră, acea iubire a atras după sine consecințe pe viață.

— Și ce-ai făcut după ce i-ai dat-o pe Pasărea cea Mică fratelui Daigan?

Naoko și-a ferit privirea.

— După, n-am mai putut îndura. Era un întuneric de neînchipuit, așa că am încercat să-mi înec tristețea în râul celor trei traversări.

Mi-am astupat gura cu mâinile, speriată de ceea ce avea să spună.

— Însă durerea pe care i-aș fi cauzat-o lui Kenji cu o altă pierdere a cântărit mai mult decât pietrele pe care mi le pusesem în valiză. Cum aș fi putut să-i provoc și mai multă durere? Iar, pe de altă parte, făcusem un pact cu Jin și cu Hatsu. Așa că mi-am desfăcut funia de cârpă din jurul mijlocului, funia pe care o legasem de valiză ca să mă arunc cu ea în râu. M-am așezat pe mal, măsurând păcatele moașei Sato cu păcatele mele. Am hotărât, în chip de sentință a mea de condamnare pe viață, să mă asigur că moașa avea să și-o primească pe a ei. Am făcut eforturi mari să mă abțin s-o caut și să-i smulg mâna.

— Și a primit sentința?

— Starețul și-a ținut promisiunea și a informat autoritățile. Acestea, în schimb, au venit la mine. Moașa a fost arestată, cercetată și găsită vinovată. Naoko și-a coborât umerii, spunând: Deși a stat închisă doar patru ani.

— *Patru?* am întrebat, încruntându-mă și scuturând din cap. Numai atât?

— Da, dar au închis maternitatea. Deci, vezi? Starețul a avut dreptate cu povestea lui despre stelele de mare. Chiar dacă eu și Sora nu le-am putut salva pe toate, eforturile noastre au făcut diferența pentru una, și pentru încă una.

— Și pentru mine, am șoptit, căci Naoko renunțase la sora mea.

Am rămas cu vorbele lui Naoko în gând, încercând să mă obișnuiesc cu adevărul lor. Inima îmi sângera pentru Naoko, pentru toți cei care suferiseră, însă era, de asemenea, plină de speranță. Sora mea se afla acolo, undeva.

Ca jurnalist, investigația era punctul meu forte. Împinsă de o nouă nădejde, am asaltat-o pe Naoko cu întrebări.

— Știi unde a dus-o fratele Daigan? Cu ce agenții de adopție colabora? A rămas la acea casă? Știi dacă a rămas în Japonia sau a plecat în Statele Unite, sau dacă a fost înregistrată sub un nume oarecare?

— Un nume? s-a mirat Naoko, făcând ochii mari. Pentru mine, ea e doar Pasărea Mică. Cu numele ăsta am eliberat-o. Și spunându-mi povestea, am sperat să te eliberez și pe tine, fiica lui Hajime.

Și-a coborât privirea și s-a încruntat.

Am simțit că voia să închidă subiectul, însă eram atât de aproape să-mi găsesc sora. Bătusem atâta drum.

— Știu că o pot găsi, Naoko.

Știam pe cine să sun și cum să caut.

— Poate că n-am numele ei, însă mi l-ai dat pe al fratelui Daigan și mi-ai povestit despre casa din Oiso.

Inima îmi bătea cu năvalnic.

— Mai vrei să-mi spui ceva care ar putea să mă ajute s-o găsesc? Orice?

— Nu, mi-a răspuns ea, clătinând din cap. Mi-a luat mâinile într-ale ei, le-a strâns, apoi mi le-a ridicat cu palmele în sus. Ți-am spus povestea noastră și povestea Micii Păsări. De acum, ceea ce faci cu poveștile astea stă în mâinile *tale.*

Mi-a dat drumul la mâini, iar eu am rămas cu ele suspendate în fața mea pentru o clipă, apoi le-am împreunat și mi le-am dus la inimă. Îmi dăduse cel mai de preț dar al ei, așa că trebuia să-i dau și eu înapoi un dar la fel de prețios, care nu fusese niciodată al meu.

Mi-am desfăcut de la gât eșarfa mamei. Fiecare fir din țesătură purta o amintire. Plimbările duminicale cu mașina, cântecele aiurite de pe drum, părul blond al mamei, răvășit de vânt. Dar, pentru că știam că firele purtaseră, mai întâi, amintiri ale lui Naoko, mi-am scos eșarfa de la gât.

— Cred că asta *îți* aparține. Tata a spus că voise să mi-o dea mie, însă mama a găsit-o și, ei bine, ce putea să spună? Am zâmbit, ridicând dintr-un umăr. Mi-a dat-o mie înainte să moară, spunându-mi că fusese un lucru de mare *însemnătate* pentru el. Am scos-o. Acum înțeleg toate motivele pentru care a spus asta.

Naoko și-a trecut degetele peste mătasea frumoasă, dar n-a luat-o.

— Înapoind-o, l-ai ajutat pe Hajime să-și țină promisiunea.

Privirea ei a întâlnit-o pe a mea.

— Pot să te rog să-mi promiți ceva în schimb?

— Desigur, orice.

— Dacă o găsești pe Pasărea Mică, să-i dai eșarfa asta. Spune-i că a trecut de la tați la fiice și de la soți la soții, și că a traversat marele ocean de două ori. Că nu poartă în ea doar așteptări, ci și toată dragostea noastră.

Ochii i-au strălucit și a zâmbit, cu buzele strânse.

Am promis.

— Naoko?

Un bărbat în vârstă, îmbrăcat cu pantaloni cafenii și cu o cămașă albastră, cu dungi, și-a făcut apariția din casă.

— O, iată-l pe soțul meu, a spus Naoko, aplecându-se în față ca să se ridice. A venit să mă conducă acasă.

Am înclinat capul, curioasă, apoi m-am ridicat.

A venit pe ușa dinspre grădina interioară, ne-a zărit și a continuat să vină către noi. Părul, de un cenușiu foarte deschis, era pieptănat pe spate. Obrazul lui colțuros, pătrat, avea aceeași nuanță de gri, de la barba nerasă. Și, asemenea lui Naoko, emana un aer sofisticat în înfățișare și purtări.

A făcut o mică plecăciune.

Nu eram sigură de ceea ce ar fi trebuit să-i spun, căci, până atunci, nu vorbisem deloc cu el. Stânjenită, i-am întors, pur și simplu, gestul.

— Iartă-mă, dar ochii tăi… mi-a spus, cu un zâmbet larg și cu bărbia coborâtă. N-am mai văzut ochi atât de albaștri de la luna de miere a faimoasei actrițe de cinema, Marylin Monroe. Și mă tem că, la fel ca și ai ei, ochii tăi m-au hipnotizat.

Am simțit cum inima mi-a urcat în gât. Erau aceleași cuvinte pe care le spusese Naoko în povestea ei. Oare el era? Tensiunea pe care o simțeam m-a făcut să rostesc cuvintele de parcă aș fi tras niște gloanțe din revolver:

— Tu ești *Satoshi?*

Poate că, până la urmă, vorbiserăm despre soțul ei. De multe ori. Desigur că el era. Felul în care arăta – înalt și puternic. Felul în care vorbea – profund și măsurat.

Când n-a răspuns, mi-am dat seama de greșeala mea.

— Îmi pare foarte rău. Pur și simplu am presupus, din cauza poveștilor, că tu ești băiatul de altădată despre care mi-a povestit Naoko.

Obrajii mi s-au încălzit și am știut că s-au înroșit.

A râs, tare și cu putere, apoi mi-a atins umărul.

— Te rog, sunt onorat de o primire atât de entuziastă.

— Iar eu sunt extrem de stânjenită.

Am privit în jos, zâmbind în semn de scuze.

— Eu sunt cea stânjenită, a spus Naoko, vrând să risipească ciudățenia situației. Am povestit cu atâtea detalii, încât bineînțeles că l-ai recunoscut de îndată. Te rog, permite-mi să ți-l prezint oficial pe soțul meu, Satoshi Tanaka.

— Chiar ești tu, i-am spus, cu un zâmbet plin de fericire și cu sufletul parcă luminat. Și mă bucur nespus de mult că-i așa. Chiar mă bucur.

Am clătinat din cap, privindu-i cum stăteau unul lângă celălalt. Naoko *se căsătorise* cu Satoshi. Era adevărat. Nu mi-am putut opri un nou zâmbet.

Satoshi mi-a făcut o plecăciune, încă zâmbind și el, și mi-a spus:

— Sper doar să mă ridic la înălțimea unei astfel de prezentări.

— Cu siguranță. Absolut.

— Iar asta, Satoshi, e noua mea prietenă neprețuită, domnișoara Kovač. *Tori* Kovač.

— Tori?

Zâmbetul i-a pierit de pe față lui Satoshi. S-a întors către Naoko și s-au privit în ochi. O întreagă conversație fără cuvinte.

Pentru prima dată, mi-aș fi dorit un traducător.

— Ei bine, nu vă mai rețin. Am făcut un pas, dar am ezitat. Naoko, dacă aflu ceva… Nu eram sigură cât de mult puteam să vorbesc de față cu Satoshi. Adică… vrei să te contactez? Vrei să-ți spun tot ce aflu?

Tăcerea s-a așternut între noi.

— Te-am întâlnit pe tine, Tori Kovač, și ceea ce-mi doresc, ceea ce sper e ca tu să faci, în sfârșit, pace cu trecutul tatălui tău. Să știi că, prin faptul că te-am întâlnit pe tine, că ți-am aflat numele, mi-ai îngăduit să fac pace cu mine.

Spunând acestea, s-a dat înapoi și a făcut o plecăciune adâncă.

Voiam s-o îmbrățișez. Să-i îmbrățișez pe amândoi. Dar am făcut, în schimb, o plecăciune, apoi am ridicat eșarfa, ca să le spun: *N-am să uit, mulțumesc!* – și încă un milion de lucruri nespuse.

Eu și Satoshi am schimbat zâmbete calde, apoi, cu o înclinare ușoară a bărbiei, m-am întors să plec. Când m-am apropiat de drum, m-am întors pentru o ultimă dată.

Casa familiei lui Naoko, de pe deal, era înconjurată de flori albe. Iată locul în care tatăl meu s-a întâlnit la

un ceai cu un rege al unui imperiu, a visat o viață diferită și a luptat împotriva dorințelor Cerului. Probabil că n-aveam să mă mai întorc niciodată ca să-i văd pe Naoko și pe Satoshi, însă nici n-aveam să-i uit vreodată.

Prin eșarfa lui Naoko, duc povestea lor – povestea *noastră* – mai departe, cu bucurie și iubire.

Zborul meu pleca abia de dimineață, dar puteam să iau un avion mai târziu, dacă avea să fie cazul. Refuzam să plec fără să vizitez mănăstirea și fără să întreb de fratele Daigan și de orfelinat.

Capitolul 40
Japonia zilelor noastre

Călătorind cu trenul în Hiratsuka pentru a vizita mănăstirea, am căzut în visare, gândindu-mă la posibilități de genul „ce s-ar întâmpla *dacă”. Dacă* mănăstirea avea o grămadă de informații despre fratele Daigan? *Dacă* orfelinatul unde lucrase avea dosare? *Dacă* îmi găsisem, în sfârșit, sora?

Am râs înăbușit. Eram mult prea încrezătoare. Pentru că… *dacă* mănăstirea habar n-avea cine fusese fratele Daigan? Și, la fel ca întâmplarea cu dosarele militare ale tatei – *dacă* ajungeam, de fapt, doar într-un alt punct mort?

Ce avea să se întâmple atunci?

Aveam de gând să vizitez statuia Fetei cu Pantofi Roșii. Chiar dacă asta înseamnă un zbor amânat. Le-o datoram lui Naoko, surorii mele, tatei – pentru ceea ce încercase să-mi spună. Fata cu Pantofi Roșii stă de strajă în fiecare dintre cele două porturi de pe cele două coaste opuse ale oceanului, ca să ne reamintească de miile de copii nevinovați pierduți între ele.

Care *încă* erau pierduți.

Dar *dacă* unul dintre ei putea fi găsit?

Există un fir care leagă familiile și există un soi de atracție naturală care-i apropie pe membrii lor. Puteam simți asta. Eram aproape. M-am așezat, ștergându-mi lacrimile de pe obraji. Emoțiile îmi erau de nestăpânit.

Trenul a oprit într-o gară, mulți pasageri au coborât, iar de urcat – au urcat mai puțini, așa că vagonul în care eram a rămas aproape gol. *Aproape că ajunsesem.* Stomacul mă durea din pricina emoției pe care o simțeam cu anticipație. Hiratsuka ar fi fost următoarea gară, iar mănăstirea se afla la mică depărtare de ea.

Mi-am propus să alerg.

De la fereastra trenului, am privit peisajul care se derula prin fața ochilor mei.

Priveliștile liniștite de provincie pe care mi le imaginasem din povestirile lui Naoko nu se potriveau deloc cu întinderea urbană de clădiri moderne care-l acoperea acum. Pe cealaltă parte, calea ferată îmbrățișa marea, însă chiar și într-un asemenea peisaj existau elemente de industrie. Pe când trenul încetinea și intra în gară, am sărit de pe locul meu, gata de plecare. Am pășit pe peron, iar aerul de mare mi-a dat un sărut cu gust sărat și m-a strâns într-o îmbrățișare umedă.

Am căutat direcția în care trebuia să merg. Naoko spusese că drumul mergea în linie dreaptă direct de la gară, însă strada se bifurca.

— Mă scuzați? am întrebat o trecătoare, însă femeia a zâmbit și a continuat să meargă.

Am ocolit o bicicletă doar ca să fac o motoretă să vireze brusc. M -am învârtit încolo și încoace, încercând să mă orientez. Magazine, clădiri de birouri, iar, printre ele, foarte mulți bicicliști. În cele din urmă, mi-am dat seama că Hiratsuka nu era un oraș liniștit de provincie. De fapt, forfotea.

Și totuși, telefonul nu mi se conecta la hărți – aveam numai *o linie* de semnal. M-am apropiat de un magazin și am privit peste tejghea. Un bătrânel stătea în fața unui televizor, mâncând. Mi-a zâmbit.

— Bună ziua! La mănăstire se ajunge, cumva, pe drumul ăsta? l-am întrebat, arătându-i strada. Călugări? Fratele Daigan?

Bătrânelul a strâmbat din nas și și-a pierdut zâmbetul. I-am repetat întrebarea, apoi am renunțat și am apucat-o chiar pe drumul pe care i-l arătasem lui.

Pe măsură ce am înaintat, construcțiile moderne au rămas în urmă. Clădirile cubice de birouri le-au lăsat locul blocurilor îngrămădite de apartamente, apoi au venit la rând niște case modeste, multe dintre ele – abandonate. Unele aveau acoperișuri parțial prăbușite și uși lipsă. Citisem că peste opt milioane de case fuseseră abandonate din cauza îmbătrânirii și a scăderii populației Japoniei, dar să văd, cu propriii ochi, consecințele – era de-a dreptul sinistru. Nimerisem într-un oraș fantomă care exista în

realitate și care, cu siguranță, devenea periculos odată cu lăsarea întunericului.

Am grăbit pasul. Îmi era teamă să nu cumva să găsesc mănăstirea închisă. Asta – *dacă* o găseam. Naoko îmi mai spusese și că plimbarea nu era lungă, însă am mers un timp destul de îndelungat. Am mai întrebat câțiva trecători, dar nu i-am putut înțelege. Unul a arătat la stânga, altul la dreapta. Le-am mulțumit cu o plecăciune și am continuat să merg în aceeași direcție.

Un gard înalt se vedea de-a lungul drumului, pe trotuarul de vizavi.

Inima mi-a tresărit. Un gard *de bambus.*

Nici măcar nu luasem în calcul posibilitatea ca maternitatea să mai existe încă.

Am trecut strada și am tras cu ochiul printre tulpinile de bambus, dar am văzut doar tufișuri dese pe partea cealaltă. Mi-am amintit de cuvintele lui Naoko:

Încercăm să ajungem în partea cealaltă.

Copilă, sunteți în partea cealaltă.

Ea își dorise să iasă de acolo, iar, cincizeci de ani mai târziu, iată-mă pe mine, care căutam cu disperare să intru. În locul unei porți încuiate, un arc deschis marca intrarea. M-am aventurat pe sub el, atentă să nu mă împiedic de pavelele denivelate de pe alee. Soarele de după-amiază târzie arunca dâre de lumină pe sub bolta formată din ramurile copacilor, plăsmuind umbre șui care învăluiau strada din spatele meu. Triluri de păsări anunțau sosirea mea nepoftită.

Era mai multă pădure în față și pădure deasă pe cealaltă parte. M-am întors cu gândul să merg înapoi, când cineva a strigat la mine în japoneză. Încălcăm proprietatea. N-ar fi trebuit să fiu acolo.

Mai întâi, de după panta înaltă a apărut capul chel al bărbatului, iar apoi – și restul corpului. Un călugăr în alb. În timp ce se apropia, roba i se legăna în față și-n spate, întocmai ca o mătură.

Ducea o geantă mică, de parcă abia se întorsese de la magazin. Atunci când l-am strigat, a bătut cu bastonul în pământ.

I-am făcut cu mâna și m-am apropiat de el.

— Bună ziua, există, cumva, o maternitate pe proprietatea asta? Călugărul a clipit și m-a privit lung. Poate că nu vorbea engleză, însă, călugăr fiind, ar fi putut recunoaște numele.

— Cunoașteți un anume frate Daigan?

Și-a arcuit sprâncenele groase. Eu am continuat:

— *Fratele Daigan.* A ajutat prunci?

Și-a ridicat bărbia.

— A, prunci.

Și-a mângâiat burta și apoi a zâmbit cu obrajii lui rotunzi. Ochii i s-au încrețit precum două semiluni. M-a întrebat:

— *Ojizō-sama*, fratele Daigan?

— Ăăă, da?

— OK, da. Vino!

A mers înainte. Când nu l-am mai urmat, a repetat, făcând semn disperat cu mâna.

— Prunci. *Ojizō-sama,* Daigan, vino!

Poate că în locul spre care ne îndreptam încă era o maternitate? Am sperat ca el să nu fi înțeles greșit și să creadă că eram însărcinată.

L-am ajuns din urmă și am mers lângă el. Apa susura undeva în fața noastră. Un râu? Da, o punte mică. Peștele perseverent al lui Naoko! Am zâmbit și am privit apa în timp ce treceam. Pești cu aripioare aurii, albe și negre înotau dedesubt, în vârtejurile apei de mică adâncime. Naoko și Satoshi stătuseră de vorbă chiar în locul ăsta. Iar el avusese dreptate: Naoko a fost precum peștele, o luptătoare rezistentă. Iar Naoko, de asemenea, avusese dreptate: ea avusese nevoie să fie așa.

În față, copacii se grupau de o parte și de alta, lăsând să se vadă o clădire cu un acoperiș de țigle ruginii. Sau poate că soarele care bătea în țigle făcea ca nuanța lor să pară ruginie. Câteva clădiri mai noi erau construite în jurul celei vechi.

— Asta e maternitatea?

A dat din cap, apoi a cotit și ne-am îndepărtat de casă, apucând pe o cărare lăturalnică, iar călugărul mi-a făcut semn că trebuia să mergem înainte.

Cărarea cea nouă era mai mică și destul de năpădită de buruieni. A trebuit să mergem unul în spatele celuilalt. Am grăbit pasul, ca să nu rămân în urmă. Proprietatea urca, apoi cobora, apoi urca și iar urca.

Cum soarele apunea, m-am îngrijorat și m-am gândit că făcusem o mare greșeală. Că mănăstirea se închisese pentru ziua respectivă.

— OK, prunci, a zis călugărul, care mergea înaintea mea și care acum se oprise. Soarele strălucea puternic în fața lui, iar în spate îi așternea umbre lungi.

O creangă mi s-a agățat de braț. M-am oprit ca să-mi las mâneca în jos.

— Vino! mi-a strigat călugărul, făcându-mi semn – asemenea pisicii *maneki-neko,* statueta talisman purtătoare de noroc – că trebuia să mergem înainte.

Înaintând prin desiș, am făcut un ultim pas mare ca să-l ajung din urmă, apoi am privit, mijind din ochi, revărsarea de lumină, și am oftat adânc.

Boboci roșii, sălbatici, împestrițau iarba necosită cât vedeai cu ochii.

— Vezi? mi-a spus călugărul, arătându-mi priveliștea. *Prunci.*

Mi-am acoperit gura cu mâna.

Mi-au venit în minte cuvintele lui Naoko: *De la poalele pădurii, pământul începe să sângereze, roșu, iar eu privesc drept în pântecul însărcinat, umflat, al morții.*

O priveliște frumoasă, dar cumplită. Sculpturile de piatră cu bavete și scufițe roșii erau pe tot, fără o ordine stabilită. Unele erau puse în rânduri drepte, altele urcau pe terasament, altele stăteau față în față, într-o conversație tăcută.

Călugărul s-a întors ca să plece, dar l-am prins ușor de braț și am încercat să-l fac să înțeleagă că nu asta căutam.

— Nu, vreau informații despre fratele Daigan care *a ajutat* pruncii.

— Da. Acolo!

— Acolo? l-am întrebat, clipind nedumerită.

El a arătat către o statuetă.

— *Acolo.*

— Asta e o statuetă *Jizō.* Eu vreau informații despre fratele *Daigan.*

— Da, *Ojizō-sama,* Daigan. Acolo! mi-a arătat el către o altă statuetă. Și acolo.

Am trecut pe lângă călugăr și am coborât în luminiș, dornică să înțeleg ce însemnau toate astea.

Un *Jizō* mi-a zâmbit, cu baveta lui roșie decolorată în roz de la soare. M-am răsucit pe călcâie și m-am întors către călugăr, arătându-i statueta:

— Acesta? *Acesta* e fratele Daigan?

— Da, *Ojizō-sama,* Daigan, mi-a răspuns el, încruntându-și sprâncenele groase.

— Și aceasta? am întrebat, aproape țipând în timp ce arătam către alta.

— Da.

Călugărul mi-a făcut din nou semn cu mâna către câmpul roșu. Cel pe care ne aflam noi acum.

— Toți sunt *Ojizō-sama,* Daigan.

M-au trecut fiori pe șira spinării. Semănau cu niște degete ascuțite. Degete care astupaseră năsucurile și înăbușiseră țipetele.

— *Ojizō-sama…* am spus mai încet, silabisind: *O-jizo.*

Eram înmărmurită.

Statuete *Jizō.*

Toate.

Naoko îmi povestise: *„Mizuko,* copiii de apă – cei născuți morți, sarcinile pierdute sau cei avortați – nu pot trece dincolo singuri. Un *Jizō* poartă haine de prunc, o bavetă de un roșu strălucitor și o scufiță, ca să arate legătura dintre el și copil”.

Lacrimile mi-au izbucnit din ochi. Fratele Daigan *nu fusese* un călugăr care-i ajutase pe prunci să-și găsească o nouă casă, cel puțin – nu una de locuit. El era spiritul care ajută pruncii să treacă dincolo. Naoko îmi povestise despre asta.

Inima mi-a tresărit.

O, Doamne, pactul!

„Dacă nu putem păstra copiii sau dacă nu-i putem ține în siguranță, să-l căutăm pe fratele Daigan,

călugărul protector al pruncilor, și să-i permitem să-i ducă, cu onoare și respect, într-un cămin mai bun.”

— În viața de apoi.

N-am putut suporta.

O, Naoko!

M-am întors în loc, răsuflând greu, și m-am uitat după călugăr.

— *Așteaptă!* am țipat, apoi am fugit după el. Așteaptă! *Te rog!*

S-a întors, cu roba-i albă puțin hâită la spate.

— Unde sunt ceilalți prunci?

Inima îmi bubuia haotic. Teama o sugruma.

— Ăăă, jumătate, *Hafu,* l-am lămurit, arătând către câmpie. Unde sunt *Hafu*?

— A…

Călugărul și-a ridicat sprâncenele-i stufoase, iar apoi a luat-o înainte. L-am urmat, răsuflând adânc, înspăimântată de ceea ce puteam descoperi. *Jizō* cu fețișoare de piatră se uitau la noi în timp ce treceam. Unul avea obrajii dolofani și zâmbea. Altul era încruntat. Alții se rugau în tăcere.

— Acolo, a arătat călugărul.

O pădurice de copaci nejaponezi, exact așa cum o descrisese Naoko. Scoarța cenușiu-închis și frunzele asemenea degetelor încovoiate. Unii se cățărau către cer și dominau. Însă cei mai mulți dintre copaci erau chiar deasupra capului meu. *Iată locul în care se află pruncii de rasă mixtă,* i-a spus Hatsu lui Naoko.

M-am întors să măsor peisajul cu privirea, așteptându-mă să văd mici movile de pământ. În schimb, erau zeci de statuete *Jizō* împrăștiate pe tot, mai puțin sub un copac impunător. Acolo, statuetele *Jizō* stăteau la un loc, într-un cerc perfect, cu bavetele și scufițele roșii, în contrast cu florile albe. Mi s-a tăiat răsuflarea.

Crizanteme.

În fiecare săptămână culeg cele mai frumoase flori pentru fiica mea, ca să-i arăt cât de mult înseamnă pentru mine. Și sunt îndeajuns de multe pentru toți prietenii ei. Cuvintele pe care mi-am amintit că le

spuseseră Naoko și Shiori m-au străpuns ca un pumnal.

Sângele îmi bubuia în urechi. Lacrimile-mi curgeau una după alta. Am făcut un pas, apoi încă unul și încă unul. Până când am stat față în față cu adevărul lui Naoko. Cu adevărul tatălui meu.

Cu adevărul meu.

M-am aruncat în genunchi, m-am ghemuit și am plâns.

Am găsit-o, tată. Mi-am găsit sora.

Era înconjurată de prieteni.

Una, două… Am numărat șase statuete. Hatsu a evadat, la fel și Sora, așa că una e pentru pruncul lui Jin – *cea cu fularul făcut în casă?* Pentru pruncul lui Aiko, poate pentru pruncul lui Chiyo și pentru pruncul lui Yoko – fata pe care Naoko n-a întâlnit-o niciodată, însă a auzit plânsul copilului. Nu mai știam altele.

Fiecare își avea propriul chip – doi zâmbeau, doi plângeau, unul dormea –, iar cel al surorii mele, cu cele mai multe flori la bază și singura cu un marcaj de lemn, privea drept în sus, la mine.

Am avut o conversație între patru ochi chiar atunci. Una pe care trebuia s-o avem de mult: *Te-am căutat* și *iată-mă, iată-mă, iată-mă!* Am clipit, înlăcrimată, cu privirea ațintită la simbolurile *kanji* de pe marcajul de lemn, vopsite cu roșu. *Ce spuneau?*

M-am întors ca să-l întreb pe călugăr, însă plecase. Mi-am căutat telefonul, am fotografiat scrisul de pe marcajul de lemn și am alergat înapoi, printre copacii ne-indigeni, țipând după el să mă aștepte.

— Hei! Domnule!

Am străbătut sau am înconjurat mormânt după mormânt și, într-un sfârșit, l-am zărit în depărtare, apropiindu-se de terasament ca să poată ajunge înapoi la potecă.

— Domnule!

S-a întors.

Am alergat mai iute, cu inima bătând, iar, când l-am ajuns din urmă, nu mai puteam răsufla.

Cu telefonul în mână, am deschis imaginea și i-am întins-o. Ochii lui priveau când la imagine, când la mine.

— Ce scrie? l-am întrebat arătându-i din nou imaginea. Asta, i-am spus, sperând să-l fac cumva să-mi spună, dorindu-mi cu disperare să-mi tălmăcesc înțelesul acelor cuvinte.

I-am arătat, încercând să obțin cuvintele lui. Disperată să le aud. S-a scotocit în buzunarul adânc al robei și și-a scos de acolo ochelarii de citit. Ramele metalice i s-au balansat pe vârful nasului. A citit, micșorându-și ochii ca să vadă mai bine:

— O, *Chı¯sai tori.*

Inima mi-a tresărit.

— Poftim?

— *Chı¯sai tori,* a repetat el, zâmbind.

— N-am înțeles.

— Aaaa…

Folosind degetul mare și pe cel arătător, a arătat un spațiu mic între ele.

— *Chı¯sai.*

Apoi, a privit în sus, spre cer, s-a uitat în stânga, apoi la dreapta.

— Acolo, *tori.*

O pasăre cafenie zbura deasupra noastră. El a dat din mâini și a arătat din nou spre pasăre.

— Pasăre? Tori înseamnă „pasăre”? Tori înseamnă „pasăre” în japoneză? *„Chı¯sai tori”,* Pasăre Mică.

Am privit din nou la fotografia de pe telefonul meu.

La scrisul de pe mormânt.

La numele surorii mele.

La numele meu.

La numele pe care l-am avut amândouă.

Tata n-a uitat de Pasărea cea Mică. Mi-a pus numele după al ei. Și poate că n-aveam să cunosc niciodată întreaga lui poveste de dorințe și de visuri sau motivele care l-au făcut să stea departe de ele. Nu mai conta, căci cunoscusem inima tatei. Și, exact cum

a spus în scrisoarea lui către Naoko, o purtase pe Pasărea Mică în inima lui.

Printre lacrimi, i-am mulțumit călugărului și am pornit înapoi către sora mea, cu mintea rătăcită.

Scrisori. Naoko a spus că fuseseră mai multe scrisori și că le „îngropase împreună cu tristețea ei". Oare s-a referit la faptul că le îngropase aici? Oare sora mea a avut, în tot acest timp, scrisorile tatei? Dacă da, Pasărea Mică aflase de mult *cum* și *de ce,* spre deosebire de mine. Însă cunoscându-l pe omul care fusese tatăl meu și aflând, de la Naoko, despre cum fusese băiatul care urma să devină bărbat – eu cred din toată inima că a încercat să se întoarcă la ele.

Nu mai era decât un singur lucru de făcut.

Să-mi țin promisiunea.

Mi-am desfăcut de la gât eșarfa de mătase a mamei mele – eșarfa lui Naoko – și am înfășurat-o cu grijă în jurul statuetei *Jizō* a surorii mele. Înconjurată de flori albe, nu purta doar o scufiță și o bavetă roșie, acum purta și o eșarfă care traversase marele ocean de două ori și care trecuse de la tați la fiice, și de la soți la soții. I-am spus surorii mele cum am împărțit același nume și, prin faptul că-i dăruisem ei acea eșarfă, cum purta ea, acum, toată dragostea noastră.

A mamei ei, a tatălui ei și a mea.

Când ne-am despărțit, Naoko spusese: „Ceea ce-mi doresc, ceea ce sper e ca tu să faci, în sfârșit, pace cu trecutul tatălui tău. Să știi că, prin faptul că te-am întâlnit pe tine, că ți-am aflat numele, mi-ai îngăduit să fac pace cu mine."

Aflând numele surorii mele, și eu am făcut.

Așa cum *Okaasan* făcuse cu Naoko, iar Naoko – cu Pasărea Mică, după o noapte de lungi conversații, spunând povești și vărsând lacrimi împreună cu sora mea, împărtășind tot ce-am putut despre tata, tatăl *nostru,* omul pe care *încă* îl adoram și cunoșteam, m-am eliberat de trecut.

Ne-am eliberat pe amândouă.

Pe toți.

Pasărea nu se mai afla în mâinile mele.

Epilog

Timpul, am mai spus asta, nu iartă pe nimeni. Nu-i pasă dacă suntem fericiți ori triști. Nu așteaptă, nu încetinește și nu se grăbește. E o creatură liniară, care călătorește într-un singur sens și care e constantă.

Dar iartă?

Mă asta întreb adeseori.

Ani la rând întunecimea mi-a slăbit oasele, așa că n-am putut să mă depărtez de trecut. M-a bântuit, șoptindu-mi *dacă doar* și *ce-ar fi fost dacă.* Satoshi a spus că a fost doar tristețea mea care căuta să mă copleșească și că, doar dându-i mână liberă, puteam înfrunta fantomele.

Tăiam florile atunci când l-am văzut pe Hajime.

Am pus tulpinile în coș, apoi am alungat o albină furioasă. M-am mișcat din nou pe când a bâzâit lângă fața mea. Când am privit în sus, am zărit un bărbat venind pe drum către casă. Un bărbat purtând pantaloni de culoare cafenie și o cămașă albă, cu nasturi și cu mânecile suflecate.

Am privit cu ochii întredeschiși lumina după-amiezii, dar n-am văzut decât pete de lumină, albastre și galbene, dansând. Mi-am dus mâna la ochi și i-am micșorat ca să văd clar. Era ceva familiar la pașii lungi și întinși ai bărbatului, la felul lui degajat de a merge. Mi-am înclinat capul, dezorientată, în timp se apropia. Avea același păr negru, dar mai lung. Maxilarul ascuțit, cu bărbia crestată, precum cea a Păsării Mici. Coșul cu flori mi-a căzut, la fel și inima, și am rămas cu privirea pironită la el, fără să-mi vină să cred că era aievea.

— Hajime? am spus, nevorbind chiar în șoaptă.

Picioarele au început să mi se împleticească. Mi-am acoperit gura cu mâinile. N-aveam suficient aer în plămâni și simțeam o durere în piept, încercând să răsuflu.

Petele de lumină îl urmau în timp ce se mișca în jurul meu, sfere cu cozi de lumină, ca *hitodama,* flăcările sufletului care însoțesc spiritele vii. Mă vizita Hajime dintr-un vis? Sau eu îl visam pe

Hajime? Era real? Mi-a venit în minte amintirea întâlnirii noastre pentru căsătorie. Cuvintele pe care le-am spus și care au redus-o la tăcere pe bunica. *Dacă e adevărat, poate că sunt ambele. Adevărata fericire e undeva la mijloc.* Îmi găsisem, cumva, locul undeva la mijloc, din nou?

Ne-am uitat, încremeniți, unul la celălalt, și am purtat o conversație în tăcere.

— *Cricket, te iubesc, am încercat să mă întorc.*

— *Știu,* am plâns eu. *Știu.*

Am întins mâinile ca să-l mângâi, însă degetele mele au atins doar lumina.

Când Satoshi a strigat din casă, m-am întors. M-a întrebat ce se întâmplase, dar n-am putut să vorbesc. Când m-am uitat înapoi, imaginea lui Hajime dispăruse.

Născocire sau dar? Poate că au fost ambele. Pentru că apoi am redevenit în stare să iubesc cu inima deschisă. Am sperat ca asta să i se întâmple și lui Hajime.

După ce am cunoscut-o pe Tori Kovač și i-am aflat povestea, am știut că așa se întâmplase. Iar când i-am spus povestea mea fiicei lui Hajime, mi-am dat seama că povestea nu era doar a mea. Le aparținuse și lui Jin, Hatsu și Sora, fiecărei femei tinere și fiecărui ofițer – care s-au îndrăgostit și au înfruntat alegeri și greutăți de neimaginat. Fiecărui copil, rod al iubirii dintre ei, sutelor de copii care au fost adoptați și *miilor* care n-au supraviețuit.

Povestea mea i-a aparținut și lui Tori, și sper, ca scriitor, s-o împărtășească. Pentru că, la fel ca povestea cu steaua de mare, această poveste poate conta pentru unul sau pentru altul. Poate că fiica lui Hatsu va recunoaște povestea de nuntă cu luminile sclipitoare și va găsi drumul spre casă. Poate că alții vor ști că părinții lor au încercat. Că, împotriva prejudecăților lumii, au iubit.

Țin scrisoarea de la Hajime aproape de inimă, închid ochii și-mi imaginez strălucirea îndepărtată a miilor de lumini, știind că înțelepciunea bunicii a dat greș.

Tristețea și fericirea nu trec. Se adăpostesc adânc și se transformă în înseși oasele noastre. Ne sprijinim pe picioarele lor neuniforme, încercând să ne menținem echilibrul, când, de fapt, nu există niciunul.

Există doar iubirea. Doar adevărul.

Iar acesta e adevărul meu.

Nota autoarei

Deși *Femeia cu chimono alb* e o operă de ficțiune, am scris-o bazându-mă pe evenimente și povești reale, inclusiv a mea – sau, mai degrabă, a tatălui meu. Povestea lui despre frumoasa fată japoneză pe care a iubit-o cât timp a fost înrolat în Marina Statelor Unite. Familia ei l-a invitat la un ceai tradițional, însă, văzând că era marinar american, l-a refuzat. Din acest punct, totul a prins contur mulțumită imaginației și cercetărilor mele.

Am lucrat în sens invers față de ceea ce știam – locațiile porturilor, datele serviciului și povestea tatălui meu. Apoi am continuat făcând cercetare. Am consultat legile privind înregistrarea căsătoriilor și a nașterilor internaționale din Statele Unite, Japonia și armată. Din toate aceste trei surse n-am scos la iveală decât documente ținând de o birocrație excesivă, anume creată pentru a sabota căsătoriile interrasiale. Procentul mic de militari cărora le-a fost permis să se căsătorească s-a confruntat cu cote de emigrare strict stabilite. Mai mult decât atât: odată întorși acasă, militarii respectivi s-au lovit de legile împotriva coabitării persoanelor de rase diferite. Iar dacă miresele japoneze au fost supuse unei serioase discriminări în Statele Unite, aceasta nu s-a comparat nici pe departe cu discriminarea la care au fost supuse cele rămase în Japonia. Exilate în propria țară, acele femei nu au avut la dispoziție niciun mijloc de a se întreține.

Mai mult de zece mii de copii s-au născut înainte de ocupație, în timpul acesteia sau după ea – în cuplurile formate din militari americani și femei japoneze. *Zece mii.* Dintre aceștia, doar șapte sute au fost predați Orfelinatului Elizabeth Saunders – un orfelinat din Oiso, Japonia, fondat în 1948 de către Miki Sawada, moștenitoarea Mitsubishi, special pentru copiii de rasă mixtă care fuseseră abandonați.

Dar cum și de ce s-a întâmplat asta?

Răspunzând la aceste întrebări, am putut crea o relatare veridică, însă povestea *Femeii cu chimono*

alb a prins cu adevărat contur abia după ce i-am căutat pe supraviețuitorii din viața reală – foștii copii crescuți la Orfelinatul Elizabeth Saunders – și le-am aflat poveștile.

Orfelinatul din Oiso

Am bazat orfelinatul pentru copiii de rasă mixtă din Oiso, despre care află Naoko – pe cel care, în viața reală, a fost Orfelinatul Elizabeth Saunders, înființat în 1948 de către Miki Sawada, moștenitoarea Mitsubishi. În autobiografia ei, Miki povestește că, în 1947, în timpul unei călătorii cu trenul, cadavrul unui prunc de rasă mixtă, înfășat în foi de ziar și cârpe, i-a căzut dintr-un suport de bagaje de deasupra capului drept în poală. Oribilul incident a inspirat-o să înființeze orfelinatul.

Orfelinatul a purtat numele de „Elizabeth Saunders” în cinstea primei femei creștine de origine engleză care și-a petrecut patruzeci de ani în Japonia ca guvernantă în serviciul familiei Mitsui.

Naoko, Jin, Hatsu, Sora, Chiyo, Aiko și Yoko

Naoko și fetele de la maternitate sunt personaje inspirate din întâmplări adevărate ale multor copii adoptați de la Orfelinatul Elizabeth Saunders, pe care i-am întâlnit și intervievat în timp ce am participat la prima întâlnire a acestora în Statele Unite, ținută la Shelter Island din San Diego.

Încă sunt parte a acelei minunate comunități, prin intermediul Grupului de întâlnire al Orfelinatului Elizabeth Saunders de pe Facebook, care e administrat de strănepoata lui Elizabeth Saunders.

Maternitatea „Bambus”

Maternitatea „Bambus” e fictivă, dar are ca sursă Maternitatea Kotobuki din Shinjukuin, Japonia. În 1948, polițiștii Waseda, informați de o sursă, au găsit rămășițele a cinci copii.

Când autopsiile au scos la iveală faptul că moartea lor nu survenise din cauze naturale, au investigat proprietatea și au mai descoperit încă șaptezeci de

cadavre. Totuși, din cauză că terenurile respective sunt foarte întinse, numărul exact de morți rămâne necunoscut.

Moașa Sato

Miyuki Ishikawa, cunoscută în viața reală ca „Moașa-Demon", care a condus Maternitatea Kotobuki în anii 1940, a inspirat personajul moașei Sato.

Cercetată de Tribunalul Districtual Tokyo și în baza mărturiilor, Miyuki Ishikawa a fost acuzată de moartea a peste o sută șaizeci de prunci și copii. Găsită vinovată, a fost condamnată la opt ani de închisoare.

Din cauza mediatizării acestui incident, pe 2 iunie 1949, s-a legalizat avortul „doar din cauze economice", prin legea de protecție eugenică în Japonia, și a fost înființat un sistem național de examinare a moașelor.

În 1952, Miyuki Ishikawa a făcut apel la sentința de opt ani, declarând că nu a avut mijloace adecvate ca să poată susține influxul de prunci nedoriți născuți la maternitatea ei – și a câștigat.

Înalta Curte din Tokyo i-a redus sentința originală la numai patru ani.

Fetița cu Pantofii Roșii

Cântecul și poveștile care au inspirat statuile sunt cu toatele adevărate. Numele fetiței a fost Iwasaki Kimi, iar statuia originală în onoarea ei se află în Yokohama, unde a existat odată orfelinatul.

Pe 27 iunie 2010, pentru a comemora a o sută cincizecea aniversare a portului din Yokohama, Japonia, delegați din Japonia au prezentat o statuie care semăna cu *Fetița cu Pantofi Roșii* – drept cadou pentru orașul înfrățit, portul San Diego. Statuia stă pe malul insulei Shelter, lângă baza navală SUA.

Satul din Taura unde Hajime închiriază o casă

Satul din orașul real Taura e fictiv, dar am așezat comunitatea în cătunele *Eta* din viața reală, care au

existat odată în Japonia.

Burakumin a fost o minoritate socio-economică a unei etnii japoneze mai mari. Au fost membri ai comunităților proscrise din epoca feudală japoneză, formată din cei care lucrau în ocupații considerate murdare sau pângărite de moarte, cum ar fi călăi, pompe funebre, măcelari sau tăbăcari.

Pe plan istoric, ei au suferit discriminare și ostracizare severă. Deși clasa *Burakumin* a fost desființată oficial în 1871, urmașii lor încă se confruntă cu discriminarea.

Statuetele *Jizō* și ***Ojizō*** în învățătura budistă tradițională japoneză, *Ojizō-sama* e călugărul cunoscut pentru că ajuta copiii să treacă spre viața de apoi. Se spune că *mizuko,* copiii de apă – copiii născuți morți, copiii care au murit în timpul sarcinii și cei avortați – nu pot trece singuri dincolo. O statuetă *Jizō* poartă hainele copilului, o bavetă roșie, strălucitoare, și o scufiță, ca să-i atragă lui *Ojizō-sama* atenția asupra faptului că-l așteaptă ca să-i treacă pe furiș în viața de apoi, ascunși în mânecile robei sale. Statuetele *Jizō* sunt des întâlnite în cimitirele din întreaga Japonie.

Poveștile tatei și ale lui Naoko

Povestea despre Marea Falie se bazează pe ritualul de trecere destinat tinerilor marinari, și prin care aceștia trec atunci când traversează pentru prima dată Pacificul pe linia antemeridiană.

Există o ancoră uriașă în afara Womble Gate, la baza militară din Yokosuka, un oraș american de lângă bază, cu Statuia Libertății și da, lângă ea veți găsi „Strada Albastră”, numită așa pentru pietricelele albastre și albe încastrate în asfalt.

Dacă poveștile pe care le-am creat despre tata au fost în locații reale, poveștile despre Naoko le-am extras din miturile și folclorul japonez.

Deși am dat la o parte de vreo câteva ori acest roman, m-a chemat din nou și din nou. Odată cu știința/informarea vine și responsabilitatea și, pentru

că am știut – *zece mii de prunci* – era responsabilitatea mea să împărtășesc povestea lor.

Sper sincer ca *Femeia cu chimono alb* să facă lumină în mai multe direcții, fără vină sau soluții forțate. Acești copii trăiesc prin însăși recunoașterea existenței lor.

La fel ca și Pasărea Mică a lui Naoko, am pus povestea mea, povestea *lor* – un adevăr frumos și tragic – în mâinile voastre. Ce faceți cu ea depinde de voi.

Mulțumiri

Mă simt recunoscătoare față de următorii colegi pentru timpul pe care mi l-au acordat, pentru susținere și sprijin: parteneri critici de la început, JC Kang și JC Nelson. Vă mulțumesc din toată inima pentru ochiul critic și entuziasmul fără rezerve cu care ați privit povestea lui Naoko și a lui Tori.

Ambii ați avut o contribuție esențială în evoluția acestor personaje. Mulțumesc partenerei critice și prietenei Leanne Yong pentru că întotdeauna m-a ambiționat spre mai mult, precum și următoarelor persoane pentru că au lecturat de nenumărate ori și pentru sfaturile atente: Amy Anhalt, Stacey Zink și Kris Mehigan. Aș dori, de asemenea, să mulțumesc minunatei comunități de scriitori din Scribophile și în special următorilor: Patti Jurinski, Julia Satu, Shannon Yukumi, Colleen Maloney și Steven Wade.

Trebuie, de asemenea, să-i mulțumesc minunatului meu agent și prieten, încântătoarei Lorella Belli de la Agenția Literară Lorella Belli, pentru încredere, încurajare și simț practic în afaceri, și lui Jeff Kleinman de la Folio Literary Management pentru susținere și entuziasm. Și, desigur, extraordinarului meu editor de la Park Row Books, Erika Imranyi. Mulțumesc pentru că ți-ai dat seama de potențialul acestei cărți și pentru că m-ai susținut să îl văd și eu.

Profundă recunoștință datorez Grupului de întâlnire Elizabeth Saunders Home. Pentru că au împărtășit adevărurile și poveștile frumoase, vor rămâne întotdeauna dragi sufletului meu.

Și mulțumesc Bazei Navale Yokosuka, fostului și actualului grup de Facebook, pentru serviciile și timpul acordate.

Nu în ultimul rând, cele mai sincere mulțumiri lui AJ, pentru concepere, și lui Marvin, Kirklen și Garrett, care au trăit această poveste de la începuturi și care au crezut cu convingere necondiționată în ea.

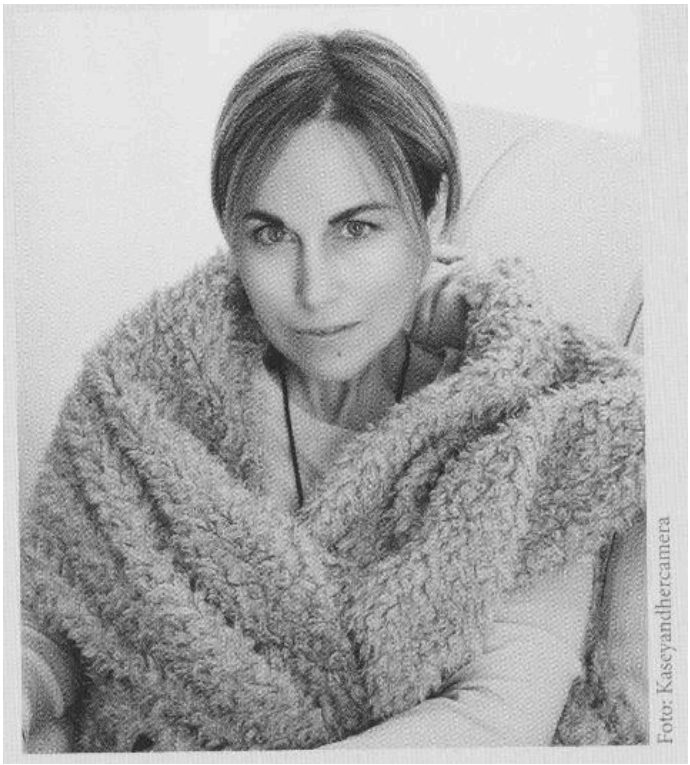

Ana Johns a studiat jurnalismul de radio și televiziune și a lucrat mai bine de douăzeci de ani în domeniul artelor creative, atât ca director de creație, cât și ca proprietar de agenție, înainte de a-și încerca talentul de scriitoare. *Femeia cu chimono alb* este primul ei roman istoric.

Atunci când nu scrie, Ana își petrece verile pe frumoasele țărmuri ale lacului Michigan. Îi place să meargă cu canoea sau să lucreze în grădină, unde are grijă de un punct de reproducere a fluturilor monarh și de o mică zonă de habitat pentru animalele sălbatice.

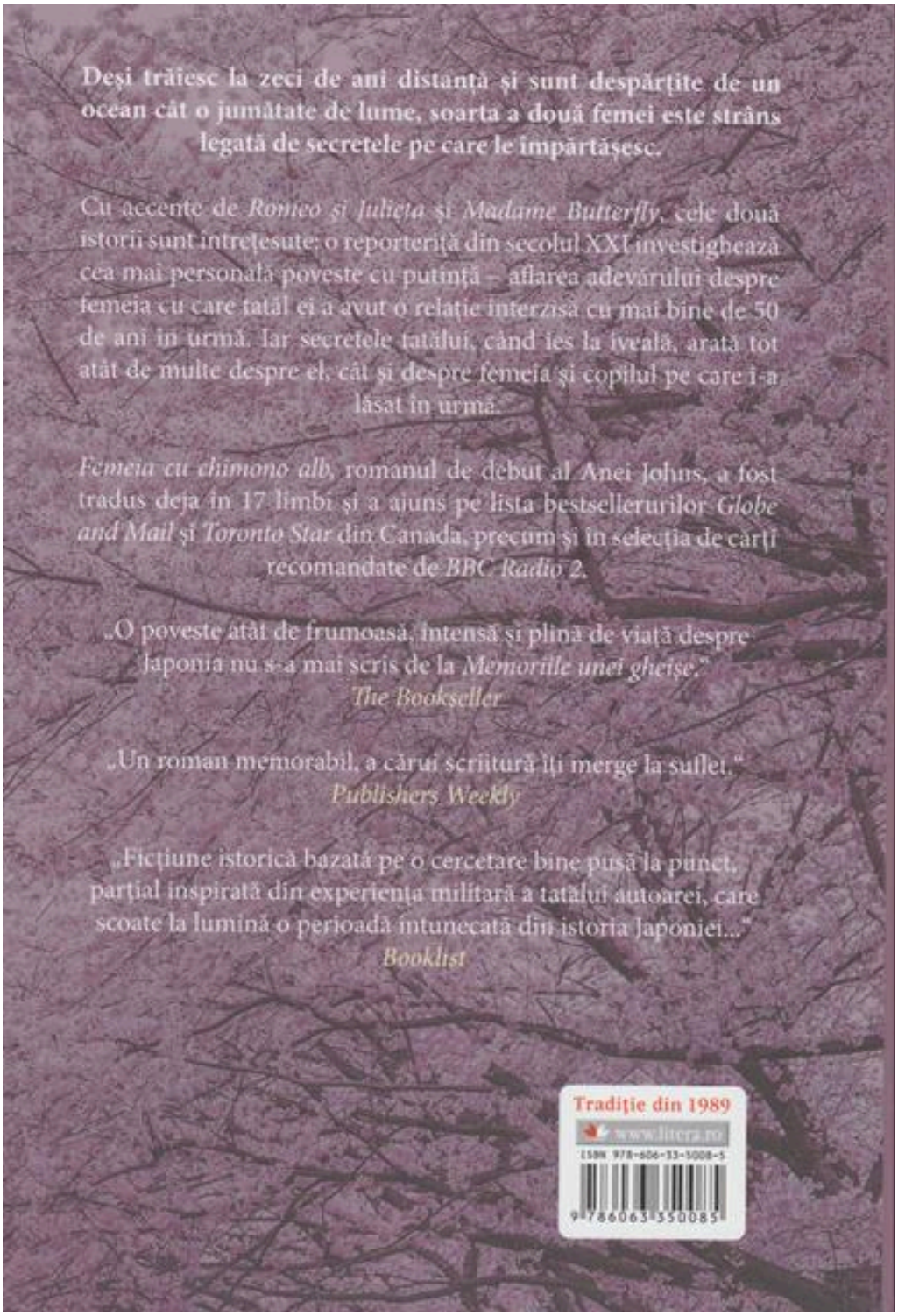
Deși trăiesc la zeci de ani distanță și sunt despărțite de un ocean cât o jumătate de lume, soarta a două femei este strâns legată de secretele pe care le împărtășesc.
Cu accente de *Romeo și Julieta* și *Madame Butterfly*, cele două istorii sunt întrețesute: o reporteriță din secolul XXI investighează cea mai personală poveste cu putință – aflarea adevărului despre femeia cu care tatăl ei a avut o relație interzisă cu mai bine de 50 de ani în urmă. Iar secretele tatălui, când ies la iveală, arată tot atât de multe despre el, cât și despre femeia și copilul pe care i-a lăsat în urmă.
Femeia cu chimono alb, romanul de debut al Anei Johns, a fost tradus deja în 17 limbi și a ajuns pe lista bestsellerurilor *Globe and Mail* și *Toronto Star* din Canada, precum și în selecția de cărți recomandate de *BBC Radio 2*.
„O poveste atât de frumoasă, intensă și plină de viață despre Japonia nu s-a mai scris de la *Memoriile unei gheișe*."
The Bookseller
„Un roman memorabil, a cărui scriitură îți merge la suflet."
Publishers Weekly
„Ficțiune istorică bazată pe o cercetare bine pusă la punct, parțial inspirată din experiența militară a tatălui autoarei, care scoate la lumină o perioadă întunecată din istoria Japoniei..."
Booklist
Tradiție din 1989
www.litera.ro
ISBN 978-606-33-5008-5
9 786063 350085

{1}. Greier – în lb. engleză în text

{2}. Clasă de distrugătoare compusă din 58 de vase de război construite în Statele Unite în timpul celui de al Doilea Război Mondial, și numită astfel în onoarea lui Allen Melancthon Sumner Jr,, ofițer de infanterie marină american

{3}. Film artistic american apărut în anul 1955, cu James Dean în rolul principal, și care a devenit emblema rebeliunii generației tinere din America anilor ’50.

{4}. Activistă americană de culoare, militantă împotriva discriminării rasiale. În anul 1955, ea a refuzat să cedeze locul în autobuz unui călător alb, gest devenit simbolic pentru mișcarea de emancipare a cetățenilor de culoare din Statele Unite.

{5}. Zonă a Statelor Unite, care cuprinde statele central-nordice ale acestei țări.

{6}. Pictor japonez din secolul al XVIII-lea.

{7}. Agenția Internațională pentru Energie Atomică.

Table of Contents

Prolog 7
Capitolul 1 America zilelor noastre 9
Capitolul 2 Japonia, 1957 17
Capitolul 3 America zilelor noastre 27
Capitolul 4 Japonia, 1957 32
Capitolul 5 America zilelor noastre 41
Capitolul 6 Japonia, 1957 50
Capitolul 7 Japonia, 1957 58
Capitolul 8 America zilelor noastre 70
Capitolul 9 Japonia, 1957 74
Capitolul 10 America zilelor noastre 82
Capitolul 11 Japonia, 1957 87
Capitolul 12 America zilelor noastre 97
Capitolul 13 Japonia, 1957 101
Capitolul 14 America zilelor noastre 113
Capitolul 15 Japonia, 1957 119
Capitolul 16 Japonia, 1957 128
Capitolul 17 America zilelor noastre 139
Capitolul 18 Japonia, 1957 146
Capitolul 19 Japonia, 1957 153
Capitolul 20 America zilelor noastre 162
Capitolul 21 Japonia, 1957 169
Capitolul 22 America zilelor noastre 178
Capitolul 23 Japonia, 1957 185
Capitolul 24 Japonia zilelor noastre 194
Capitolul 25 Japonia, 1957 207
Capitolul 26 Japonia, 1957 219

Capitolul 27 Japonia zilelor noastre 226
Capitolul 28 Japonia, 1957 236
Capitolul 29 Japonia, 1957 245
Capitolul 30 Japonia, 1957-1958 257
Capitolul 31 Japonia zilelor noastre 263
Capitolul 32 Japonia, 1958 270
Capitolul 33 Japonia zilelor noastre 279
Capitolul 34 Japonia, 1958 286
Capitolul 35 Japonia, 1958 296
Capitolul 36 Japonia, 1958 307
Capitolul 37 Japonia zilelor noastre 317
Capitolul 38 Japonia, 1958 324
Capitolul 39 Japonia zilelor noastre 330
Capitolul 40 Japonia zilelor noastre 336
Epilog 346
Nota autoarei 349
Mulțumiri 354